

בעזה"י

ס פ ר

רִיתַ דָּרְדָּאִים עַל מִסְכָּת מִגְּילָה

השאור אחריו ברכה א"ז איש חי דב פעלים האשל הגדול שגדלותו מן השמים כביד אדומו"ר הרב הגאון הקדוש המפודסם בכל קצוי ארץ נור החכמים ופאר הרבנים רבא דעמיה ומרברנה דאותיה בוצינה דנהורה אספקלריא המAIRה מנורה הטהורה איש אלהים חדש אשר רבים וכן שלימים הלו לארו לשותה בצמא דבריו הקדושים כקש"ת

מו"ה צבי אלימלך שפירא זצוקלה האב"ר דק"ק דינאכ יע"א.

אשר כבר הופיע אור תורתו בחיבורי הטהורים הנודעים ע"פ חבל למשגב ה"ה ספר בני יששכר דרך פקודין. מעין גנים. כלוי הרואים. אנgra דכליה אנgra דפרקא. רג'ל ישרה. והיה ברכה. מגיד תעלומה אזהרות מהרצ"א. ועוד שאר כתבים יקרים וקדושים אשר תחת ידי על חנוכה וגם על משניות
יתן ד' שאוכה להוציאם לאור במהרה

יוצא לאור ע"י נכדו הרב המופלג החסיד בנש"ק מה' מאיר משווים שפירא נ"י
מלאנצחות בהרב החסיד המפורסם וכו' מה' שמואל זצלה"ה בן לאותו
צדיק הגאון הקדוש המחבר זצלה"ה זוכתו יעמוד לי לבצע זמי ולגמר עוד
את שאר הכתבים אשר תחת ידי בקרוב

ה סכמת

הוּא כבָוד קדושת אַדְמוֹר מִן רַב הָגָון הַקָדוֹש המובהק שר התורה
גָאוֹן תְּפָאָרָת יִשְׂרָאֵל אִישָׁ הַאֱלֹקִים רְשַׁכְבָּהָגֶן כְּקַשְׁתַּרְבִּית רַבִּי חַיִם הַלְּבָרְשָׁטָם
זָכָּהָה הַאֲבָ"ד דָקָק צָאָנוּ וְהַגְּלִיל יַצְיֹו.

בָּיה יוֹם ד' אָור כַּבְּ לְמַבְּיִ תְּדַלְּהַה לְפַ"ק צָאָנוּ

הָן בָּא אַלְיִ שְׁנִית הַרְבָּנִי הַמּוֹפְלָג הַחֲסִיד בְּשִׁיק מוֹהֶן מַשְׁוּלָם נַ"י נִכְדַּבֵּר
לָאוֹתוֹ צְדִיק הָרַב הָגָון הַקָדוֹש האַמְתִי מוֹהֶן צְבִי אַלְימָלֶךְ זְלָלַהָה מִדִינָאָב
וּבִידּוּ כְּתַבְיִ קָדוֹש מִמְרָאֵז דְרֹשִׁים נְחַמְדִים וַיְקִרְבִּים עַל חַנּוּכָה וּפּוֹרִים וּחַיְדּוֹשִׁים
עַל מִסְפָּר מִגְילָה וּהָוָא כָּבֵר הַתְּחִילָה לְדִפְוָס חִיבָּרָה הַקָדוֹש מִתְאָוָה גָמִיד תְּעִלוּמָה
כָּוּלָו מִמְתָקִים וּכָוּלָו מִחְמָדִים. וְהַנְּהָה לְתַת הַסְכָמָה עַל חִיבָּרוֹיו אֶיךָ לְמוֹתָרָה הָוָא.
כִּי כָּבֵר פְּרִשָּׁה גְּדֹפוּי עַל פְּנֵי תְּבָל. וּמְלָאָה הָאָרֶץ תְּנוּבָה מִחְכָמָתוֹ וּתְוֹרָתוֹ הַוּרָחָה
מֵסְופָּה הָעוֹלָם וְעַד קָצְחוּ וּרְבִים שָׁטוּ וּרְבִים יִשְׁתַו בְּצָמָא אֶת דְבָרָיו הַקָדוֹשִׁים
הַגּוֹבָעִים מִמְקֹדֵר מִים חִיִּים וּנוֹלִים מִן לְבָנָן. אֶיךָ לְמַעַן לְהַגְדִיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה
וְלִזְכָות אֶת פְּנֵי תְּבָל לְהַגּוֹת עוֹד מִזְוִיא תּוֹרָתוֹ הָוָא לְבַקֵּשׁ מַאת אַחֲבָ"י לְקָרְבָּת
גָּכְדוֹ הַמּוֹכִיאֵן וְלַיְקַח מִמְנוֹ הַסְּפָר בְּמַחְיָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּחַת עַלְיָהָם וְכֵל אִישׁ יִבְיאָא
בַּיְתָוֹ שְׁכִיּוֹת חִמְדָת הַתּוֹרָה אָלוּ וְזֹה שָׁם הַסְּפָר אֲשֶׁר יִקְרָא לוּ רִיחָן דָזְדָאִים
וּבּוֹדָאי שָׁארִית יִשְׂרָאֵל לֹא יִעְשֶׂוּ עַולָה לְהַדְפִיסוּ שְׁנִית בְּלִי רְשֻׁוֹת הַמּוֹכִיאֵן הַנְּלָא
לְבָלְתִי לַיְקָום בָּאָרוֹר חַיּוֹ וּהַשׁוּמְעִים תְּבָא עַלְיָהָם בְּרִכְתַּת טֻב:

דְבָרֵי הַמְחַבֵּר לְכָבֹוד תּוֹהָ"ק הַקָּיִם הַלְּבָרְשָׁטָם

אָמֵר לְאָמֵר טָעם שְׁקָרָא רַבִּינוּ הַקָדוֹש מִאוֹר הַגּוֹלָה מִן מִצְאָנוּ זַיְעָ"א אֶת סְפָהָק הַוָה בְשָׁמָה
רִיחָן דָזְדָאִים עַפְ"י מַשְׁכָּב [בְּחוֹ"א דְרַמְ"בָּ-רַמְ"ג] כִּתְבֵי הַדָּזְדָאִים נִתְנוּ רִיחָן וְעַל פְּתַחְנוּן כֵל מְבָדִים
חֲדָשִׁים וְגַם יְשִׁנִים וּגּוֹ, הַדָּזְדָאִים נִתְנוּ רִיחָן, אַלְיָן אַיְנוֹן דָאַשְׁכָחָ רַאוּבָן, כְּדָא יִמְצָא דָזְדָאִים בְשָׁהָה
וְלֹא אַתְּחִדְשָׁן מִילִי דָאַרְיָתָא אָלָא עַל יְדֵי בִּשְׂרָאֵל, כְּדָא וּמַבְנֵי יִשְׁכָר יִזְדְּעֵי בִּגְנָה לְעַתִּים וּגּוֹ, וְעַל
פְּתַחְנוּן כֵל מְגַדִּים אַיְנוֹן גַּרְמָוּ לְמַהְוֵי עַל פְּתַחְנוּן, עַל פְּתַחְנוּן בְּתִי כְּנָסִיּוֹת וּבְתִי מְדָרוּשָׁות כֵל מְגַדִּים,
חֲדָשִׁים וְגַם יְשִׁנִים, כַּמָה מִילִי חַדְתָּאָן וּוְתִקְיָן דָאַרְיָתָא דָאַתְּגָלִין עַל יְדֵי הָוָא לְקָרְבָּא לְיִשְׂרָאֵל לְאַבְהָוָן
דְלַעַלְלָא כָוֹי הַהִיא לְדֹעַת מָה יִעְשֶׂה יִשְׂרָאֵל
וְהַגְּהַיָּק רַבִּי אַלְעָזָר מְלָאָגְנָהִיס זַיְעָ"ע בְּנוּ שֶׁל הַגְּהַיָּק בָּעֵל בְּנֵי יִשְׁכָר זַיְעָ"ע כּוֹתֵב בְּהַקְדָמָת
סָפָרָו הַקִּי "יְדָעֵי בִּגְנָה" זַיְעָ"ל וּקְרָאֵת שֶׁמֶחְבּוּרִי חָלָק וְהָוָה בְשָׁמָה יְדָעֵי בִּגְנָה. כִּי יְזַעַן לְתַלְמִידִי מִדָּן
אֲשֶׁר כָּבָדוּ אַמְמָיו קָרָא שֶׁמֶסְפָּר בְּנֵי יִשְׁכָר בְּעַבוּר כִּי רַבּוּ הַמִּבְהָקָל לוּ אֲשֶׁר מִסְרָסָם לְבָעֵל רְהַיָּק
[הַוָה אַדְמוֹר הַקָדוֹש זְלָלַהָה מְלֻכְּבִּין] חָווָה בְּרוֹחָה קָדְשִׁי שָׁהָוָה מְשַבְּטוּן שֶׁל יִשְׁכָר, וּכְשָׂחוֹת בֵּיהָ כְּדָרְכוֹ
בְּקָדְשָׁ אֲבָ"ד מְוֹנְקָאָשָׁש בָּן בְּנוּ שֶׁל מִןְן הַקָדוֹש מַהְרָצָא מְדִינָבָן שִׁיבָב [שֶׁמֶ יְדָעֵי בִּגְנָה], כְּמַבָּאָר
וּמַבְנֵי יִשְׁכָר יְדָעֵי בִּגְנָה לְעַתִּים, לְדֹעַת מָה יִעְשֶׂה בִּישְׂרָאֵל וּגּוֹ
גּוֹטָא וּזְוּבָדָא הַיָּה רָהָה בְּרִישָׁ סְפָר בֵּית שְׁלָמָה תּוֹלְחוֹת הַגְּהַיָּק אַדְמוֹר מִהְרָאָשׁ שְׁפִירָא הַגְּבָאָר
דְּקִיק מְנוֹנָקָאָשׁ זַיְעָ"ע, וּהַבְּיאָ [בְּמַתְחָא זְוּטָא עַל הַלְּכָוֹת פָּסָח סִי אֵי אַוְתַּי וְיִ] שְׁהַרְהָזָאָק רַבִּי שְׁלָמָה
שְׁפִירָא אֲבָ"ד מְוֹנָקָאָשָׁש בָּן בְּנוּ שֶׁל מִןְן הַקָדוֹש מַהְרָצָא מְדִינָבָן שִׁיבָב [שֶׁמֶ יְדָעֵי בִּגְנָה], כְּמַבָּאָר
אַחֲרִי קָרְיאָת הַגְּשָׁאִים בְּנִיסְגָּן, יִזְנְשָׁבָהָק מְלֻכְּבִּין זַיְעָ"ל שְׁהָיָא נְשָׁבָט יִשְׁכָר.
וּמְטָעַם זֶה כּוֹתֵב רַבָּהָק בָּעֵל מַנְחָת אַלְעָזָר זַיְעָ"ע שֶׁקָרָא אֶת סְפָרָו שְׁעַר יִשְׁכָר זַיְעָ"ל וּמַבְנֵי
יִשְׁכָר יְדָעֵי בִּגְנָה לְעַתִּים, וַיְתַלְלָדוּ לְמַשְׁפָחוֹת בֵּית אַבָּוֹתָם. כַּאֲשֶׁר נְזָעָד וּמְקוּבָל אַצְלָנוּ [כְּבָל]
בְּסִי יְדָעֵי בִּגְנָה] כִּי מִשְׁבָּט יִשְׁכָר קָאָתְנָא [עַפְ"י הַחּוֹזָה דִבְנֵינוּ הַקָדוֹש מְלֻכְּבִּין זַיְעָ"ע] כֵן נִנְחָה לְהִיָּה
מִיְּדָעֵי בִּגְנָה לְעַתִּים לְהִבָּנָה וּלְדֹעַת קָדְשָׁת הַעֲתִים וּמַעֲפָמָינוּ יִשְׁרָאֵל גַּדְגָּנוּ בְּכָל עַנְיָנוּ, כִּי עַכְיִבְרָאֵת
שֶׁהַסְּפָר שְׁעַר יִשְׁכָר עַיְשָׁה הַכְּתוּב (יְחִזְקָאֵל מ"ח) שְׁעַר יִשְׁכָר אֲחַ"ד כִּי נְכַנְתָּי גַּכְבָּ
בְּעַזְהָשִׁית בְּשְׁעַר הַוָה וְהִיא אֲחַ"ד וּכְרִ

רְדָחָן דָּרְךָ אָרֶן

פחות ולא יותר אף' בזמנ התנהגות השניט בקביעות (VIDOU משרשו דורשי רשומות ברמו המשנה על שם הנבט והנקרא. יעוין בשיליה פסחים) :

ריש'י בדיה לא פחות ולא יותר. לא פחות מ'יא ולא יותר מ'יא עכ'יל. ולפוארה הוא לא צורך. וניל דבר לתרץ דנהה קייל זדיזין מקדים למצוות. ואיך היל למיתני מתניתין בדרכ לא זו אף זו לא יותר ולא פחות דהינו לא מיבעיא בי'ו דלא דאיכא אייחור אלא אף' פחות דהינו י'ו'ז דאיכא הקדמה ג'כ' אסוד. משא'כ בעת הו ז' ואצל' ז'ו. להה פירש לא פחות מ'יא וכ'ו' דהתנה שונה משנתו סדר המניין רמספר י'א קודם במניין לט'ו ניל :

מתני', כפרים ועיירות גדולות קורין ב'יא. לכוארה לא היל למידר אלא עיירות גדולות. דורי הכהדים מקדימים ליום הכנסתה. ונראה דמשמענו דס"א כמו בן עיר אינו רשאי לקרות כמו בן כרך. או בן כרך בן עיר. כמו בן כרך אינו רשאי לקרות בן עיר. קמ'יל דרשאי ורשות בידו לקרות בן עיר. כיוון דלטובתם תקנו להם חכ'יל והאומר اي אפשר בתקנת חכמים בגון זו שומעין לו. וניל דע'ז'ו סומכין בדורות שאחרוניהם לבטל תקנה והלו כיוון דיוצאיין י'יח שפיר לבני העיר :

שם, ועיירות גדולות. לכוארה ליל למימר גודלות אף' אין גודלות פון שאינן מוקפין "עיר" קרא להן ויל דקמ'ין' דבעינן דוקא שייהי "גדלות", ניתנו שיש

מתני' מגילה נקראת וכו' לסאותה היל למיתני "קוראין" את המגילה ב'יא ס'. ייל اي הוה תנין הכי זה משמע שהוא צוחבה לכ'א לקרא בכל הימים הללו. עיכ' נשمر התנא ולא נקט החובה על האישים. רק נקט על המגילה. היינו "מגילה נקראת" בכל הזמנים הללו לפי הזרמנות הזמן כאשר יבוואר אחיך זה שצין ריש'י זיל מגילה נקראת ב'יא וכו' פעמים בזאת ופעמים בזאת. רצ'ל דמשיה תנוי מגילה נקראת ולא תנוי קוראין את המגילה :

ב'א"ד [ברש'ין] ולקמן מפרש לה ואיל. רצ'ל פירושן של דברים תמצא כד תיזל בכל המשנת. אבל אין נשמע מהבבא ראשונה כיצד קראת יום י'יא. וכן מהבבא שני' יום י'ב כי הפידוש במתני' לא נשעה סדר ימי והודש :

מתני' לא פחות ולא יותר. יש להתבונן. וכי סי' שנטעה אונן להתיידר ל��ורת גם ב'יא ביז' זרי גם על הזמנים הללו משקין מניל. ונראה דנהה התנא ידע הלימוד מאנידיהם או כימים נשמע מדברי אששי כגה'ג במגילה לדבות עוד ב' ימיט חז' היום י'ג דלא צריך לרביוני. והנה לפוי הקביעות שלנו לא בד'ו פשת. א'א לקדותם ב'יא. ומוניהם או כימים נשמע לרבות ב' ימים. וחשש התנא פון בזמנם שלא יקדש עפי' הראי רק עפי' הקביעות לא מדברי לנו זמיהם וכימיהם רק יום א' היינו י'יא והי' עוד רשות להוציא יום א' במקומו הינו י'יא או י'ז לכך וזהר לשנות לא

משמעות לא יעבור ואלפּי שסביר קראו איכא אישורה משום כל תוסתי. ואפי' אי משום בית ליכא הוואיל ולאו זמן קראייה הוא וכו'. יש כאן משום בית דהא זימני הוא אי מתניימי לי מבני מוקפן חומה והי יכול להוציאם עכ'ל. הרוי דס"ל דבן עיר יכול להוציא המוקף ע"ג דאיינו מחייב בדבר היום. ושיטת רשי' בוה ניל דידייך לה מלישנא דמתניין כאש אבראר בסמויך אי'יה: בא"ד ופעמים שיטות הכנישה בי'ג יפעמים שהיא בי'א. השmittת י'ב דלא משכחת לה עפּי קביעתנו והנה לכAIRה היל לשנותה לפרש משנתינו דבל'ז לא נפקא לנו מידי לדידן דבזה'ז אין קוריין אותה אלא בזמנה. אבל לפי משיל בשנתינו יונגה דהשטייט כדי לידע פירוש דברי התנא אומרו שפט :

יתר לא פחת ולא יותר:

מתני' חל להיות בשבת כפרים ועיירות גדולות הנה בכל הרכבות ל"א מקדימים ווקוריין רק מקדימים ליום הבניטה אבל הא סייעתא לשיטת רשי' ז"ל דעתמא דkolא דכפרים הוא משום שאינם יעדין לקרות וצדיקים שיקראנה להם אחד מבני העיר ע"כ בכל מקום שהוכיר כפרים לחוד לא אמר קוריין כי הם אינם קוריין רק מקדימים אחד מבני העיר יקרא משא"כ במקרה שוגם בני העירות מקדימים אמר מקדימים :

«וקוריין»:

נמ', מנג' מנגן כדברינו וכוי עיין בתוס' זבחים פ"ט. קא מתחמיין על שיטה זו. כיוון דאין הטעם מבואר במשנה רשות ביד המקשה להקשות. ונראה דריש' מדיק זה דלא היל להקשות בלשון מג'ל כיוון דהוא מיili דרבנן והבן :

בדבענן למייר לקמן וכוי' כדי שישפסקו וכו'. לכארה כיוון דעתך משיטתה הגמ' לקמן למה לא הביא דברי ר'ח נפי המסקנה מפני שמספקין וכו'. וכן דינה קודם שידענו זאת הסברא דאטור לנו לשנות מהתיקון הראשין דתקנו אנשי נהג'. ובכל

בה עשרה בטלני שמצוין בה"כ שחרית וערבית (וכדאמר ריביל בגמרא) משא"כ באין עשרה בטלני דין כפר יש להם. וכיינה להם בשם גדורות וערבית עשרה לענוט דבר שבקדושה שחרית וערבית הוא עפּי הכתוב «התגדתמי» והתקדשתי וגדורות וכו' ע"כ קרא לו גדורות, ניל': הקדים התנא לומר דין הרכبين מדין העירות. הגט דחמנם מאוחר בה רמזו לנו הטעם. דינה הטעם שניתנו דין מוקפין מימות יהושע בן נון. הוא נתת כבוד לא'י שהיה חביבה בזמן הנס. ותיקנו זמן אחר להרכbin המוקפין והמה מימות יהושע בן נון והי' בכלל זה רוב עיריות אי'. וגם לכבוד יהושע שהוא הלוחם הראשון בעמלק. ותיקנו להם יומ ט'ו כושון שהי' בו נס יותר כדי שיהי' לכבוד לא'י ולהושע ושביל זה גם הנתן חש לכבודם. להקדים דיניהם. ומשמענו בסידיר לשונו דהטעם הוא מפני הבודד. רשי' בד"ה אלא וכו' וצריכין שיקראנה להם אחד מבני העיר וכו'. הר'ז' זיל כתוב דאין סברא שכן העיר יהי' יכול להוציאם ידי וחובתם דמיורי אינם מחייב בדבר. ולודעתין צריכין לומר בדוחק שיהי' אחד מבני העיר המקרא. והוא קורא אחד מבני הכהרים. והוא דוחק. והגראה דמש"ה לא רצתה הרמב"ם לפרש כריש' ומפרש פירוש אחר. שבני הכהרים להיות עמיהם מועטים אינם מתקבצים בבתי הכנסת רק בב' וה' שהוא יום קריית התורה והקהלו להם חכמים אשר בו ביום יקרו המגילה ולא יצטרטו להתקבץ ביום הפורים. אבל דעת רשי' גיל דס"ל דשפיר יכול בן עיר להוציאם ומחוויב בדבר מיקרי כיוון שמחוויב בימיו. ותדע דאפי' מי שכבר יצא יכול להוציאו אחרים בקריתו וכן נראה דעת המודכי שתstab וזיל ומה שלא הנו ל��ורת המגילה ביד וט'ו מספק בויה' כרעבידין בירט. ייל דidleם י"ד נקבע בזמןנו ואיכא בטוי

דמשתה ושםה וקריאת מגילה ולא יו"ט מוכח דאכה"ג הם שתיקנוומי הוא הביז שיכל לבטל דבריהם, (וא"א לומר דהם לא תיקנו כלל קריאת המגילה דבמגילה לא מבואר חיוב קריאתה רק שמה ואפשר במן אחר תיקנו קריאת המגילה ומנים הרבה תיקע לה דהרי נאמר כתובם וכומןם. משמע זמן השמה הוא זמן קריאתה מן הכתב), נ"ל. ועוד יתבארו דברי רשי"זיל להלן בסמוך איה.

גמ' דאי ס"ד אכה"ג י"ד וט"ו תיקון זכיי אותו ורבנן דברתייהו ועקרו תקנתא ופי' וקשה לי הרי במגילה איטן מבואר בפירוש חיוב הקריאה ודילמא אכה"ג ומרדי כי ואסתור לא תיקון כלל ואתי רבנן דברתייהו ותיקע חיוב קריאתה וכל הגהו זימני. וניל בהקדם מה דהקשו בראש ברכות תנא היכי קאי דכתני מאימתי ותרצוי תנא אקרה קאי דכתיב בשכבר ובוקומך והקשה לנו שם קושית המקשה מטה אם כוונתו דה"ל לתנאו לבאר קודם חיוב הקריאה ואח"כ ישאל מאימתי וכו' ויבאר לנו זמן קריאתה. הנה אם כד גרא חובת התנא א"כ יוקשה קושיא כזאת בכ"מ כגון סוכה שהוא גבוהה למעלה וכי יקשה תנא היכי קאי ה"ל לבאר מוקדם חיוב מצות סוכה בטיו לחיש תשרי ותרצנו שם דה"ק המקשה בשלמא דבר שהוא מפורש בעזה ידווע היא לביר ביב דב לא צידך לא התנא לבאר לו החיוב דק ההלכות. משא"כ קיש דאייכא למיר בשכבר ובוקומך בדרכי תורה כתיב (וכמו דסיל לחוד תנא דק"ש מדרבנן. ובשכבר ובוקומך בד"ת כתיב) ע"כ הקשה המקשה בכח לו יהי' דסבירא לך ק"ש דאוריתא כיון זהה אינו דבר פשוט וmbואר בתורה. היל לפרש מקודם חובת הקריאה. משא"כ בשאר המצוות המבווארין אין מן החיוב על התנא לבאר עיקר חיוב המוצה אך לפיז צידך להתבונן מזו שמתרכז תנא אקרה קאי דכתיב בשכבר ובוקומך. הרי המקשה גענין יו"ט. ע"כ מקשה שפיר.

ולומר דברי ר'יח פשוטו. כדי שיפסקו וכו' ותקנתא דרכנן הוא שתיקנו אנשי כנה"ג. אין קושיא מר"י (שאמר אימתי במקום שנכנסין ב' וה' אבל במקום שאין נכנסין אין קורין אותה אלא בזמנה) דמכוח מדובר דעתבנין תקנתא לכפרים לאפשר לומר דאנשי דעתבנין והקפידו לתקנתא לכפרים ואותי רבנן לפি מסקנת המקשה דבכאן. דאי"א לשנות מתיקוני אנשי כנה"ג מקשה לשם שפיר והוכחה לתרץ דברי ר'יח מפני שמספקים מים ותקנתא לכפרים עשו אנשי כנה"ג. ניל: גמ' מכדי יכולו אנשי כה"ג תקנתו וכו' לא ידענא למה אמר אנשי כה"ג שלא דמיין במגילה ולמה לא מרדי כי ואסתור המבווארין במגילה עין ברשי" בד"ה מכדי וכו' ע"כ אכה"ג שתיקנו בימי מרדי כי ואסתור את שמות הפורים וקריאת המגילה וכו'. דקשה למה האיך בלשונו. «אנשי כה"ג שתיקנו בימי מרדי כי ואסתור». גם אומרו «שמחת הפורים». שמחה מה זו עשרה בסאן לא הויל למיר רק קריאת המגילה. ע"כ ניל לתרץ ומה נקא המקשה אכה"ג והוא כי באמת מרדי כי ואסתור שכתבו המגילה י"ד וט"ו תינן. ואתו אכה"ג שהיה גודלים מהם בחכמה ובמנין (דאשכח דמט בעורא למדכי רבייעי וחמייש) ותיקנו כל הזמנים הללו ואין דמיותם במגילה. אבל זה אי לא לומר דע"כ כתיבת המגילה הי' בהסתמכת כל אכה"ג (וכמו שאחריל שלחה להם אסתור לחכמים כתמיוני לדוחות) דאי ס"ד דמרדי כי ואסתור בלבד כתבו ותיקנו. הרי אשכחן במגילה מקודם כתיב משתה ושםה וו"ט (ליاسر במלאה) ואח"כ לא כתיב רק משתה ושםה. ואמרו בגמ' משתה ושםה קבilio צלייהו יו"ט לא קבilio עלייא. והנה מי הוא שי"י יכול לבטל דברי מרדי כי ואסתור ע"כ אנשי כה"ג הם שתיקנו רק משתה ושםה וקריאת המגילה וביטלו דברי מרדי כי ואסתור בענין יו"ט. ע"כ מקשה שפיר.

שם א"ק וכו' בזמניהם וכו' זמנו של זה לא כומנו של זה לכאורה רשב"ג זמן זמנם זמניהם לא משמע לי' ומהיכן דיק זמנו של זה (והנה בר"ף לא נכתב רק "זמנם" ו"זמניהם" ומשמע רק יתורא דו"יד והיא הנperf בתיבת זמניהם על תיבת "זמנם" לא משמע לי' לדרש אבל "זמן זמניהם" דריש. אבל לגירושית בגמ' "זמן זמן זמניהם זמניהם" לא משמע לי' משמע דכלל כלל לא דריש) וילך דסיל דכל התיבה מיותרת הדוויל לטוב לבאים את ימי הקרים האלה באשר קיים וכו' ואיתר בזמניהם להך דרשא נ"ל:

רש"י בד"ה זמינים דמייא וכו' דומייא דעתיך הזמן דנפקא לנו מזמן הוא דקה מרבה דומייא דיזהו האריך בלשונו. וכוונתו נ"ל לדלהיות עפ"י המשקנא נט י"ג נפקא לנו מתוך הספר הואריל דהוא זמן קהילה לכל ובכבודאר במגילה א"ב ג"י מבואדין במגילות. וא"ש לפ"ז היל לרבעתי לפ"ז פוד ג' ימיט. לכך האריך רש"י ויל לברר זה שלא מרביבין אלא בדורמה לעיקר הזמן דנפקא לנו מזמן משא"ב י"ג לא נפקא לנו מתיבת זמנה. וודוק: גם' ולא יעבור כתיב נ"ל הטעם הא דגוזר בלאו שלא יארדו זמן קריאתה משא"ב בהקדמה מותר להקדמים בי"א. והנה כתיב כי י"ד על כס י"ה אין השם שלם בכיוול עד שימחה זרעו של עמלק י"ד הוא השבעה בעניין הרימותי ידי לישבע שיהי' השם נקרא רק י"ה עד שימחה זרעו של עמלק. והנה הזכיר זה עיקר זמן קריאתה י"ד וט"ז רמז י"ד על כס י"ה ותיקנו לה זמינים הרבות בהקדמה עד י"א שהיא ויה להורות השתלמות מטה מלא תיבתו. ומש"ז הקפידו שלא יקראו ביאז להורות על הרמו הנ"ל דזוקה וזה מה שנ"ל כתעת ובעה"י עוד יתבادر:

ונ"ל עוד דינה הנס הזה הי' נס נסתור מוסה בטבע הוא עיי שם אלקים' בגין' הטבע' (משא"ב נס גנלה הוא עיי

דהויל לבאר כיוון שאינו דבר פשוט. וכייל דה"ק התרצן. בויה שעתחיל החגא ולא בארא לך מקודם עיקר חיוב המצה בויה למד לך דק"ש מדאוריתא דס"ל מקרה מלא וזה בשכלב ובפרק (עיי' דברינו בארכיות וכוא עת לקצר) יצא לנו מזה דברחים שלא ביאר לנו התנה מקודם עיקר חיוב המצה רק פחה דבריו בהלכות המצה. מהה נדע דהתנה ס"ל דאותה המצה נלמדת מקרה מפורש. ולפי"ז יונח לנו גם ס"ג. דהמקשה מקשה זה היא ודאי דкриיאת המגילה נלמד מקרה מפורש כגון מנזכרים ונשים או לקים וכו' כתובם וכוגנים "זכרם לא יסוף מזורע" אשר תיקנו לנוacha ג' בימי מרדכי ואסתר. דאי לומר דברימי מרדכי ואסתר לא תיקנו כלל קריאה רק שמחה. ואתו רבנן דבתריריא ותיקנו קריאה דאי' תיקשי תנא האיכא קאי דתני מגילה נקראת הויל לבאר מקודם עיקר חיוב קריאתה. אע"כ אותן אותןacha ג' שתיקנו שמחה הם תיקנו הקריאה ונכתב בספר המגילה בפסוקים הנ"ל. ע"כ לא ביאר התנה כיוון דນקרא מלא הוא. וכיוון דaca"g תיקון עכ"ל דכללו הנך זמני תיקון דאי ס"ד אנשי כה"ג י"ד וט"ז תיקון וכו' כמבואר בגמ'. וזה שיש לכויון ג' בכוונות רש"י אמרו את שמחת הפורים וקרייאת המגילה וודוק:

גמ' אמר קרא לקים את ימי הפורים הלאה בזמניהם זמינים הרבה "תיקנו להם". הנך תיבות "תיקנו להם" מיותר. וכבדאמר אח"כ "זמינים טובא" אבל אי מזומנים דמשמע עוד זמינים א"ב ליקרא בכל ימי הזמן. אבל מדבר ליקים את ימי הפורים "האליה" (היינו יום י"ד וט"ז המבויאין צרכין ליקים אותן) בזמניהם בזמניהם אחרים. והאיך אפשר להקדמים או לאחד הזמן ע"כ לומר זמינים הרבה "תיקנו להם" היינו כל מי שצדיך ליקים באותו הימים יכול ליקים בזמנים אחרים. חז"ש "תיקנו להם" לאוון הימים והבן:

לרבות י"א וו"ב. ח"ש ר"שי "שנים אחרים כדוגמתם". זה א"א לומר דעתכ' ה' מותר לקרות ביום י"א וו"ב. ובו"ג לא יקרה. ושוב יקרה ב"יד וט"ז דזה אין סב"א למ"ר. ומ"ת יתקנו כן. ע"כ לומר ד"ג לא צריך לדבורי. ע"כ רשב"ג אמר בפירוש י"א וו"ב. וד"י קבע סברתו אדרבי דזקא היה שפ"י

דברי רשב"ג. הבן הדבר:

ג"מ ר' שמואל בר נחמני מ"ט לא אמר מבוגניהם זמן ומנינם לא משמע ליה (הינו דלא איכפת ליה יתורי אותיות לדורשים כי כן משפט הלשון להאריך באיזה אות ליפוי הלשון) ור' שמן בר אבא מ"ט ל"א מכימים אמר לך ההוא לדורות הוא רכתיב עכ"ל. הנה יש להתבונן מפניהם מה ברשב"ג לא אמר לך" ועוד קשה על רשב"ג לדלא ס"ל לדorous יתורי אותיות מפניהם מה דרש ימים כימים. אך כאשר התבונן בשליל בדברי ר"שי תמצא טעם. הדנה "בוגניהם" שאמר רשב"א יצדק בלשון עפ"י פשוט רך שיש בהם יתורי אותיות הה"ל כתוב "בוגן" ומהו דרש רשב"א דרשונו. והנה רשב"ג לדלא ס"ל לדorous יתורי אותיות אין עליו קושיא משא"כ דריש רשב"ג עפ"י פשוטו לא יצדק לך רך ימים. אבל כימים בכף הדמיון משמע להוסיפה עוד חזגנתו ובורות הדרשה הללו אין פי"ל לדברים. ע"כ שפיר הקושיא חוקה על רשב"א מ"ט לא אמר מכימים דנראה דבר מבואר לרבות י"א וו"ב ימי מנוחה דזקא. ע"ז אמר המסדר "אמ"ד לך" כימים שפיר יצדק עפ"י פשוטו שייעשו לדורות מי שמהה חזגנת הימים הללו וזהו "כימים" וו"ש רשי"י להכי שיק לישנא. "דקרא כימים כלומר" וכו' ודוק היטב ואיה ידובד בדברי הר"י"פ שלהר"י"פ ז"ל שיטה אחרת בזה ההתקשה לו מטה להזרות הוא דכתיב. הרי רשב"ג ס"ל ג"כ לדורות הוא דכתיב ואעפ"כ זודק בעינו דכתוב על הדורות לנכון ימים אשר נועז. אע"כ רשב"ג ימים כימים

שם הו"ה ע"כ נסתדר שם דז"י מגילה ונרכזו רך בר"ת ובס"ת להזרות הו"ה האלקים וכתבנו זה בדרשותינו בארכיות בפתחת צור חסדו ואומנותו לב"י ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו אימת דוא כל שואו הביבטו כל אפסי ארץ שגם בטבע מלובש השגחתה) ע"כ תיקנו זמן קריאה הי' ימים שבhem ק"כ שעוט מניין ק"ד צירופי אלקים. והנה התחלת הימים הללו ביום י"א מניין ריה אשר ישתלם השם במחית זרעו של פמלך ומאה ולהאה ה' ימים ק"ד שעוט כמנין ק"ד צירופי אלקים. והנה ידוע אחד השתלשות ק"ד מתחלת ינicket המרכיבת טמאה אלקיםఆודאים ע"כ אחר ק"ד שעוט תיקנו ולא "יעבורו" הבן הדבר:

ר"ש"י בדיה ימים כימים וט"י מא"כ ימים "לרבות שנים אחרים כדוגמתם" כי"ז מיותר לכאהרה וביו"ר תיבת "כדוגמתם" מיותר. נ"ל דבא לתוך הדנה ר"ש בר אבא דזפקא לי' מזמן ומניהם לא אמר לרבות י"א וו"ב רך זמני ורבה תיקנו להם להיות דמספוק איתו מבואר י"א וו"ב רך נשמע דעוז ומנים תיקנו. ואגהנו נחדור וננדע י"ג לא צדיק לדוביי וו"ז לא יעבור כתיב ע"כ הכוונה י"א וו"ב אבל רשב"ג אמר לרבות י"א וו"ב משמע שבואר בכתוב י"א וו"ב וו"ז צדיק להתבונן מפניהם מה לא קבע ר' יצחק (שהאמר י"ג זמן קהילה לכל וכו') סברתו אדרבי ר"ש בר אבא רך מסדר הש"ס משנה כדאמר ר' יצחק וו"י משמע דר' יצחק ביו"ר יצדק לו סברתו אתרוצז דריש"ג. ובא רשי"י ז"ל לבאר לנו זה דריש"ג בעצמו ביאר לנו זה בדבריו אמרו ימים כימים לרבות י"א וו"ב דזקא והינו מבואר בכתוב י"א וו"ב דמשמע לרבות כימים הללו היה כימים אשר נועז ימי מנוחה דזקא. משא"כ יום י"ג אינו יום המנוחה כי ה' זמן קהילה ללחום מלאכות של מצה. הנה ביאר בפירוש

דומוקים לה כר' יוסי בד"י יתחזק הדבר במעט קט כיכון דלא תלמידו הי'. אבל震עכ' לא הונח הדבר דעתינו כוואר מה פעם שהנתנו איננו מפרש דבריו והדור האחדן מפרש דבריו) וצ"ל לדעת רשי' דפי' דמשה הקילו לבני הכהרים לקרות ביום הכנסה שהם אינם בקיאים ל��רות וצריכים שיקראנה להם אחד מבני העיר לא הטריחום לבוא אל העיר ביום הפורים ותיקנו להם يوم הכנסה. הנה לטעם זה ישנה הדבר מכל סדר קדושים וטהרות. דוגם אם איננו נהוג בזה"ז במחאה יבנה בהמק' ונפטרך לידע. משאכ' בהך דיבא אם איננו נהוג בזה"ז אין מן הצורך לידע כי גם במחאה כשיבנה בהמק' ונשוב אל הארץ הרי שב לא יקילו לבני הכהרים כי הבטיחנו יוצרנו כי תמלא הארץ דעה את ד' ולא ילמדו עוד אש את רעהו ויכולו בני הכהרים לקרו באזנים העיקרים בתיהם כניל לשיטת דשי' זל. אבל לשיטת הרמב"ם דסיל הטעם הוא שבני הכהרים אינם מתחספים בה"כ שלחם רק ביום ב' וביום ה' לקחת והקילו להם לקדות בו ביום את המגילה. ובפרט לדעת הה"ז דסיל דבן העיר איננו יכול להוציא בן כפר דאיינו מוחייב בדבר מיקדי נשאר הדבר בקשה. אבל לפ"ל שיטת הריש' לדעתינו דסיל דמאי אמר רש"א מזמניהם במתניתא. ואילמא אליבא דר"ע אפי' בזה"ז איתא להאי בזמנן שהשנים וכ"ד יהודה אליבא דמאן. שפיר ייל דדי' אליבא דר"ע אמרה. ר"ע מותני המשנה כפי עיקר הדין דתיקנוacha'ג. ומן הצורך לידע כיימי הפורים לא יעבדו מתוך היהודים ובמהרה בימינו יהיו ישדי אליל שדים וטהרות דמן הצורך לדיע. אין לומר דהכי קאמר דהיל לר"ע לפרש במתניתא בזה"ז אין הדבר נהוג דין זה כדי להניח בשbill זה דברי ר' יוחנן בתיבתא כיכון דר' יהודה תלמידו דר"ע ומפרש בבריתא הדין בזה"ז אליבא דר"ע רבו חן הנה דברי ר"ע דמו (אבל מאן

לא משמע לי' והיל לשנות ולתרץ כלשון הזה. וגם למה ידרוש יתרור "זמן זמנם" ולא ירצה לדרכ' דכוונתו הוא האיל דורות הוא דתביב הינו שגム לדורות כשלא יהיו ישראל על אדמותם ויהיו מפוזרים בגולה. ולא יקדש עפ"י הראי.震עכ' לא יבטלו אתן זמנים ממילא דרוש ג'יכ' ימים כימי. ויצדק לפ"ז מאן דלא מקשה מאין ביןינו דאי' דמאן דודיש זמנים סיל דוגם בזה"ז אסור לבטל הזמנים. ושם וארכנו בעזה"ז בדברים נוכנים בשיטת הגמי' لكمן: הנה יש להתבונן רש"ג "זמן זמנים זמנים" לא משמע לי'. ומהיכי דיק' זמנו של זה לא כומנו של זה. הנה מגרסת הריש' נראה להן דרך על זמנים זמנים איכא מאן דלא דריש יתורה דידי' וה"א (כ' בז' דרך הלשון ליפ"ז) אבל זמן זמנים כ"ע דרשו לה. אבל לפי גידותינו בגמ' "זמן זמנים זמנים" לא משמע לי'. משמע דלא דריש כלל ויתבא להגן אייה:

גמ' ארבע'ח ארי' זו דברי ר"ע דודיש זמן זמנים זמנים. אבל בכ"א אין קורין אותה אלא בזמנת מיתיבי איר יהודה אמרתי בזמנן שהשנים וכ"ד יהודה אליבא דמאן. אלילמא אליבא דר"ע אפי' בזה"ז איתא להאי במתניתא. ופירש' דהא דר"ע בזה"ז ואמר במתניתא' דמקדים עכ"ל. והיא תימה דהא שפיר ייל דדי' אליבא דר"ע אמרה. ר"ע מותני המשנה כפי עיקר הדין דתיקנוacha'ג. ומן הצורך לידע כיימי הפורים לא יעבדו מתוך היהודים ובמהרה בימינו יהיו ישדי אליל שדים וטהרות דמן הצורך לדיע. אין לומר דהכי קאמר דהיל לר"ע לפרש במתניתא בזה"ז אין הדבר נהוג דין זה כדי להניח בשbill זה דברי ר' יוחנן בתיבתא כיכון דר' יהודה תלמידו דר"ע ומפרש בבריתא הדין בזה"ז אליבא דר"ע רבו חן הנה דברי ר"ע דמו (אבל מאן

כ"כ) אעפ"כ ישראל הם ונגור הדבר לכ"י
וארכינו להודות על הנם. ועוד מהוזע ועד
כוש כתאי נספרים שלחה לכל המדינות
מהוזע ועד כוש להיות היהודים עתידים
ליום הזה להנעם מאיביהם. בפסוק הזה
ובואר בפירוש מהוזע ועד כוש. והנה בסיטו
המעשה נאמר ע"כ היהודים הפרושים וכ"י
תבן את הדבר:

שם אשכחן עשי זכירה מנגנון הנה לפ"א
הקשיא הו לא תלי באחמי דבלא זה
היכי אשכחן קראת המגילות וזה יש לדקדק
זהנה המקשה לא ידע עדין מהקיים נזכרים
זונעשי למה הזכיר בלשונו לשון זכירה
וליל אשכחן עשויה קראת מנגון. ויל
דתקשה הי' סובר כיון דעתינו בתורה
יזכור את אשר עשה לך מלך. הנה הצעו
הוא לזכור את אשר עשה לנו בכל פעם.
הנה בעבר זה תיקנו לנו חוויל לקרויאת
המגילות במנהני בימי הנס כי דבר בעתו מה
שאב אבל חילוק בין פרושים ובין מוקפינים
היכן מצינו וזה שמקשה אשכחן עשויה זכירה
מנגן כי הי' סובר דעתך חיווב הקריאה
בא ממ"ע דוכור. נ"ל.

שם ואימא בתלייסר הסברא הוא כיון דאמר'
תלייסר דזמן קהילה לכל הורא ל"צ
לריבוטי וממילא מוכן אה"ד מוקפין שלא
אשטעין בקרא זמנם סמרק על הדבר המובן
מאלו וא"צ לכתוב. ומשני "כשוזן כיון
ראין טעם בדבר שינוי המוקפין אלא בשבייל
כבוד אי' כמ"ש בירושלמי זהו כבודם להקיש
לשוזן שבו הי' גודל הנס ביויתר נ"ל:

שם יליף פרוי פרוי מה להלן מקפתה תומה
מיימות יב"ג וכי' לפי הג"ש היל לומר
מה להלן מיימות משה דהפטוק לבך מעריב
הפרוצי בימי משה נאמר אך דתנה הג"ש אין
אדם דין מעצמו רק אם גمرا מריבו ורבו
מרבו עד משה רבינו מסיני והאיך שייך
בזה למדר ג"ש דמגילת שנתקנה בימי מרדכי
לŁמלה מפסוקי התורה. ובודאי צ"ל דכאן
הג"ש מקובלת מכח'ג שרצו לקוצר ולרמזו

ימים כימים לקפidea ואסור לבטלם בשום
זמן) אבל חכ"א אין קורין אותה (בשם
פעם) אלא בזמן (מדלא אמר "בזה"ז אין
קורין וכו' מילא חכמים ס"ל בשום פעם
אין קורין אותה אלא בזמן) והשתא מקשה
שפיר אדר"י אליבא דמאן אלימה אדר"ע
כיוון דדריש זמן זמנם זמניהם אפי' בזה"ז
איתא להתייא תקנתא "דמים כימים" לקפidea
ודוק היטב:

שם בגם אי' ארבע"ח אדר"י זו דברי ר"ע
סתימתה. אבל ח"א בזה"ז הויל
ומסתכלין בה וכו'. וכ' רשי' ז' דברי ר"ע
סתימתה זיליג להאי לישנא דדריש זמן
זמן זמניהם דוא רבען דפליגי עלי' נמי
דרשי לי' אלא שהחמירו לאחר חורבן משומן
דמסתכלין בה עכ"ל. והרי"ף זיל גרס לה.
ולכאורה אין מוכן אבל לפ"מ שפידשנו
דבריו מוטעים כמיין חומר. דליך
זו דריש דדריש זמן זמנם זמניהם. ואיתר
לי' ימים כימים לקפidea לדורות שאstor
לבטל אותן הזמנים בשום פעם. אבל חכ"א
בזה"ז וכור דחכמים זמן זמניהם לא משמע
להם. רק דרשו הזמנים הנוספים מימי
כימים ע"כ לא איתר להו פסוק لكפidea.
ע"כ בזה"ז הויל ומסתכלין בה מותר לבטלם
ודוק:

שם הויל ומסתכלין בה עין פירש"י ועיין
בריב"ף פ"י אחור ופי' דבריו במקומו
וע"ש:

שם ועוד מהוזע ועד כוש כתאי. עין ברש"י
דלא נאמר בהך קרא הודי וכוש. רק בכל
מדינות המלך וטעמא בעי' למה לא הביא
גמרה כלשון הפסוק כל מדינות המלך. ויל
דא מפסוק כל מדינות המלך. ייל דלא הוה
בכל מדינות המלך מוקפין מימות יהושע
בן נון לזה הביא מהוזע ועד כוש. ובהמשך
השתח הוא ג"כ ארץ ישראל דידענו בה
מוקפין מימות יב"ג ואפשר לפרש עוד דה"ק
"וכי" לאו ישראל ניניהו אפי' לא נעשה
להם הנס (דאשדר המוקפין לא תי' בסכנה

דם לא תאמר כן אלא שושן דעבדא כמאן
ודוק:

שם לא כפוחין ולא כמווקפין. אינו מומך
הרי עבדא כמווקפין. ולסתורה נראה
מלשון רשי"ק דילג לת אבל כד דיקת בלשון
רשי"ק נראה דה"ק ואיך עשו או בימי מרדכי
אותן שבושוון הלא לא יכול לדור את שושן
כמווקפין דלא ידעינו אם הוקפה ניל. ויש
לברא עוד ה"ק דנהנה בפסק מבואר
והיתודים אשר בשושן נקהלו ביג' וביד'
זהות בטיז עשו אותו יום משתחה ושםהה.
הגה נקבע בטיז לשתחה ושםהה לעשייה
זהה כיון דלא ידעינו בה שהוקפה מימות
יב"ג הנה וכילה תהי' ביד'. ואיל' יוא שושן
דלא כפוחים ודלא כמווקפין דבכלום כתבי
ונודרים "ונועשים עשי' וזכירה ביום אחד
ניל:

רש"י בדיא וכדריב"ל ובחלוק לא אייר
כלל וכו' בעי בזה לפרש הייתור
לשון בಗמ' אלא קרא לדרשא הוא דעתא
לכדריביל וכו' הל"ז אלא קרא לכדריב"ל
הוא דעתא. ע"כ מפרש רש"י ה"ק דבאמת
אוין המקרא סובל כ"כ המשמעות עפ"י פשוטו.
אבל הוא דרשא ולא ארيري בחילוק רק נדרש
מייתורא דקרה דרישת ריב"ל:

בד"ה נידון בכרך וט' בסמוך אעפ"י שאינו
נראה וכו', כי' מיתור בסאן כי
לסתורה לסורה אין זה מן הצורך לפשת.
ונראה דאם לא ידעינו זה לא היה מקשה
מידי "לטימא מיל". אפשר בעינן תrhoוייהו
ספוך ונראה ע"כ אמר כמחמתן לטבריא
(נראה) מיל (סמן) ע"כ התקדים רש"י זיל

לפרש דלא בעין ספוך ונראה ודוק:
בגמ' ואמד ר' ירמי' ואי תימא רחבי'א
מנצפ"ך וכו'. הנה גם דלפי פשטו
הביא ודק מימרא הכא להסימך שמעתיתיו
דר"י ואיתימא רחבי'א אהודי עכ"ז לא דבר
דריך הוא בכ"מ מי שיש לו עינים לראות
צופה ומביט בכ"מ שסתורה שלימה שלט
מחצב הקודש דבריהם סמכ"י לעד לעולם

בג"ש הם מסרו הג"ש דור אחד דור. והנה
על מעשה אלקינו אין לשאול טעם למה רמו
השי' הדבר הזה בג"ש. וזה בקי' ולא
בפידוש כי התורה הוא חכמתו של יוצר
בראשית. ואין ללזר אשת מבוा לבוא
לחכילת חכמתו. אבל על כתיבת האכה'ג
יש לשאול למה רמו דבר המוקפין בג"ש
ולא בראו בפי'. הנה ע"כ מסרו הטעם דטעם
שינו המוקפין מפני כבוד א"י ומפני כבוד
יהושע השה' הלוחם הראשון בעמלק. וגם
הויל זוכתא דאי'. ע"כ נלמד בג"ש מעריך
ארץ ישראל להוורת דזה תלוי בשבה א"י.
א"כ כיוון שהם מסרו הג"ש זו לטעם בפירוש
מסרו בע"פ דהקבידה הוא מימות יהושע
המניחיל הראשון והלחם הראשון. ואין למוד
מה להן מימות משה כי עיקר הטעם בג"ש
הוא תלות זה בערי א"י. והנה בלבד מעריך
הפרוזי נכתוב אצל הארץ סיוזן ועוג. ועודין
לא נתקדשנו בקדוש' הארץ עד אשר הנזיל
יהושע לישראל את הארץ הבן הדבר ועוד
יתבהיר لكمן א"יה טעם ללימוד הדבר
בג"ש. והוא צחצח פשותן של דברי':

שם ה"ק אלא שושן דעבדא כמאן. לבסתורה
הדברי' תමזהן (מלבד מה שדריכינו
תמיד לפרש במקומות כזה בכל הש"ס לבאר
שבכלל דברי המקשה בלשון ראשון הוא גס
և לשון ה' רק שלא ביאר בראשונה כל
ה蟲ך כאשר קבלנו זה מספרי הרומי' מפאנו
וביתור ישקה עליינו העניין בסאן) שהkowskiיא
ה' הוא עניין אחר לגמרי ולא אמר "אלא
(בלבד ולא ציל ה' כי אמר) וכאשר ת התבונן
ציל דהכى אמר מה שתקשתי לך תנא דידן
מ"ט לא אמר כריב'ך כונתו ביה לו יהי'
דיש בידך ג"ש "זרורי" פירושו להוורת
דמוקפין מימות יב"ג בעי לקורת בט"ו. הגם
דאח"כ תינכ' נחרבו חומותיו ולא נתיישבו
עכ"ז יש לך ללמידה מה קישא דריב'ך דגם
במוקפות מימות אהשורוש בעי לקורת בט"ו

שהחסדים מתקים הגבורות ונעשים א' עכ"ל. הנה אתה הראת לדעת שהגיון הזמן יכולות שביעים שנה בקרוב שתהא רחל מدت מלכות לבוא לפני המלך להשפיע בה החסדים לשיבנה בהמ"ק ונתקווה הדבר ע"י אנשי מעשה שני שחיו ביוםיהםתם והיינו אכה"ב והגביאם. וניל שנק' או הנבאים הללו צופים שגרמו לחבר הצדיק והפ"א כי צדיק רומו ליסוד צדיק וגם צינרו ב' צינורות נגד ב' צינורות היסוד כנודע (ע"י בס' מאורי אור) והפ' רומו למלכות מלכות פ"ה ותורה שבע"פ קריין לה וגם פ' בגימ' יסוד הוא יסוד דנוקבא בהתאחד עם הצע' יסוד דרכרא כרמייתו ב' צינורות ע"כ נקרו האנביאים בזמן זה הוא "צופים" (הgam שלפי פשטו יצדיק ג"כ או שם צופים" שכבר הי' סמור להפסקת הנבואה ונחלש כה הנבואה והיתה נבואתם בדרך הצופה למרחוק שראייתו בחולשות) והנה המן הרשות בצדروف אשתו ויוציאו בינוים מגבורות מנצפ"ך רצו לגביר הגבורות בז"א שה"ס והטיל בה זהמא באכילה מאכל איסור של עצ הדעת עם בעל אדים וגרים שעבדו ע"ז וכו' ומפה למדכי לעבדו בהשתחוות לו אחר שפיתה את ישראל שיأكلו מאכל איסור בסעודת של איזוריוש כדי שיוכל הנחש שהוא אחזרוש להטיל זהמא באסתדר רצונו. ע"ז ענות אלו הי' רוצה להוסף כה בגבורות היוצאים מיסוד אימת שמספרם פ"ר (הינו ה'אותיות מנצפ"ך מספרם פ"ר) לסבב הארת יסוד אבא שדרכו להתפשט בז"א ההן' ו' להכניעו ולבטלו. ולפיכך הפיל פר ששם אותיות פ"ר הסובבים הארץ באמצעות. וכונגד כל גבורה הכלולה מעשר שמספרם חמישים עשה עצ' גבורה חמישים אמה וכו'. ומרדי ידע כל אלה ונשמר ממנה ולא נתגה שאחזרוש וכו' וזה מא באטוני. אלא ישבה בחיקו וכו' יטיל כל השתחחה לו וכו' ולא רצה שאחזרוש כי השבע שידה אותן בדמותה שהיתה הולכת ובאה אצל אמא המתפשט בעמה עכ"ל. עוד שם במצב מגילה זויל ואחיך לוזחים מגילה שהוא לשון גילוי יסוד אבא והארוך יותר משל אמא המתפשט בגוף זיא וכו' ומפני שהוא יסוד אבא שממנו סוד החסדים צדricht להיות גולה על עמוד א' להראת

תְּרֵדָמָה סָוד הַשִׁינָה שְׁהִי בְגָלוֹת כְּמַבָּאָר בְכַתְבֵי מְרָן וּגְכָ "תְּرֵגָם" סָוד אַחֲרוּי טְפָ שֶׁם הַוִי אַחֲרוּי עַה גִימ' "תְּרֵגָם" כְּמַבָּאָר בְכֻונָתו כִּי לֹא הִי יְיחִיד הַפְנִים בְגָלוֹת וְעַי קְרִיאַת הַמְגִילָה מִתְהוֹת הַגִּלְוִי לְהַאֲרָת הַיְיחִיד פְבָפָ וְהַנְּהָה מִהְאָרָה הַגְּדוֹלָה שֶׁל הַיּוֹם חַיֵּב אָדָם לְבָסּוּמִי בְפּוֹרִיאָ עד שֶׁלֹא יְדַע בֵּין אֲרוֹר הַמֶּן לְבָרוֹךְ מְרוֹדִי וּכְיִי צְרִיךְ לְהַשְׁפִיעַ גַם לְהַנִּצְזֹעַ הַקְדּוֹשׁ הַמְתִיחִי אֶת הַקְלִיפָה וּצְרִיךְ לְעַשּׂוֹת זֶה בְלֹא הַדּוֹעַ (כְּמַאּן דְשָׁדֵי לְשָׁנָאִי בְתֵר כְּחָפוֹי בְאַחֲרוּי) כְּדִי שֶׁלֹא יָמַר בְּרוֹךְ לְחַיְצָנוֹם רַק לְנִצְזֹעַ הַקְדּוֹשׁ שְׁבַתְוָכו עַכְבָּר גַם מַבְנֵי בְנֵינוֹ שֶׁל הַמֶּן לְמִדּוֹת תּוֹרָה בְבִנֵי בְדַק כִּי הַזָּא מְסֻוד הַגָּהָק שְׁבַתְוָכוֹשׁ שֶׁהָוָא בְרוֹךְ וְתַבְוָן כִּי "תְּרֵגָם" גַּכְ אָוְנְקָלוֹס "הַגָּר" אָמַרְוּ "תְּרֵגָם" סָוד אַחֲרוּי אָמַרְוּ אָוְנְקָלוֹס שִׁיאָא אֶל הַקְדָשָה מִכָּח הַחַיּוֹת אֲשֶׁר נִתְן מִהְקָדְשָה אֶל הַקְלִיפָות וְנִתְבָרְרוּ הַנִּנְהָהָק וְהַשְּׁם הַטוֹב יָאֵר עַלְינוּ בְתּוֹרֹתוֹ לְבָאָר הַדְבָרִים בְבִירָר כִּי לְעַעַל כָּל דְבָרֵינוֹ הַם בְדַרְךְ אָפֵשָׁר כִּי אֵין לְנוּ סְמִיכּוֹת בָּזָה מִדְבָרִי רְבוּתֵינוּ:

שֶׁשׁ תְּרֵגָם שֶׁל תּוֹרָה אָוְנְקָלוֹס הַגָּר אָמַרְוּ וּכְיִי תְּרֵגָם שֶׁל נְבָיאִים יָוֹנְתָן בְּן עַזְוַיָּאָל אָמַרְוּ וּכְיִי הַנְּהָה יִש בְּיַדְינוֹ תְּרֵגָם שֶׁל תּוֹרָה מִיּוֹחָס גַּכְ לְיוֹנְתָן בְּן עַזְוַיָּאָל. אָבֵל הַכּוֹנָה הָוָא בְּכָאָן עַל אָוֹתוֹ תְּרֵגָם שְׁמַתְרֵגָמִין בְצִיבּוֹר הַסְּדָרָה דְחוֹמָשׁ וְתְהִפְטָרָה דְנְבָיאִים מִתְרֵגָמִין בְתּוֹרָה תְּרֵגָם אָוְנְקָלוֹס וּנְבָיאִים בְתְרֵגָם יוֹבָע. וּנְעַל יְוּדָה תְּרֵגָם שֶׁל נְבָיאִים אָמַרְוּ יָוֹנְתָן לְתָרְגָם בְזִיכְבּוֹר וְצַוָּה לְכֹתְבּוֹ וּכְן תְּרֵגָם אָוְנְקָלוֹס דְתּוֹרָה מִשְׁאָכְבָּר תְּרֵגָם דְתּוֹרָה שָׁאֵר יָוֹנְתָן לֹא אָמַרְוּ לְתָרְגָם בְזִיכְבּוֹר רַק לְיְחִידִים וְלֹא נִתְן לְכֹתְבּוֹ רַק בְעַעַפָּ וְעַתָּה שְׁכַתְבָוּ הָוָא כְמוֹ כָל תּוֹרָה שְׁבָעַעַפָּ שְׁכַתְבָוּ מְשׁוּמָעָת לְעַשּׂוֹת לְדִי וּכְיִי וְרָאֵיה לְדִבְרֵינוֹ שְׁתְרֵגָם בְתּוֹרָה כְמָה פָעִים דְבָר שָׁאֵסָר לְתָרְגָם כְּבִזְכּוֹר. כְגּוֹן וּמְרוֹעֵץ לֹא תָתַן לְהַעֲבֵר לְמוֹלֵךְ תְרֵגָם לֹא תָתַן לְאַעֲבֵרָא בָאַרְמִיּוֹתָא וְדָבָר זֶה אָסּוֹר לְתָרְגָם

הָוָא אָמַרְוּ מַנְצָפְקָד שְׁכָחָם מְכוֹבֵד הַגָּלוֹת וְחוֹרוּ וִיסְדוּם שְׁעַי תְּגִבּוֹת הַדִּינִים דְמַנְצָפְקָד שְׁכָחָם הַיְינָו שְׁנַתְגִבּוֹרָה הַשְׁכָחָה הַבָּאָה מִהְקְלִיפָה וְחוֹרוּ וִיסְדוּם שְׁגַרְמוּ לְהַגְבִּיר הַחֲסִידִים וְעַיְזָוִי הַיסְדוֹת דְזָוִיָּן בְּסָוד צְופִים שְׁאמְרָנוּ סְמִיכַת הַצְּבָא וְהַפָּמָ' וּבָזָה תִמְצָא נְחַת שְׁאַחֲר שְׁדָבְרֵנוּ מִדִּין "הַמּוֹקְפִין בְּטַיְיָ" סָוד דִינְיָן בְּצָמָצָם וְגַם בְּחַיִי מַוקְפִין פּוֹיְד פִּיר דְמַנְצָפְקָד הַשְׁמִיעַט סָוד נְפָלָא בְטַעַם מַנְצָפְקָד צְופִים אָמְרוּם וַיְהִי שְׁלָא יָמַר פִּינוּ דָבָר שְׁלָא כְרָצְנוּ. וְהַשָּׁם הַטּוֹב יְכֹפֵר בְעָדֵינוּ וַיָּרְאִינוּ נְפָלָות מִתּוֹרֹתוֹ:

מַנְצָפְקָד לְפִי דְבָרֵינוּ הַנְּיָל תְּבִין רְמִיזָה הַתּוֹסָע שְׁעַיְבָר סִידְרוּ בְיהָה הַסְּדָד מַנְצָפְקָד מַנְזָע צְפָקָד הַבָּן דָפָג עַיְא אֵין מְהֹוה הַוּו וְלֹא הוּי יִדְעֵי הַיְיָ אֶבְעָצָע תִּיבָה וּכְיִי וְאַתָּה צְופִים וְתִיקְנוּ וּכְיִי רְצַיְל דְלֹא הַוִי יַדְעַן אִיזָה חִילּוּק בְדָבָר הַיְיָ, בְאַמְתָה רְשָׁאֵין לְעַשּׂוֹת כִּמי שִׁירְצָה וְאַתָּה צְופִים וְתִיקְנוּ לְכָאָה מִקּוֹם מִיּוֹחָד וְהַנְּהָה זֶה הַיְיָ רְשָׁאֵין לְחַדְשָׁה וְלִתְקָנוּ כַיּוֹן שֶׁלֹא חָסְרוּ וְלֹא הָוִסְפוּ. וּמְקַשְׁוּ סְוּף סְוּף אֶלָה הַמְצֹוֹת שָׁאוּן נְבָיא עַתִּיד לְחַדְשָׁה וּכְיִי לְעַיל נְאָמֵר שָׁאוּן נְבָיא "רְשָׁאֵי" וְכָאָן נְאָמֵר "עַתִּיד" לְהִוָּה דָזָה לְאַמְרֵי רְמִירִי דְמַקְשָׁה הַלְאָה תּוֹרָה הַעִדָּה שָׁאוּן נְבָיא עַתִּיד לְחַדְשָׁה אִיזָה תִּקוֹן בְתּוֹרָה הַבָּן כִּי נְכוֹן הָא :

שָׁם אֵילָא שְׁכָחָם וּכְיִי מְדַקְאֵר אֶלָא מִשְׁמָעָ שְׁחוֹד בּוּ מִתְרִזְצָא דְלֹעַל רַק דְלַגְמָרִ שְׁכָחָם דְלַהֲיוֹת דָרָר יְרָמִי אָמַר מַנְצָפְקָד צְופִים אָמְרוּם מִשְׁמָעָ שְׁלָא הַיְיָ מִצְיאָתָם בְּנִמְצָא וְהָמָרְוּם רַק מִפְנֵי דָזָה קְשָׁוִיא הַוְצָדָךְ לְתָרְצָה בְדַוחַק דָזָה אָמְרוּם "אָמְרוּם" רַגְמָרִי רַק אָמְרוּ מִקּוֹם הַנְּחַתָּם בְכִתְבָה וְכָיוֹן דְלֹא סְלָקָא לִי הַתִּירְצָזָה הַזָּהָה וְהַכְּדִיחָה לְתָרְצָה שְׁכָחָם חֹד בּוּ מִתְרִזְצָא דְלֹעַל וּסְלָל כְפִשְׁט הַלְשׁוֹן דְאָמְרוּם לְגַמְרִי כִּי שְׁכָחָם לְגַמְרִי וְחוֹרוּ וִיסְדוּם נְיָל :

שָׁם וְאָמַר רְיִי וְאַתִּימָא רְחַבְכָא תְרֵגָם וּכְיִי גַיְזָ מְצָרָה לְכָאָן עַנְיָן "הַתְּרֵגָם" סָוד

הכתוב בספר כמו שהעתיקו תורה שבכתב ע"כ התורה שבע"פ להיותה מגלה המתוון של הש"י לא רצץ הש"י לאותו כתובתו. בבדי שלא ידעו האמות הרשעים מסתורין דילוי. ואתה תבין דודאי הש"י שלח נביינו לומר להן לישראל בשם ר' ויבינו הכוונה מסתורין של הקב"ה אבל לא הי' רצונו שיכתבו הפי' בספר כי אז יעתקו גם הגויים והמורדים והкопרים. והנה כבר כתבותי לעיל מה שגילה יונתן התרגום של גבאים הוא לכותבו (משא"ב של תורה עמש"ל) וזה שיצתה ב"ק מי הוא זה שגילה סתרי "לבני האדם" דיקא שבוה שמתיר לכתוב הוא מגלה המסתורין לב"א הינו "לבני אדם" המורדים. והшиб יונתן שעווה לנו כדי שלא הרבה מחלוקת בישראל ועת לעשות לד' וורי בזה:

שם בקש לגlost תרגום של כתובים יצחה ב"ק וכו' הנה יש ביןינו תרגום של כתובים ונתחבר בימי התנאים. כ"כ התוט' בכתובות.

שם א"י אלמלא תרגומו דהאי קרא וכו' ביום ההוא יטגי מספדא בירושלים וכו' קשה הדבר לומר שהי' עיקר חסר מן הספר ולא אחד אמר קדוש היה הרב מהרמ"ע מפגנו בספר עשר אמרות דקאמר הדנביא הי' מתבסה על המספד של משה בן יוסף. ויאמר הטופדים בקינתם גם המספד של שאר בני רחל שרגום הגויים במלחתם היה שאל ויהונתן. ואל תחתה ע"ז. כי כן הסופדים להגדיל התמරוד יוכירו בקינתם עניין הדומה אשר נתהזה מקדם כמו שעשה במספד יאשי' הזקיריו המספד של אהאב שהרגנוו הרים ניב' במלחמה ע"י חמורים. ושיעור הכתוב כך הוא. ביום ההוא יגדל המספד בירושלים (הינו שיגידלו המספד ויזכירו בתפודם ניב' שאר בני רחל הינו שאל ויהונתן) מספד תדרדרימון (הינו מספד אהאב שהזכירוהו במספד) בבקעת מגיד

בציבור רק הוא כמו חדש חכמים שניתן לדריש לכ"א כדי ר' הטובה עליו: שם מפי חגי זכריה זמלאכי. ניל שקיביל איש מפי איש עד חגי זכריה זמלאכי דאי לו יובי עצמו הי' תלמיד של הלל והי' בשעת החורבן. וחגי זכריה זמלאכי הי' בהתחלה בנין בית שני:

שם שגילה סתרי "לבני אדם" תמיינה רהנה הש"י שלח נבאים לישראל לומר להם דברי ר' בודהו כוונת הצור תם שיבינו ב"י מה שהם אמורים ולמה הקפיד הש"י על יביע שגילה פ' דברי נבאים היתכן שריצה הגורר שלא יבינו ב"י דברי השליח הנשלח אליהם. ע"כ אושבה לדקך דברי דביך מי הוא זה שגילה סתרי לב"א ולא אמר לישראל או לatoi עולם. ואקדים לך דברי הזוהר אלה תולדות נח. ר' אבא אמר מיום א דעבר אדם על פקדא דMRI' כל בני עולם דעתילידו לכתיר אקרון בני אדם ולא לשבחא אקרון חבי. אלא כ"ד בני דהאי דעבר על פקדא דMRI'. כיוון דatta נח אקרון בני עולם על שמ"י דנה תולדות נח לשבחא דקאים לוں בעולם ולא תולדות האדם וכו' אל ר' אייה הא כתיב לכתיר וירד ד' לראות וכו' אשר בנו נח אל בגין בני האדם כתיב ולא בגין נח אל בגין אדם חטי קמי מארי' טב לי' שלא אברי ולא יכטוב עלי' והאי קרא אלא ת"ח כתיב בגין חכם אב כד ברא טב. כל בגין עולם דכרין לי' לאבוחה לטב. וכד איהו ביש قولא דכרין לי' לאבוחה לביש. אדם בגין דחטא ועבר על פקדא דMRI' כד אותו אינון דמרדו במאיריהו מה כתיב אשר בגין בני האדם. בגין דאדם קדמאה רמד במארי' ועבר על פקדוי וכו' עיי". הנך רואה במלוק שנאמר "בני האדם" הוא לביש נאמר על המורדים העוברים את פ' ר'. ועוד אקדים לך דlatent הזכיר דMRI' לא נכתבה תורה שבע"פ דגלי וידוע הי' לפני הבורא עולם שהוגוּם הרשעִים יעתיקו כל

חו"ו ולומר שאין זה מהשחת המשגיח והכל יכול רק נתהוה הענין בטבע (ולא כולה חלק יעקב רק אמונהינו אמונה אומנת שטהען לא תפעל שום פועלה רק בהשחת המשגיח יוצר כל הוא אלקין. ותו הוי) הוא אלקים הגם שאנו רואים פועלות "אלקים" (בגימ"ר הטבע) עכ"ז מסתור בתוכה השם הוי' המהות כל הוית ומנוגם בהשנותו כרצו) משאכ' הנשים הנගלים הנעים בשידור המערה אפילו מי שאנו אמינו כל בהשחתו בהכרח היה בימי מרדכי ואסתר כבד ה' בסוף הנבואה ותשישת כהה והי' סוף הנשים הנගלים והתחלה נסיט נסתרים. (כענין שאח"ל למה נמשלת אסתר לאלת השחר מה אילית השחר סוף הלילה. אף אסתר טוח כל הנשים. הינו סוף הנשים נגלים והתחלה נסיט הנסתרים) והי' בו הנס פעולות האמצע שיש בו סגולות ב' הקצוות. הנה ה' נטולובש בטבע מבחי' שם "אלקים" כי טבעי' הי' שאחזרוш בעבור אהבת אשתו הריג את המן. ושמע לעצם אשתו האהובה לו באמירה יכתב להסביר את הספרים. אבל עכ"ז הי' בו סגולות הנס נגלה כמו שא"א להכחיש נס נגלה שהוא בהשחת המשגיח. וכל יכול ממש הי' ב"ה וב"ש המהה כל הווית בן א"א לשום בר של בראותו כל העניין אשר נעשה וכל הפעולות שקדמו עד אשר חוכן הנס הזה אין מבוא לשום בר של בראותו כי זה געשה מבלי השחת המשגיח (תעמיך בדבר עוד דה') עניין הנס מלחמת עמלק הנה נשבע הש"ת שאין השם שהשתם נאמר במילוא בכל התנ"ך. אבל הוא כי י"ד על כס ר'יה נשבע הש"ת במלחמות האחורה שתהיה' בסוף כל הנשים ושלם עד שימחה זרעו של עמלק. הנה חווינן זמן הסתר פנים עד לעת קץ ביב והנה בזמן הנבואה הי' נסיט נגלים לישראל בשידור המערה שלא בטבע כמו שהנבואה למעלה מן הטבע. משאכ' בזמנ הפסקת הנבואה הגם שהש"י מתנוסס לעמו בכל זמן ועידן ושומרים ומצלמים. אבל הוא מלובש בטבעומי שאינו בעל אמונה יכול להכחיש

(הינו מספidea דיאשי') הבן העניין שהוא מושעם בכתב:

שם וראיתי אמי דניאל לבדי את המראה ואיתים ורואים וכו' מכאן נינחו אנשים ארוי' ג"ז מישך שיך לכאן (ואגב תabinן גם אמר הקודם מענין התרגום שאמרי אונקלוס הגר) הנה חוליל קבעו הנס הזה לדורות ולא עשו כן בכל הנסים. נס דיהושפט ואסא וחזקי' נסימים מפורטים שלא בטבע. אך קיבלה בידינו שהנס המתגלה רק לשעתו אין עושין אותו לדורות. משא"כ הנס הנעשה עי' איזה גילי אוור בגביה מודומים והנביא אי חכמי רוח'ך יודעים שהאור ההוא يتגלת בכל שנה ושנה. הנה עושין אותו זכרון לדורות. והנס הזה ראו חכמים והנביאים אשר יתגלה אויר בכל שנה ושנה הנה שעשו זכרון לדורות. ויש להתבונן מה עשה ד' ככה שיוחזק הנס הזה זכרון לדורות הגם שהי' הנס מלבוש בטבע וכמה וכמה נסימים אשר הי' בשידור המערה שלא כדרך הטבע לא עשוו הש"ת באופן שיוחזקו לזכרו לדורות עולם. והוא כי או כבר הגיע עת סתיימת הנבואה והי' בזמן תג' זכרוי' ומלאכי נבואתם (הלא תראה בזכרוי' חזונות סתוםות) הנה תראה תשישת כחם בהיותם עם דניאל איניהם עדיפי מני' שנשתלו להגיד לישראל שליחותם בנבואה אבל עכ"ז חסרו מעילות הראייה שראה הור ואידע עדייף מניהם שראה את המראה הגדל עכ"ז חסרה ממנה מעילות השילוחות. הנה תראה שלא הי' הכל ביחד כי כבר תשש כח הנבואה בסיוונה והגיע זמן הסתר פנים עד לעת קץ ביב והנה בזמן הנבואה הי' נסיט נגלים לישראל בשידור המערה שלא בטבע כמו שהנבואה למעלה מן הטבע. משאכ' בזמנ הפסקת הנבואה הגם שהש"י מתנוסס לעמו בכל זמן ועידן ושומרים ומצלמים. אבל הוא מלובש בטבעומי שאינו בעל אמונה יכול להכחיש

אנקלוס הגר אמר את התרגומים כי תרגום דמיון הגר הנלווה לבית יעקב והוא מהאומות הבן הדבר. והנה בעבור זה להיות הנם זהה נגלה ונסתור עשו תקנות קריית המגילות בדרכים שונות לפוחים ולמקופין. הנה תראה ותתפלא הכהרים והעיירות מהם גליים מבלי חומרה. והמקופין נסתורים בחומרה. הנה עולם הנגלה הוא וזה שבסם הסדרים מגולמים. וחסדים מוכסים הוא בהיותו וזה ח"ז בקטנות ובאים החסדים מן וזה שבשם. והן מה הנשים הנסתורות (הוא מבואר בתורה הנסתורות לד' אלקינו והנגולות וכו') הנה בהיות בנס הזה סגולה נס נגלה הנה התחלת הקראיה ב"א סוד וזה (ותבין לפ"ז מש ה"ל עשרה ועשרה לא תקינו רבנן) אבל להיות הנם סוף הנשים נגלים ע"כ עיקר הזמן בי"ד שהוא סוף המספר המוסכם מז"ה קורין בט"ז שהוא י"ח שם הנשים התונדרים. ע"כ תקינו ולא עבר כי דוקא צריך להיות מromeים בו וזה י"ח לפרוזים ולמקופין כי הי' נס ממוצע והוא דמיון הגבואה דניאל שהי' עמו הagi זכריה ומלאכי שהי' סוף הגבואה והתחלת ההסתור רק ברוח הקודש והוא דמיון התרגומים. הבן הדבר מאד ויערב לחיכך מדבר וגופת צופים. ואחרי הדברים האלה התבונן ג"כ מאמר ר"י מנצפ"ך צופים אמרום תלוי גם כן זהה כפילות המנצפ"ך היוו הסתומים הם בסוף תיבת העשושים גובל להתייבה מהם דמיון העיירות המכופין חומה העשושים גובל לישוביהם ומהם בעבור זה נקראים סתומים דמיון דבר סתום וסתור. והפתוחים הם בכל התיבה בתחלת ובמצעה והמה דמיון פרוזים נק' פתוחים וישבתם פרות. והנה הצופים מהם נביים אחרים אמרום (כמש"ל) בימי מרדכי ואסתר דתיקנו מ"א עד י"ד לכפרים ולעירות הפתוחות ולסוף הזמן ט"ז תקינו לכרכבים המכופין הסתומים הכל מטעם הניל' (המ' קרוב לשוט לה'ק. ע"כ נק' כמו סוף ואחרית לה'ק והתחלה לשונות אחרות כי ה' סוף התגלות והתחלה ההסתור. ע"כ

נדונין כמו ונש הוה זידעו כי יד ד' עשתה זאת. הדברים הללו עמוקים בחכמה ואינם מסודרים ואסדר אותם איה בדרוש בפ"ע
שם תדרשו לטובה :

גם' והשתא דאמרת מדינה וכור' לדרשא משפה ומשפה למשח אתא. ניל דרצ'יל דבשלמא אי אמרינן מדינה ומדינה עיר לחקל אתיא משפה לדרשא לנרכ' וכל הסמן ולשון תיבת 'משפה' לשון חיבור דהיתנו המחוור עמו מלשון ונספחו על בית יעקב. אבל השטה דאמרת מדינה ומדינה לדרשא הלו משפה ומשפה למאי אתא: תום' בד"ה מבטלי' וכור' וקשה אמראי מבטלי' וכור' ויל וט' עי"ש. ולולי דבריהם ניל דבטלין למורי משמעו אפילו במקומות שיש חשש ביטול העבודה מכל וכל דהינו שהקיפו לגינויו. ואשר יקרו המגילות לא יהיה להם אפשרי לעבד עבודתם אה"כ. ועכ'יל כך דאי מבטلين הכוונה רק לאחר הזמן ולהקדים המגילות אה"כ מהיכי סמכו של בית רבינו לבטל התורה של הזמן הוא הרי זמן הביטול אין לו תשומין. משא"כ העבודה יש לה תשומין אה"כ ולהתוס' ציל דבאות הק"ו פריפה. ע"כ קאמר סמכו של בית רבינו אסמכתה בעלמא. וניל דזה הוא דיווק של התוס' מודלא קאמר לימוד גמור רק "סמכו":

רש"י בד"ה היכי עבד היכי שהשתחו לו רצ'יל דכתיב ויפול על פניו וישתחו עכ'יל. רצ'יל מדא Sor ליתן שלום דחישיןן דילמא שד הוא הרי אסור ג"כ להשתחות להדי' לו דתוהה כמשתחווה לאלהים אחרים. ומדכתיב ויפול על פניו וишתחווה משמע שהשתחותה בכוננה. לא שנפל על אףיו מהמת ביעתותא ושפי' כן לתרצ' דבגמ' הביאו וישתחוו לאפי'. ובפסוק לא אמר כן רק ויפול על פניהם. ייל מהמת ביעתותא. לזה דקדק הש"ס וישתחוו לאפי'. רצ'יל אל נפילת אףיו עשה השתחותה בכוננה ודוק. ולולי פירשו ניל לפריש דהקוושיא הוא כיוון דחישיןן דילמא

שע"כ אינו מבואר זמן מוקפין בקריאה כי הם סוד נסדים ומחייב' לאה עלמא דאטכסייא והבין מררכי שה"ס שתיהן בגין 'לאה ורחל מלחה' לד' בעמלך 'מדור דור' ב' טקבין עין בכוונת לדור וחדור המליכו (לאל) בין וחתבון ועתה תבין אשר למדנו מג'ש שיהי הכהן מוקפין מימות יהושע. תיבת הנלדים מהה 'פרזי פרזוי'. הנה נלמד מוקפין מתיבה כו' שהוא פרזיות. ולפי האמור הנה מוקפין רמזים לנסתר ופריזים לנגלת. והנה בכוא שעתהilo הנסדים הנסתרים ועשוי זכרון לדורות אשר הכל הוא מעשה אלקי'ת ובכאות. הנה הנס הנסתר הראשון למדוחו מג'ש ותלווה ביהושע שהוא הי' הראשון אשר געשה לו נס נגלה שנטודע טחד בשעה אחת לכל בא עולם. דהנה הגם שגדלו ניסי מצרים וק"ס עכ'ז לא ראו זה כא' כל בא עולם רק ע"י שםועה. משא"כ עמידת החמה לייהושע באמצע השמיים ראה כא' כל בא עולם. וביחיד כא' היכרו כי יד ד' עשתה זאת. הנה למדנו הנס הנסתר מיהושע 'לדורות' כי הנסדים הנסתרים הוו מהה בהשחתו ית' כמו הנס דיהושע להה המוקפין הרמזים לנסתר גלדים מתיבת 'פרזי' הרומו לנגלת להורות הנסתרות נגלוות. אתה ידיד הקורא תנשך דברי חכז'יל ותלמידיהם עשה והצלחה. ע"כ כרך' וכל הסמור לו וכל הנראת עמו נידון כרך'. דהנה טעם שעשו זכר הנס הזה זכרון לדורות דרא שכבר מתחילין הנסים הנסתרים ויסכרו שהוא בטבע ע"כ הנס הזה שהוא במשני הקצחות סיום הנסדים הנגלוים והתחלה הנסדים הנסתרים עשו זכרון לדורות יכירו ויידעו כל הנסדים הנסתרים אשר היה אה"כ כולם יהיו נסמכים להה יכירו ויידעו כי יד ד' עשתה זאת. והנה לזה תיקנו 'פרזים' (מצד הקצה שהוא נגלה) ומוקפין (מצד הנס נסתה) ע"כ לזכר זה תיקנו כל השמור לו ונראת עמו לידען כרך' להורות כל הנסדים שייהיו אה"כ נסתרים כולם יהיו

דין דרכך וכל הסמוך וכל הנראת בעי בಗם, "עד כמה" ופשטו מיל. הנה רשי פ"י עד כמה חשוב לה "סמוך", דודאי "נראתה" לא שיק למייבע "עד כמה" לכל שרואה הכהר מהכהר א' בהיפוך מקרי "נראתה". אבל יש מפרשים בר"ן דקאי ואיבעיא גם "נראתה" וע"ז משני "AMIL". אבל יותר ממייל הגם שנראית איננה נדונית עמה וניל דיצא להם זה מקושית האקשה הניל דמקשתה בשלמא נראת וכו' אלא סמוך וכו' הלא הי יכול להמציא ג'ב היפוך. אלא כיון דיותר מייל לא מקרי נראת ולא מקרי סמוך מключи שפיר. בשלמא נראת (בתוך המיל) אעפ"י שאינו סמוך (לגמר) משכחת לה כגון רישובת בראש ההר. אלא סמוך (משם לעיר) ואינו נראת היכי משכחת לה דכין נראת אעפ"י שאינו סמוך מקרי בתוך המיל בודאי "סמוך" מקרי סמוך ממש לעיר והיכי משכחת לה שאינו נראת. ע"ז מתרץ שיושות לגמר בנחל ושני השפות מכיסים אותה ואינה נראית אבל לרשי צ"ע. ונראת דרשוי זיל ציל דהיך מדקאמר כרך וכל הסמוך לו וכל הנראת "עמו" ולא קאמר וכל הנראת "לו". ע"כ ה"פ כל הנראת עמו הינו אדם הרואה מרחוק רואה ביחיד את הכהר ואת הכהר בראי' אחת רואה שתיהן משכחת לה כגין דיתבא בראש ההר ודיאן על ההר שתיהן למרחוק בראי' אחת הינו הכהר היושב תחת ההר והחומות מגיעין עד להר והכפר היושב בראש ההר וראוין שתיהן ביחיד כי גבהות החומות של הכהר והכפר היושב בראש ההר^ג שווין בגבהות משא"כ סמוך בא' שאינו נראת כיון שהוא סמוך מהרואי אעפ"י שאינו נראת ביחיד כיון שהוא סמוך בנהל, שיתראו אותו עמו וע"ז שני שיושות בנהל, זיל. וע"ל דדרך הכהר מוקף חומה להיות בהר משומר מן האיברים ועכ"פ במישור. אבל אין דרכו להיות בגין דאי' האיבר יעמוד על ההר. ומשני שיושות בנהל הינו בנהל ממש מים. ומשומר הוא מן האובי. וכונת רשי' גהיל הוא מקום עמוק, ודוק:

שד הוא לא הי לו ליטול על פניו שלא לכוסות הצלם אליהם דכל זמן שהצלם של הצדיκ מגולה יראים ממנו הקלייפות וראוד וכו' כי שם ד' נקרא עלייך ויראו מך: תום' בד"הames וכו' ויל דה"ט מדקאמר הלנו אתה וכו'. ולוי הקטן נראת להעמיך עוד הלנו אתה אם באת בשביל התורה שנמסרה רק לנו תורה צוה "לנו". וגוי שעסק בתורה חייב מיתה. אם לצרינו אם על קרבתות שניים גם לזרען שהעכ"ם נודרים נדרים ונדברות כישראל.

ע"ב גמ' ואמר ר'יש בר אוניא גדור ת"ת יותר מתקרבת תמידין שנאמר עתה באתי. לסוארה מה משמענו רשב"א הרי מבואר הוא בענין וגם הגם למה הביא הר דרשב"א וכן להיות דاضשר לומר באמת עבדה חמירה או עכ"פ שוה לת"ת והוא דהמליך אמר עתה באתי להיות דכבר הי' בידם ב' עונות ביטול עבודה ות"ת וזה מיניהם לא יספיק לביאת המלך להוציאם ולעניהם. ולזה קאמר רשב"א ודיק דזה הי' כוונת יהושע במה ששאל לו על אייה מהן באת דזה הי' יודע שעל ביטול עבודה בלבד לא הי בא. דאי' היל' לבוא באמש לבודה לא הי בא. דאי' היל' לבוא באמש תיכף אחר הביטול רק הספק הי' לו אם גם על ביטול תורה לבודה הי' בא וגדול ת"ת יותר וכו' או שבא דוקא על ביטול שתיהן ולא נשמע דגוזל ת"ת וכו' ונמצא כשהשיבו עתה באתי הורה לו דעת ת"ת לבדה בא וגדול ת"ת וכו' ודוק.

רש"ז בד"ה הא דרבבים הדתם כל ישראל הו. פ"י מ' דגם של בית רבבי רבבים הוא אך התם ביהושע כל ישראל היו: גמ' תנא סמוך וכו' בשלמא נראת אעפ"י שאינו סמוך משכחת לה וכו' אלא סמוך אעפ"י שאינו נראת וכו' תמהין דברי המקשה הלא כמו דעתם לתמציא נראת אעפ"י שאינו סמוך דיתבא בראש ההר. כך הי' יכול להמציא בהיפוך והנה לעיל אהך

של דברים «מדינה ומדינה» משמע לחלק בין מדינה ומדינה. רק כיוון אכן לנו מה להלך מן ההכרה הוא לוקים הפסוק בדרשא ולוחזיאו מפשטו ותנה השתה אם נאמר דרביביל (דהוא בעל המימרות قولן) מלך בין ישב ולבסוף הוקף. והקף ולבסוף ישב. לעניין מגילה. איך יוכל לומר כפשות מדינה ומدينة חלק בין הוקף ולבסוף ישב (בט"ז) ובין ישב ולבסוף הוקף (בי"ד) ולמה לא לאוקמי הפסוק בדרשא אע"כ מסדר הש"ס ידע דרביביל אינו מלך בה רך לעניין בתיה ערי חומה ודורק. ואיל קשיא השתה גמי נימא מדינה ומدينة חלק בין כרך שיש בה יריד בטלניין (בט"ז) ולשאן בה יריד בטלניין (בי"ד) זה א"א לומר. דכתאי בה יוזץ בטלניין אין דינה אפילו בעיר רך ככפר וכמור"ש נידון «ככפר». משא"כ בהר מימרא דnidon ככפר ע"כ לאו דוקא דלמה יגרע דינו עיר. וגם הרק מימרא די' בטלניין ע"כ לא מירידי מכרך רך מעיר וכמ"ש התוס' הבן הדבר. וקושית התוס' שהק' דא"כ הויל למتنיא גבי בתיה ערי חומה בערכין. הנה גם לדידחו תיקשי דבאמת ס"ל דגם בתבי ערי חומה הדין כן ולמה לא מתנייא בערכין אע"כ צ"ל כיון דנסנה בכאן לעניין מגילה שוב לא הזכר לשנתו בערכין. א"כ הה"ד לרשי' ולרמב"ם זיל ייל וגם דלא נשנה בסאן לעניין מגילה עכ"ז נשנה בגין מימרות דרביביל ומה שהקשו דהויל נידון עירוי החזרים (לא נידון ככפר) ייל DAGAV דתני באינך נידון ככפר תנין גם בכאן בותהיל:

התוס' צינו הרק מימרא דכרך שאין בו י' בטלניין קודם המימרא דרך שישב וכו' וניל דנה לדעת התוס' דס"ל דכרך שישב וכו' וניל מגילה אמר. ומירידי ע"כ כשאין בו י' בטלניין דאל"כ לא גרע מעיריות ולמה נידון ככפר כמ"ש התוס' וא"כ צריך להקדמים מקודם הרק דינא די' בטלניין לא גרע מדינה די' בטלניין. משא"כ לרשי' צריך להקדמים מקודם דינא דרך שישב

רש"י בד"ה שישב ולבסוף הוקף וכו' נידון ככפר לעניין בתיה ערי חומה התמי' רבה מי ביקש זאת מידו וממי הכריחו לפרש את המירא לעניין בתיה ערי חומה דוקא ואיל ששם שהביא לדראי הפסוק דברי חומה הדין בן ושם נלמוד למגילה. ורביביל בכאן לעניין מגילה קאמר כשאמור המימרות וכקושיות התוס'. שוב ראיתי שגמ' הרמב"ם לא הביא דין שישב ולבסוף הוקף בה' מגילה (רך בתיה ערי חומה) וכל נושא כליו לא נתעדרו ע"ז רך הלח"מ כתוב סתם הרמב"ם ס"ל כרשות' הדיני נאמר רך לעניין בתיה ערי חומה. וטעמא רבא בעי מי מכירחנו להאציא דברי ריב"ל והאמרים במקילתן אצל דיני מגילה ולהעמידם בתיה ערי חומה וכן להכריח פירש"י והרמב"ם זיל מדברי תגמי דהנה לעיל קאמר הש"ס מתני' (דקאמרה דבעין מוקף חומה מימות יב"נ) שלא כי דאי תנא דתנן ריב"ק וכו' (הוינו ריב"ק ס"ל ללימוד משושן דבעין רך מוקף מימות אשושורש. ותנא דידן יליף ג"ש פרוזי פרחי' דבעין מוקף מימות יב"נ) ומקשו בשלמא לתנא דידן הינו דכתיב מדינה ומدينة ועיר ועיר. מדינה ומدينة חלק בין מוקפין מימות יב"ג (קוראין בט"ז) למוקפין מימות אשושורש (קוראין בי"ד) עיר עיר נמי חלק בין שושן (דגם היא עיר תהשך כיוון שאינה מוקפת מיהושע אעפ"כ קורתא בט"ז מפני הנס) לשאר עיירות (בי"ד) אלא לריב"ק וכו' ומשני אמר לך ריב"ק ולתנא דידן מי ניהא כיוון דאית לוי' (ג"ש פרוזי פרחי' מדינה ומدينة ליל. אלא קרא לדרשא הוא דאית. וכדריב"ל הוא DATA דאמר ריב"ל כרך וכל הסמוך לה וכו' וכו' שם רשי' זיל ובחילוק לא אירוי כלל. וכתבנו שם דבעי בזה לתרץ יתרו לשון בגמ' דלא הויל למימר לדרשה «הוא DATA» רך קרא לכדריב"ל הוא DATA. ואמרנו שם DATA הש"ס דמן ההכרה הוא אומר כך דפשטו

והחיפזון איתנו מעיקר הנאלה והנס. דהרי הבטיחנו יוצרנו דלעיל כשתה'י הנאלה שלימה לא בחיפזון תאזר וכוי ע"כ מן הצורך להקישא משא"כ ד' בסות זכר לד' לשנות של הנאלה באמת נלמד חיווב הנשים שא"י הון הי' באתו וכו':

רש"ץ בדיה מא"י אריא פורט וכו' עיין בתוס' ולחל' דבריהם ניל' לפреш כבשופוט מדקאמרת פורט שחל להיות בשבת דיקא. ע"כ כוונתן לחיות דאן קווין מגילה בשבת ואין מקיטין מצות היום עכ"פ יש לדוחש והקשה מא"י אריא פורט אפילו יрист שחל להיות בשבת דמקימין מצות היהם אף"ה מצוה לדרש מעניטא דיומא כדתニア שואלין ודורשין וכו', ולא חילקו בין שבת לחול, ומשןני פורט איצטריכא לי' וכו':

גמ' ואטיביל חייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולשנתה ביום וכו'. סבר מינה וכו' ולמתני מתניתין וכו' איל ראי וכו' בגון דאמרינו אייעבר פרשtag דא ואתניתיא עכ"ל. והנה יש להתבונן מהיכי ס"ד דבנין ישיבה לפרש דברי ריב"ל אמשניות הוא הדוקשה להם דאי כפשו הליל חייב אדם וכו' ולזהר לקרותה ביום מ"ז "לשנוגה".

ואיב' לפני המשקנא הקושיא במקומה עומדת. גם מה שהדריך ר' ירמי' בגין דאמרו אינשי וכו' וכי הוא דבר שאינו מובן עד שיצטרך למשל וניל' הדנה כתיב שיוו בכל נפלאותי דעתני כבוד. ובזיל דאיןם מהווים רק כשהם עיקרים באייה נם משא"כ כשהן מוטפלים איןם חביבין רק בתחר אגשיין גיררי: בא"ד וקשה דלשון שא"י הו וכו'. ולפמ"ש יונה דבבא להורות שא"י הון היו להם זכרון בפי' בנס משא"כ אל' הון היו מוטפלות לא מתחביבין כדאשכחון בטוכה:

בא"ד גבי מצה יש מקרים וכו' ויל' וכו' תלילי דבריהם ניל' דליך'ם דמצות מצה אינו מבואר בתורה טעם משפט הנס דגאולה רק טעם החיפזון ובמו שסידד בעל הגדה וט' דלענין בתה עדי חומר אמרת זאהיך לאספיק המירחות דאטמרדו אםקרה מגילה ומכאן הוא: רשי' בדיה נך איצטראיך לי' וגDEL הוא יותר מעיד גדולת. כוונתו בטוט' דפונטו כרך בכוא אינו מוקף חומה רק מקום שוקים כמו' השוט'

גמ' והוא תני' ר' יא בר'יא אשר לו לא חומה אעפ"י שאין לו עכשו וכו' וכרי לסארה מי' מקשה דילמא זה דיקא לענין בתה ערי חומה מהני. אבל לענין מקרה מגילה בעין דיקא שחוזר ליישוב. בשלמא לדעת התוט' דסיל כרך שישב ולפ��ח התקף וכו' גיב' לענין מגילה אותה. הנה וחין דלגמרי למתי ערי חומה מדמין לי'. אבל לרשי' הא קווינן דאן שווין גם לענין נך שישב ויל' דלטעם הירושלמי דמשיא תיקנו מוקפין לבבב א"י שהיתה הריבת באתון הימים ע"כ אתה העיר שהיתה קדאה מוקפת לענין בתה ערי חומה בודאי גם לענין מקרה מגילה תיקנו לה כבוד. ועייל דפריך ממ"ג אם תאמיר ההצורך להתיישב אח"כ מא' מהני ישיבתה אڌיך הרי לא מיקרי מוקפת מימות יבג' כיוון שפסק ישיבתה:

דף ד' ע"א תוכ' דיה שא"פ וזה הינו באתו הנס פירשכ'ם שעיקר הנס יתחייבו בטוכה שא"י הון היו באוות הנס דענני כבוד. ובזיל דאיןם מהווים רק כשהם עיקרים באייה נם משא"כ כשהן מוטפלים בא"ד וקשה דלשון שא"י הו וכו'. ולפמ"ש יונה דבבא להורות שא"י הון היו להם זכרון בפי' בנס משא"כ אל' הון היו מוטפלות לא מתחביבין כדאשכחון בטוכה:

בא"ד גבי מצה יש מקרים וכו' ויל' וכו' תלילי דבריהם ניל' דליך'ם דמצות מצה אינו מבואר בתורה טעם משפט הנס דגאולה רק טעם החיפזון ובמו שסידד בעל הגדה

הנה"ח דאמ' עשה אותו הזמן ומון ק"ש דיללה לא יקרה של יום וכון בהיפך. הנה לפ"ז ייל גם במגילה בקריאת דיללה ודינן הדין כן. וויש ולשנותה ביום שהי' הקראת דינן בשינוי זמן או שהי' שינוי מוקדם ע"ש לאחר ע"ש או מקודם הנץ לאחר הנץ: רשי' בריה ולשנותה ביום זכר למס שהי' זעקין בימי צרתם يوم ולילה עכ"ל. העניין אינו מובן אמרו זכר למס. ובאמת הוא זכר לימי הארץ. וגם אמרו שמי זעקין יומם ולילה משמע יומם ולילה אתות והליל ביום ובלילה גziel דבא לפרש דינה כפי פרדר הכתוב אקרא יומם וכו' ולילה וכו' איך הליל ולקרותה תחילתה ביום ואחדכ' בלילה אבל שיפור הכתוב כאשר תדרדק אומרו ולילה ולא דומה לי שאין זה משפט הלשון דהילל ובלילה. אך צrisk לפרש כך אילקי אקרא יומם בלבד ולא תענה מה שעשו. קראו בלילה שהוא יומם והינו סמוך לעזה דאייתער בוקר דאברהם וחסד אתה ער בעלמא בר"ן ייחד כוכבי בוקר (כמו שדרשו בזיה ביחס כי או טוב לבך את ישראל דנלמד ביחס וירא אלהים את ואור כי טוב. כי טוב בעניין ד' לברא את ישראל. ולמדו ביחס שטוא גנד מדת רחום ביג' מודות לעזר רחמים רבים) ושיעור הכתוב אקרא יומם להיום ולא תענה ולילה. (או קראתי ביום שהוא לילה). ועי' נטעורו רחמים בשביב זה זכר למס צרכין לקרותה בלילה ובוים. כי הנס נעשה בלילה שהוא זיל שהיו זעקין יומם ולילה. הינו יומם שהוא זיל שהיו זעקין יומם ולילה. הנה אמרש לך ביריאו. ונשבאו למלל וזה הנה אמרש לך פירוש הפסוקים. ואעתיק לך דברי הזוהר וישלח אייל בגין דנד נפקנא לא היה ומון צלוטא וכו' דהא אנא אשתדלנא באורייתא מפלגות לילת. וכד אתה צפרא עד כען לא היה עידנא ליצלי צלוטא בגין דבואה שעתא בקדוחותא צפרא אשתחנה איתתא משתעיא

בסיפור הנשים. והנה להיות עניין הגם הנה הי' בהלבשת הטבע סדי' שאין להנס הוה טמלה הנפלאה הלווז. ואין בו אלא סיפור הנגלה לעין כל. ובאמת לא כן הוא כי באמת שם היה הנס הי' במתלבשות הטבע עכ"ז הי' פלא פלאים בעניינים נפלאים בצד מרום במרום ובמלכי הארץ ואין סוף להשגת עניין הנה ג'כ' כיוון שנעשה בהשחתת הא"ס ב"ה. פ"כ כל מה שימוש בה האדםelman מצא בה טעם חדש כמו בגופי התורה שהוא חכמו של יואר בראשית כי' שיזהר עליה האדם ימצא בה טעם. וזה ריב"ל חייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולשנותה ביום בקריאת היום יהי' שינוי אחרית מביליה כי שב ביום אז יסתכל בה בעינא פקחא ימצא בה שינוי וטעם חדש מה שלא התבונן בקריאת האתמול ומה שהביא ר"י למשל כההוא אמר איזבור פרשתא דא ואיתניא כדוי למזוועה בה טעם חדש כי כל זמן שהtinyok משתמש בה וכו' כ"ה העניין «לשנותה» דיקא והוא דרך דרשו, וכן הוא למשיכיים על דבר אמרת לעין בה בכל פעם ימצא בה טוב טעם בקריאת דיללה ואחדכ' ימצא עניין מחודש בקריאת דינן, כי האשיות ימציא למידועו חכמה ודעת להבין בנפלאותיו אשר עשה

וזיפ"י פשטוטו גיל אמרו «ולשנותה» (ביבריה) יבדברי ריב"ל דנה בודאי הכוונה בכל זמני הקראת. והכפרים המקדים מחויבים ג"כ בזמניהם לקורותה בלילה ובוים. וס"א כיוון דכל הימים הללו זמינים ובפרט דבימים הכנסה מתכנסים והי' להם רשות לקרותה ביום ולקרותה בלילה שאחכ' קמ"ל «ולשנותה» שהחוב הוא דקראי דיים תהיה בפעם שנייה. ונ"ל עוד הנה בק"ש דיללה יצא עד עה"ש ובאותם עד הנה"ח וכן בק"ש דינן יצא מהנץ החמה ובאותם אם קרא משעה עה"ש יצא עין ברמב"ן במלחמות ברכות ובעל המאור דעכ"פ מהויב להיות הפסיק בינהם בין ב' הק"ש. אי עה"ש או

ובעליה חaining בראשו כחודא דבריא אידע למשכנא בעומתתוא דיתבי בהודה ובגיב לא בעי לי לב"ג למיפסק מיליטו דמתהברן כחודא ולאעלא מלָה אהרא בינייה והשתא דנהיר שמשא הוא עידן צלota זכו הנך רואה שעיקר זמן התפללה דוקא ביום גמור בהנץ החמה. משא"כ בזמנ שווא לילה זי"ט"ם בקדורותא וצפרא זמן שהاشת מספרת עם בעל אין לאדם להתפלל ולהפסיק ח"ז הסיפור העליון בענינים אחרים. אבל להיות שאו היהתה עת צורה לייעקב. הנה בכוונה עצומה דפקו על שעריו רחמים בשעה הלו שלא ממשפט או נתעוזר העניין בטיפור הקדוש העליון מה קול ואצאן באוני. וא' נתזודרו רחמים רבים ממיעיני הישועה. ז"ש אלקיakra יומם ולא תענה מה עשתי ולילה. קראתיך ביום שהוא לילה ולא דומי"ל. הגם שאו מהראוי להיות זדם כי משתעי אתה בבעלה ולא צרכט לאעלאה בינהון מלון אהרוןין. עכ"ז לא דומתי שהשעה הייתה צריכה לך. ז"ש אתה קדוש יושב וממתי על תהלות ישראל בזמן הראי (וממתי) ע"ל תנ"ה אל הוראת שעה היהת לאעתער חסדי אמת. אך בטחו אבותינו וכו' ודורש צד. ואתה תבין:

גט' אמר רב הכל חייבין בקריאת מגילה. ניל דבא לדיק משא"כ קריית התורה בשבת דין הכל חייבין כי' דין ר'יש מהדר אפיה ונריס אמר אגן בדין וכו' והואנו בהיל כי' לצתת יה' ועכ' לא גורו. וגם מתורנן קשיות התוט' ממילה דמילה אין הכל חייבין באותו היום דהמצה רק על האב גנולד לו בן או על הביך בשאוון אך אבל לא מוטל המצוה לחובה על כי' מיישראל. וניב לא קשה מתקיימת שופר במותאי יהיב שהקשרו התוט' דין וחובב על כל אחד רק בצבור ניתכן לזכרון היובל; ר'יש"י בד"ה הכל חייבין בקריאה וכו' אפילו לנו בשדה ומגילה בידו וכו' ניל דבא לתרץ קשיות התוט' (שדייק ר'יש'

ושכר: וקבל שכר:

רש"י בד"ה יומך כבוד ולא יdom בלילה הא דלא מפרש איפכא להורות הדעה קריאת היום ומלמד מג"ש כתיב הכא ולא יdom וכתיב החט לילה ולא דומי' ל' ניל:

גמ' הויה יה' וכו' לא תקנו רבנן. הנה יש לשאול כיון דהטעפ הוא מושום הקדמת יום הבניתה הריל לתakan גם יומ' ולפמישיל יונת דלא תיקנו רק מיום י"א נגד ר'יה שבסתם הבון:

ע"ב גט' ואיכא בכל שנה ושנה וכו' שאבי הpag דלא אפשר צרייך להתבונן דעת כל אלו התנאים דקארמו בזוד צד לדיק כל שנה ושנה ועל צד השני אמר שאבי הכא דלא אפשר חביבך אנט' איפכא

שופר ולולב. אבל מגילה דרבנן אינו מחול כ"כ לצתת י"ח ואין לגוזר שמא יעבירנו וכו' ע"כ אמר טעם אחר. ועייל דריי סיל דא"א דבמגילה הוא משום גזירה דרבבת דלא הי' להם לגוזר בכרclin בט"ו דמן הסתם מוקפין חומרה ומתרוני בטلطול. והנה ראייתי רהות גורסין ור' בוחזון גנושת משמע דגورو משום הופאה הראשונים לדשות ואעפ"כ אפילו במקומם דלא שיכא הגוירה הגוירה אפילו לן בשזה גוירותם גזירה וניל דמכאן משום גוירתה מרשות לרשות לא הי' להם לגוזר בט"ו דרכלים דסתם כרכימים מוקפות חומרה ומותר לטלטל בכל העיר. לולי דיש גזירת העברת ד' אמות בשזה כניל. והנה עין ברשיי בסוכה כתוב בעצמו טעם אחד. (ועין מה שדרחו התוט' בריה ובכאנ פירשו בן התוט' בעצם) וניל דסיל לרשיי דעתך הגזירה הייתה במגילה דהיא לחובה אקדקהפה אדריכאל לקרים כ"א והוא דיצא בקראי של אחרים הוא משום דשומע כעונה. ע"כ מברכינו על מקרה מגילה לא לשימוש מגילה. ותדיק מ"ש הכל חייבין "בקראת" המגילה ולא אמרו "במקרה" מגילה כמו שאמרו אח"כ ואין הכל בקאיין במרקא מגילה. אבל הוא להורות שהיבין "בקראת" המגילה בעצם הבן הרבר. משא"כ תקיעת שופר החיבור הוא רק לשימוש כדברכין לשימוש קול שופר ואינו בהיל כ"כ ליקח שופר אצל בקי דכשיגיע אצל בקי יהיו יוצא בשופר של הבקי שיתקע. ולולב כל יותר הכלל בקאיין בנטילה לקיזה בעלמא רק הכל הוא חזא גזירה דיין לא הא לא קיימא וא"כ אמרו בכ"מ הינו טעם דשופר הינו טעם דlolב להורות דבתדא גזירה גזורת ע"כ פירושי עייד והמעם בכואנו אפילו אין בשזה וכמשיל הבונה ארכלים ואפילו סאנן דלא שיך הטעם הוות ג"כ הגזירה הייתה משום העברת ד' אמות וגן כי קצראתי: תוט' דיה ורבו יוסף וכו' ע"כ ציל דריי לא פליג אטמא דרבבה וכו' ולולב דבריהם ייל דפליגי וסיל דמשום גזירה דרבבה אין לנו רק במען דאוריתא בגין

(עליל) גמי מתני' מנוי אי רבוי אי ר' דתנייא חל להיות בע"ש וכו' מ"ט דת"ק רכתיב כלל שנה ושנה. ופירש"י להיות עושים את שני הימים האלה כתובם וכזמנם בכל שנה ושנה. כל התשנים יהיו שות עכ"ל הנה נכתב פסוק קדם לה להיות עושים את יום י"ד לחודש אדר ואת יום ט"ו בו בכל שנה ושנה עצה לא הביא זה הפסוק הקודם דשם מבואר י"ד וט"ז והנתנים הללו אידי בעת שצרכין לבטל יומ ט"ו. רק סתם צריכין לקיים ב' ימים וממשנן בהיקשא כל שנה ושנה לממר כדאית לי ולמר כדאית ללי. והיתם בכל שנה ושנה שבפסקוק הקודם. איצטריך ג"כ להיקשא. בשנה מעוברת ואפליגו ביה בדף ו': ר'א ברבי ורשבי

בעצמו במסכת סוכה) למה לא אמרו גזירה שמא יוציא מרהי' לרהי' ע"כ כתוב דשיכנא הגזירה אפילו לן בשזה וכו' הגנה יש להתבונן בזה. והנה כל גזירות חולין כיון שגורו אפילו במקומם דלא שיכא הגוירה הגוירה אפילו לן בשזה גוירותם גזירה וניל דמכאן משום גוירתה מרשות לרשות לא הי' להם לגוזר בט"ו דרכלים דסתם כרכימים מוקפות חומרה ומותר לטלטל בכל העיר. לולי דיש גזירת העברת ד' אמות בשזה כניל. והנה עין ברשיי בסוכה כתוב בעצמו טעם אחד. (ועין מה שדרחו התוט' בריה ובכאנ פירשו בן התוט' בעצם) וניל דסיל לרשיי דעתך הגזירה הייתה במגילה דהיא לחובה אקדקהפה אדריכאל לקרים כ"א והוא דיצא בקראי של אחרים הוא משום דשומע כעונה. ע"כ מברכינו על מקרה מגילה לא לשימוש מגילה. ותדיק מ"ש הכל חייבין "בקראת" המגילה ולא אמרו "במקרה" מגילה כמו שאמרו אח"כ ואין הכל בקאיין במרקא מגילה. אבל הוא להורות שהיבין "בקראת" המגילה בעצם הבן הרבר. משא"כ תקיעת שופר החיבור הוא רק לשימוש כדברכין לשימוש קול שופר ואינו בהיל כ"כ ליקח שופר אצל בקי דכשיגיע אצל בקי יהיו יוצא בשופר של הבקי שיתקע. ולולב כל יותר הכלל בקאיין בנטילה לקיזה בעלמא רק הכל הוא חזא גזירה דיין לא הא לא קיימא וא"כ אמרו בכ"מ הינו טעם דשופר הינו טעם דlolב להורות דבתדא גזירה גזורת ע"כ פירושי עייד והמעם בכואנו אפילו אין בשזה וכמשיל הבונה ארכלים ואפילו סאנן דלא שיך הטעם הוות ג"כ הגזירה הייתה משום העברת ד' אמות וגן כי קצראתי: תוט' דיה ורבו יוסף וכו' ע"כ ציל דריי לא פליג אטמא דרבבה וכו' ולולב דבריהם ייל דפליגי וסיל דמשום גזירה דרבבה אין לנו רק במען דאוריתא בגין

בד"ה ורב אסי (גרסתו בואז' דסיל דאיינו פליג אהיובא מצד הדין רק למצוה וכמו שפירש) מצוה לחזור וכו'. דיק זה דאית דרי' לעכובא אמר א"כ אין כל קרייאת ביהיד. א"כ מאי האי דקאמר ר' בפ"ב הקורא את המגילות הכתובה בין הכתובים לא יצא ומהו לה אמרה. בזיכור שני. הנה סתם אמרה מהו לה אמרה וכו' משמע דיש בעולם קרייאת ביהיד. ואית' דרב אסי לעכיבא אמר מאי האי דקמחו לה אמרה. הבן הדבר:

גמ'ומי אמר רב הבי וכורע"ש זמנה וכו' אלא לאו ה'ק וכורע לכאורה לא ידענא מהו קושיא. אדרבא סייעתא ומוכח דרב ס"ל דהכפרים שמקדרימין אין קוריין אלא וכו'. ושאני עידות דהקריאת הוא בע"ש לרוב העולם ואיכא פרטום. ולולי דמסתפינא מתרבאי היהתי אומר. דהkowskiיא קאי אהא דחש לה רב להא דרי' וא"כ ס"ל דאי חילוק בין זמנה לשלא ביוםנו ואהא מקשי שפיר. وسيעתא לדברינו מדסידר הוועבדא וכו' ואח"כומי אמר רב הבי וכו' ודוק כנ"ל והבוחר יבחר:

גמ' ע"ש זמנו והא שבת זמנה וכו'. הקושיא הוא כמו שפירש". מدل"א קאמר מקדרימין לע"ש. רק ע"ש זמנה. משמע זמנה הקבוע להם. וא"כ לפ"ז מאי האי דקא מסיק. אלא מאי ע"ש זמנה. לאפוקי מדר' אמר וכו' ידחו ליום הכניסה. דא קמ"ל ע"ש זמנה והוא. הינה הדרא קושיא לדוכתא ליאמא מקדרימין לע"ש ויהי' ג' לאפוקי מדרבי וגם יש יתרו לשון בוגם לאפוקי מדרבי אמר וכו' ואח"כ סיים הוא קמ"ל ע"ש זמנה והוא לא צורך. והנה לפמש"ל דזמנ הפירושים מבואר בכתב. משא"כ זמן המקופין נסתדר ונלמד בע"פ. וכותבנו שם הטעם דהא כדיני' והוא כדיני' דזמן הפרוזים נתיכון סימן לנו נגלה. ע"כ נגלה זמנה מבואר בכתב (ונם סימן לבני בניו של רחל במלחתה עמלק. ذكري לי' איש ימני. ורחל סד

מיס מה כל שנה ושנה אדר סמוך לשבעת. ומיס אדר הפטמור לנין:

שם בוגם' דכ"ע מיזא מגילה בשבת לא קריינן מ"ט אמר רבה גזירה וכו' והיינו טעמא דשורף והיינו טעמא דלולב. לא ידעת מה הוא הגורך להשמייננו בכאן טעמא דשורף ולולב. ובעבור גזירותם מ"ע דאריתא שופר לבטול. והגט שאמרו דיכולין והחכמים לבטול ואל תעשה. היכי רמייא דיכולים החכמים לעשות דבר גדול כזה. והוא נשמע מכאן דאסתר ברה"ק נאמרה וכותב בה בכל שנה ושנה. להורות איך יתנהגו כד אייקלע בשבעת. נשמע דבשבתו יש לגוזר ולבטול. והנה לפ"ז נאמר לנו ברה"ק דבשבתו מותר לבטול מ"ע משום גזירה. וייל' עוד אומרו היינו טעמא דשורף ולולב א"כ יהי' ב"ז של נביים וגודלים מאנשי כה"ג בחומרה ובמנין. וישדק לפ"ז ור' אמר מפני שעיניהם של עניים נשואות וכו' וע"כ בשופר לולב ס"ל טעמא דרבבה. וא"כ מאי נ"מ בוה (עין בתוס') ולפי הניל' כיוון שלא רק מדור אחרון ממילא ב"ז גדול מהם וכו' לבטול דבריהם ניל'.

תומ' ד"ה ויעברנה וכו' אבל מילה בשבת אין לדחות וכו'. איך קושיא כלל מלילה. הדנה כתבו הפסוקים דמש"ה לא גורו איסור הנאה בחולב. הגט דהמירא דאית ביה כרת משום דכתיב בפירוש בתורה יותר הנאה יעשה לכל מלאכה. אין להחכמים גוזר לניגוד לדברי תורה וא"כ ה"ג התורה צוותה בפירוש ובוים אפילו בשבת אין יכולות לגוזר בהיפך:

דף ה' ע"א רשי' בד"ה שלא בזמנה נכון כפרים וכו' בא לדייק אבל עיריות כשמקדמין כshall ידי' בשבת. אינט בכלל זה זמנם מיקרי כיוון שהקרייא הוא לרוב עולם:

אעפ"כ) מותרין בהספד ותענית (דעתמא
זהו משומן ולא יעבור:

שם ומתרת לאבינוים רציל אם לא גנו
בו תענית זראי מתרת לאבינוים ביום
קראיאתה דעתיהם של עניינים נשואות וכו'.
אבל אם גרוו בו סדי' דלא יצא יה' מתרת
לאבינוים ביום התנא כיוון שאינו נתן
לאבינוים בזמן שמהה קמ"ל:

שם א"ר יהודה אמרתי וכ"ו אבל במקום
וכו אין קורין אותה אלא ביוםנה ר' יי'
ע"כ לא קאי אקדמתה דעתירות אם אייקלע
שבשת (דאيري בהו במתני') דכ"ע ס"ל
דבשבת אסור לקורות (כמשיל בגמ') ור' יי'
קייameshaה הקודמת אקדמתה וכפרים ליום
הכניתה אבל הוא דוחק דלמה נטר עד הכה.
ויש לפреш דקאי ג' כי אעירות אם אייקלע
שבשת רק דמשנתית סברה רבביadam אייקלע
שבשת האיל דנדחו העירות מקומן ודוחי
ליום הכניתה ככפרים. ע"ז קאמר ג' ר' יי'
זה דוקא בזמן שנוהג דין הכהנים אבל
במקומות שאין נוכנסין וכ"ו הקודמות הכהנים
אינו נהוג וגם העירות אם נדחו ממקוםן
כגון דיקלע שבשת אין קוריין אותה אלא
בזמננה" הינו בע"ש דזמנה מיקרי. דהוא
י"ג זמן קהילה לכל כיוון שכבר במל' יום
הכניתה ככפרים למה ידתו מיום י"ג
dimikri "זמןם". דתוא זמן קהילה לכל ניל.
ולפי ר' יי' אכלהו קאי אכפרים ועיירות:

שם אבל מקום שאין נכנסין לא ב' ולא
ב' וכו' מدلא קאמר מקום שאין נכנסין
ב' וזה ואמר "לא ב'" "ולא בה". משמע
דכשמנาง המקום שנכנסין ביום ב' לחוד
מגילה נקראות ביב' ביב' ביב' לכפרים.
ואנשי העירות אם אייקלע שבשת אין קוריין
אלא בע"ש י"ג כיוון דיום הנ"ל אינו יום
הכניתה ומקום שנכנסין ביום ה' מגילה
נקראות לכפרים ביב' ביב' ביב' ביד.
וגם העירות אם אייקלע שבת מקדימין
ליום הכניתה כב' :

עלמא דאתגליליא) זומן זמיוקפין ניתקו סיון
להתחלה הנס נסתר (וגם סיון לבני בניו
של לאה עלמא דאתכסיא והינו דكري לוי
איש יהודי) ע"כ זומן נסתר. ולפי' זומן
הפרויים המגולים שהגיעו בשבות וא"א לקרויה
שבשת זמן קראיאתה מחוויב להיות מבואר
בכתבם. ואם ידחו ליום הכניטה הנה איתן
באתגליליא בכתב זה קאמר רב ע"ש זומן.
די'ג הוא מבואר בכתב דתוא זמן קהילה
לכל. מירקי זמנם ב글וי לאפוקי מדרבי וכו'
זהו שישימו בגם' הא קמ"ל דע"ש זומן והבן:
מתני' איזו עיר "גדולה". רציל מהה אתה
קורא אותה "גדולה" דקאמרת במשנה
הקודמת עידות גדולות. דמשמע אבל עידות
קטנות נשנה דין. ואנחנו לא שמענו אלא
דין דכפרים ומוקפין. ומחרץ באמת אפילו
קטנה דינא הכי רק אני קורא אותה גROLLA
לפי שיש בה י' בטלנין שמגדلين ומקדשין
שם הגדל. באמרים יהא שם הגדל מבורך.
ע"כ עיר כוותא יכונה לגדולה. הגם שהיא
קטנה ופחות מכאן הי' כperf (עמ"ב במשנה הקודמת)
רק בין עיר ?perf (עמ"ב במשנה הקודמת)
ומה נהמד הדבר דתלו קראיאת המגילה בה
באם יש י' קביעים לומר יהא שם' ר' ר' מא
עפ"מ"ש חוס' ברכות בשם מהוז ויטדי.
יהא שם י"ה רבא. דהינו שם י"ה יוא
גדול כشيخה ורעו של עמלק. ע"כ תלו
בזה קראיאת המגילה. עיר שמגדלון בו שמו
ית' קבוע קראיאתה בזמן מבואר ונגלה כמשיל
וקראו אותה "גדולה" הבן הדבר:

רש"י בד"ה זמן ט' באב וכו' זהה' ליב' ז
בתומו ולשרה בטבת. והנה השמייט
ג' בתשרי אפשר ס"ל כהנד פוסקים דבלא
זה הוא נדחה לאחריו דהמעשה הי' בשני
בתשרי דהרא יום ב' דר' ר' ונדחה ליום
ג' וממילא משתמע דחיתו לאחריו. גם לא
אפשר לדחותו לפני דהא ימי ר' ר' :

מתני' אעפ"י שאמרו מקדימים ולא מאוחרין
(סדי' דהטעם הוא משום דאקדמי שמהטא
מקדימים וא"כ יהיו אסורים בהספד ותענית.

דמכילתין דכתיב כימים אשר נחו בהם היהודים וכור. אכן היל למנות סך הימים מאתה להא דשנה וביום שאירע נס. ובאים קפ"ב גושה הי"ט כי ולא "יעבור" כתיב ובספר ששתה מעברתא געשה בחודש אדר הראשון. אבל נשמע אכן מונין ימים לשניהם. וכן דבנן דקסרי דס"א דיחשבו ייג' מעלי'ע מזמן המולד ונעשה יօ"ט קמ"ל. ומה שאמר בימי השנה מונין. ובעשוט החדש מחשבין כי ימי השנה אין צריך לחשוב רק למנות. משא"כ בשעתה החדש צריך לדחק ולהחשוב חשבון דק רגעי רגעים נ"ל:

רש"י בדיה מנין שאין מונין ימים לשניהם. כגון דאמר קogene ייך וכו'. יש להתחבון למה לא אמר לעני גט (כמו דאשכחן ל�מן בחודש) כגון דאמר הי' גיטך אם לא באתי מכאן עד שנה תמיימה. מוניה יב"ח מיום ליום. ואם בא אחיך בי"א ימים היתרים ההזה גט. ואוחיל בדיה שעות לחושיט. כגון דאמר הי' גיטך אם לא באתי מכאן עד חדש זה וכו' תמייני למה לא פ"י לעני גט נדרים כרעליל. והנראה דדייק ג"כ במשיל דברישא דרבנן אמר מנין שאין "מנוני". וברבנן דקסרי מנין שאין "מחשבין" וכו' והנאה בתבונת. הדתעם דמנין השעות לחושיט וזה תלוי בדבר נמסר הדבר להמון עם לכ"א כי צריך לחשבון דק ועיז. משא"כ מנין הימים לשנה וזה יכול כי א מהמן עם והנה לפ"ז א"א לומד דהקרה עד חדש ימים (דנסמע דאי) מחשבין שעות לחודשים) אשטענין לנדרים. דليل קרא הא בנדרים היל איזר לשון בי"א ולשון בי"א תמן עם אין מחשבין המלצות עצצ"ל לעני גט כמיש רשי. והפטוק לחודשי השנה (דנסמע דאי מונין ימים לשנה) אאייל דASHטענין לעני גט דאי"ג קרא לוז דהורי צריך לבתו זמן בגט בכך וכך לשנה שנה פלונית בכך וכך לירח פלוני ואם אמר הי' גיטך אם לא באתי מכאן מהיום עד לשנה הבואה הנה זמן של שופר מוכחת פלו'

גמ" אמר קרא "ולא יעבור". הנה לפוטק תורה. ייל גוירתה דבתוב היא. אבל וה הוא תקנת אה"ג צריך להתחבון בטעם אבל למש"ל נבין הדבר להיות זמן הפתוחים וכפרים הניל סימן סיום נסיט נגילים בניו ז"ה שבשם הקדוש (וגיב' לסימן בניו בניו של רחל עלמא דאטנכסייא) עיב מתחלת הזמן מיום י"א מנין י"ה עד גובל המספר הסוכם לי"ח הינו מספר י"ד וזמן המוקפין המכוסים לסימן התחלת הנסיטים נסתדים והוא סוד י"ה שבשם ע"כ זמנה בטיו (וגיב' לסימן בניו בניו של אלה עלמא דאטנכסייא) כי הימים והאלת (מחיית עמלק) נזכרים תיעשיטים (ונקרים מבני בניו של אלה כדאשכחן במשה ושמואל מבני כדאשכחן ביהושע ושאל העושים המלחמה) בכל "דוד ודור" (וינו "להה ורחל". עיין בפנות לדור ודור המליך עיב "מדכי") בגין רחל לאה דكري ל' איש "יהודי" איש "ימני". הנה להיות הגס ממוצע סוף הנגלים והתחלה הנסתרים תיקנו בסנס פרומים וכפרים (גלוים) ומוקפין (מכוסים). הנה המוקפין אינם רשאין לקרא א"ז. דירוה כבר על נפטר לחוד. משא"כ בקדאמ בטיו סמוך ל"יד משמע אתחלתא. דנסיט נסתרים (אי"א לפרש הכל בכתב והמ"י) והפתוחים וכפרים אינם רשאים לקרוא בטיו דמשמע ג"כ נ"ג להוד. משא"כ כשם קודאים ב"יד והמקופין בסמוך להם בטיו משא"כ הכהרים יכולים לקודות בעירות ולא קאי עלייתו "ולא יעbor" (כמו שהוכחתי במשנה הראשונה) והכל עניין אחד מיום י"א עד יום י"ד והנה המוקפין אם איקלע ט"ז בשבת מקדימי. ואין מזה ריעותא דאדראבא עושם הנסתירות כנגולות. אין כאן ריעותא. הבן הדבר ויערב לחיכך הפתוחים מטעמי התורה:

שם אמר ר'ABA איש מגין שאין מונין ימים לשניהם וכו'. נ"מ נמי לדינא

בציפור. הכי הות לי למייר דבר נטע
נטעה בפורים בציפור ורוחץ בקרונה של
עיר נ"ל:

גם' זמי פשיטה לי' דיטבריא מוקפת וכו',
וזוא חזקי וכו' מספקא לי' וכו'. לסארה
מאי קושיא היל' טפיקא דרבנן ולקלוא.
ואי קשיה איב' למה קרא חזקי' ב'יד ובט'ו.
בע"כ ואוצרך לעשות כן דאי' יבטל מצות
מגילה לגמרי אבל מלאכה מותר דתוה
טפיקא דרבנן ייל' דברי קבלה בדברי תורה
דמי. ויל' עוד דמקשי דלו יהא דמן הדין
הוא מותר עכ' לא הייל' לרבי לעשות
מלאכה ב'יד. דאו יסבירו שבודאי מוקפת.
ויבואו לבטל קריאת המגילה ב'יד דתורי
ר'ם אבל עליה של ריק בבית שאן. ולמדו
מהה שפטורה מן המעשר. וידובר עוד מזה
אי' בענין עיריות המטוקחות:

גם' זמי פשיטה לי' מי שרוי והכתב 'במג'ת
את יומ' י'ד זמת יומ' ט' וכו' ואמר
רבא לא נחרבא אלא לאסור וכו' הנה האיסוד
זהה הוסיף במג'ת וזה קייל' בטללה מג'ת.
אך לעניין הנוכה ופורים לא בטללה. והנה
יל' לא בטללה לעיקרא דሚלתא אבל החומרות
שהוסיף במג'ת בטללה. שלא עדיף משאר
ימי מג'ת שבטללו לגמר עכ' סיל' להש'ס
מה דלא בטללה לגמרי לא בטללה ואיב'
ראי', מכאן למאי דאייפלו הפסיקים לעניין
לפניהם ולאחריהם דפורים וחנוכה אם מותה
להתענות. נראה מכאן דאסור וידובר מהה
אי' בענין צום אסתר:

גם' זוא רב חזקי' לההוא גברא וכו' ולטיטא
רצ'ל מדלא הוה קמשית לי' ר'ק לטיטי
עכ' לא הוה בר יומי'. והתרצין משנה עפ'ב
בר יומי' הוה:

גם' כי קא מספקא לי' וכו' משות דהני
מוגלי וכו' איד משות דהני מגני
 וכו' מקום הספק לפרש'ל פרוזים ב'יד
זכר לנס נגלה. עכ' פרוזים מגולים ומוקפין
בט'ו זכר לנס נסתה. עכ' מוקפין מכוונים.
לפי טעם זה. הוא משות דהני מגלי והני

שבא אחריו יכולות להשתנה. עכ' ציל לעניין
נדרים זהא דהוצרך קרא להו הרוי בלבד וזה
בנדדים אלך אחר לשון ב'א אשמעין ספרי.
אפילו אם יש במקום שਮוני נגנים חדי
החמה שסיה ימים הרוי נצטווינו עפ'י התורה
לחדש השנה חדשים אתה מונת. וישראלים
המוניים כנויים עוברים על משפט התחורה
ובטלה דעתם נ'יל:

גם' אבל זמן עצי כהנים וט' באב וכו'
ט'ב משות וכו' חנינה והקהל ממשום
וכו' הנה למה לא אמר הטעם דזמן עצי
כהנים גם דחד טעמא עם חגיגה והקהל
כמ"ש רשי'. אך הטעם הו זמן עצי כהנים
הוא דבר פשוט להיות הדבר בנדוד עלייהם
אין יוצאים י"ח ביום שלא נדרו. או
שלם אה'כ אחר שנחביבו משא'כ חנינה
ס"א רשי' בד"ה בקרונה וכו' בפרדייס
ע"ב רשי' בד"ה בקרונה וכו' בפרדייס
וכ"כ התוטס. דוא"ל בשוק ממש
שאן זה מדרכי הצעניות:
ד"ה ולא חדדו לו מת'ב. דאס"ד דעל כלום
לא תודדו לו מאי מקשה אח'כ מנעיה
דפורים מברייתא דר"י. דילמא הברייתא אתיא
כרבנן ורבי תנא הוא ופליג אברייתא עע'כ
דא'תudo לו רק את'ב זאגטיעת הודה ומקשו
שפир הברייתא אמאן תרמי':

תומ' ד"ה ורוחץ בקרונה לאו דוקא וכו'
ואית' מא' אריא לרוחץ וכו' רצ'ל
א"ב בקרונה דוקא הא גופא אשמעין
דרוחץ שלא במקום צנויות ויז' בתומו מעשה
שהי' בו הי' אלא א"א בקרונה לאו דוקא
רק אשמעין דרוחץ בי'ז' בתמה. אהא מקשי
שפир מא' אריא לרוחץ וכו':

גם' והוא רב בטבריא הוה. לכוארה הא
בציפור נמי הי' דר כמה שנימ. כמ"ש
בירושלמי ויחי ר' יהודא בצדורי ייז' שנים.
ויל' מזקאמר רב' נטע נתעה בפורים
ורוחץ בקרונה של ציפור. הנה אשמעין
בפירוש דהמעשה הי' בצדורי מכלל
זהמעשה הראשונה לא הי' בצדורי די' הוה

משא"כ טבריא הגם שרואים אותה עכ"ז:
איינה נוחה ליכבוש שימה חומתה:

ע"ב ואמר ר' יצחק אם ראית רשות השעה
משחקת וכור כל הענין עד לסוף
פירשנו בחידושינו לברכות:

שם גמ' חסורי מהסוא והכי קתני אין בין
ל"ד שבادر ראשון ל"ד וכור. ע"כ
ל"ד י"ד קאמר אלא היה ט"ו. דמ"ש רק
שהגמר' קיצרה. וקשה כיון דקה מחסרת
לה ליתני ה כי. אין בין "פורים" שבادر ראשון
וכור דאו ישנו י"ד וט"ו בכלל. ויל' דאי
הוה אמר ה כי הוה משמע כיון דקראת גם
לאדר ראשון פורים תחיב במשתה ומשחה
וסתמא דהש"ס לא ס"ל הבי כמ"ש התוס'.
ועיל' דאי הוה אמר ה כי הא"א דגם באדר
ראשון יקרו עכ"פ בשבת שקדום פורים
פרשת זכור דזה שירק לימי הפורים להקדמים

וכירה לעשייה. נוכרים ונעים:

גמ' אמר ר' יוחנן ושניהם מקרא אחד בראשו.
בכל "שנה ושנה". הינו הפסוק להיות
עושים את ים י"ד וט"ו בכל "שנה ושנה".
דאילו הפסוק להיות עושים את שני הימים
האלה וכור בכל "שנה ושנה". אפקה לעיל
הנהו תנאי לט"ו של להיות בשבת עי"ש:
שם בשלמא ר' אליעזר בר' יוסי מסתבר
טעמי דאין מעבירין על המזיטה. והנה
קשה לפיז' א"כ בכל "שנה ושנה" ל"ל.
ונראה דהא דאין מעבירין על המזיטות זה
דייקא למזהה מן המובהך על האדם. אבל
אין זה הדבר בחובה על הב"ד לפסוק כד'
הדין. ע"כ אי לא נכתב בכל שנה ושנה
סדר' דיש ברירה על האדם לעשות כמו
שיריצה. ע"כ נכתב בכל שנה ושנה לעשות
כל השנים שותות ולא פירשו באיזה דבר.
וננה י"ל ב' הצדדים או אדר הסמוך לשבעת
או אדר הסמוך לניסן. ומදלא פירשו מסתבר
לן דידעו דיהי' מסתבר לו אדר הסמוך
לשבעת משה דאין מעבירין וכו'. ובזה ידקך
לך דברי רש"י בדיה אין מעבירין וכו'
משבא "ליידי אקדים לעשות" וכו'. וקשה

לא מגלי. ויל' עוד פרזים בי"ד רומיים.
לנס נגלה כמו שהפרזים נחין לכבותן כו
בנס נגלה נוח לכבות את השכל לאמונה
להודות כי יד ד' עשתה זאת. ומקפין
רומיים לנס נטהר. כמו שהמקפין אין נוח
לכובשם כו בנס נטהר קשה להבריח ולכבות
את השכל לאמונה. כי השכל ישפט כי
הוא בטבע לטעם זה הוא משום דגני
מיגני הני לא מיגני. ויל' עוד לפי הטעם
שכתבו בח' "לאה ורחל". להורות הנס
דמלת עמלק מבני בניו של לאה ושל
רחל. והנה "פרזים" מרמז לבני בניו של
רחל לא מיגני. דיש ממנה יניקה להחיצונים
מקפין לבני בניו של "לאה". והבן זה מקום
הספק לדעתך.

אבל יש להתרבונן מזו הספק הרי יلفינן
ג"ש "פרזי פרזי". ושם נאמר חומה
גביה דלתים ובריח בלבד מעריך "הפרזי".
ויל' דס"ל דיל' דמש"ה נמסרה ג"ש "פרזי"
פרזי' הגם דلومחת על המקפין (וה"ל להיות
ג"ש "מקפין מקפין") להורות דאיינה מיקרוי
פרזי רק כפרזי לממרי אבל אם איינה פרזה
לגמר' כגון שימה חומתה שוב לא נקרת
פרזה. זו ש" רש"י ומספקא לי' לשון פרזים
וכור' והבן:

יש להתרבונן למה לא אמר דמספקא לי'
אם רקט זו טבריא. או רקט ציפורין.
זיל' מדקאמירין חזקי' קרי בטבריא משמע
דעד היום הי' קורין רק ביום א' וחזקי'
הוא שחידש הספק. ומסתמא בשם העיר
לא יפל ספק. דיוшибו העיר יש להם בקבלת
מדור לזרע. וזה חווינן להסופרים שאא מכנים
להעיר רקט וגמ' דיל' "רקט" זו ציפורין
איין להנעה החזקה. שמוחזק הדבר ל��ורתה
ר'קטה לטבריא אבל הספק הו שנתחדר
איזה ספק בדיון נ"ל:

דף ו' ע"א גמ' טבריא שטובה וראייתה
עיק בתוס' ויש לפרש
שהפרזים שאינם מכוסים וודאים אותה. אבל
ראייתה (אייתה) טובה שעיבכ' נוחים לכבותן.

שלא כתוב "לקורתה" ע"פ רק לגדרה עצמה. היינו מצות השינון והלימוד מה הוא כתורה שבע"פ. ולקרות ודאי בקהל מtówה אשוריית בדין. תפריה בגידין והוא חוץ של מצותה מミלא אודה לה קושיות התוס' וודוק: שם שנאמר קימו וקבלו. קימו למעלה מה שקיבלו למטה. דלפי פשוטו הילך קבלו וכיימו דמחילה ציל הקבלה ואח"כ הקיום ובפרט מצות צרכות כוננה. ואיך יצדיק הקיום קודם קודם הקבלה הנה לא נתכוונו למצות אע"כ לדרשא קאתי וויש רבינא טבא חזא פלפלא חריפתא מלא צנא קרא. פלפל הוא דבר חריף ומר והוא מתקן המاقل ויפה לנוגה. וקרא המכמתוקים לחיך אבל איןם יפים לגוף כההוא דעתו דבלילה קא מצערא לי". והגמשל הוא דכל הני תנאי אמרדו דבר מבדוק. ולפוארה הוא מתוק לחיך ונשמע שפיר מבואר שנאמרה ברוח'ק אבל כד דיקת שפיר תראה פירא לכא"ז ודברי שמואל איננו מבואר רק בע"כ צדיק אתה לפירושך דاعפיכ לית לי פירכא:

שם ומשלוח מנות. שני מנות לאיש אחד. ומתנות לאבויונים שתי מתנות לשני בני אדם (טעמא מבואר בדברי מר"ן האריז'יל עפ"י קבלה) ולפי פשוטו ייל' לגורות על כלות מנגagi הנשים נשים נגליים בלבד. ונשים נסתתרים בלבד. ונגליים ונסתתרים ביחד. ע"כ ב' מנות לאיש אחד וב' מתנות לב' ב'יא

וזע"ד ידובר בוהאייה:

ע"ב גמ' קיימת בנו רבינו ומשלוח מנות איש לרעתו ומתנות לאבויונים. בודאי באיש אחד לא קיים מתנות. רק אמר בודאי באיש אחד לא קיים מתנות. רק הוא לוCSI של מוצה עד לאיש אחד מתנה. הנה יוחשב גם מתנתו ולא יצטרך שוב לשולח גם להשני. הנה נשמע לנו לדינה דבשולח לעני מנות החשובים יוצא באיש אחד מנות ומתנה. ואפשר ר' אוושע' למזרי קאמר. דיבצא גם במתנות לשני ב"א דהיו עניינים ידועים סמכים על שלחנו והדברים הנשלחים לו נשלחים גם להם. וצ"ע בדבר אם לסמדך

למה פי' כմדבר לעצמו ולא לאחרים משבח "ילדך" (תקדים) לעשות אלא להורות כמי'ש שאין זה מצוה מן המובהר להוראת ב"ד. רק מדרך הוריות לאדם עצמו ובדא יתרוץ קושיות התוס' בד"ה מסתבר וכו' וודוק. ועייל אילו לא נכתב כלל " שנה ושנה" או היינו לומדים מתייבת השנית לקורת באדר שני או (ולהקדים) בשניות.

דף ז' ע"א גמ' נאמרה לקורת ולא נאמרה לכותבה. (עיין קושיות התוס') ונайл פירוש הדברים. דהיינו הנבואה הנאמדה לנביא אם לא נצטווה הנביא (ה) לכותבה. לא הי' רשאי לכותבה. והיתה בכלל תורה שבע"פ.ומי שרצה ללמידה ולගירות דבר הנבואה שנאמירה לנביא הי' צדיק לול마다 בע"פ. כי דבריות שבע"פ אי אתה רשאי לאמרן בכתב. כמו כל הלימם מסיני הכל בע"פ (והתירו הכתיבה משום עת לעשות). והנבואה שנאמירה לביא לכותבה הי' צדיק לכותבה ושוב אסור ללמידה בע"פ כי דבריות שבכתב אי אתה רשאי לאמרן בע"פ. והנה כאן ב מגילה חז' הלימוד והגידסא שיש בה כשאר דברי תורה ברוח'ק שמצויה ללמידה ולගירות אותה. עוד יש בה מullet הクリאה מצוה לגורותה בזמןנה. והיא מצוה בפ"ע. והנה סיל' לשימוש אסתר ברוח'ק נאמרה וכו' לגורות היינו לעניין קריטאה בזמןנה למצוה ודאי נכתבת כדינה בגידין ושירותו. זהה בມullet הכתיבה בשאר דברי הנבואה הכתובה שא"א רשאי לאמרן בע"פ רק הוא כחף של מוצה בזמןנה כלולב ושורף אבל לא נאמדה לכתב שיהי לה דין שאר דברי הנביאים והכתביהם שא"א רשאי לגורותם בע"פ. אבל בזמןנה למצוה ודאי צדיק לגורותם בכתב כדינה אבל אינה בכלל גזירות בתה'ק לטמא את הידים כי הוא רק כלולב בזמן מצותו שאין מטה את הידים. זהה ניל' בכותנת רשי' בד"ה הוא דאמר כר' יהושע וכו' אבל ב מגילה לא ניתנה. לכתב אבל לגדרה ע"פ ולגורותה עכ"ל. הנה תראה

הארץ כבודו. ואתה מהיה את כולם הוא רק מן השפה ולחוץ. אבל אין מציריך בדעתו שھוא כך. ובפרט בראותו. שהכל בטבע בענייני מרים וכיווץ. וראותו דרך רשותים צלחה. מזה יבוא ח'ז'ו לכל עבירות שבתרה. והנה הוועש בביוארות ותגאי התשובה. אמר שיאמד הבעל תשובה על סוט לא נרכב. כי באמת הגלגים וכוכבים ומולות הם דמיון הסוסים המתנוגנים את רוכביהם לכל אשר הוא יחווץ הרוכב יטל. כן הגם שובל מתנוג בכספי הטבע. הכל בהשגת המשגיח היוצר כל הואALKINO השופע בהם החיות בכל רגע ורגע וכל אשר יחווץ יטס. ע"כ יאמר הבעית על "סוט לא נרכב" (הינו "הנוגת הטבע הגלגים והכוכבים") לא ניתן עוד הסיבה לטבעיים לומר שובל מתנוג בכספי כי הטבעיים ומה דק כסוסים בתדר רוכביהם) ולא ניתן עודALKINO למעשה ידיינו (רציל לא ניתן עודALKINO לטבע שופע בו בדרך עת והחיות רצוא ושוב. ואם ח'ז'ו יסיר השית' ממנה השגתו רגע תיכף יתבטל חיותו. ובאם יתבונן האדם בו איך יצויר בדעתו שיקח החיים אשר נתן בו השית' בהשגה בכל רגע. והוא צופה וambilט על כל תנועותיו והוא יקח החיים הtors וימרה את בוראו בפניו. אין לך פתי בעלות אשר יעמוד בהיכל המלך בפני המלך. והמלך לחמלתו עליו יקח חתיכת זהב מטה ויתן לו למוגנה אשר ממנה יוכל להתחפרנס כל ימי והוא יקח את העשת זהב מיד המלך. וישבר בו בפני המלך את הכלים היקרים אשר בביתו וכוכית לבנה וכיוצא. הנה לא יציר פתי כזה בעולם. עאכ' אם האדם מציד בדעתו ויבין האמת בדבר יוצרינו טעין הנבע לא יתבטל. אבל בהתבטל הסיבה הינו המעיין הנה יתבטל הגלגל ממילא אבל אין אדם חוטא אויב נכנס בו רוח שמות (רוח השרה מלשון שפה מועליו) הינו שמדמה בדעתו שהshit' סר מעליו ומסר עולמו לטבעיים גלגים וכוכבים והכל מתנוג בטבע. ואפילו אם יאמר כי' מלא כל

ע'ז بلا ראי' מוכחת חז'י ייל דלאו דוקא קאמדר כמיש':

רבה שדר לי' וכו'. כי הicy דלא לירוי ח'ז'ו דברי הכתמים כדבר שאי בהם צורך אפרש לפניך שיחתי (ובודאי ידוע למשכילים שכל דבריהם מיסוד כל סודות נוראים. אבל גם ברומו הפחות יש להתבונן) והנה אמר. שדר לי' ביד "אביי" אדם גדול דוקא הוא יבין רמיותינו. ויל דוקא ביד אביי הוא יבין רמיותינו כאשר יתבאר. אמר השוע בפ' התשובה איך יאמרו הבעלי תשובה על סוט לא נרכב ולא נאמר עודALKINO למעשה ידינו אשר בר ירוחם יתום. והנה הם דברים סתוימים וחתומים כל הרואה משתומים. ופירשנו בכיאורם. דגנה בודהי הבעל עבירה. בודהי אם hi משים לנגד עיניו כי השית' משגיח וצופה וambilט על כל תנועותיו ואין שם דבר מבלעדי שפעו והשנתו ית'. והחיות שיש בו באדם השית' שופע בו בכל עת והחיות רצוא ושוב. ואם ח'ז'ו יסיר השית' ממנה השגתו רגע תיכף יתבטל חיותו. ובאם יתבונן האדם בו איך יצויר בדעתו שיקח החיים אשר נתן בו השית' בהשגה בכל רגע. והוא צופה וambilט על כל תנועותיו והוא יקח החיים הtors וימרה את בוראו בפניו. אין לך פתי בעלות אשר יעמוד בהיכל המלך בפני המלך. והמלך לחמלתו עליו יקח חתיכת זהב מטה ויתן לו למוגנה אשר ממנה יוכל להתחפרנס כל ימי והוא יקח את העשת זהב מיד המלך. וישבר בו בפני המלך את הכלים היקרים אשר בביתו וכוכית לבנה וכיוצא. הנה לא יציר פתי כזה בעולם. עאכ' אם האדם מציד בדעתו ויבין האמת בדבר יוצרינו טעין הנבע לא יתבטל. אבל בהתבטל הסיבה הינו המעיין הנה יתבטל הגלגל ממילא אבל אין אדם חוטא אויב נכנס בו רוח שמות (רוח השרה מלשון שפה מועליו) הינו שמדמה בדעתו שהshit' סר מעליו ומסר עולמו לטבעיים גלגים וכוכבים והכל מתנוג בטבע. ואפילו אם יאמר כי' מלא כל

ובמעשה ואינם רואים בכך לאכילה ולאינטימים. ע"כ לומר שהאב והאם אינם הסיבה עצמאי' כי גבוח מעלה גבוח שומר סיבת כל הסיבות הוא המניג הטבעי (ברצונו). והנה זה אמר ולא נאמר עוד אלקינו למעשה ידינו. (והראוי ע"ז) אשר בר' ירוחם "יתום" (דא מעשה ידינו היה סיבה עצמאי' לאיזה דבר מהין ירוחם יתום הא לא בהתבטל הסיבה יתבטל המשוכב) הנה כאשר תבין כי' ורמו לו רמו נס נסתיר אשר נראה בטבע. ובתוכו מלבוש השגתו ית"ש נס נגלה והוא, הוא האלקים. כאשר הארכנו זה כמה פעמים (ויתברר لكمן מה רמו הרבה) הנה שלח ע"י אביו. ידוע אשר נחמני הי' שמו וקראוו אבוי להיות שנשתייר יתום מאב ואם. ואסקוovo לשמו "אבוי" ר"ת אשר בך ירוחם יתום" והנה מוה ראי' ברורה שהכל בהשגתו ית' והוא המסובב כל הסיבות ואין שום סיבה טבעית פולחת מבלעדי שפעו ויכלתו והשגתו. אכן אתה אל מסתתר מלבוש ההשגחה בטבע ופועל ישועות בקרב הארץ, התבונן בדברים הללו:

שדר לי' וכו' מלא טפקא דקשבא (שך מלא תמרים) ומלא כסא קמואה דאבסונה (כמה קלי מתוק). רמו לו נס נסתיר חשוב יותר מנס נגלה. וראוי להודיע לו ית"ש ודמו לו ברומו הוה. הנה "גמרים" ראי' לאכילה. ומתקומים בלבד שום תיקון. משא"כ החתמים צריך לטוחנים ולהסידר קליפתם וישובם לאוכל יותר חשוב ומתקיים מתחברים הלא תראה תמרים ברכותם בפה"ע. וברכות החתמים בפה"א וברכת פה"ע צריך להקדים לפה"א ואם נטחנו החתמים ונעשה קמה. הנה ברכתו בורא מני מונות ונעה להיות מוקדם לפה"ע. כך הוא נס נגלה הנה נראה לעין כל פעילות השיתת بلا שום התบทבות ותיקון. הנה הוא דמיון ותמרים הנגידים באילנות הגבוחים. ומתקום בפי הכל בעלי שום תיקון. משא"כ החתמים הם גדיים בגוץ ונמניכים

חשוב ווגר:

חדר שדר לי' אוiso מלא טפקא [שך]
וזנגבילא (פרוי האדמה) ומלא כסא
דפלטלא (פרוי העץ) הנה שלח פרי הארץ
בשך ופרי הארץ בכוס לארות חשיבות וגם

מאכל. וגם ויזבח אלקנה כתיב קמ"ל דיווצה גם בין. ואפשר נשמע מדקאמר איש לרעהו. ולא קאמר סתום ומשלוח מנות לרעהו אש ליל שם אפילו דבר הראי לאיש ולא

לאשה דהינו יין יוצא:

ב. נשמע אפילו בשולח בשיר ח' שאיט ראי לאכילה כמות שהוא יוצא כי "אטטא" משמעו כשותא אטמא ח' דס"א למוד ג' מאלקנה והנה. לשם כתיב ותבכה ולא תאכל משמע דבריו ראיים לאכילה קמ"ל מדכטיב ויזבח אלקנה ונתן שם תيقף אחר הוביחה מקרי מנות:

שלח לי קיימת בנו רבנו משלוח מנות איש לרעהו ומנתונות לאבונינו: ג. נשמע דאפשר לקיים ומשלוח מנות ומנתונות לאבונינו באיש אחד. נשמע מדקאמר "משלוח מנות איש לרעהו ומנתונות לאבונינו" ולא קאמר "ומשלוח מנתונות לאבונינו". נשמע דבשילוחות אחת יוצא י"ח מנות ומנתונות: רבה שדר לי' למך בר מך ביד "אביי": ד. נשמע דהשליחות הזאת נעשית בגודלים בעלי תורה ואין בה ממשום ביוזוי דמיורי שליחות לדבר מצה. וגם י"ל דשלוח ביד "אביי" לאגמורி הלכה למעשה וכמו שיתברא: שדר לי' וכו' מלא טסקא דקשבא ומלא כא קמיה דאבושנא:

ה. נשמע דיווצה י"ח ומשלוח מנות אפילו בדברים האמורים ואינט בדברים השובבים דס"א דוקאبشر ויין כדאשכחן מנות באלקנה קמ"ל:

אמר אביי השטא אמר מריה אי חקלאה וכו': ג. נשמע דמהרואי לשולח כ"א כפי אשר חנוו ד' הגם דין זה המצויות צדקה רך מצות מש"מ סד"א דיקים בכל דהו קמ"ל כיין דאכה"ג קראו מנות דרך חשיבות מהויב לשולח מעמידות דעתיה הגם דיווצה י"ח ורבבה דעבד הכי לאגמורוי לאבוי הלכה למעשה הוא דאתמי כדעליל. ע"כ לא השיב לו כי באמת הדין עם אביי הדר שלח לי' איזע וכו' לא שלח לי' ביד אביי. זה שתמצאו

הגבהה (כמו האילנות המתנשאות למללה ראה) נס הנגלה החשוב יותר מוגנס הנסתה (הנעשה בטבע הארץ כמו שהוא) כי הנס הנגלה מתראת לעין כל כי יד ד' עשתה זאת ולא ייכחשים שום מכחיש מקטני אמנה משא"כ נס נסתה יכול המכחיש איש קטני אמנה להכחשים ולומר כי געשה רק בפעולות הטבע בלי כוונת המשגיח:

אמר אביי השטא אמר מר אבא שדר לי' חוליא וайהו שדר לי' חורפאת הנה דברים מתוקים נאכלים בעצם כי טובים ומה לאכלי משא"כ בדברים חריפים אינם טאכלים בעצם רק ע"י תיקון ברכש וכיוצא שבו והי' לאכלי. וזה שרמו אבי רמיות רב מריה בר מר. תצדק לגויים שהם מקטני אמנה. שאין האמונה עצומות להם עד אשר יתמתכו ע"י אחרים המוכחים להם בדוחחה נמרצת או כראותם לעין כל ממש פעולה לאקינו הנה להם יותר טוב בראותם נס נגלה (ולזה רמו דברים חריפים שאינט נאכלים בעצם רק ע"י מיתוק אחרים) כי קאמר מר (רבה) בחוליא היינו בדברים מתוקים נאכלים בפ"ע בלי מיתוק. היינו המתיקות עצומות להם רמו לישראל אשר האמונה תקווע בלבבם. אמון אומו ירושה להם מאבותיהם ולא יעלה על לבם שום טינה. ביוטר צריכים להודות לו יתר"ש על נס טבאי שגבր עליו חסדו אשר הטבע בגין שעבודת לנו לשועטינו ובן הדברים העמוקים האלה:

יעוף"י פשוטו יש לפרש הכל לדינה ואפרש אותם אחת לאחת:

ר"י נשיאה שדר לי' לרבי אוושעיא אטמא דעגלא תלתא. וגרבא דהמרא. נשמע לנו א. נשמע לנו דיווצאיין י"ח משלוח מנות גם במשקה. דס"א דוקא מיני מאכל מנות מיקרי מדכטיב ויזבח אלקנה ונתן לפניה אשתו וכל בניו ובנותיו מנות ולהנאה נתן מנה אחת אפים וכו' הנה לנשים לא אורח ארעה ליתן להם יין ממילא מנות מיקרי רק דבר

ס"ל כיון דהביא אה"כ המעשה דרביה ורבו זира. שם דלית הלכתא כרבא אבל י"ל נהנה רבא ידע מהמעשה דרבת דתלמידו הוה ואעפ"כ ס"ל הבי ע"כ פסקוهو אחרונים ופירשו בו פירושים שונים. ידוע סודו

להתועמים מפרי העז החיים להאריזו":
תומ' בד"ה דלא ידע וכו' אורה ורש וכו'
עין במהרש"א שהגיה בתוס' ול"ג
שאין להגיה דשם בירושלמי מירידי שצרכיך
לומר כל אלה וכאנ' מירידי מענין אחר שצרכיך
להתבסט כ"כ עד דלא ידע וכו' והוא דבר
ודר לכוארה שישתכר כ"כ עד דלא ידע
הנק' ב', תיבות לך פירשו התוס' צרכיך
לומר הרבה עניינים ישתכר כ"כ שלא ידע
סדרם היטב במושכל ראשון זה בוגד זה
ויתעה בדיורו ניל' ונכח:

מתני' אין בין יו"ט לשבת אלא אוכל نفس
בלבד תיבת "בלבד" מיותר ולא
תני כן באינך. ולא אחד אמרי קדוש מה
שמשותי בשם כבוד האבא קדישא. דודי
וקני מהרמ"ז וצוקי. הוא עפ"י המבואר
בזהר דבריות אי איהו חדי ולא יהיב למסכני
עונשיה סגי. משא"כ בשבת אי איהו חדי
(במאכל ובמשתה) אע"ג דלא יהיב חדוי
לאחרא לא יענש. ולפ"ז תודדק המשנה אין
בין יו"ט לשבת אלא אוכל نفس בלבד. אם
הנפש אוכלת לבדה ולא יהיב למסכני בזה
יש חילוק בין יו"ט לשבת טאמור בזהר.
הרב הק' בס' גוועט מגדרים עשה לזה
סמכות מד"ת. וכל מלאכה לא עשו בהם
(כמו בשבת) אך אשר יאבל לכל نفس הוא
לבדו (רציל מה שבשבת יאבל לכל نفس
הוא לבדו. ולא יהיב למסכני כהיום ביו"ט)
יעשה לכם (לרביהם כי ת策ך ל邇יב למסכני)
והוא דבר נחמד בדורש. אבל לא נדע לפ"י
הפשט. והנראה כיון דאינו ממעט רק מכשיiri
אדרכה אי כפשוטו. שהיה מהליפין סעודותיהם
והיו מקיימים בזה מצות ממש' מאיל מל'

שלא נכתב איל אבי. רק אמר אבי כי
לא אמר לו כי לא שלח על ידו כי hei
תלמיד הרבה ולא רצה להשתמש בתג"א
"תלמיד גברא ארירגנא": [רע"ב אבות פ"א
מ' י"ג].

ג. נשמע דמש"מ הגם שהוא אסור
להשתמש בתג"א:
שדר לי' איהו מלא טסקא דונגביביא ומלא
כסא דפילפלתא אריכא:
ח. נשמע דייצאיין י"ח מש"מ. אפיקו בדברים
שאינם נאכלים בעצם ורק עשויים למתק
מאכלים דס"א מנוט דוקא הרואים למאכל
בפ"ע. והוא ג"כ עשה זה לאגמוריה הלכה
למעשה כי hei' אבי שם:
אמר אבי השטא אמר מר אני שדרי
לי' חולין וכו'

ט. נשמע דמהדרاوي לשולח מני מותקים ולא
דברים חריפים הגם דייצא. כי אכה"ג
קרו למנת מלשון מן אשר טעמו צפיפות
בדבש. ומרי דעביד וכי כדי להורות הלכה
(למעשה) לאבי כמש"ל:
אמר אבי כי נפקא מבוי מר היה שבענה
כי מטהי להתמ קריibo לי וכו':
י. נשמע שמצוות היום להרבות באכילה:
אמר אבי היינו דאמרי אינשי כפיך עניא
וכו' אין רותא וכו':

יא. נשמע דבעני הגם שכבר הוא שבע
לא מיקרי אצלו אכילה גסה. וכן מאכלים
مبושמים ומותקים אינם אכילה גסה. וכן
לדיינא לכמה דברים:

שם אבי בר אבן ור' חנניה בר אבן
מחלפי סעודתייו להדרדי. רשי"פ' זזה
אוכל עם זה בפורדים של שנה זו וכו' ולפי
פי' לא ידעת מי קמל' וויל' דקאייל דכך
הייא המוצה משפחה ומשפחה. ורש"י ס"ל
אדרכה אי כפשוטו. שהיה מהליפין סעודותיהם
והיו מקיימים בזה מצות ממש' מאיל מל'
וזאי דייצא:

שם אמר רבא מיחיב איש לבסומי בפוריא
עד דלא ידע וכו' רבים מהראשונים

שם אין בין כהן ממשמש לכחן שעבר. לפי הכלל הנ"ל הריל למינקת כהן שעבר דקילא קדושתי'. אך אי הות תני הכי סדי' דה'יך כהן ומשמש בשעת פיסול הראשון וכהן הראשון מיקרי שעבר מהמת הפסול משיה נקט תחילתה כאן שעבר דה'יך הראשון לכחונתו. ואח'ך משמש דה'יך השני לכחונת ובאמת פר יה'יך בא מנכסי ראשון אפילו בשעת פיסולו ע"כ כהן משמש קודם להוראות דמשמש קרי "להמקדם" לכחונתו:

רש"י בד"ה כהן המשמש וכו' הראשון קרי "משמש" והשני עבר. לאחר מכן השפט יתר. ונראה דבר לתרץ קשיות התוס' בד"ה אין בין כהן וכו' ס"ל דאה'ן דקאמר אין כאן המשמש וכו' היינו אפילו בשעת פיסול קרי לי' משמש ודוק:

מןני אין בין כמה גודלה וכו' להיות דעתם אחד להן ריק דו מיקרי גודלה וזו קינה הקדים הגדולה לקטנה. ועוד דלענין איסור יש יותר חומרא בקטנה בגיןה הגדולה והקדמים הקל תחילת ניל:

רש"י בד"ה כעין פסחים וכו' ומני מתני רקתני בבמה קטנה וכו' ואמר דבמה גודלה לא עדיפה מני וכו' ריש הוא וכו' האריך למעןתו לא צודך י אבל כאשר תדקוק תראה דמתrix בה קשיות התוס' דיה מני ריש היא וכו' וזה'ק:

מןני אין בין שילה לירושלים שילה הקל הקדים בראש:

דף י ע"ב גמ' ויהי בימי אחזורוש אמר ר' לוי וכו'. הנה חז"ל במכליתין הארכו בדבריהם בפרישת המגילה הללו. וכל חד פתח לה פתואה להאי פרשṭתא כדרך המדרש ולא עשו כן בשאר המקראות והיא להיות הגס ההוא נס ממוצע בין הנסים נגלים ונסתרים וגנה הי' למראות עין נס נסתור ואופי'ק הי' בו עניינים נגלים. ע"כ עשהו לזכרון לדורות להורות ולידע ולהודיע ולהזכיר שגם הנסים נסתורים בטבע הם הכל בכח המשגיח יכול ע"כ פירשו חז"ל

מןני אין בין שבת ליה'יכ. הנה נראה בסדר התנא למינקת הקל תחילת כדקוני אין בין יו"ט לשבת. הנה נקט יו"ט תחילת וא"כ היל למינקת אין בין יה'יכ לשבת (וכ"ה באמת בגמ' אבל בסדר המשנה נקטו שבת תחילת) ויל להיות משבת לעניין אכילה כי' ג' כחמורות יותר משבת הקל. והנה בשבת ג' יש חומר על יה'יכ ע"כ אין מפיד על הסדר והביאו בגמ' בהיפך:

דף ח' ע"א אין בין המודר הנאה מהברירז וכו' פירושי מודר הנאה חמוץ מודר מאבל. לאחר קשת ומיל לא ידע בכל אלה. אך לדעתנו הוקשה לו מה שכתבנו דנקט המודר הנאה מקודם וסדר המתנא למינקת הקל תחילת וסדר'א מודר הנאה קיל מודר מאבל באיזה צד קמ"ל. והאי דנקט המודר הנאה מקודם דסידורא דקרה נקט. איש כי ידור נדר לד' משמע שאסder בנדר בדבר הקדוש לד' שאסder בהנאה כהקדש. ואח'ך סיימ' כל היוצא מפיו יעשה היינו כמו שנדר אם לא אמר אלא הנאת מאבל כי יקום ניל כתע:

אין בין נדרים לנדרות. הנה ג' נדרים חמוריים אלא סידורא דקרה נקט. ואם נדר או נדרה:

דף ט' ע"א ריש'י בד"ה הרגו שוד וכו' לך כתבו שוד שלא היו חשובין בעיניו אלא כבהתות וכו'. לא ידעתו למה פירש כזאת. ונראה לי עפי' מש התוס' בד"ה ואל ואוטוי בי' וכו'. ויל שלא רצוי לשקר וכו' עיי'ש דבריהם. וא"כ איך כתבו לשקר באפס הרגו שוד. ע"כ פירושי שבאמת גם זה לא הי' שקר כי לא היו חשובין בעיניו רק כבהתה ודוק: ע"ב אין בין כהן משה בשמן המשחה למרובה בגדים. ג' סידורא דקרה נקט. והבון הגדל מהחוי אשר יוזק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו לבוש וכו':

הomon מתגלת ביותר פועלות הדין. הבן הדבר וו"ש ר' חיל כ"מ שנאמר "ויהי" אילך הכי ואילך הכי. כי וכי הראשון בתורה הנאמר על האצטום. גם שמותה על הדין עכ"ז הוא למן החסד (ע"כ אילך הכי ואילך הכי) משא"כ בשנתגלה בחי' האצטום בזמן (הינו ימים) מתראה בו פועלות הדין ולא ניכר לכל החסד ע"כ כ"מ שנאמר "ויהי בימי". אינו אלא לשון וכו' הבן הדבר בימי".

וינעם לך:

אמר ר' לוי אמריך ואמצאי אחיהם היו. ומאי קמ"ל כי הא דארשבין ארוי' כל כליה שהיא צנעה וכו'. גם לדברי ר' לוי לא מסדר ושולך. עכ"ז לא לחטם הזמא לאן כי למה לא סיידין בבבא בתרא. כשהabei דברי ר' לוי. ונראת השיקות לאן דאמרנן בשוכר צנויות שהיתה בה ברוח זכותה ויצתה ממנה שאל מצליה למולכה. וגם שאל בנבאים ובשוכר צנויות שהיתה בשאל. זכה ויצא מנה מרדכי ואסתור המלכה. ואסתור ברואה"ק נאמרה הרי נבואה:

כל כליה שהיא צנעה בבית חמיה דייקא. דרבית חמיה ניכר צניעותה הגם דשם מחויבת למתגלות פניה בפני עצלה. עכ"ז היא צנעה בפני אתרים בוהה יודע צניעותה. הנה כליה זאת מנהגה גילוי והסתור והי' זה שכחה מלכים ונבאים מלכים בגלי. מלך ביפוי תחינה עיניך ונבאים אמורים בדברים

מקוסים הנעלמים:

וא"ר לוי דבר זה וכו' מקום ארון וכו'. ג"ז שיק לאן התחלת הניטם הנסתורים ולמה כואת אך שהניטם הנגליים לא הי' רק בזמן הנבואה. והנבואה הייתה בישראל בזמן שהי' הארץ נגלה. כי כת נאמר למשה. וגועדי שמה לבני וכו' וכשנגן נאמר נגנו נבאות. (גם שהי' עדין נבאים הארץ נגנו נבאות). והוא הדוד שהי' עדין קבלה בידי מקום נגנות הארץ. אריל כבר התחלת הנבואה להגן וכו' ונהלו הניטם נסתורים נגנוים בנזות הארץ) כי הארץ הי' עומד

את המגילה הללו ונגלו נסתרות להראות שהבל הוא הנגלה הבן הדבר: ויהי ביום אחשורוש. קשה לי' התחילו וייה בימי אחשורוש ולא איחפרש מה הי' והתחילו ענין אחר הוא אחשורוש וגם תלה היות הימים באחריותם כאלו הי' אחשורוש כבר מפורסם לנו ואנחנו לא ידעתנו זולת בכך לא הויל להתחיל רק בשנת שלש למלך אחשורוש מלך פרם עשה משתה כמו שפתח ס' דניאל ועזרא ע"כ דרש ר' לוי שלשון ויהי מורה על צער והמסקנא ויהי אילך הכי ואילך הכי "ויהי ביום" אינו אלא לשון צער. וכך להטעימך דברי הכתמים בטוב טעם. אפרש לך דבריהם עפ"י המבוואר בזוה"ק תרומה הי' אור ויהי אור כיוון דאמר הי' אור אמר כי כתיב ויהי אור דזה "ביהי" סגי (רצ"ל דאי' לדמר ויהי אור הא סיפור המשעה שכן הי' הליל ויהי כן כמו בכל מ"ב ע"כ לומר שכ"ז הוא שיעור המאמר שהשיות אמר "יהי אור ויהי אור") אלא יהי אור דא אור קדמה דאייה ימינה ואיהו לקץ הימים. ויהי אור דמיינא נפיק שמאלא ומרוא דמיינא נפיק שמאלא וע"ז ויהי אור דא שמאלא. מכאן דזיה קדמה אויריתא בסטרא דשמאלא זהה ובג"כ לאו אייה סימן ברכה מ"ט כגון דברי נפיק הא חשך דזיה שאנפי עלמא וסימנא דא כד אתגלי רזא דעשן ועובדוי בהאי ויהי היה דכתיב ויהי עשו איש יודע ציד. איתקיים בויהי איש יודע ציד לפתחה בני עלמא דלא יהכו באורח מישור עכ"ל ומעטה תתבונן הנה כל הדיינים נמשכים מהמצומם הראשון ושכbicול נתצמצם האור כדי שיהיה הנבראים יכולין לקבל טובתו וחסדו כי בלי אמצעם הי' הנבראים מתבטלים הנה הצמצום דנס שהוא בחיי' מקור הדין ורשאו. עכ"ז גרא חסド גדול כי בזולות זה לא הי' יכולין לקבל החסד ע"כ האצטום בראשו היא החסד. רק האצטום כל מה שנמשך מעילם ועד עולם מתראה בו פועלות הדין עד באו לחתה

עדין ושתי בעולם מזורע המלוכה הייתה מדברת עדין בלשון מלכות בבל ובזרדי הרבה מהשרים שהיו מדברים עדין בלשון המלכה שהי' הלשון עדין בחשיבות. הנה במפלת מלכות בבל בימי בלשאצ' נטבטלה מלכות בבל והתחילה מלכות פרס ומדי חיויא תנינא. אבל לא נטבטלה עדין זרע המלכות לגמרה והכתב והלשון של המלכות והנה יעץ ממוקן. שבאה יתרגדל מלכות פרס וмеди בהכרית את ושתי שנשארה עדין מזורע המלוכה ובהתבטל הכתב והלשון של מלכות בבל לדברו עוד המלכים רק בלשון פרס וмеди. או תשא'ר המלוכה חזקה בידיו משא"ב עתה ושתי מלכות בבל ומדברים עדין הבני פלטין כלשון מלכות בבל. ועתה בראותם שלא עשתה מאשר המלך יסבירו שעירק המלוכה מגיע לה מלכות בבל ואחווריש הוא הטפל. וזה לא על המלך לבדוק עותה ושתי וכו' כי מהו גיע ברשות כל השרים לומר שאין סא שליט פרס וмеди. רק שליטת בבל ע"כ יעץ אם על המלך טוב יצא דבר מלכות לפניו היבט דבר בני פלטין של מלך תצא מלפניו שידברו דבר מלכות בלשון פרס וмеди ולא ידברו שוב בלשון בבל ויהרגו את ושתי הנשארת עוד מזורע המלוכה ומה יתודיע לכל שלא נשאר לבבל שורש וענף רק הוא שליטת פרס וмеди בזמן הזה כנובאות דניאל. ולפי'ו ת התבונן שהיתה עזה עמוקה בחכמתה. ע"כ וויתבר הדבר וכו' ע"כ כתוב תיקף ספרים להיות כל איש וכו' ומדבר "כלשון עמו" ולא ידברו בשפט בבל בשום אופן ומואן נברת לבבל הזוע והכתב והלשון ונתקיימה נבאות ישע". ודבר כזה לא נעשה עד היום לשום מלכות דק לבבל. וזה וכי בימי אחווריש היה חדשנה נתהוו בימי אחווריש מה שלא נעשה עד היום. ויצדק עוד ביותר וכו' בימי אחווריש כי הגם שהחיויא אהירא תנינא בימי אחווריש כי הגם שהחיויא אהירא תנינא קיבלה מלכות בימי דריש מזאה עכ"ז

בנס להורות על עמידת הנשים הנגליים כל זמן שהארון על מקומו בסנס הבן הדבר נ"ל: ר' יונתן פתח לה פתחה לראי פרשתא מזכא תען כתמתמא לשון כוה בדברי רבותינו בזוהר ובטלמוד ובמדרשים צריך להתבונן מה הוקשה לו בפרשה עד שהוצרך לבקש לעצמו פתח ש"ה"י יכול לכנות באotta פרשה כי כל זמן שהי' קשה לו לא הי' יכול לבנות כדמיון הבית הנעל שאינו יכול לכנות עד שיבקש הפתחה ויפתח. והנה בכאן הוקשה לכלום מזה אומרו וכי בימי אחווריש תלה איזה הו' בימי אחווריש כאילו הי' אחווריש איזה מפורסם לנו ליחס הזמן אחריו. ולמה לא יספיק להתחיל בשנת שלש וכו' כמו של ע"כ שם מיינו הכתוב שנתהoga הו' חדשה בימי אחווריש מה שלא הי' עד היום. ואנתנו לא נדע מה הוא הו' חדשה. זהה פתח וקמתי עליהם וכו' דנהנה עד היום טשר רצה הש"ה לחשפיל אליה מלכות הנה לקח מידו שבט המושל. ונחתה לממלכה שפילה (ענין שנאמר במצרים מן הממלכות תה' שפה) ואפילו בימי צאתינו מאמא"צAufpyic נשאר מלכות למצרים כמה מאות שנים מזורע מלותה. וכן שנחריב ומלך אסחדין בנו תחתיו וכן הי' פורענות כל האומות ונשתנה בזה דין בבל הרעשה שנברת כל זרע המלוכה לבلتני השאיר להם שורש וענף ואפילו כתבתם ולשונם. לבلتני השair להם זכרון באץ לומר זה כתוב ולשון בבל והנה בימי אחווריש נשתיירה עוד ושתי מזורע מלוכה ונברת שמה מן העולם וממקום תחבורן שהבריגת ושתי שלח אחווריש אל כל מדינות המלך בעצת מזוכן להיות כל איש וכו' ומדבר כלשון עמו ומאי שייכי הכא ש"ה' כל איש מדבר כלשון עמו אך זה היה עצה מזוכן אם על המלך טוב יצא דבר מלכות לפניו ומה זה אם זאת הייתה עצתו. דנהנת הקשו התוס' הרי עדין לשון בבל נמצא ותירצ'ו הלשון יהיו מדברים בו מלכי בבל נברת. והנה לפ"ז כי שהיתה

אהשוויש כניל' ומה היה הוי' החדש הגה יש להתבונן הנה גאלנו הש"י ממצדים ונעשה היום זהה לנו ליכרין ח' המצוות לד'. ואח"כ נגור עליינו ארבע מלכות. הנה נעשה לנו נס במלכות פרס ומדרי זכר עשה לנפלאותיו ימי הפורים האלה זכרם לא יסוף מודעם גאלנו הש"י מידי מלכות יון ונעשה ימי חנוכה קבועם ועשאים ימים טובים. ועוד יומ' א' הוא יודע לד' כאשר יגאלנו הש"י מערה מלכות רבעית בעת ההיא יושר השיר הזה בארץ יהודה השיר ה' لكم כליל התקרש ח' ויהי' יו"ט לישראל. והנה יש לחמות מפני מה לא נעשה יו"ט לזכרון מפלת מלכות בבל. וכן הדנה ארבעה מלכותות הן מה ניגוד והתנגדות לקודשת גנד ד' אותן השם הוי' בה' וב"ש שאדר כתבו הדבר בפירוש חנוכה. והנה החיה הראשונה ממלכות בבל אותה הקליפה היתה מתנגדת לאות י' של שם הוי' ע"כ קראת דניאל ראש באמרו אתה רישא די דדהבא חיוא אחרא תניינא פרס ומדרי ה' מתנגדים לאות ה' ראשונה וממלכות יון ניגוד לאות ו' וממלכות הרבעית היא מתנגדת לאות ה' אחזרונה וגנות מצרים ה' ניגוד לבח' קווצו של יוד. וו"ש ויקוצו מפני בני ישראל הנה להיות מצרים ובכל באות אחד. ע"כ לא בעשה יו"ט בפני עצמו והיתה מפלת בבל בחג הפסח צפה האכפיה ערוץ השלחן בפתח. ואעפ"כ יש להתבונן מפני מה לא נעשה איזה זכרון להנס עכ"פ בימי הפסח. ובפרט נס מפורסם שה' בהפס יד שכתחבה לקעקע אל בפסח ואמשבה לדעתך דהן אמת דמפני זה לא נעשה ח' בפי' למפלת בבל מטעם הניל'. אבל מה שלא נעשה איזה זכרון כי הזכרון נעשה בימי הפורים. והוא לפרש' ימי פורים. הנה צריך להתבונן ג"כ עניין הפתיחה. וגם יש לדקדק הרבה בדברי בעל המאמר כאשר יבין המעין מתוך דברינו. הנה הוקשה לו כבל'. וכי בימי אמשירוש משמע שנחתה איזה או"י חדש בימי

לא הי' קיום לדבר עד בא אהשוויש והכרית למלכות בבל שם ושאר נין ונכח והשי' עשה ככה דיקא למלכות בבל על שפשטה ידה בזבול זה ביהם'ך דכתיב ב'י' וגם אל הנכרי וכו' ובא מארץ רוחקה למען שמק כי ישמען את שמק הגדל וכו' ובא והתפלל אל הבית הזה אתה תשמע השם'ים וכו' לעmun ירען וכו' כי שמק נקרא על הבית הזה וכו'. הנה ע"י ביהם'ך נתפרנס שם הנדרול בכל בא עולם ואלו שפsector ידיהם בבייהם'ך נמחה ונכרת שם וזכרם מן העולם והוא סימן למלכות הרשעה שפsector ג"כ ידיהם בזבול ב'יב ימחה את שם מתחת השם'ים. ובזה ת התבונן מה שארוז'ל שאמר יצחק עשו הרשע עד שאמר לו הש"ית שפט את ידו בבייהם'ך אמרו א"כ כל יראה נאת ד' הבן הדבר:

שם זה כתוב בכתב נוכל לבאר שם כל דבר בעולם שנוכל לצייר תמןת הכריאת ולכנות להבריאת המצירות עלי' מכתב זה שמו משא"כ בדיבור א"א וכן ע"י הכתב יש לכל אומה שם בעולם ע"כ שם זה הכתב: ושאר זה הלשון יש דברים שכליים אשר ילאה הקולמוס להבינם. אבל בדיבור יכול לתבונם ע"כ נקרא הלשון "שאר" להכתב כי הוא מודיע שארית הכתב:

תום' בד"ה שאר זה הלשון קשה וכו' ונראה דרכ"ל עי"ש. ולולוי דבריהם דתי' אומר שכבר נשתבש הלשון וכאליו מתוך לשון אחד מעורב מבול הלשונות, כאשר הוא כת בתארץ הצבי שמדוברים העוביים בלשונו ארמית משובש מאוד.

רש"ג' פתח לה פתחה להאי פרשṭא מהמאחת הנצעץ' יעלת וכו' עד אלו ימי פורים. הנה צריך להתבונן ג"כ עניין הפתיחה. וגם יש לדקדק הרבה בדברי בעל המאמר כאשר יבין המעין מתוך דברינו. הנה הוקשה לו כבל'. וכי בימי אמשירוש משמע שנחתה איזה או"י חדש בימי

ר' יוב"ל פתח לה פיתה וכו' והי' כאשר שׁ שׁ וכו'ומי' חדי ומ' אבל אחרים משיש הנה פתיחתו ג'כ' לתרץ כנ'ל וידי בימי אחשורוש משמעו הו' חדש. והנה כתיב ב מגילה הרצים יצאו דוחפים בדבר המלך והדת ניתנה בשושן הבירה והמלך והמן ישבו לשאות והעיר שושן נבוכה פריהה דעת מני מה זה ממשינו שישבו הרשעים לשאות וכי זו בלבד עשו בודאי אכלו ושתי ואנו ומלוא כל אותן לבם וגם מן הצורך לידע הסמכות והמלך והמן ישבו לשאות והעיר שושן נבוכה גם תראה באותו פסוק עצמו אמר והדת ניתנה "בשושן הבירה" מטרפליין. וכך אמר והעיר "שושן" משמע עיר סתום ואחשבה לדעת דתנה לקמן בנם' שallow תלמידיו את רשב'י מפני מה נתחייבו שונאיםם של ישראל באותו הדור כלוי' וכו' עי'ש והנה לכוארה מה הקשה להם דילמא לא נתחייבו רק המן הרשע בעל בחירה גור עליהם והשי' השיב גמולו בראשו אך הוא דנראת הדבר מבואר מפני כתבי המגילא כתבו. וכתב ככל אשר צוה המן וכו' בשם המלך אחשורוש נכתב ונחתם בטבעת המלך דתנה תיבות "בטבעת המלך" הם מיותר דה' די לומר בשם המלך אחשורוש נכתב ונחתם. או עכ' ונתatoms "בטבעת". וביתר מה יקשה התחיל' במלך אחשורוש וסימנו במלך סתום עכ' אחשבה דזאת אשר רמו כתיבת ואגרות היו בשם המלך אחשורוש. אבל בכיוון ונחתם בטבעת המלך סתום כי בכילו היהת הגויה מלמעלה. וחיש ומרדי' ידע את כל אשר נעשהומי' לא ידע הדת אשר ניתנה בשושן גלי' ומבואר. אך מרדי' ידע שהגוייה גויה מלמעלה ומהיכן ידע עכ' לא בא הכתוב לסותם אלא לפרש. אך הוא לדעת עפי' משארז'ל בצתת ישראל ממצדים ויאשו עיניהם ויראו והנה מצרים טסע אחריהם ויראו וקשה מה' קול הרעם הלא ויאמרו וכו' וקשה מה' קול הרעם הלא הש' אמר למשה דבר אל בי' וישבו וכו'

לגמר. והישועה השנית מהמן ורע עמלק שנצטרכ' עם מלכות פרט שהי' ניגוד ה' ראשונה בח' בינה והמן ורע עמלק הדעת דקליפה עכ' נגטרף עמהם דייקא הבן הדבר. ולמה hi' ביחיד בימי אחשורוש ב' הישועות כי כבר ידעת בקדושה י'ה בח' חכמה ובינה הם סוד תרין ריעין דלא מתפרשין כן hi' בכאן הישועה מבבל ופרס ביחיד במלכות אחת ועמדו ב' גוראים ביחיד איש ואשתו תרין ריעין דלא מתפרשין וזה שמשינו ב מגילה ובמות אביה ואמה לכהה מרדכי לו לבת. אל תקרי לבת אלא לבית (ז"ש שהי' אסתור לא נתחברה לMSCבב ערל רק הייתה יושבת בחיקו של מרדכי תרין ריעין דלא מתפרשין). והנה כאשר התבונן בכתביו מרטן ואדריאן סוד יסוד אבא ואסתור יסוד תבונת. הנה נראה דברים הפוכים. כי אסתור נגד ושתאי ביטול מלכות בבל ניגוד י' שבשם. זמרדי' נגד המן בצדוף מלכות פרט ניגוד ה' שבשם. אך ידוע למשכילים סוד הבן בחכמה וחכם בבינה והמי' כנ'ל עכ' מקרה מגילה וימי הפורים לא יעברו מתחם היהודים כי היהוד הזה ה'ס תרין ריעין דלא מתפרשין לעולם ולא תפסק לעולם. ח'ש תחת הנعزيز וכו' תחת המן וכו' יעלה ברוח זמרדי' וכו' ביטול מלכות פרט בצדוף עמלק כנ'ל. ותחת הסרפד זה ושתאי הרשעה ב'ב של נובגדנזר הרשע וכו' יעלה הדס זו אסתור ביטול מלכות בבל והי' לד' לשם זו מקרה מגילה ולהיותם סוד תרדל'. עכ' נעשוו ב' עניינים ביחיד גטו והי' לי' לשם זאת עולם לא יכרת אל'ו ימי פורים שבבעבור כן זכרם לא יסוף מזורם הבן מאד הדבר וויש ויהי בימי אחשורוש הו' חדש ביטול ב' מלכות ב' צדיקים לבטלים שלא ה' ביחיד בעמדת ב' דבר כוה עד היום. הבן הדבר ועת לזכור יהיר שלא יאמר פינו דבר שלא כרצונו ועד דבר בוה אי'ה :

המזכיר כי לא מצא מענה הבין מפלאות תמים דעים הנה תורה לפיז'ו' כאשר איתת אומה ח'יו גוזרת גזירה על שונאי ישראל אם תורה אשר לבםSSH ושם על הדבר הוא ס' אשר ח'יו השור של מעלה תבע כ'יו בדין ונשתתק הסניגור וצריכים מאד לרוחמי שמים לבקו' חלוני רקי' משא'כ' באשר אין להם שמהה בדבר הזה עשו כ'יו ברוע בחירותם וישראל עם נושא בר' ויצקו' אל ד' ויעט ויצילם כרגע מכפ' כל הקמים עליהם. והנה בסאן נאמר הרצחים יצאו דוחופים בדבר המלך והדת ניתנה בשושן הבירה לאבד אומה שלימה מנער ועד זקן טף ונשים לו יהיו המלך והוא שונאי מוחלט לישראל אין זה מנימוסי המלכיות להיותSSH ושם בומן גוירתו. כי עכ'פ' קרו לי' מלכותא קטיעתא והנה מהה ראו כן תמה' אשר באותו הזמן שהרצחים יצאו והדת ניתנה בשושן הבירה המלך והמן ישבו לשחות הנה שפטו אשר ח'יו הגוירות עצמה יצאה דחיקא מלמעלי' ומה מזלאה הוו ובאה להם שמחת לבם הרע וזה מרדכי ידע את כל אשר געשה כי הי' בשער המלך וידע אשר בעת הגוירה ישבו לשחות. עכ' לבש תיכף شك ואפר ויצעק וכי אין פנאי להמתין. רק לבקו' חלוני רקי'. והנה גוירה כוatta לא הי' עדין בעולם ושיתיה' ח'יו השתתקות הסניגור על דבר רע ומר כוה לא מצא מענה נגד הקטיגור והקטיגור לכה הסכמה כי שתיקה וכו' (כי גם מה שאמד במצרים הנה הש' אמר מוקדם ואכבהה בפרעה. וידע אשר יבואו בתוך הים משא'כ' בכאן והנה מתבונן לפיז'ו' אמדם הוא איינו שיש אבל אחרים מיש' ח'יו כיש' הסכמה מיש' אותם. וח'ם המלך והמן ישבו לשחות (כי אחריהם מיש') אבל העיר שוזין נבוכה ולא אמר שוזון הבירה רק והעיר "שוזן לרמו לשכינה הקדושה בכיבול שושנה בין ההורי" שושנה בגין' יאטורה כביכול נבוכה כי היא אין שום מעתה בתבונן בדברי משא' עינינו רשי' זיל בדיה העבירה לא הייתה לישראל ונשתתק בוה

שבפבודיכם איבד את הרשעים ואתם גורמתם את זה כי אין והם קילוטם להם. וזה שפירשי' משמע טוב שיתකלו (ישראל) לפני ע"ז כי אין זה קילוטם להם. אבל מהחיבר' להזרה לו על הנס ע"כ שוררו משה וישראל ויוהשפט נ"ל.

גמ' ואורי' מאי דכתבי ולא קרב זא"ז כל היללה ביקשו מהיש וכו' לא ידעת האיך נשמע זה מפסק ולא קרב זא"ז. והנראה דתוקשה לו ולא קרב זא"ז י策ך בע' אנשי' שכל א' רוצה להתקרב לחבירו ובאים מנגד זה מול זה. וכמו שהרואה רוצה להתקרב אל זה וכך ישראל היו ברחו מהם ע"כ דרש בג"ש (המקובלות בידיו) נאמר כאן זא"ז. ונאמר בשירות המלאכים וקרא זה אל וזה בקש מהיש וכו' ובזה יונח לנו מה דקשה למה אמר ר' ימי המירא מיהושפט קודם התגאמר בתורה. אבל לולי שמוchar' הדבר מיהושפט אווי היהתי מפרש בג"ש שמה שלא הניה הש"י את המלאכים לשיר לפניו. הוא מפני שהמתין הש"ית על שירות ישראל ענין שאמר ברן יהוד כוכבי בקר והדר ויריעו כל בני אלקים. ע"כ הביא תחילה מיהושפט ונשמע בפיירוש מדלא אמר כי טוב נ"ל:

ר' בא בר כהנא פתח לה פתחה להרי פרשṭא מהכא לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושמהה וזה מרדכי הצדיק וכוי' בעי לתרץ ג'כ' בנו' הגה כת' ובכל יום מרדכי מתחלך לפני חזר בית הנשים לידעת וכו' שאמר לא להחט ארע' לצתקת הלו שתלחך ליד העבר. הנה לא ה' לו ר' יונה לתבונן והענה עי'ז הש' ישוב בשעד המלך התבונן שקצ' בנתן ותרש וכו' ויהוד' הדבר למרדכי הגה נתן לו חכמה ודעת. אחד הדברים ואלה אחד מאי אחד שברא הש' רפואה לנכח איז'ב גידל המלך וט' והנה המן בקש מטהזרוש לגוזר הגוינרג וביקש ליתן לו עשות אללים כברי כספ'. ואמר לו

אתהדים משיש וכשנתחכימ' ישראל כל' בימי המן ה' אויביהם שמח' להם עכ' דבריו הנה מהותיהם דלפי פשוטו תמיד והוא כן גם מ"ש כשנתחכימ' ישראל היל' למימר כשהיתה הגירה בימי המן וכו' אבל לפמ' ש' יונח כשנתחכימ' דוקא מזה בא לאובייחם השמהה ודוק וזו עניין הפתיחה וייה בימי אהשורש או' חדשנתה בימי אהשורש ומה הוא. פחת. וה' כאשר שע' זכוי ונתקיים הדבר בימי המן כאשר תורה כי המלך המן ישבו לשחות וכו' ומדרכי ידע עי'ז כי הגירה גורה מלמעלה. ועכ'ז הש"ית בחשוד התנוסס עמו נס'י אלא. דבר בודה לא ה' עדין והוא ה' חדשנה הבן הדבר יונעם לך:

ראש' בד'ה ה' הוודו לד' כי טוב' משמע טוב שיתקלסו לפניו על זאת עכ'ל. הנה שיתקלסו לפניו אנו מובן שיקלסו מבעי' לי'. חנראה דנהנה קשה כיון שאינו רוצה הש"ית שיאמרו לפניו שירה ויקלסו לפניו על מפלתן של רשי' מפני מה אמר מיהושפט שירה. ובויתר קשה על משה וישראל. כיון שהוא ש"י לא הניה את המלאכים לומר שירה מפני מה שוררו משה וישראל. וצ'ל דודאי דישראל מחוויבין להודות להש"ית על הנסים אשר געשה להם ולשיר לפניו ית' כי חילתה להיות כפי טובה. אבל לא יתקלסו ישראל על זה הנה כאשר חוטאים ישראל חי' הנה גמסרים ביד איזה אומה ואיז'כ' כאשר מגיעים ימי הנזלה והאומה הזאת קשות עורף וצערו את ישראל ביותר או' הש' מתנוסס להם ניסים ויאבד האומה והיא אבל אין זה קלוס לישראל יותר ה' טוב להם שלא יבואו לידי מדה זו שלא יצטרך הש' לאבד מעי' בשビルם. כי לא ניזא' ל' לקוב'ה לאבד מעשה ידו. רק שבזכיר לאבדם בעבור אהבת עמו ישראל לשיה' להם ישועה ע"כ ישראל מחויבים לומר לפניו שירה ולהודות לו על כל נם וט'. אבל כי מוב' אין לומר בשירותם כחאת דמשמע ה' הוודו לד' כי טוב הדבר בעינו ית' ויש לכם קילוט עז'

מכחיש. וזה יהיה בימי אחשורוש הוי' חדשת
נתהה בימי נ'ל:

רבה בר עופרן פחה לה פתחא יהאי
פרשטא מהכא ושותי
כסאי בעילם וט' מלך זה ושותי ושדים זה
המן ובניו. הנה הקשה לו כניל ותירצז
עליה יפה בפתחת רשבין ובמשיל שהיתה
הוי' חדשת ישועה משני מלכיות ושתי סיום
מלכות בבל. והמן ובניו מצורפים לפרס
כמשיל בפתחת רשבין' ומר מיטתי לה מדאי
קרא. ומר מהאי קרא והוטיף רבת בביואר
הפסוק הזה כי אמר הנביא ושותי כסאי
בעילם (ואה שwon) והאבדי שם "מלך"
ואיה מלך נאבד שם ע"כ הכוונה על "שותי".
ונגה היא מלכה היתה ולא מלך. אך הכוונה
על מלכות בבל. ובפרט כשה ת בנין מיש הניגוד שהיו מגדירים מלכות בבל לקדושה. וכבר תשש כה מלכות בבל ע"כ בסיום המלבות | |

היתה נקבה תשישת כה המן הדבר:

רב דימי בר יצחק פחה לה פתחא להאי
פרשטא מהבא כי עבדים אבחנו
וכי עניין הפתיחה ג'כ' לתרץ נבי'. הינה כל
הנסים שנעשו לישראל בעת אשר שלטה
עליהם איה אומה בעולם. הנה אז והוא בעת
הגולות חיז' זמן הסתרת פנים. וכשהגיע זמן
הישועה יאר' ד' פנוי אלינו ונעשה לנו נס
ויגאלינו מן האמונה אשר קמה עליינו. ושוב
ואמונה אין לה שבט המושל ונכנעת או
מתבטלת לנמר. והנה סק תראת אין אומרים
הلال בפודרים לר'ג' הטעם קריאתה זו הילולא
ולרבה משות דاكتי עבדי אחשורוש אנן.
והגמ' לא מקשי מר מ"ט לא אמר כמר
דחויהו איצטריך' דלטעמא דדר'ג' קרייתא
וז היליא קשה למה כואת מה שינו חוויל
בסק מכל הנשים נימא בגין נמי היל וללא
קריאת המגילה מילא צרכנא לטעמא
דרבא דתיקנו בגין עניין זה הוא הגدول
במיותינו עדין עבדים כי לא הגיע עדין זמן
הגאלה עכיז' השגיח השי' בחסדו עליינו
הgam she'i עדין זמן הסתרת פנים hi' השי'

אחשורוש הבסף נתן לך. ולמה לא לך
אחשורוש מידו הכסף. ואית מעשה שה'
כך הי' עכיפ' מה משמעו זה במגילה
הכתובה ברזה'ק. וכל דבר ודבר שבנה נאמרה
לצורך ולפרוסום הנט. אך הוא גלי וידוע
הי' לפניו ית'ש שאותו הכסף שייך למרדי
כי ותשם אסתור את מרדי עלי בית המן ע'ז
פעל השית' הבניים בלב אחשורוש שלא
ירצה ליקח הכסף. והנה תראה עוד בסיפור
המנילה וישלח ויבא את אהובי ואת זרש
אשרו ויספר להם המן את כבוד עשרו ורוב
בניו ואת כל אשר גדלו המלך וכור' תהה מה
לנו להה שמספר להם כבוד עשרו ורוב בניו
לא הי' לנו להשミニינו רק מה שאמר להם
שנשאו המלך ושאסתור הביה אוטו למשתה.
וכי' איננו שוה לו בראותו את מרדי שזו
ענין תרצה לסיפור אך הוא דנה הפועל
ישועת ידע של' כבוד עשרו אף בשביל
מרדי כי לחוטא נתן עניין לאוטף ולכטב
להת לטוב וכו' הנה השית' פעל ועשה אשר
נתקלה המן ואח'כ' נתן המלך לאסתור את בית
המן. והיא נתנה למרדי הנה בין כד ובין כד
היא' יכולם הבניים ליקח מעשרו וב'א יחתוף
לעכמו גם בודאי הי' שעשו מונה אצל הבני'.
הנה המסביר סיבות פעל ועשה אשר ספר
להם כבוד עשרו. וגם המונה אצל הבניים
וידעו דוב בניו ומה שמונה אצל ס'א'.
ונגה בכל היועצים הי' חרמונה ונמהפך
לאכזר לו וכיוון שעי' נתקלה הנה על פיו לא
יכולו להעלים אפי' פ'א כי הנה כיון שראה
חרמונה שנתנו את בית המן לאסתור המלכה
הנה בודאי ספר להמלכה את כל כבוד
עשרו מזה נתודע לכל כי לחוטא נתן עניין
לאוטף ולכטב לתת לטוב וכור' תהה עם היה
כי כן דרכו ית'ש תמיד להתנהג עם ישראל
וכי' שיתוודע הדבר הוה בפירושם לכל הי'
בכאן הוי' הראונה והפרטום הראשון מבלי

כורש רשות לבנותו והי' מופיע בעסק הבניין ב' יש להתבונן בדברי בעל המימרא אומרו אימתי בזמן המן. ביותר צודק לומר בזמן מרדכי ואסתר. כי הצד לא הי' בזמנו רק כשאבר זכרו מן העולם (ושיש נסתאות בזמן מרדכי אבל בכל הספרים הישנים אין) והנראה דזה בא רשי' ויל' לבאר ובואר דעתך דבר עוזרא גם על זמן הנס מಡאמר בסיפה לתה לנו מה' הינו לשון חיים משמע עז אותו הזם שהצלנו השית' מתמות לחיים. אבל קשה לפיו' דבשלמא אם נפרש הדבר רק על בנין ביהם' יצדק אומרו מלכי פרט כי התחלת הרשות הי' מדריש ונתבטל באמצע ואחיך בנאהו בראשון כורש מבואר כתוב אבל אם נפרש עז זמן הנס לא הי' רק מלך א' אהשוריש מהו מלכי וזה ששינה רשי' לפרש מלכי פירושו "שי". אבל גם לפיו' מה הי' שיקוט לשרים בוה אהשוריש בעצמו וזה הי' הגחר והנטטל. אבל התבונן במגילה באיגרת המן נאמר זיכת כל אשר צוחה המן אל אהשדרפני "מלך" ובאגרות מרדכי נאמר אל האחשדרפנום ומה נשנה. אבל אהשבה דבריאדו לט' חוקף הנס גם בזמן איגרות גראונוט כ' כיich שראו האות שישראל הנה מופקרים לא הי' ממתינים על זמן הבועז כי מי יבקש את דם מידם וחוז' הי' למשיסה שונאי יישдал. אך השומר עמו יישдал פועל ועשה ככה שנכתב לכ' לא מהאהשדרפנום שהיו מנגנים על כל מדינה. המושל הגדול שבכל מדינתה הי' נקרא או אהשדרפין. והיה הוא במקום המלך רק אהשוריש הוא המלך על כל המלכים תחלה. הנה נכתב להם שהם אהשדרפני המלך הינו שהם מדינותם מלכים. והוא היראים וזריזים שיקויים הצעוי כי עליהם מוטל הדבר הנה חשבו שנכתב להם זה ההוריות כי המלך טרם הגיע בעם לבל יבוא עשות נבלה יעזור טרם הגיע המן כי המלך הוא המזoor את העם כמו שכתבו זה יעוז בעט' כי לה הוא עיקר מגנות המלך שלא יהיה עולם הפלך

משמעות מציג מן החרכים. עכ' הי' נס נסתור בעבר זה לא נימא הלו עבדי ד' ולא עבדי אהשוריש. אדרבא צרכין אנחנו בספר הפלא הגדול שלא הי' רך השם הי' עליינו שם חזאה עבדי הי' ולא הי' נס נגלה בשידוך המערוכה ממש nomine רק השם הי' ביה הי' משגיח מן הלחנות עכ' אין במגילה שם הי' רק ברמו רית' וסית' ולזה אנו קורין את המגילה ואי לטעמא דרבא לחוד דאי' לומר הולל דתאיך נימא הלו עבדי ד' ולא עבדי אהשוריש אכתי עבדי אהשוריש. הנה קשה אעפ' מחויבין אנחנו לאגדו' ולהלך מכח ק' מה משעבוד לבאהלה אומר' שירה ממות לחיים לא כ"ש במ"ש בגמ'. ע"כ לומר דבר החדר הפלא הגדול אשר נתחש שהשי' יעשה נס כזה גם בהיותינו עבדים והוא שאמר עוזרא כי עבדים אנחנו ובעבדותינו לא עזבנו אלקינו. ויט עליינו חסד לפני מלכי פס' ומפרש בעל המימרא אימתי בזמן המן רצ'ל דעוזרא וזה עז זמן המן וז' ויהי בימי אהשוריש גוי' חדש נתהוה ביום אחשוריש שחכירו כל העולם שגם ביום הגוזרים גלות לישראל השי' משגיח עליינו ונעם את נקמתינו. והנה התבונן.

ברשי' בד'יה כי עבדים אנחנו פסוק הו' בסוף עוזרא. וסיפ' ויט עליינו חסד לפני שרי פרט לחת עליינו מה' עכ'ל. ובנה תחפלא בדבריו א' אומרו וסיפ' ויט עליינו ובר' והוא מבואר בגמ' וא' משומ דעתך לאסוקי לתיאת וכו' הנה יש לשאל למה לי' לאסוקי עוד וגער תיבות ב' בפסוק נאמר מלכי פרט וכיה בגמ' ורש' הביא שרי פס' ודוחק לומר שנפל טעות בכל הספרים און מרגיש ג' הביא לחת "עלינו מה' ובפסוק לחת לנו מה'". אך הוא דהנה בעל המימרא הביא הפסוק שامر עוזרא ואמר אימתי בזמן המן לטרורה לא אמר עוזרא והפסוק על הזמן רק כדאסיק למלא' לרום את בית אלקינו הוא בנין ביהם' שנתן

השׁב על היחסים לאכדום והפִיל פּוֹר וּכְרַב
ובבואה לפני המלך אמר עם הספר ישוב
מחשבתו הרעה אשר חשב על היחסים על
ראשו ותלו אותו וכר' הנה הדברים אין להם
גינוי כנראה להמעין. ואצינה לפניך איך
קושיות א' מה צורך לנtinyת טעם כהה אשר
כבר מבואר בהמשך המגילה באריכות
הסיפור ב' אומץ כי המן וכוי' השׁב וכי'
 רק במחשבה הרוי פועל במעשה בכתביו
 האיגרות ג' אומדו ובבואה לפני המלך אמר
 וכי אין לו גיורת דניאת הדמלך לא ידע
 כלל מזה הרוי ידו היתה במעל הוות' א' אמר
 עם הספר אין לו ביאור ה' על ראשו למה
 לי ר' ותלו אותו למתה לי היז' כבר מבואר.
 ע"כ לתרץ כל הניל שהוא כלל טעם לקריית
 המגילה ואגב זה יתרוץ ג' ב' אומץ וכי' בימי¹
 אהשדרוש פתח לנו את הפתיחה הזאת והא
 באננו באש בימי נ' ג' ובמים בימי פרעה.
 ותוציאנו לרו' בימי המן והנה קשה על בעל
 המאמר מי הכריחו לפרש ותוציאנו לרו'
 בימי המן. וגם קשה לפ' הדרושים למתה
 הקדים נ' בפרעה. אבל תוקשה לבעל המאמר
 מدل'ו אמר "וְהִצְאָתָנוּ לְרוּי'" ואמר ותוציאנו
 משמע דה'יך כבר ארע לנו שבנו "ב' אש
 ו' ב' מים ואו השענותו ותוציאנו כתת לרו'
 קידם שבנו לכל הצרה ושיעור הכתה' כך
 הא' דנה בימי נ' ג' ופרעה כבר באו לתוכ
 הצרה כי תנני' מישאל ועוזי' הושלכו לתוכ
 האש ואו הושיעם הש'י ובימי פרעה קפץ
 נחשון לתוכם ואו נבקע הים. משא'כ' בימי
 המן קודם בית הגירה בי'ג' אדר כבר
 הוציאם לרו', סאגירות דאחרונות שמהות
 ושונן ליהודים מש'ה הקדים נ' ג' לפרק הענין
 ענין פרעה ה'י ג' ב' בנס מופל' מג' נ' ג'
 השליך את הגניה מישאל ועוזיה לתוכ האש
 והושיעם או הש'י משא'כ' פרעה לא רדף
 אל הימים. כי בבר אמר אנטה מנט' ב'י'.
 רק שאפ'יך לא ה'י הגס עד שבאו לתוכ
 המים משא'כ' הנס בימי המן נעשה גנסה
 לגמרי קודם הצרה וקהשכ' הכתוב בסוד

(ואין זה סותר טאמר ז'יל אלמלא איגרות
 הראשונות וכו' רק אדרבא מוחק דבריהם
 דקשה לפי דבריהם של יחשבו את אהשדרוש
 לשוטה. הנה בחדאי בטבע כל גוי שונה
 לישראל. לו יחשבו שאחשורוש יחוור בו
 עכ'פ' מי יבקש את דם את אשר יפעלו בין
 דין לדין. רק הוא הנרצה בהשכם שכבעור
 זה נקבע להם שהם במדינתם מלכים והוא
 אהוורה כפולה לבתי עשות שם דבר עד יום
 הנuced וחשבו על אהשדורוש שהוא שוטה
 מהמת איגרות הראשונות ובין דין ודין יחוור
 בו ובאם יעשה ההמון עולה יבקש את דם
 מיד אהשדרפנימ. ע"כ אהשדרפנימ שמרום
 מיד החמוץ שמייה מפוליה) ועפי'ו יומתק
 הדבר מתאר עזרא ויט עליינו חסד לפנינו
 מלכי פרט מאן מלכי שר'י וקרוא מלכי כי
 כן נכתב אליהם כמ"ש לחת לנו "מחי' הינו
 לחיותינו לבב יבואו ההמון לעשות רעה.
 והנה לא יצדך הלשון לחת לנו. ומרת
 רשי' דהאי ילו' יתפרש עליינו הינו לחת
 עליינו השגהה ושמייה להחיותינו (ונמצא כהה
 הרבה בכתב) וזה שפירש בעל המאמר
 אמיתי בזמן המן כי זה הגס האופלן שמירות
 החטים נעשה עדי' בזמן המן ולא בזמן מרדכי
 הבן הדבר והוא זיהי בימי אהשדורוש והי
 חדש שנתודע לכל שפ'י' בזמן ומקרים
 המופל' ג' והעומד חז'י חסדי ר' לא תמו ומרום
 משגיח לרחמים בין וחותבון:

ר' חנינא בר פפא פתח לה פתחא "להאי
 פרשṭא מהכא. הנה מבא מתחילין
 בעלי הימירות לשנות דבריהם דעת כאו
 אמר "לדא' פרשṭא ובעל הימירות מבא'ו
 ולהלאה אמר'י" לדא' פרשṭא משמע דם
 מדקדקים חז' מה שרוצים לפתחו למתה נבתב
 הזה בימי אהשדורוש אבל חז' מה קשה למת
 בכל כל המגילה ועפי' הפתיחה באים לפרש.
 הנה לא כל המגילה ונקראות לזכרן וגס
 בימים ההם נבתב במגילה הטע' וקבל
 היהוד' את אשר החלו וט' ובוירה הטע'
 כי המן מן המהמאז האגגי צורר כל היהודים

בשם זכרון לתישועה. והנראה דנהה ארזיל שאלות תלמידיו את רשב"י מפני מה נתחיהבו שוניםיהם של ישראל כלוי וכו' עיריש כל העניין. והנה קשה מי וגיד להם נבראות זה שנתחיהבו דילמא המן הרשות ברזע בחירותו ביקש לעשותות כזאת. וישראל צעקו להשי' ונתקם את נקמתם בשפוך עליו זמה אפו והי' לבעד ומחבנו לעיל בזאת דעתה נקבע במני' הנאמרה ברוח'ך בעניין אגרות הראשונות בשם המלך אחשורוש נחתם בטבעת המלך היל' סתום בשם המלך אחשורוש נקבע ונחתם ובפרט צריך לדרוך אמרו תחילת המלך אחשורוש ואח'ך המלך סתום. ע"כ לומר רה"ק בשם המלך אחשורוש נקבע (למטה) וככינול נחתם בטבעת המלך (סתם ממ"ה הקב"ץ) הינו טבעת המלך בעולמות בי"ע שזו חותם הטבעת כאמור בתיקונים והנה עולמות אב"ע הם נקרים רצון (אצליות) ומושבנה (בריאה) קל (יצרה) ריבוד (עשוי). הנה הישועה היתה מאצלות הקודש הגם שלא הייתה זכות הדור כדאי וככינול נעשה הסכמה בבי"ע. הנה אצלות הא רצון ואין טעם בדצון כדיועז והיתה הישועה מבלי טעם. והנה מלך במשפט יעמיד ארץ הקטינור מציע דברים ומרבה בטבעות. אך היא לישראל ראיים לחשע מבלי טעם. הנה כשללה ברצונו יתיש לברא העולם הנה לא היה איתערותא דלתתא) הנה ישראל עלו במושבנה (הינו נתעלו במקור המוחשبة הינו עלויות ומוחשبة הינו ברצון שהוואר למלعلا מהמוחשبة) אשר הש"י יהיה לו תענג ושותשע בישראל. וזה נמלך בנשותיהם של צדיקי' הימה היוצר' יושבי נטעים עם המלך במלאתו א"כ ישראל נתעלו ברצון מבלי טעם כי לא סייגו פディון מצות ומעיט אעפ"כ בשビルם גבידא הפלום. א"כ ישראל בפרט כשמגיע וכחונם לרצון ראיים לחשע מבלי טעם. וההתבונתי מדברי רבותינו טעם לשעריו יהי' הכלקיים עפ"י גורל דיקא. כי המברך איזה דבר מתבירו הוא בטעם שזה

המדריגות. ובזה יצדק ג"כ שבעל המאמר תיאר את נ"ג לרשות משא"כ פרעה. כי נ"ג פעל בראשו באותו זמן משא"כ פרעה. חיש' ויהי בימי אחشورש או' חודהה הוה בימי אחשורש הנם קודם לצדה. משא"כ הגשים הקודמים. ובזה יתבארו ג"כ הפסוקי' הניל לטעמי המגילת שנקרת לזכרן לדורות (שהוא דבר הכלול) אמד וקבל היהודים את אשר החלו לעשותות (ועשו אותו וככון לזרות מה שלא עשו כן בכל הנסים הקודמים) והטעם כיזמן בין המחרא האגני וכו' השב על היהודים וכו' (רב"ל כי זה הוא נס חדש אשר לא נעשה כן בכל הנסים כי המן עדין לא עשה כלום כי לא הגיע העת והעונה אשר זם לעשות וא"כ לא מיקרי רק מחשבה והשי' התגנਸ להם קודם ביאתם בתוך הזרה במעשה) וז"ש ובבואה לפני המלך (מלךו של עולם) אמר עם הספר ישוב מהשבתו הרעה (רב"ל שכטיבת הספרים יוחשב למעשה הגם שהי' עדין רק מחשבה כי לא נעשה מעשה חילול זנותודע לכל בא עולם שאפי' החושב מחשבה רעה על ישראל מדoil ידי משתלי' ולזה הי' מיתחו בתליה ראשו מקום המוחשبة שהוא בראש. ולזה אמר ישוב מהשבתו הרעה אשר השב על היהודים על ראשו ותלו אותו (בראשו) ואת בניו על העץ. ואגב אטעום לך צוד את הדברים ואפרש לך להלן את הדברים הנאמרים במגילת זהו:

ע"כ קראו לימים האלה פודים על שם הפור. הנה יש לותבון הלא כל המועדים נקראו על שם הדם לא על שם הזרה כענין חג הפסח על כי פסח ר' על בתי בי' במצרים. או נקרא חג המצאות. ויאפו את הבצק וכו' עוגות מצות וכו'. ולא תספיק בזיקם של אבותינו להחמיר עד שנגלה עליהם ממ"ה הקב"ה ונאמם. סוכות. כי בסוכות והשบทי את ב"י זט' משא"כ בכוא קראו לימים האלה פודים ע"ש הפור. הנה הפור עת צורה לשונאי ישראל תיל לקורותה

ר' יוחנן פתח לה פתחה "לדא פרשטה מטה"
(ג"ב אמר להא ממשען דלא על
הפתיחה לבוד רוזה לתרץ רק על כלות עניין
המגילה רוזה לבאר) זכר חסרו ואומנותו לבי'
רא כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו אימתי
וכו' בימי מרדכי ואסתר קודם בואינו לאבד
מוחות הפתיחה נתעורר בתחללה. אומרו
אימתי רוא כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו
בימי מרדכי ואסתר וכו' לא הי' עד היום
נסים נגlim ניסי מצרים וניסי ים סוף
זעמידת השם ליהושע ומפלת שנחריב וכיצא
לאין משער אך יתפרש הדבר לדרכינו. דתנה
עד היום שהיתה הנבואה מצוי' בישראל.
והי' ניסים נגlim בשידוד המערה. מי הוא
הפתיע אשר לא יאמין כי יד' עשתה זאת.
אך כתעת שהגע זמן הפסקת הנבואה והתחליל
העולם להתנגן בנשים נסתרים מוסתרי'
הטבע וכל הישועות הם בהשגהתו ית"ש
הפורט בהשגהתו בטבעים ולגהיג' כרצונו
ליישועת ישראל געשה הנס הזה זכרון לדורות
להינצל מאיש שגה ופתה. יתנה ת התבונן
משאות' למה נמשלת אסתר לאילת השחר
מה אילית השחר סוף ליליה אף אסתר סוף
כל הנשים. והנה אין אפשר לומד סוף כל
הנשים והרי הש"י מתבונס עמנו בכל זמן
ועידן. והן הן גבורותיו שה' בין וכו' אך
הוא שהנגישים והנהגים אתנו בימים האלה
עד עת קצ'ר דמה ניסים נסתרים בטבע ולא
שידוד המערה והנה גם הנס דאסטר ה'
מלובש בטבע ולא שידוך. אך הוא דתנה כל
דבר שפושט צורה ולובש צורה יש לו זמן
אמצעי. ובאמצע יש לו כח ב' הקשות וכמו
האמצע שבין הדרום לצומה (הינו אלמוג)
יש לו כת דום וצומה. ובן יש אמצע בין
צומה לת' בין חי למזרב כנורע לידעו להודיע
כ' אל אחד ברוא יציר חד' יצרן. והנה
ת התבונן שכבר הגיע זמן הפסקת ניסים

באה מזה. או זה משוכב מזה משא'ב הלוקה
עפי' גורל הנה מסכים בדעתו אל אשד יצא
לו שמה הגורל את זה יקח מבלי טעם רעם
"ברצח". ע"כ צהה הש"י ליקח קרבן לד' ביום
החדש עפי' הגדול שהוא רצון. כדי להזכיר
ברצונו (שלא סיגלו עדיין מצוחה ומ"ט) אין
טעם ברצון אף' אינם הגוני' דהיינו אף' אינם
כבדים. והנה א"א להרחבת הדיבור בה
כבדים. והנה בכאן בנס הליה הנה בעיה' עפי'
הטענות מהמקטרוג נתחיבו שונאיםם של
ישראל וכו' והנה מלך במשפט יעמיד הארץ
והמקטרוג טען המלך המשפט לא יעשה
משפט מה עשה המגיד מראשית אחרית. הנה
סביר הישועה גם בעת צרה שהמוני הרשע
הafil פור הוא הגורל. וגורל הוא רצון. הנה
נזכר לעמלה עניין הרצון הקדום שיישראל
עלו במחשבה ואין טעם ברצון עפי' שאין
ראים. הנה עיקר הישועה הוא הגורל. ע"כ
קרו לימים אלה פורים ע"ש "הפור הבן
הדברים מאי' וזה שיכות נמי'ן לדברים
הניל' שע"ז שיישראל נתעלו במחשבה. ויש
לهم מעלה קדומה יותר ע"ז מכל האומות
ע"כ באומות נצרכ' מחשבותיהם הראים
למעשה משא'ב ישראל ע"כ נעשה נס תיקף
במחשבתם מן קודם שעשה מעשה וחשי'ב לו
גמולו בראשו בין ותבונן. ועתה תבין לפאי'ז
מי'ש המגילה בחודש הראשון הוא חודש ניטן
וכו' הafil פור הוא הגורל "לפנ' ימך תבו'".
הנה "הafil פור" לפנ' ימך אתני לפני
דמשמע דאדם אחר הוא המafil הגורל לפני
המן. והנה באמת המן הרשע הוא ה' המafil
והל"ל "הafil ימך פוד בחודש וכו'" (פי' ברכ'')
וכשת התבונן במשיל. הנה מי'י יצא
דבר ש'ה' הדבר ע"י הגורל כדי שייהי
ע"ז התעורדות הרצון ע"כ נאמר הafil פור
ולא פי' מי המafil ורומו והוא דסתתי' ותבין
הדבר מאו'

הODO בפסק. ובפרדט *שייה'* בדוקא אלו הסמים ויתמהו האנשים איש אל רעהו. עודם מדברים ותנה קול תבירה בעיר צאו להקביל פני איש חכם הוא הרופא הגדול אשר שמענו שמדובר יהיד בדורו בעניטי מלאכת הרפואה והוא הרופא הגדול מערבי אספסמייא אשר נושא זה כמה שנים למחוז הפצז והגנה בהיום המשמש רך מאד ובא לבתי מלון אל העיר ותנותם כל העיר. ואמרו אין זה כי בא בשגחת המשגיחת והבל יכול אשר סיבב הסיבות האלה להמציא דיפואות תעלה להחוליה המטוכן הוא גם שהוא הכל מלבוש בטבע מבעלי שידוד המערבת. עכ"ז מי הוא הפטן אשר במו פיו יגיד אשר זה הוא מבלי השגחה שיבואו כרגע הסמים המועיליםמאי גוזדו והרופא הגומחה מערבי אספסמייא דברים שלא נשמעו ולא נראה מעולם במדיניות אלה. ולא עללה על לב שום בן אדם *שייה'* תחת סוג האפשרי. כייה העניין בנס הלו (אלפי אלפיים ורבעוא רבבות פעמיים עד אין מסוף) ביתר שאת ועו הנס דאסטר. הגם שהי' בטבע עכ"ז כשתהוו בכל הענינים שנთהו מהבנה זהה הנס שנחרגה ושית ונכבה אסתור ונכתב בספר הזוכרונות ענין מרדכי מגנתן ותרש. וביליה הוא גודה שנת המלך וימצא מתוב אשר הגיד מרדכי ונתחווה הדבר בעת נתנו אשר בא המן אל חזר המלך בבקשו לתלות את מרדכי (זה המדיק בדורי המגילה הנאמרה בדורותך) אף אלפי ענינים אשר נתנו בחכמה העלויונה הכנה לה ברוך המפליא פלאות) הנה כל מי שיש לו מוח בקדחו. והוא עוזנו בבחיה' חי מדבר לא יכול לשפוט שזה נתהווה מבלי השגחת משגיח רך תיכף בראשתו המעשת אשר געשה ישפט בצדק אין וזה כי איד די עשתה זאת. גונמצע כי הנס הלה *הי'* בו מעלת הנגלה גיכ' של באי עולם הכריו וידיעו כי הש"י הוא המנהיג הטבעיים כרצונו. והטבע לא תנתנו רך בשגחת המשגיחת. והסיבה לה העניין הוא כמ"ש שנגנס זהה סוף הנבואה והי'

נגלים בשידוד. וויהילו להתגוטט הניסים נסתרים הנס דאסטר *הי'* בז' כה האמצעי מעלת הנס הנסתור והנס הנגלה מעלת הנסתור שלא *הי'* בו שום דפסד המערה רך געשה הכל בטבע. ואעפ"כ *הי'* בו כה הנגלה ג'כ' כמו שאין אדם מסתפק בנס הנגלה כי ז' ד' עשתה זאת. כן לא *הי'* אפשר להסתפק בנס הלווה שנעשה בטבע בלבד ומכל' משגיח רך כל בא עולם הכריו וואטילו הפתי הנממר לא יכול להסתפות ולומר שהוא דבר טבעי מבלתי השגחת המשגיחת. והוא כדמות משל הקדמוניים פעם *הי'* איש אחד חולה מdead חוליה מטוכן. וגונמצעו הרופאים מהם ואמרו צבתו לי' גוזדה באםם כי לרופאות חולוי צרייכים לסמים הנמצאים באי הODO זה רוחוק אלפיטים פרטאות ולשותט בביותם בלב הימים. ואחדיכ' כשיבוואו למחוז שם ימצאו אלו הסמים ע"ז הליכת כמה פרטאות בסכנת מדירות אשר האדם יצטרך לנפיעה כזו כמה שנים ולסכן עצמו זה כמו בסכנות הימים ומדירות ולא שמענו ולא ראיינו מעולם עובר ושב מודכא להחטם או מהתם להכח ואת ועוד אורת לו *הי'* אילו הסמים בסאק אין במדינות הללו שיש יודע לתקון כסמים הלו *שייה'* מצליחים לדפואה. רך בעורי אספסמייא יש שם רופא חזוכס יש לו קבלה מקדמוניים יודע אין להתנוג בסמים הללו. וחנה לכל אלה הדברים צדין האדם לסכן עצמו זה עשרה או עשרים שנה לנסוע לאי הODO ולסכן עצמו ואח"כ לסכן עצמו על הימים לנסוע דרך תרשיש לאספסמייא אם ירצה החכם לסכן עצמו ולא לפאן. והנה תחולה זהה מסוכן כמעט ולא ביום או יומיים. ע"כ גונמצעו כל הרופאי ממן אמרו לי' צו לביתך. עודם מרברים בענין. הנה קול המולה בעיר אריך שבאה ספרינה קפונת על הנדר שבעיר והיא בא מאי הוזן. ובתוכה מסחר הסמים מאי הוזן. והנה דבר שלא נשמע ולא נראה מעולם *שייה'* איש מאי

יכירו וידעו כי הטעע לא תפעול זולת בכך
בעל היכולת והשגתנו וחסדו וחיבם אנחנו
להודות לו על כל נס ונס:

ב צרך להתבונן מפני מה תיקן זנים
שוניים לקריית המגילה הללו וחולקים
שונים לכפרי ולפריזים ולמקפין וגיה התבונן
עד ותשכל:

ב' למה ומן הפורים מבואר בפירוש מגילת
וזמן המקפין אינם מבואר רק הארכימים
למדו מסבירם בגמ' ותתבונן עוד להבין:
ד' למה תיקנו מקפין מימות יהושע בן נון
דייקא וביתור יוקשה עליינו ג"ש הנגדת
בזה. פ"ז "פרוי כתיב הכא" פריזים וכתיב
התם "במשה בערי סייחן וועג לבד מעריב
יעפרזי מה התם" מוקפת "חומה מימות
יהושע וכו'" לפ"ז:

ה' היל למייד מוקפת מימות משה בעינן
חזקא אבל באינה מוקפת מימות משה
אפיו הוקפה אח"כ בימי יהושע כפריזים
דינינן לה:

ו'תו איסא למידך הלא למקפין צריכין
ללמוד ונעשה ג"ש "פרוי" וביתר
קשה עליינו לשון וגמרא מה התם מוקפת
חומה הלא מפרוי" מדבר כתוב (ועיין
ברשי דילג לי) ומיתו בכל הספרים איתא
להאי גירסא ولو יהי דילג לה קושייתנו
במקום עומדת היל למד ג"ש "מקפין"
ז' למה תיקנו ברך וכל הסמך זו וכל הנראה
עמו נידזון כרך:

ח' ותשכל ותדע עוד למה הנס המוצע
(בין הנגלים והנטירים) נעשה בעת אשר
كم עליינו נש צפוני מזרעו של מלך לא
במקרה הו:

הנה אני ידוי יצאת לחשילד בינה
עמלק והוא בח' הדעת דעתך ואתתבונן
בי הדעת הוא בח' מוצעת בין שלשה
ראשונות מי קדם כדבר גמבריס (גנומרים
בשם ר'יה אותיות הראשונות שם היה ב'יה)
ובין הווית תגית נהים הנגלים (נרטומים

נס מוצא סוף הניסים נגליים והתחלה הנסתרים
זהי בו מסגולות הנгла ומסגולות הגסתה.
ע"כ אמרו זיל נק' ספר תק' אגרת דתנה
תתבונן מגילה אין בה השם הנכבד ב'יה
הנה ניסים נגליים באים שם הוא' ביה
המהווה כל הווית ומשדי כרצונו. אבל דבר
העשה "בטבע הוא בח' שם אלקיים בגין"
"בטבע אבל הוא' והוא אלקיים בתוך הטבע
הוא השחתה שם הוא' להניג טאריך ייחוץ
ע"כ מרומו השם הו'ה ברומו במגילה ברית
וסופי תיבות והגה הנס הזה מוצע שהיה
בו מעלה הנгла והגה נק' ספר בח' שם הנכתב
בספר אבל אינו נקרא הוא שם הו' ביה
ונק' אגרת מפתח שם הקראית כאינotta ועתה
עמוד ושמע דבר גדול דבר לנו בקדשו בעל
האמар הלו דהוקשה לו הקושיא וכבולות
אמרו "ויהי ביום אחשורוש". דמשמע הו'
חדשנה נתהווה ביוםיו. הנה פתח לה פיתחה
זכר וכו' ראו כל אפסי ארץ את ישועת
אלקינו דוקא דהנה עד היום ראה ישועת
הו' ניסים נגליים מהשם הו' ביה וכיהום
נתהווה הו' חדשנה שראו כל אפסי ארץ
ישועת אלהינו שכולם הכירו וידעו שהנס
שהוא בטבע מהונגת שם אלקי' אין זה כי'א
יד הו' וידעו כי השמי מתהיג בטבעי
כרצונו. וכוה יפרש לנו כמה עניינים כללים
אשר במגילה הלו וימי הפורים דאגלה:

א' קשה ומה עשו את ימי הפורים האלה
זכרון לדורות ולא עשו כן בכמה ניסים
נגליים. אך הוא הנה היה ראו שכבר מופסקת
הגבאה ורא הנם זהה שתא מוצע סוף
nisim נגליים והתחלה גיטים הנסתדים תנה
ידעו שהימים יהיו היג' העונת הולם בניסים
נסתרים (עד אשר יבא הזמן ונגלה כבוד
ד' ואבאו בגב' יבנותיהם) תתיידאו פן
יסברו חיו בהונגת גיטים הנסתרים שמדובר
בטבע מבלתי השחתה משגית. ובפרט בימי
ענינו ומרודינו בגלות הימר הוא הנה הנס
הוא שהי' גיב' בטבע ולא הי' באטשר
להכחיש שיד ה' עשתה זאת שמוות לזכרו

באותיות זו"ה מהשם כיווץ בסוד הכתוב והנגולו לנו ולבנינו) הגיה ע"כ מלוחמי "עמלק" שהוא במרכיבה טסאה סוד הדעת מוכחה להיות תמיד ביד בני בניו של רחל ותוציאו ציל תמים ביד בניינה של לאה ותמצאו כן (משה מבני בניו של לאה) אמר ליה השם (מבני בניו של רחל) בחר לנו ליה השם לנו דיקא שיהיה מבחוי לאה ומבחוי רחל) וצא הלום בעמלק [זהג"ה ע"כ נצטווין זכר בפה עקים] שפטים זהה מעשה יתבادر משאיכ' משה וכן תמצא בשמאלי לא תשכח כלבן (כי הוא הלום בגilioי באשר בני בניו של לאה) מצאה לשאול (בני בניו של רחל) והענין הוא עפ"י האמור בזוהר והוא דף קנא ואירא יי' כי שנואה לאה וכרי אמא היא שנואה והוא בני שנואה לאא בני מעליין גינוחו וכרי אלא זודא יובלא איזהו תדר עלמא דאתכסיא וכל מיולי לאא באטגליין גינוח ובג'יך יעקב אתכסיך מני' כל עובדיו (דצ"ל שלא ידע בנשואתה ובשכבה עמו שהיה לאה כי כל מילה באיתכסיא ע"כ נCKERה במערת המכפלת באיתכסיא ולא נוכרה מיתה בתורה) ת"ח עלמא תחתה באטגליין וכרי דאייט שמה ואטגליין וכרי (וה"ס רחל עלמא אטגליין ע"כ נזכר מיתה בתורה ותקבירה באטגליין בפרש אורהין) עכ"ל ע"כ מלחתה עמלק שהוא בחיה הדעת במרקבה הטמא שווא בחינה מופצעת בין המכוונים והנגולים צדיק מלחתה גנדו מצד הקדושה מבני בניו של לאה בכח ובבני בניו של רחל כפועל חוכר תוכור שעלמא דאיתכסיס" הוא בחיה יי"ה מהשם וועלמא דאטגליין וו"ה ע"כ נשבע הקביה שאין שם שלם וכרי עד שימתה זרעו של עמלק. הבן הדבר הנורא הזה ונגה יונה לך כשתגיע החמן סיומ' הניסי' תניגלי' והתחלו הניסים הנסתרים וגת היה ציל נס ממוצע נגלה ונסתור כניל. הנה קם גזר זוזן מזרע עמלק אשר מן הצורך לנגידו במלחתה נגלים ונסתורות בני בניו של לאה ובני בניו

וזתנה הגט הוה הגט שאוי' גסטה עכיז ראי' הגלווי כי יי' עשתה ועשאהו לוכדרון בעוד כל ימי עולם טשדר קהי' ניסים נסתירם ולא יראו שום גילוי יכירו וידיעו שעוא בהשוגות המשגיה איכ' עשו כדי להסמיד הניסים הגנתרים שייבואו אח'יך יהי' נידונים בס' הזה שעוא גסטה אעפ'יך הווא סמוך לנגליה עיכ' כל הסמוך ונגראה נידון כמותו. עתה ת התבונן גיב' למה גזרו ולא יעבור כי דוקא ציל ט'יו סמוך ל'יך להורות איכות הגט גסטה ונגליה דבך מאד הרבר. כי י'יך דומו לנגלה מ'יה המספר י'יא עד הסולם ונסמך לי'יה ותיכף בסמוך לו דומו לNSTה י'יה משאיכ' עبور הזמן הבן הדבר ומעתה בין תבין את אשר לפניך כי הכל נלמד מהפתיחה הזאת שפתחה בעל המאמר זהה שמספקה להו בטבר' שימה חזמתה אם נאמר טעם פרוזים ומוקפין מושום דזגנוו "מיגלו רומיים לנפ' נגליה והנתנו מיכסי דומזים לגט גסטה או משום דזגנוו מגני רומיים ל'חיה' ל'אה גסטה אין שם יגינה להחצוני' והנתנו לא מגנו' דחל שם יש יגינה אבל הכל הולך לטעם אחד. ותבין הפסוק ויספו עניינים כי' שמהה כי הנה בחיה' רחל עלמא דיאתגליל' גוא' שמתה י'יך' ורחל נקדאת' יידאה ולאה עלמא דיאתבסיא הואה עגנה הואה שמחת يوم ט'יו בסוד משאדר'יל מה שעשתה יראה עטרת לראשה עשתה עבורה וכוכ' הנה ת התבונן למה בקשה אסתר ליזורי' אשר בשושן לעשות כדת היום להיות שמה אסתר רמו לניסים גסטדים רצתה שיקבע ג'יכ' יומ' ט'יו עיכ' בקשה עוד יומ' אחד כדי שלא יהי' להם יומ' המנוחה עד ט'יו מורה להסתה בחיה' לאה שה'ס עגנה זהו ויספו עניינים בי' שמהה:

ר'יל פתח לה סיתחא להא (ג'יכ' כנ'ל) פרשṭא מהכא ארי' גוזם וכוכ' זה נ'ג' הרשע דוב שוקק זה אשחרוש וכוכ' שאמ' דלים מן חמוץות עיכ' הנה יש לפреш דבר' ר'יל כרבבי ר' יוחנן רך מר מפרש מומן היושאעה ומר

תיקנו קריאה למוקפין שנטם מლוטים מן העין תיקנו להם ט'יו בגי' י'יה להורות על נסתירות השם. ועתה ת התבונן למה זמן הפהרים מבואר במגילה כי נגלה הדבר ומושאר שדרומים לבתי' התבוגות. משאיכ' המוקפין מרמוני לנסתה חנכה גסטה זמנם וגומ' ת התבונן מהה צדיכין להיות מתקפות מימות י'ב'ג' הנה עיקר וזה הנס והמוצע שהוא בו נגלה ונסתה להורות לבאי' עולם שהגנטירות הן כבוגלות אל אחד בראך חבל בהשוגות המשגיה ולא' יסתפקו בניסים גסטדים שהם בטבעה הנה תלו המוקפין הגנתרים דוקא ביהושע כי יהושע ה'י' הראשון [חג'ה אשר ה' ב'ח' ה']' הראשון בעמלק באתגליליא במעשה עיכ' ה'י' הראשון אשר לו וכוכ' אשר לו געשה נס שלא ה'י' אחד בעולם מסתפק כי יד' ד' עשתה זאת אשר עמירה לו חמה בהצ'י השמים כי הנה הנס שה'י' ניסי מצדדים וניסי הים היה בפינה אחת מהעולם וכל העולם שמעו זה שמע הים וזה שמע למחוד ולמחדרתו. משאיכ' ביהושע הכריז בשעה אחת כל יושבי תבל מעשי ד' לי' נורא והוא הנה תלו למוקפין הרוחמים לניסים גסטדים שיאמינו בנס יהושע שה'י' בלי ספק ברגע לכל בא עולם הנה תלי הדבר ביהושע כדי ללמד הגנתרים מהנגלים עיכ' נלמד פ'רווי פ'רווי דיקא היינו למד שганס הגסטה הוא מנפלאות תמים דעתם כמו הנגלה הנדרמו בפירושים המגולים. ועתה תבין דעיכ' אמרו מה התם מוקף חומה מימות יהושע בין' הגט שזאפסוק הוה נאמר בעוד שה'י' משה גיב' חי. אבל ת התבונן הנה אם ה'י' רומו הרבר לשמה היתה נלמדת הגייש "מוקפין" היזמות לנס גסטה וזה מבחי' בני בניו של לאה ומדרמו למקפין בתיבת פ'רווי פ'רווי עיכ' כוונות הג'יש לבני כנ'י' של דחל זיהמה בגלווי הכוונה בפי' לרומו דהנסתדים כמו הנגלים הבן הרבר עיכ' תיקנו כרך וכל הסמוך ונגראה נידון כרך

כל הנבאים לא חטפו על דית רך מקרא מגילה הוטישו מצוה להיות גזירה היתה כל שהי' ישחאל דלים מן הגזירות ע"כ במת היושעה הוטיפו מצוה ועת לך :

ר"א פתח לה פתחה להז (כג'ל) פרשנותו לסמן בעצתיים וכוי בשביב עצליות שהי' להם לשראל שלא עסכו בתורה נעשה שונים של הקב"ה מך הנה ג"כ הקשה לו על כלל המגילות למה תקנחות כתורה בגליל ובקלף וכיוצא גומם מה אמרו שקבלת התורה קיבלה שוב מימי אחשורוש קיימו וקבעו (וז"כ גניל) ופידיש ע"ז הפסוק "בעצתיים ובפי" שהזרה היתה על עצליות שביטלו עונת התורה. הנה גיגנטם של שלג הוא עונש להמת עצל מלעוסוק בתורה במ"ש המקובלם ולמה כואת הדנה שלג הוא יסוד הגמים ואין מים אלא תורה כמדיא הויל צמא לבי' למילים (וסוד "המים מצמיחין כל מני תענג והזרה תענג כל התענוגים וכשותה עצל מלמד בה כי אין זה תענג לקחין מבני המגמיחין כל מני תענג לעקחין מבני העונשין) וכשיישראל עוסקין בתורה הנה ימיטאל מימי טוד חד' מים הוא אפטדרופאס רבא דישראל ממליין טוב עבורות ולוקה תורה ומצעע לפני כסיה' והנה מגיע להם הסדים מודת ימיטאל ע"כ סגולת זברון התורה ק"א פעמים מנין מיטאל שע' וסדר מים זו תורה תורה חד' מה פנוי לה לשונה והנה אמרו במדרש שאלה אסתה מפני מה נתמייבו שונאיםיהם וכו' אמרו לה מפני שנעשו ישראל מ"ך וריש מיד פתחה אליו אליו למה עזובתני ופי' בו מהדר' מאפטדרופאס כל מלאך חיותו ושפאו שיכל לפעול בו פועלתו הוא חייות מאותיות השמות הקדושים אשר בקדשו ההנה מיטאל אותן השם אשא בקדשו והוא א"ז וכן הוא בישראל והנה נשנה תהתק מיטאל בעזה' וזה מוחמת הסתלקות אותן השם שלא היה יכול לפעול פועלתו להמליך טוב אכן ע"כ נעשה מ"ך וכן בו מיטאל געוש ריש ע"כ

פרש מזמן הצהה לשוטאי ישראל הנה כתבנו "המן הוא יהדות שבסט"א עמלק (ערב ר' י"ט דביא [רבוא] מנין עמלק) וכותבנו להיות "עמלק בחו"י" דעת מוצע בין ג'יד עלא דאיתכסיא ובין זית עלא איטגליליא ע"כ צדקה המלחמה להיות מבני בניה של לאה בכח כי לאה איתכסיא הארתאה עלמא דאיתגליליא הם בחו"י י"ח איתכסיא ז"ה איטגליליא ובעשיות "המצוה במחשבה (טונה) ובמעשה מעורדים בחו"י הכה הפועל בעליינים ומבעליים קליפת עמלק. מצוחה הא שם הויל דיק ז"ה נגלה י"ח מכוסה באית ביש מ"צ ז"ה והנה כתבנו בחו"י לאה עלא דאיתכסיא היס עטעה רוחל עלמא דאיתגליליא היס יראה והנה מלכות נין קרא ואבתוב אריה להיוות מתנגד לעלא דאיתגליליא ותוא היפך "היראת אדי" אם יקרה עלי' מליא דועים מוקלים לא יהיה וממנו ה' מתיראים כמו שמתייראים מן הארי, אריה שאג מי לא יירא ואיבר נראת מהה' ניגוד להז' עלמא דאיתגליליא יראה ומלכות פרט אוכליין ושותין זבדוב נראת מהה' ניגד לעלא דאיתכסיא ענוה עין בס' עשרה אמרות שע"כ לא נמשך מלכות פרט כמו שאור המלכיות על מהו פואט לקים מ"ש גאות אדם תשפלו עיריש אוכליין ושותין מאכילה ושתייה כי גיאות פן תאבל ושבעת וכוי ורעם לבבר וכור ומגדלין שער והוא העשה גאות כמ"ש בוגם בהז' נזיר נשמען הבדיקה קווצותיו טזרות תחליטים וחזה דעטו עלי'. וכן מצינו באבלום נתגאה בשערו. ע"כ הם המגדירים להז' ענוה ומושל רשות והמן כולל מתרוויחו ואילו ה' בישראל היו מבטליין קליפתו כמשל טוד מצוחה אבל ה' ישראל דלים מן הגזירות ואעפ"כ עודם הש"י ותלו את המגן. ע"כ עש בימים ואלה נוכדים יונושים י"ד וט"ז כביל חזז וזי' בימי אחשורוש הויל חדשנה גניל ותתבונן לפיז'

תשכיל חכיר שענין צימצום הרשות
לבריאות העולמות הי' כדי להיקרא מלך כי
אין מלך אלא עם איכ' הי' צמצום הראשון
בחוי' מלכות והצמצום הלא דין הינו שורש
הדין והיראה בבודע והואו הצמצום הראשון
בבריאות העולמו' במחשבה הקדומה הי'
בשביל ישראלי שנך' דאסית ישראל על
במחשבה ע"כ כל בחוי' מלכות תפול עליו
עכ' לפרקם פחד ואימה מישראל בין
וחתבון הענן. זה משאצ'יל שאלמלא מושתת
איש את רעוץ וכו' וכבלתי מכבוד אדמת'ו'
הרוב הקדוש מוה'. יעקב יצחק מ"ב בק' ק
לובלן זצוק'ל דבעבור זה הגרגשי עמד
ופנה מפני ישראל כי אלו הו' עמן המ
חגי'ת נהי'ם דסט'א כמ"ש כמה פעמים
"וְאֶגדָשִׁי הַוָּא בְּחֵי" "הַמְלֹכוֹת דְסְטָא מְלוֹשָׁן
דִישׁ גְּרָגָותִי מִן שְׁמַיָּא מְקוּמִי לְהָ וְתָנוּ
לְהִיּוֹתָו בְּחֵי" המלכות נפל עליו מושתת ישראל
ע"כ דברי קדשו. והוא דברינו ממש כי בקום
עלינו מלך بكل יותר תפול עליו אימתה
ופחד גם ביש רך זכות מועט בישדאל.
משא'כ בקום עלינו אדם ולא מלך שאין בו
שם בחוי' מושתת יפעול בחזק הבן העניין.
וזהה ואדם בעל בחירות וב Kum עלינו מלך
להיות תקוע בתוכו ניז'ץ מושתת הנה גם
בחידתו תסיע לשוב מאולתו כי תפול עליו
אימה כנ' הנה זכות מועט שביר ישראל
תסיע לזה משא'כ בקום עלינו אדם ולא מלך
הנה בחידתו לא תסיע. ע"כ הישועה בה
ייתר לפלא יחשב וזה שחק המשורר עניין
ישועתו יית לב' חלקיים לויל' יי' שהי' לנו
יאמר נא ישראל הוא העניין בקום עלינו מלך
שהפOLF עליו אימת ישראל עב' לויל' ד'
שהי' לנו לא הי' החוד בו בבחירה בלבד
זה עניין הב' ייתר נפלא בקום עלינו אדם
ולא מלך שאין כאן סיוע מבהיר רך לויל'
ד' שהי' לנו ע"כ לא סיים יאמר נא ישראל
כי אין סוף סיוע מפאת אימת ישראל (עמ' פ'
פשה' ג' ב' יצד' כי בקום עלינו מלך חושש
שיקרא לו מלכות קטיעותה כמ"ש בגמ'

פתחה אסתדר אל' אליו למה עזבוני ונגה
בבאן בעל המירא מפרש בעצחים (בשביל
עצחים שהי' להם לישראל שלא עסקו בתורה
בחוי' מ' מים שעיז' יש כה לימי' אל להמליך
טוב עכודם ולהשתיק הקטינגד ובשביל שלא
עסקו בתורה) ימד' המקה נעה שונאו של
הקב'ה מ' מ' היה' כה הש' אשר בקרב
מייכאל אותיות א"י נעה מ' מ' כנ' ויצרך
שקרואו "מקה". המקה "במים מייכאל טוד
המים. ע"כ בזמנ' הישועה קיבלו קבלת התורה
חדש וגט המגילה צריכה להיות כתובה
כדייה כתורה שלימה וזהו וייה' בימי'
אשוריוש הו' חדש נתהזה בימי' כי הדר
קבלות בימי' אשוריוש כנ'יל':

רבבי' פתח לה פתחה להא (כנ'יל') פרשנא
מוחטא ליל' יי' וכיר אדם ולא מלך
והנה קשה לו על כללות המגילה נאמר
בטעם שהוקבץ לדורות כי המכ' בן המדרתא
האגני צודד כל חזדים חשב על היהודים
וכו' וביבואה לפני המלך וכו' הנה קשהليل'
לטעם הרי נאמר בארכיות ע"כ דבא
להשミニינו טעם למ' דוקא הוקבץ נס זה
לדורות יותר מכל הניסים וכמה ניסים
נגלים לא הוקבץ לדורות לה' נתן טעם
המן וכו' ואנתאו לא נדע מה קאמ' הטעם
גם אומרו וביבואה לפני המלך וכו' רמשמע
שהוא דבר חדש ששמע המלך הרי הוא הי'
בmeal הו' ע"כ פתר לנו הפתיחה זאת לולי
יי' (ובזה יתרוך ג'יך ויהי בימי' וכו') דקשה
ע'ז הפסוק למ' חלק לשנים הל'יל' לויל' ד'
שהי' לנו בקום עלינו אדם יאמ' נא ישראל
ע'כ ב' עניינים הם. והענין דכל מלך אפילו
משמעות מלך יש בתוכו בחוי' ניז'ץ מגדת
מלכות אפקודשה מלכות שם'ם. כי מלכותו
בכל משלה הגם שאנו מאר נעלם בתוכו
ע'כ' תפול עליו ע"כ מושתת מלכות שם'ם
אי' הגם שגור גירות ברשותו בכל יובלו
ישראל ע'י התעדודות היראה לעוזר גם
ניז'ץ היראה אשר בתוך המלך ותפול עליו
אימתה ופחד וחתבצל הגירה ופנ' התה

שכנגד זו א"א דבריה ווינק מה"ג מנצף"ך וכו' וויש וכו' וויעציו וכו' חשבו מהשבה רעה וכו' ופתחה למרדכי לעבדו בהשתחוות לו. א cedar שפיתה את ישראל אבל שאל אסחד בסעודה של אהשורוש כדי שיוכל הנחש שהוא אהשורוש לאטיל זהמא בנטור כרצונו וכו' ומרדכי ידע כל אלה ונשمر ממנה ולא נתנה מסעודה של אותו רשות וכו' ולא השתחחה לו שלא לעבוד עז' ולא רצתה שאחשורוש טיל זהמא באסתור אלא ישבה בחיקו וכו' ובוכות זה הקביה הושיעם ודריהם עליהם ע"י אסתור המסתתרת בראש הבריאה שסדרה במלכות דיסוד דתבנה וכו' זבטלי מהשבותו בהתפשט הארץ היסוד ההוא מחמת קוצר איבריה דוחל עד העשי' להצלי את ישראל מיד ומיד עשר בניו שם ע"ס דקליפה. וע"י כפירותם בע"ז הוינו בכל החורה כולה ח"ת מצד יסוד אבא ובשניהם ליחות הברית הנק' נס כי מ"מ יוסמך שבלחחות בנס היו עומדי' וה"ס גזה דאבא ולפיכך געשה להם נס שאפילו יסוד (חסר ב' תיבות) רחל כב"פ שנהgi' דאבא יוצאים ממנה לא נתבטלה הארץ ה娇א של מרדכי עכ"ל הנה אם עני שכל לך תחבונן הדבר שאחשורוש והמן [רצוי] לבטול שורש מרדכי ולהטיל זהמא באסתור והנה אלו ב' הצדיקים עמדו לנו. ואוטו הארץ לא נתבטלה באות י"מרדי' רב "חסד ע"כ נכתוב וכתוב אסתור ומרדי' לקיים וכו' ותו ברבות צדיקים היט' ומרדי'. מרדכי ואסתור והנה אל' ב' הצדיקים שניהם מרדכי ואסתור וגם כן ברבות צדיקים הינו הארץ מרדכי רב חסד. משאכ' במஸול רשות עפלו אחד הינו המן וויש' והוא בימי אהשורוש. הו' חדש שעמדו ב'צדיקים נגיד רשות אחד וזה נס מופלג יתארו יהו צריכי וא"א להרחיב הדיבור בה:

ר' מתגה אמר מהכא כי מי גוי גדול אשר לו אקלים קרובים אליו. הנה לא אמר פתח לה פתגא מהכא כמו בגיןך ולפמ"ש ניאז דכל הקדומים מפתחה דרי' חנינה ולהלן פתחו פתגא לה"א פרשתא הינו

משאכ' בקום עליינו אדם וויש' והוא בימי אהשורוש נס יותר פלא כי קם עליינו אדם ע"כ נקבע זה הנס יותר לדורות מכל תנאים ח"ש בטעם כי המן בן המדהה האגגי מזרע מלך שאין לו שום אימה מישראל בטבע כי ראש גויים עמלק שכם עליינו בראשית בוקרנו של ישראל ולא ה' לו פחד וגם הוא המן ה' אדם סתום ולא מלך ע"כ וזה צורך כל היוצרים אומה שלימה ולא חזש שיקרא לו מלכותו קטיעתא וボאה לפניו המלך הינו כנסתלך וממן ממשלתו והגע הדבר רק לפני המלך נפלת עליו אימטם זה שעשה הש"י להסיר ממלחת המן ויגיע הדבר ויה' נקרא על שם המלך וחושש דרבota על הדבר. כי הש"י עורר בתוכו בה' האימה הבן הדבר ועת לקצ'ר:

ר' בא פתח לה פיתחה לה (כג'יל) פרשתא מהכא ברבות צדיקים ישמה העם זה מרדכי ואסתור וכו' ובמושל רשעים יאגה עם זה תמן דכתיב והעיר שושן נבוכה עכ"ל הנה יוהי משמע הוי' חדש בנויל וחוץ להה קשה כלות מגילה אמרו חמיים האלה נזכרים "ונעשים בכל דור דור נזכרים יצדיק אבל "ונעשים מה הוא העשי' אח' אמר וכתוב אסתור וכו' ומרדי' היהדי לקרים וכו' הנה כבר אמר לעלה וכתוב מרדכי וטэк אסתור ומרדי' אבל יצדיק העניין להבאים בסוד יי' זיל הע"ח ולפיכך כל אותם השבעים שנה דגלות בבל נפלת שנה על הו' כי יצא המזון מלבשו נת' דאי' ודרך דاش לאה נבנשו ברכל ומאור העודף מיסוד אבא הזוכר על כל היסודות קדרים של הנקבות וכו' הוציא שורש מרדכי ומספר ר' חסד שהוא תיקון השדי דידי' דאי' הרומו על היסוד שהוא ששי' לקצוות ומשם מתגלה דיבוי החסדים בנוקבא ביום פורים ומיסוד התבונה כסובב ליסוד אבא בתחלת מקום יציאתו מתגוף יצא' אסתור שמספרה שושנה זט' ושם הרשות היוצאת מהקליפה

הקדומים דרשו לשבח על זמן הנס והנץ אמרוראי דרשו לה על זמן הזרה ולשון צער ע"כ התחליל חדש "זיהי בימי אחשורי ש"ג, ושבו אל אמר לא מסותים וכו' קאי אדרב רמנפרש לשון ווי והי רק מפרש שהוו"י הוא שנשמע מהפסוק שעוד יצטרכו לישועות בימי היונים ובמלכות אדום ובימי גוג ומגוג ע"כ הי' ווי' גם בזמן הישועה כי גדרה דאנטם על העתיד. והנה שמואל הקרים בדרשתו היוננים לנ"ג ואחשורי ש כי דרש ולא "געלתני" לבלותם על ב' מלכיות והנה אלו השניים היו ביחד נ"ג ואחשורי ש כי לא היה גאות בינתים :

במתניתא תנא יש לפרש במאי פלגי אבל אין הזמן גרמא כתע וכוא לא

באתי רק לפרש הפתיאות :

ר' לוי אמר מהכא ואם לא תורישו זכי עין ברשי' ולפי דבריו יש לפרש שדרש ג' כרב לשון ווי' רק שדרש ווי' "היה רצ'ל אותו "הוי שנתקדש בימי אחשורי זה הי' מכבר על שחמל שאל על אג' ומשורש בהש יצא צפוני :

ר' חייא אמר מהכא והי' כאשר דמיתי לעשו' להם עשה لكم פירשנו בספרינו אגרא דכל הפסוק הזה וכי ס"ד שהש"י צוה על ז' עממין לא תהי' וכו' וכי יעלה ע"ד שיאמר הש"י כאשר דמיתי לעשות להם עשה וכו' ופירשנו לשם דהנה כאשר השאירו את הגוים בא"י נאמר בפסוק ואלה הגוים אשר הניח יי' לנשותם בם את ישראל וכו' רק למען העת דורות בי' למלמד מלחמה רק אשר לפניהם לא ידועם רצ'ל שהש"ית היה עושה המלחמה ולא בחורב ובחנition היהתה מלחמת ישראל רק שלא לטבע. וכעת שאשר הניחו את האמוראים הוציאו למלמד מלחמה והיתה ישועתם בכל פעם ברוב מלובש לטבע. וזה פ"י הפסוק ווי' כאשר דמיתי לעשות להם (אג' בעצמי بلا צירוף עשייתכם באיזה טبع) עשה לכם (כהיות תה'י עשייתך "לכם שתוציאו לפועל איזה הקודמים דרשו ג' כי יזק בימי אבל כל

על כלל המגילת החשו לדקדק או לתרץ איזה קושי' כולל משא"כ הפתיאו' הקודמת לר'ח בא לתרץ "זיהי בימי והנה גם ר' מתנה בא לתץ רק זיהי בימי ע"כ קידר המסדר הש"ס ואמר סתום מהטא יתרוץ. "זיהי בימי וכו' וגם כי כבר אמר איזה אמרודא כדבריו רק מר מיתתי לה מהאי קרא ומר מהאי קרא. והנה עניין הפתיאה וזה ס"ר יוחנן במה שפתח רוא כל אפסי ארץ את ישועת "אלוקינו. הינו ממש "אלקים בטבע ואעפ'כ רואו כל אפסי ארץ והתבוננו כי יד ד' עשתה זאת ממילא הוא הו' חדשה שיתבוננו כי הנטגת הטבע משועבדת לישראל ביכולת המשגיח המהאג הטבע כרצונו. הנה ר' יוחנן מיתתי לה מהאי קרא ובא ר' מתנה ומיתתי לה מהאי קרא כי מי גוי גדול אשר לו "אלקים קרובים אליו הנטגת הטבע המתבונת בשם אלקים ובא רב אשוי והוסיף פסוק מבואר יותר :

רב אשוי אמר מהטא או הניטה "אלקים וכו' רצ'ל מי גוי כזה שיתנוoso לו ניסים בשם "אלקים שרואו פעולות הטבע שהוא ניסים כמו שהי' בכאן של אפסי ארץ האמיןו שהא ניסים כמו שנתבונן לעיל בבייאר :

זיהי בימי אחשורי ש. אמר רב זי' זיהי הה"ד והתמכרותם שם לעבדים ולשפחות וכן הנה כל מה שנא' בתוכחה ואחרוזן כבד מן הדבר הכבד ביותר ולא נאמר ונזכרתם שם וכו' רק והתמכרותם שאם תחפיצו שתהיו ניכרים לעבדים ולשפחות ולא ירצו זהה שפתח ר'ב. ואמר דבשביל זה נאמר זיהי בימי אחשורי ש כי זיהי לשון זי' והי לשון איליה וצער שלא הייתה גוירה כאות הגוירה היוטר מופלגת שבסוף התוכחות שם נתקימה כמו שאמרה אסתר ואלו לעבדים ולשפחות ניכרתו החרשתוי וכו' הבן הדבר והנה ציון בכאן זיהי בימי אחשורי ש. גם דכל הקודמים דרשו ג' זיהי בימי אבל כל

דמות אדם. איך ניג הוא והראש הנה כל מי שוכך אומר אה לראשו שהוא גرم : ר' חנינה אמר שכלל נעשה ראשון בימי משמעינו תוקפו של נס שה' חומר מבחן בויתר עכיז לגדל שנות ישראל אמר הכסף נתן לך והעם וכר ותוראה הפלגה שנותו עכיז השيء הפר עצמו ובעל ברוח עשה היפך דעתו :

הוא אחשורוש דהנה לו יהיה דאצטירד לכפול שם אחשורוש דאתא חד לדרשא לכל מר כדאית לי עכיז תיבת יהוא ליל לבפלי' בסתום פמו "נה"נה :

הוא בראשיו מתחלתו ועד סופו רציל כימ שטאבר יהוא מורה שלא נשתגה בסופו מתחלתו הן באזקיות הן ברשעות ומשמעינו בכאן תוקפו של נס שלא תאמיר שהי' בטבע דהינו שבב מרשעו וניהם על הרעה כמו שישבו אנשי נינות העיד הכתוב הוא אחשורוש ברשעו מתחלתו ועד סופו הי' שנוא מוחלט לישראל רק השי' הפר עצה נים הניא מותשבות עמים ولو נתכנו עליות. כשם שבתקנותו וכרי אбел מי שגדל ממן תורה כך במלכותו הקטין עצמו אбел מי שגדל ממן בחכמה רציל בתקנותו הקטין עצמו אбел דואג וקרוא רבו מה תה תלל ברעת "הגבור אתה גבור בתורה שהי' גבור בתורה ממן אבל במלכותו שהי' אחיתופל לנגרו וקרוא רבו אלוף ומירדו לא אשכח שהי' גדול ממן תורה רק בחכמה כמד' א בעצת אחיתופל וכרי ולא למד ממן דבר חדש רק דבר חכמה קיז ומה להטיל שלום בין איש לאשתו אמרה תורהשמי שנכתב בקדשה וכרי הוא מדת קיז שהוא שכן וחכמה משא"כ שארי המדות :

המלך איד שליך מעצמו ופירשי' שלא הי' מזרע מלוכה עכיז פירש צואת ולמה לא כנסותם שלא אימני פלי' השורי'. אך הוא לא אמרתי לה לשבח דלא הוא איניש דחושוב למלכא כותרי איך אימנו פלי' ואיך

דבר טבעי ואני הנומר הצעשה כי היה העניין מלובש (בטבע) וזה שאמר ר' חייא קאי אדרב רק מפרש ג"כ "וַיְיִהְיֶה גָּם שָׁהֵי נס עכיז" ומי היה שתי' צריך להיות נס טבעי ולא בשיזוד המפעמת ונתקי' הפסוק שאמר השי' והי' כאשר וכוי נ"ל. עכיז עלה מצודתינו לפרש הפתיעות לפי כת שכליינו : אחשורוש אמר רב אחים של ראש דרש את השם מזלא אמר ויהי בימי אחשורוש המולך מהחדו זאמר כי פעמים עכיז דרשו את השם :

אחיו של ראש וכוי' הוא ותהי הוא ביש וכו' תוקפו של נס משמעינו שבטעו הי' שנוא מוחלט לישראל ובבעל כrhoו צוה להיות היהודי עתדים ליום הוה להינקם מאובייהם והgam שהוא נס בטבע כאשר תביט בתוכיות העניין אין זהطبع כי שונא גדול הי' לישראל רק השי' פעל את אשר ייעדר בעיניו :

ריש' בדיה שטנה שנמנה לשלון וכרי רציל דלאורה מהפסוק אינו נשמע רק שכתו שטנה אחרים אבל מוחבתוב משמעינו שבימי הי' זה מוכחה שהוא בעצם נמנה עליהם :

גמ' ושמואל אמר שהוחדרו פניהם וכוי' כשלוי קירה דרש אחשורוש לשון שרחות והשיין האחרונה מורה שלולים לטאו' לפיז' מה משמעינו בזה ביחסו לתיבת "אחשורוש" (כנייל) ומיא לא ידע הצער המופלג שהי' להם בראותו סייפור המשחה ב מגילה. ונראה דמשמעות דהשתורות הי' כשלוי קירה בעז מעשי קדרה שנחננו מסעודתו של אותו רישע והוחדרו פניהם גם עז עז' שהשתחו לצלם לפנים הם לא עשו אלא לפנים וכוי' :

ור' יוחנן אמר כל שוכרו אומר אה לדרש סיל עז עז' בלבד כדי היה שגרמה שעשו בימי ניג וניג' לא רישא דדהבא ומלכות פרט היא מלכות ארץ מינץ כמו שפט רנייל וכולם גרמו ממלחמות בצלם

בלא איתערותא דלחתא הבה נתחכמה לו זה
ההיכום לנגדם שזו מעלהם איתערותא
دلעילא בא לא איתערותא דלחתא בעועל. וכן
ונשה גם אנהנו הבן הדבר. ועתה תבין הדבר
תוקפו של נס לטאן דדריש לגטאי ולטאן
דריש לשבח מסטרו תוקפו של נס עפי'
וזאמור בהשע שאמור להשי' והלפה באהמה
אתהות וחלילה לביא השyi' לומד כואת
באמת אבל לאזות שדאה הקטרוג הגודל ואין
מנוט אמר להשי' האליפט באהמה אחרית
ותראה אשר הרשעים שבישראל טוביים
ויתר מצרייק האומר זמה שהמקטרוג מקטרוג
הוא בעיריך מעשיהם לבדנה אבל בעיריך
מעשיהם לנגד מעשי כל האומות הנה עמר
סולם צדיקים והשי' שמע לדבריו ועשה
לפועל דמיוני (COND) ואמר לו קח לך אשת
ונונים ואוח"כ לא דזה לגורשה הנה היתה
טענה מופלת נגד המקטרוג וכו'ה הדבר
בכאא ידע השyi' שנתחביטו שזונאים של
ישראל. ואין מנוס מהמקטרוג כי מלך במשפט
יעמיד ארץ הנה פועל ועשה לפועל דמיונו
את אחשודוש שלא ה' מזורע מלוכה. אבל
להיות דלא הוה איניש דחושוב למלאכה כוותי'
בហכרה נעשה מלך. בעיריך מעשי נגר כל
השרים והפרטמים הנה הוה נגר הגויהה
הוআת על ישראל על פי טענת המקטרוג
והתעוררות הרתמים ה' עפי' זכרון מלכותו
הלא אחשודוש הגחד מהיכן נתווה לו
המושלה הלא אין ראי כי איןנו מזורע
המלואה עכיז' בעיריך מעשי נגר השادر
אליו יגיע המלכות ה'ן ישראל הגם שאינט
ראים לנו בעיריך מעשיהם נגר כל הדואות
לצדיקים ייחסם זהו ובבאה לפני המלך
אמר עם הספר וכו' הום הדבר :

בתחילה מלך על שבע ולבסוף מלך על
עשרה ולבסוף וכו' על כrhoח
פירשו עוד על עשרים וחצ' השבע הקודמים
ולבסוף עוד על מאה דהרי כתוב בסוף
המגילה וישלח ספרם אל כל היהודים אל שבע
ועשרים ומאה מדינה מלכות אחשודוש וכו' :

אמר מלך מעצמו אבל הפירוש מלך מעצמו
שלא כי' מזורע מלוכה :

המלך א"ר מלך מעצמו ותקפו של נס מסטר
וזה עפי' האמור בהר שמות א"ר
האי דכתיב "ויקם מלך חדש וכו' ותגינן
דאיהו קם מגרמי" מה דזהה שפיל קם ולא
איתחו למלכה ובעהותרא קם א"ר של
היא בגונא דאחשודוש שלא איתהו למלכה
וקם מגרמי' ובעה לאבדא לשראל מעלמא אף
הבי האי לא איתהו למלכה קם מגרמי' ובעה
לאבדא לשראל מעלמא דכתיב ויאמר אל
עמו וכו' הבא נתחכמה לו וגוי' עכ"ל ציריך
להתבונן מה היה שאלת ר' ר' ומה השיב לו
ר' ש גם ציריך להתבונן הביא לר' פסק
הבה נתחכמה וכו' והוא דבר מבואר בתורה
ידועה לכל בר בי רב ומה חידש אך הוא
השאלת ר' ר' מי נפקא לנו מוה אשר
קם מגרמי' לזה השיב לו ר' של לא הוא
כגונא דאחשודוש דASHMUNEN לשם תוקפו של
נס שהי' מלך מעצמו ובעה לאבדא
ליישראל דהנה ידוע דבריאת העולם ה' כדי
להיקרא מלך כי אין מלך אלא עם. ונתה לא
ה' איתערותא דלחתא אבל ישראל עלו
במוחשבה הם ימליכוזו וזה נמלך
בנסותיהם של צדיקים. המת היוצרים ישבי^נ
נטעים עם המלך במלאתו ותגה באמת לא
היו בפועל עדיין עכיז' בשביבים נתעדר בתי'
תאר המלכות בלי איתערותא דלחתא בפועל
ואיך איה מלך יוכל לעזרה אל לבו לאבד
חו' את היוצרים כביבל אשר בשביבים
התהילה מרת המלופה להתהוו' בעולם. אך
המלך הקם מעצמו בלי איתערותא דלחתא
המשרים הנה ערב אל לם שם הוא יש
לז' מעלת ישראל דהנה גם מלכותו בלי
איתערותא דלחתא וכחיו גדול במרקבה
הטמאתה הבן הדבר עכ' מלך כהה דיקא בעא
לאבדא לשראל כי רב גובי' בסיט'א ומה
שאדי מפלג נגס אשר השyi' מושיע לשראל
מלך כהה. זה שובי' ר' ר' ויאמר אל עמו
זה התחיל לומר אל עמי איתערות' דלעילו'

וכתיב הtam לכבוד וلتפארת הנה צי' בהראותו כו' כבוד מלכותו והג'ש נלמדת מן התפארת ויל' "ד'יך ג'יך פירשו" כבוד כדמתרגםין ל'כבוד' ל'יקיר וכבר אמר בבוד מלכותו ע'יך זה מופנה לג'ש מה כבוד ותפארת האמור לשם בגדי כהונה אף כאן י'יך (תרגום של כבוד) תפארת בגדי כהונה ועוד יתבאר. ויל' עוד דהכהונה לצין כל הפסיק דהנה שם נאמר ועשית בגדי קדש וכו' "לכבוד" וلتפארת היינו ע'י הבגד' מתחיה היהוד כבוד היינו "המלכות" ותפארת היינו תפארת ישראל וכאן נאמר בהראותן את עישר' "כבוד" גודלותו היינו הוא רצאה ואת י'יך "תפארת" גודלותו היינו הרץ להראות כי' בסיטרא דיל' תבין כשעתין כי' בכתבי הארץ"ל כבר הגיע זמן הפקידה של בית שני והגיע זמן הייחוד של "כבוד" ותפארת והנה מן "ואהשורוש רצו לבטל הייחוד הקדוש ולהאריך ייחוד הסט'א ח'ז' יזהה ד'י כונתם בסעודה מבואר וו'ש שלבש בגדי כהונה הבן הדבר ומשמענו במגילה שהש' ה' הפר עצם הגם שעשו הכל בחכמתם הטעמה זה לעומת זו. וזה שנלמד הדבר בגירה שוה שעשו זה לעומת זה:

ובמלואות וכו' רב ושמואל ח'א מלך פיקח הי' וכו' משמענו לפיז'ו תוקף של נס הגם מלך פיקח הי' וכל דבריו בחכמה ומושכל הש' סיכל עצתו: זוח'א מלך טיפש הי' הנה מדרך הטיפש אם תכוון את הא油腻 במכחת לא תסיד אווולתי ממנה ע'יז' הש' נטה לבבו אל אשר יחפוץ:

שאלו תלמידיו את רשב'י מפני מה נתחיבנו וכו' כבר כתבתי מהיכן שפטו שנתחיבנו והוא מבואר במגילה מוצתיב בשם המלך אחשורוש נכתב ונחתם בטבעת המלך (סתם). מלכו שי'ע [+] הג'ה אל אמרו אתם אל' מפני שטענו וכו' קשה למה לא השיב להם רשב'י תיכף ועוד קשה אם הם ידעו סברתו למה שאלו ותגנזה דהנה מני' ידענו

ש'ט לדרש ארייך להתבונן מא' נפקא לנו מדרשו הללו אבל מספר תוקפו של נס דהנה אין זה בטבע מלך קטן המליך על שבע מדינות ובשתי שנים המשך מלכות עד שמלך על כל קכ'ז מדינות (דבשנת שלוש עשה המשתה לכל שריו ועבדיו וכו' ושורי המדינות) אך הוא שלא בטבע רק י' עשתה ואת כי נתחיבנו שזאתם של ישראל והשליטו הש' על כל העולם ואו יכול לגבור הגירה (כי בזולת זה לא יבצע את מעשייהם וקרו לי' מלכותא קטיעתא וכמ'ש בוגם) הנך רואה בו שנתחיבנו שונאיםם של ישראל ואעפ'יך הש' זכר את בריתו והושיעם למען שמו וח'ש בסוף המגילה יישלח ספרים אל כל היהודים אל שבע ושדרים ומאה מדינה "מלכות" אחשורוש דברי שלום ואמת לומר הנכם רואים מאכאות מלכות אחשורוש האיך נמשכה מלכותו שלא בטבע משבע לקכ'ז הנה תוכלו להבין דבר שאמת שהגירה היתה גורה מן השמים ללי' אשר ברית שלומו לא ימייט:

ע'ב מא' "כשבת לאחר שנתיישבה דעתו וכו' משמענו תוקף הנס לאחר שכל העולם ייאשו את ישראל מן הרחמים עוזרם הש':

דף י'ב ע'א גמ' חיל פרס ומידי הפרתמים וכו' א'ר אתני ואתני וכו' יישמענו תוקפו של נס דלפעמים כשבני האומות שולותות ביחיד זו מנגדת זו מלחמת קנהה ומה שעושה זה השני מנגד היא סיבה שזה יבטל גוירותו של זה אבל בכאן ישבו בשלום מבלי קנהה ואתני ואתני וכו' ממילא לא הי' עפ'י הטבע סיבה לביטול הגירה רק הש' בדורות רחמי פעל ועשה:

בהראותו את עשר כבוד מלכותו א'ריב'ח מלמד שלבש בגדי כהונה [+ הג'ה ח' בגדי כהונה נגד ח' מדות אהדרנות מהיג' פמדת ר' רב חדס ואילך וגנטה מרדכי בגין ר' רב חדס] כתיב הכא יקר תפארת גודלותו

על עון האצלם לא אשכחן דעשׂו תשובה
הmeshkal ועיל דעל עון הסעודה יש ללמד
שעשו לפנים דהרי ממשמענו שעשה הסעודה
"שמנוגים" יומאת יום ואחיך עשה סעודה
לכל העם הנמצאי ולמה ממשמענו כזאת אך
זהו שהשיי סיבב שנייה סעודה מנין פנים
כדי שייהי לזכרן לפני שמי שאין זה כי לפנים
או תירץ להם רשבבי שם לא עשו אלא
לפניהם וזה שפירשי "מראת דמבואר כבר"
שגור ניג כל מי שלא ישתחוו ישיליכחו
לבשן האש ובוחת התבונן מה טידרו הדרשה
זהאות בכאן מנין ובמלאות הימים האלה מנין
פניהם ע"כ נאמר ובמלאות פנות ולא יותר
זהא לפי האמת שבושוּן ודאי נתנו ויקשה
עליהם וכי משא פנים יש בדבר וכי אך
התירוץ גם עליהם הם לא עשו אלא לפנים

כמ"ש בכתב ובמלואות דייא ניל':
בחצר גנת ביתן המלך. רב ושמואל ח'יא
הארוי לחצר וכו' ממשמענו שאותו
רשע עשה המשטה על שחשב שוב לא
יבנה הביאמ'ק ע"כ עשה המשטה להבדיל
בדומה לביאמ'ק עורת נשים עורת ישראל
עורת כהנים קה'ק ועשה זה לגחל שמתו
ובעה'ר כמותל על ענייני ביאמ'ק בשם הוּא
עשה דוגמתו ותראה בזה איך הי' שדנא
מוחלת לישראל ולבית מקדש. וככז' הש'י
עשה כרצונו על ידי הרשות הה' כי הוא
המפיר עצת גוים הניא מוחשות עמיים:
וח'א הוושיבן בחצר ולא החזיקתן וכו' לביתן
והחזקתן לסבירא הללו ג'כ רצה
לעשות דוגמת ביאמ'ק עזומים צופים
ומשתוחים רוחים ולא אמר אדם לחתיבו

צד לי המקום וכו':

הוושיבן בחצר ופתח להם ב' פתחים וכו'
גם לסבירא זו דוגמת העוזרת הפתוחה
להיכל ולהר הבית והנה יש להבין בכ'ז
תקתי הנס הרישע עשה בשמחת לבו להתל
על ענייני ביאמ'ק חז'י זבר הדרום רגלו
ואיבד שם ושרירת ורע נ'ג' המחריב את
בית מקדשו:

ישישראל נהנו מסעודתו של אותו דשע הלא
אין מבהיר במגילה אך הוא דנילדמים מג'ש
כתב הכא לכל העם הנמצאים וכתיב להלן
לך כנס את כל "היהודים" הנמצאים אך
ג'ש אין אדים ذן אלא קיבלה מרבו ע"כ שאל
את רבם הנה נתן להם רשות לומר וסבירו
שכוonto שימצאו את הג'ש והוא ראי
שלמידת הג'ש הוא מתגאמר בסעודה אל
הנאמר בצום והנה אמר זה שיב להם א"כ
שבושוּן וכו' כי שם נאמר "היהודים אשר
בושוּן ואין ג'ש למחזא אבל וודאי הג'ש
אמת לעניין היהודים אשר בשושן]:

מןני שנגן מסעודתו של אותו רשות ובירדי
ה'י במאכליים חלב ג'כ שהוא איסור
ברת וחוץ לה אפייל לא אכלו רק טריפות
שהוא בלאו ה'י חילול השם בדבר ובפרט
שעשה את המשטה להיוּתו חושב שכבר כלה
הקץ ואיןמושיע לשונאי ישראל וישראל
שנגן ג'כ מזאת הסעודה הוי ח'ז' מידה בדבר
וה'י חילול מאד בדבר ובעון חילול השם
נאמר אם יכופר העון הזה לכמ' עד וכו':
א"כ שבושוּן יחרגו לא כתבו בגמ' אמר
לهم להורות שלא אמר להם ריש' במו
פיו בפירוש א"כ "שבושוּן" יחרגו כי צדיק
שומר פיו ולשונו שלא לומר לשון לא טוב
רק אמר להם בלשון יובן קושיינו אבל

המסדר הזכרה לסדר לשון הקושיא:
מןני שהשתחו לצלם ע"ג דתוטס כתבו
שהצלם לא ה'י ע"ז רק אגדרטא
והוכיו כן מהגמ' אלמלא נגידו הלחמי' וכו'
עפ' חילול השם ה'י בדבר ועל חילול השם
נאמר אם יכופר וכו' ניל':

אמרו לו וכו' משוא פנים יש בדבר קשה
ולסברתם מי ניזא וכו' משוא
פניהם וכו' ויל' דלסברתם ניזא שעשׂו תשובה
הmeshkal שנגן מאכילת איסור ע"כ גזרו צום
(ע"כ נלמד ג'ש "הנמצאים שבסעודה
"הנתגאים שצום) ותו דקיליל דבחילול
תיב אם יכופר וכו' עכ' תשובה תולה עד
בוא עת פקדותם בזמן הקצוב לכ'א. משאכ'

דקמתהיל מן הגורע) ואעפ"כ מקשה לו ר' ג' קנאה אתה וכו' וא"כ יקשה על הרاوي להזכיר ג"כ קנאה וכו' וצ"ל "שר גוראו". יחיד שד אחד. ובצדו ישב גורע ממנו בכסף דוקא וניכר גוריעתו ממשא"כ כשהסבירים הם היושבים במקום אחד וכולם אישתו לגריעותא מביקיטים אחר בחדר מיוחד אין כאן בית מיהוש והוא כתוס'.

הם של כסף ורגליים של זהב. דרש משות זהב (התחלת המוטות יסודן והב) וכסף (עיקර) אפשר רמז להזובה "חלב" י"ט "אדום לבן ועשה במוּהו ע"כ עשה זהב הרגלים כי הדם נתנן על הקנות משא"כ החלב על גופו.

אבנים שמתחוטות וכו' רמז לאבני האード וחושן של כה"ג.

דרי דרי רמז לסנהדרין עיני העדה היושבים במקדש בלשכת הגזית ותלמידיהם יושבין שורות שירות.

אבן טובה וכו' היביכה באמצעות סעודה וכו' ג"כ לسنהדרין שידי' אגן הסהר באמצעות הגוף ומאריך' לכל העוזל. שקרא" דדור וגו' ג"כ לسنהדרין הלומדים תורה לכ"י ונעשים חירות משעבוד מלכויות.

יצתה "בת" קול וכו' האיך נרמזו בכךן "בת קiol אך היא לפי מה שפירשו" בת קiol היא דבריו הש"י כביבול המתלבש בקהל אחר דמיון הדבר המתלבש בכל וזה שנרגנו. "יכלים רצ"ל כביבול הכלים העליונים נשמעו בשבייל שכליים "שונים על שהיא אלו שניים בכלים ולשון הב"ק הראשונים" כלו דרש לשון נפל על לשון כלים לשון כלים.

וין מלכות ר' רב וכו' שגדול הימנו בשנים מدل"א קאמר "הרבה רק ר' רב משמע זקו יותר בשנים" יין בג"י "שבעים רמז שכבר עבר הזמן של שבעים שנה ובערו השנים שלהם. שהייתם מצפים וכו' אין תקוה לשונאי ישראלי:

רב אמר חרי חרי הוא מלאכת מעשה מחת שורה זו כך נארגת ושורה השני באופן אחר דמיון המקדש להבדיל טור אבני גוית וטור כריות ארכיות.

מלת לבינה הציע להם דוגמת המזבח שהוא בסיד ע"כ אמר "חציע להם שם שעשה זה דרך מצע כמו המזבח שהוא בנין מושבב: כרים של פסים אפשר דוגמת תולעת שני ושש שבפרוכות:

הרاوي לכסף וכו' ג"ז דוגמת בנדי כהינה לכהן הדיות ולכ"ג:

רש"י בד"ה הרاوي לכסף וכו' מיטות זהב יסף קדריש שר הרاوي לזהב וגורע לכסף עכ"ל. יש להתבונן בפירושו למה אמר מיטת זהב וכסף קדריש וכי לא ידע בכל אלה. וגם אמר סדר הנשנה בגמ' "כסף ואח"כ זהב. וגם אמרו שר הרاوي וכו' ומה אמר שר גם אמרו "גורע מי לא ידע שהגורע מושיבין על הכסף שהוא גורע מהזהב. אך הוא דהנה ר' נהמי" הקשה לר"י א"כ אתה מטיל קנאה וכו' והקשו בתום' למה לא הקשו כו'את למ"ד הרاوي לגינה לגינה ותירצ'ו כיוון שלא היו רואין וא"ז ליכא קנאה. הנה ה' מקום לתרץ קושיות התוס'. דהנה ר' אמר הרاوي לכסף הרاوي לזהב הקדים הכסף הנאה נראה מלשונו דה"ק במחילה הקדים להתישב הראים לישב על מטוות כסף. ועודין ה"י של זהב פנוין ואח"כ ישב אותן החשובים על מיטת זהב בשביל זה הקשה ר' ג' הלא קנאה וכו' כיוון שראו איתן של כסף שהיו המטוות של זהב פנוים ולא התישבו אותן עליהם. מא"כ לעיל הראים להצר. חזר חשב מגינה מגינה מביתן. הנה אין כאן קנאה כיון שכבר נتمילא החצר אין מקום לישב רק בגינה. וכן מגינה לביתן. לא יאמרו היושבים שמחמת גריעותם לא נתישבו בחוץ לוזה פירש"י שא"א לפреш כן. דהנה ר' מטוות זהב וכסף קדריש. הנה זהב הוא מוקדם במקרא (והא דהקי') הוא כסף הוא

"היא. והנה כבר כתיב להראות וכו' את יפיה כי טובת מראה היא ולמה לי אך לדיק להראות להם כי היא דוקא טובת מראה ולא המדיות והפרטיות נשמע דזה היל', ויכוחם ומשמעינו בזה תקופה גנס דלפי הטבע וכי לא היל' איש אחד מהשרים שיליך בעדרת אך מיי' יצא זאת שכל השרים אמרו דזוקא מדיות ופרטיות והוא ביחס אותן אמרו שהכשדיות שאות ביותר מכובם הטיב הראה להם על הדבר ובפרט שכולם היו שונאים להבשדים הרגום ולא ואמלו עליהם רוקחו את מלכותם:

ובכלד שתהא ערומה הנה נשמע מהפסוק שאחזרווש צהה להביאה ערומה שנאמר להביאה את ושותי "המלך לפני המלך. "לפניהם" מבעלן אך להורות שצוה להביאה כמו שהיא בעזה לפני המלך בעלה בקייזוב בשער ערומה וגם למה אמר "בכתר" מלכות להורות שלא צהה לה שם מלובש רק הכתדר אבל לא נדע. האיך נשמע שם צו לגביאת ערומה ונשמע ג"כ מאמרו להראות העמים והשרים את יפיה כי פובת מראה "היא" היא בעצמה תלא מהבגדים באת לה היופי נשמע הדעים והשרי אמרו שלפעמי' בא היופי מהבגדים ומשמעינו בהה כמו שאמרו שבמדה שארם מודד בה מחודין לו כי בה אין שום ראי' לתקוף התגליל' הגם ולמה משמעינו שצוה להביאה ערומה אלא ע"כ מלמד שהיתה ושותי וכו':

מלמד שפריחה בה צדעת עין בראשי' ותוס' בפוא ליה' קשלא כדת נלקה בצרעת זרען בשם הירושלמי ק"ז מעוזי' הנה בפוא ליה' קשלא כדת נלקה בצרעת זרען של נ"ג שדרך כל המקדש אינו דין שלקה בצרעת ובזה נתראה הדבר בהכרתי' זרען של נ"ג שבשביל עון ביהמ"ק הוא (כאן חסר ב') מירחות ותכל על דטוטשין ולא יכול לקורת אותו:

ויאמר המלך לחכמים מכאן וחקמים רבנן יודעי העתים שידועין לעבר שנים וכי מدلע קאמר סתם ויאמר המלך לשבעת

מה דת של תורה אכילה מרובה משתי' וכו' הינו אכילת מזבח כפירים". ומכאן יש ראי' לפירושינו שעשה האל דוגמת המקדש והמזבח שיש ושם ועשה דרך היתול הכל כדוגמא וזהת היהת בוטנו. וממילא אדא לה קשיות התוס' בריה' "בדת. דבאמת אכילת האדם אמרינן בגין' המקפה אכילהנו במיינו וכו' אבל הוא היהת כוונתו לעשות רוגמת אכילת המזבח ושתיתו:

הש��הו מיין מדינתו ופירשטי' רגיל בו לא ישראהו אלא לפיר רצונו רצ'ל נשמע זה מתיבות אין אונס. דהשותה יין שאיטו דגיל בו. הנה נשתר באנס דגם דשותה לפי דגלו בידועו שימוש' כה אינו משתבד

עיפוי' משתבד כיוון שאיטו רגיל בו: לעשות כרצון מרדכי והמן ששניות רצוי בדבר מרדכי רצה שיטחו ישראל מין מדינתם ועיז'ן לא ישתכו ולא יבא לדבר עבירה והמן ג'ב רצה בזה. כיוון שהיכולות בידם שלא ישתרבו. ועיפוי' ישתרבו ויבאו לדבר עבירה הנה יחשב להם כמוניים הבן הרבר:

שניהם לדבר עבירה נתכוונו ע"כ אמר נשים בית "המלכות שכיוונה ושתגי' שיתראו ונשים בית המלכות:

ע"כ יום השבעי שבת היל' ע"כ משמעינו שהי' יום השבעי:

ישראל אוכליין ושותין מתהילין בד"ת וכו' אבל אה"ע וכו' זה שאנו אומדי' בשבת במנחה עת שכירות ואני תפלה וכו' טමור בפוסקים:

וכן בסעודתו של אותו רシュ הללו אמרים וכו' נשמע מהג"ש כתיב הכא "כטוב לב המלך וכו' וכתיב התם וירא בני האלים את בנות האדם כי טבות הנה וכן בבונו ויאבל ברכו וישת "ויטיב וכו' ודרשו בט שבקש אשה דכתיב באשה שמחות לב אשה: כל שאגי משתחש בו לא מדי וכו' אלא כשדי רצוניכם לדאותה דרשׁו זה מרכטיב להראי העמים וכו' כי טובת מדאה

מיד והקרב אליו כרשנא וכו' דקשה למה הוכר שמותם. ומאי נפקא לנו מינה עיב לדרשא להורות דהשי' הומין את שבת הסריסים אשד שמוטיהם כאת. כדי שע"י שמוטיהם יוכירו המלאכים וכות ישראל בזמנ המקדש ואותו הרשעazarיבו מהראוי להברית זרען:

רש"י בדיה פסוק זה וכור והקרב אליו לשון הקרבת קרבן דכתיב והקרב דרשומו והקרב ניל:

רש"י בדיה מוכן לפורענות עמד להיר תלוי לסאהה היל למרש שמוון לפורענותו שמוון לעשות דין ופורענות אך הוא דבכאנ בשעת הנס טובת לישראל תריגת ושתיא לא הי' מכנהו בשם לרעת ישראל עיב מכנוו"ם מוכן למפורענויות עצמו לטובות ישראאל:

אמר ר"י מכאן שהדיות וכו' מתקאמר ויאמר מוכן לפני המלך יהודרים שוה מיותר:

א"ר אלמלא איגרות הראשונות וכו' לא היל לום רך ויעש המלך בדבר מוכן היט שהרג את ושתי ליל להשמיונו מה שלחה ספרים ובאיוזה לשון כתב להיות כל איש וכו' עיב להשמיונו דזה מתוקף הנס וכדאמר רבא ועיי' משיל בפתחות:

קרי לי יהודי וכו' אר"ג מררכי מוכתר בנימוטו הי'. הנה מלבד שאין ביאור לדברים (עין ברשי') אבל ביותר אמרו "مرרכי" מוכתר וכו' למה צידיק להזכירשמו הרי ממן מדבר. אבל לפמש"ל שליחותה של עמלך מוכרת להיות בכח בניו של לאה ובפועל מבני בני' של רחל והנה "מררכי" בagi רחל ולאה שהי' בו ב' הבהירונות ועמשיל בארכיות סיפר הכתוב תוקף הנס שהשי' שלח אל העולם איש כוה דנה נגיע זמן סיום ניסים הניגלים והתחלה ניסים נסתירים והנס הזה הי' מפורסם כמשיל גלה וגסתר ועמד לשטן נ cedar זדון מושע עמלך שמן וצורך לחות נגוז מבח' לאה (עלמא

שדי פרט ומדי היושבים ראשונה וכו' עיב הכוונה שאמר תחילת תחמים שבישדאל יהודי העתים שבזה ניכר חכמת ישדאל מכל העמים כמאמר הכתוב כי היא ה指挥部 ובינכם לעיני העמים. והקרב דיבם לפני ישראל דיקא היהודים חכמת העיבור. כי זוללה בכבודו והחכמים יהודי חכמת העיבור יודעים איך מקבל קטן מן הנnton והמשפיע ובשביל זה מעברן השנים שישתו ימות הלבנה עם החמה וג"כ סוד הירה הא בח' מלכות ואפייל מלכות אה"ע מקבל מבחי' מלכות בסוד מלכותו בכל משלה. וכיוון שלולה בכבוד המלך ומה יהודים איך לדיננו דינא להא דינא וממי יצא הדבר שהמלך את דין זרע נין לפני ישראל ישמה צדק כי חזה נאם. ויאמר אדם אך פרי לצדיק משא"ב רשות לא נין ולא נבד לו:

אמרו היכי נעביד וכו' איל מיום שחדר ביהמ"ק וכו' ואין אנו יודען לדון דיני גפשות זיל גבי עמן ומואב וכו' אין מזה רמז במקוא והגראה כי כן דבר המלך וכו' מיותר ואין לו גיזה ודרשוון שהוא תשובה החכמים יודיע העתים שאמרו לו שדבר המלך מהראוי לפני מי שיזע "דת זודין הינו הדין של "דת כי דת נק' דיני גפשות כמ"ש "חצתה ניתנה וכו' משא"ב אמרו אין אנו יודעים הדין של "דת וכעת אנחנו אין אנו יודעים הדין של בטעם. מיום שנגילנו דעל כרחך אמרו לו בטעם. ומה שאמרו לו זיל גבי מואב אפשר למדנו בಗ"ש כתיב כל "יודע דת ודין וכתיב במואב (ירמי' מ"ח) נדו לו כל סביבוי "וכל יודע שמו מה דהאם מואב הכא נמי מואב והשי' פעל ועשה שנטרך דינה לפני עמוון ומואב שיבבי בישא דישראל שלחו לנו והישיאו עצה להחריב ביהמ"ק ושלחו לו כי אין האיש בביתו. שחילילה יהובוא ית"ש עזב אותם נהגה בעיניהם ראו את הגכמה הגדולה אשר עשה השyi אין שריד לזרע הארץ:

מעצמו ולא צוחה הש"י לשוב כי עשו הש"י
הבנה לישועת ישראל ובה יודעך לך דברי
רש"י שהאריך לפרש מעשה דירמיהו שציווה
השי להזכיר:

ולמה נ"ק שמה הדסה על שם הצדיקים
שנ"ק הדרים הנגה אמר שהיא היתה
נ"ק ע"ש הצדיקים ולמה לא כפשוו שהיתה
צדקה הצדיקים נ"ק הדרים הנגה תרבונן:
ברש"י בד"ה בין הדרים וכוי בין הצדיקי
שגלו ללבול ובשכינה משתעי קרא
עכ"ל דבריו זיל צדיקים באור א' למה
אמר "שגלו ללבול ולא אמר סתם הצדיקים"
שבבל ב' סימנו ובשכינה מישתעי קרא לא
ידענא למה פי זה. אך הוא לדעתך דקשה
כנ"ל למה לא אמר סתם שנקרת הדסה שהיתה'
צדקה הצדיקים נ"ק הדרים זה פירש"י
שא"א לומר כן דנה יש להתבונן בטעם
למה נ"ק הצדיקים הדרים. נאמר בו בטעם.
מה הדר אינו מתבש לא בימות החמה ולא
בימות הגשם כד הצדיקים עומדים
בצדוקם בשלותם ובגנותם. והנה לה יצדק
וזוקא הצדיקים שגלו מא"י ללבול ועמדו
בצדוקם לקורותם בשם הדרים וזה רשי
אשר במצולחה בין הצדיקים "שגלו" (דייקא)
ללבול אבל אסתור לא היתה לידיה בא"י
אין לנכותה בשם הדסה. רק מכנים אותה
הדרה על שם הצדיקים אבל עפ"כ יש
להתבונן למה יכונה ע"ש הצדיקים אהדרים אך
זהו להיות השכינה עומדת בין הצדיקים
הדרים הנגה גם היא נ"ק הדסה. והנה
אסתור שהיתה מוכנת למלכות הי' בה ניצוץ
מלךות שמיים. השכינה הקדושה כענין
שכתוב ותלבש אסתור מלכות ואמרץ מלמד
שלבשתה רוחה. הינו השכינה מלכות.
וז"ש רשי ובשכינה משתעי קרא ע"כ שפר
מכנים לאסתור על שם הצדיקים הדסה נ"ל
ומשמיונו בזה מפלאות תמים דעים שהכינה
השכינה שהיא בין הדרים כדי שתהי'
ליישועה לישראל בעת צורתן.

דאיתכסי) ומבחני רחל (עלמא דאייגלייא)
הגה המסביר סיבות שלח באותו דור נשמה
את בולת ב' גמינות כי הנס הי' ממוצע
גלה ונستر בז' התבונן לפי כת שכך

מפלאות תמים דעים:

ורבען אמרו משפחות מתגוררות וכו'
משפחת יהודא אומרת אני גרים וכו'
וכיוון דהוא הי' הגורם הי' בו מה כמו בנויל
משבטו כה בני של לאה:
רבא אמר בנסת ישדאל אמרו לאיך גיסא
רבא לא פlige עלתו רק שבא לתרץ
מה דקשה בין לריביל בין לרבען הליל איש
ימני ברישא דעכ"פ עיקר תולדתו מבניין.
מש"ה מתרץ דכני אמרה לאיך גיסא דהיה
מטרעמים על יהודי ובנימין והנה בכאן מדבר
במרדי אטרעמו על דור הבא מיהודה ע"כ
הקדים איש יהוד:

ואמאי קרי לי יהודי ע"ש שכפר בע"ז שכל
הכופר בע"ז נ"ק יהודי טעמא עבי
מ"ט כל הכופר בע"ז נקרא יהודי דלאורה
אדרכבה עיקר שם יהודי ע"ש שבת יהודא.
דgalו אחר גלות עשרה השבטים ע"י נ"ג
ומפני שדרך יהודי לכפור בע"ז ע"כ כל מי
שכופר בע"א אפשר לכנותו ע"ש יהודי
בכינוי לומר שעשה במעשה היהודים. אבל
עיקר שם יהודי בפרט בתמי' בווואי על
שהיו מגילות יהודא גם שנאמר שלא היו
מורע יהודא כמו שהוא לחד מד' (יעץ
בתוס') והנראה שהוא עפ"י מ"ש חיל גלות
אשר שלח פרעה עמד יהודא ושרוף. על
שהיו ע"ז חוק עליהם. ואמרז'ל למוד הוא
אותו שבט לבטל ע"ז יעיש בדבריהם ע"כ
כי מי שכופר בע"ז ב"ק יהודי. והנה לפ"ז
על שכפר בע"ז הי' בו כה שבט יהודא מבני
בנייה של לאו. והכל הולך למקום אחד:

ר"ש בן פזי כי הוה פתח וכו' כי מיתי
לראי' של מ"י שכופר בע"ז

נ"ק יהודי:

א"ר שגלה עצמו הנגה ירמיה ג"כ גלה
מעצמו וציוו הש"י לשוב זה גלה

בחיי "וזו ובדאי" חדך "גבר עלייט הפסדו כי היה הוראת "זו אות תלוי ארוך כחוט לתורות חוט של חדך ועל זה היו קוראין לה הדסה ע"ש יר��ותה שהיתה מוכנה להושיע את ישראל בחוץ" יובחן הבן הדבר:

כפי אין לה א"א ובמות אבי ואמה ליל אר"א עיברתת וכו' לפה פשטוטו ייל דהנה בעז חי ת' שנה עד שנשא את רות קבלו רח'ל שמת למחרטתו מהה גנדע שכל עיקר ארכיות ימי היה עד שיזיא הפרידת טובה זרע מלוכה מרחות. וגם רות לול שרצה הש"י לגמול לה כמעשייה המתובים להראות לה בני בני' דוד ושלמה ישבים על כסא מלכות גם היא הייתה הולכת לעולמה. ותראה כי לא החדר שם בכתוב אחר לידיות עובד. ותקח נעמי את גילד ותשיטו בחקיקת ותהי לו לאמנת ותירגענה לו השכבות שם לאמד ילד בן לנעמי. כי בהיות נולד זרע המלוכה במעט איז' לחתייחסות אחד אב ואם. כי מוחיב המלך להיות מעולם הנבדל כמו המלך שנבדל מן העם שום תשעים עלייר מלך. שייהיה המלך למעלה מכל העם. ובהיות האב ואם. הנה הם סיבתו והוא למטה מהם ותמה להיות חוץ הש"י להראות שאות הארץ מסוגל למלוכת הנה מעת שיתורה גורע התהא נדחים "זאב" יהאם להארות שזה הוא המלך שאין על גביו אלא יי' אלקים. ותראה זה בתגלות הראשון של עבד אבי יש'י אבי דוד עברתו אמרו מה ابوו וכשנולד הגם שלא מטה אמר כי חוץ יי' חייתה נהגה עשו נעמי והשכבות בחכמה. ויקחו את הילד מידי' ולא ייחסו אותו אחריו כדי שתשתאר בחם הגנה האות והמודפת הזה עשה הש"י לבירת אסתור אשר הבינה הש"י לנס ולישועת ישראל והייתה מסוגל' למלוכה הנה עיברתת מות אביה וכשנולדת מותה אמרה מהה גראה במופת שהיתה לאota בישראל. הש"י בראה לנס ולמלוכה הבן הדבר:

ראשי זיל זאניד למעניתו בשעה שנתעבדה אמרה מות אבי נמא לא' הי' לה אב

ולמה נ"ק שמה "אסטר שהיתה מסתור דברי" שני' אין אסטור מגדת וכו' הנה מדקאמר הדסה היא "אסטר משמע שמקטנותה היו קורין אותה ג"כ" אסטור ע"ש שעתידה להיות מסתור דברי ומות תצמה ישועה לישראל הנה תראה מפלאות תמים דעים צור ישועתינו המזמין ישועות ישראל קודם לצרה:

שהיו "אומות" "העולם" קורין אותה על שום "אסטר" אמר בוה "אומות" "העולם" דאילו היו ישראל קורין אותה ע"ש הלבנה היו קורין אותה לבנה "ויהי טהרה. אלא אותה" לשונותיהם מגומגים וקורין אותה אסתור הנה גם בזה היו קורין אותה ישראל מקטנותה "אסטר ע"ש העtid שתצליח:

"למלוכה" מלכות שה"ס הירח בנדע ר'א"ב ע' אמר "אסטר לא ארוסה וכו' אמרו תיבת "אסטר" מיותר אד' היא להורות" דאסטר שמה העיקרי והוא קורין אותה הדסה על שהיתה בינוינה גם בזה רוח יי' דבר גם לקרותה "הדים" ע"ש שהיה ביןינו מציאות בין הניטים ניגלים ובין הנסתרים ויהיה על ידה נס מצער נגלה אסתור:

דיב' ק אמר אסטור (כג'יל עיקר שמה אסטור) יקרוקות היהת (מהדסה שהוא יורך) וחוט של חדך משוך עליה קרא קא דיק דהנה מראה למן הוא חדך ומראה אדום הוא דין ומראה יירק הוא רחמים הוא ממצע בין חדך ודין הנה אסטור יקרוקות להיותם ממוצעת כי נס נגלה מצד הסדים מגולים וכן נסתור מצד ביסוי הדין אלקים והחסדים מוכסים ואסטור נגלה ונסתור ע"כ היהת יקרוקות והנה ח"ז בא מראה אדום דין ע"כ הזוב ג"כ מסוגלים לחן וכל אבני אדום חשובים לתחשייטים לחן והנה כתוב אומר ותשא חן וחדך לפני ולא אמר ותשא "חדך" יחוון לפניו ותשא חן "חדך" כדי לצרכי "הוא אל חדך חוט של חדך (בצד) חסדו) להורות הגם שהיתה ממוצעת בין ב'

מושכל ראשון אין כאן ציור במושכל שני זה הוא פירש אם בחירק והנה באם כל חי המקבלי ממוח המשפיע יונשלם בה הציור נ'ק אם בציiri כי כבר נשלה הציור משאי'ב קודש השלמת הציור נ'ק אם כי הדבר בספק הבן מasad הדבר ותתבונן בות סוד כי אם נ'ק האב אב א"כ גם "האם קרווי" אם לזה לבינה תקרה מבין דבר מת"ז. ותתבונן מיש הכתוב כי ביה יי' צור עולמים בין ותתבונן ותבין סגולות לשוני הקדוש (ומידי דברי בהה זכר אורכו את אשר אמר כבוד אדרמו"ר הרב הקדוש מו"ה ע"ץ זצקייל בפסוק יזכר עון "אבותיו אל יי'" הינו זכר לצורך היהודים עונות אשר "אבה לעשות בהמחשה ולא השלים) והחטא "אמו אל תמה (הינו עונות שהי' בידו בספק בתורת (אם שהוא ספק ג'ז אל תמה) הינה השומע דברים סאליה יוצאים מפה קדוש יוחשב בעיניו ח'ז' בדברי רוח אבל המשכילד עפ"י דברינו הנайл בין אדרבא כי זה הוא עיקר פירוש "אב יח'ם ואדרבא" אב י'ח'ם מהו מושאלים "מאבה" ואם הבן הדבר. א"ת "לבת אלא לבית המhabbi" דברי הרים מפרשימם דבריהם תמיד בזמנים "אל תקרה הינו א"א לך לקרויה כוה אם לא שתקרויה כוה יומן לך ובתוב (כי بلا זה הפירוש אינו מובן דבריהם האיך יאמר התנאה אל תקרי כהה והרי הכתוב כתיב כך) והנה בכך לקחה מרדי כי לו "לבת האיך אפשר ליקח" לבת הרוי "בת געשית עיי תולדה שנולדה מוציא עבי" ותהי כתוב וזה בחדודו יכתוב מקודם יו"ד שהיה נקודה המקבלת אח'יכ כל הזרים הבן הדבר אמר" שורשו אם שפирשו הדבר יכול להיות כך או כך ספק תלוי אם עוד רבות שנים יכול הדבר שייה' רבות שנים או מועטות אם אחד היובל יקידיש וכו' יכול הדבר שיירע שקידיש אחד היובל או קודם היובל או לא יקידיש כלל הנה זה בח'י מושכל שני מתחשפת דמחשبة נקודה הריאונה בצייר לאזרך ולרוחב אם כך יהיה או כך והוא בח' אות ה' מתחשפת לאזרך ולרוחב ובתוכה גקודה הריאונה כי בזאת

משעה שנראה להקרות לתהاب וכשלידה אמרה מטה ולא נראית לקרות אם עכ"ל. והוא לבוארה הכל דברים יתירם. אך בא לאמר למה אמרו "עיברתת מת אב" הלא אם שניהם מתו כשלידתה ג'כ אין לה אב ואם אפילו יום אחד. ואם תيقף מעיביד ואילך נ'ק האב אב א"כ גם "האם קרווי" אם לזה פ"י דשם אב קרווי על פעולות תזרעעה שעושה האב. משאי'ב האם קרקע עוללה ואינתה עושת כלום ע"כ אב יקרה גם לעובר כי עשה כל פועלתו מה שמוטל עליו ע"כ תיכף משעה שראוי להיקרא אב זהינו שהזרע מט ולא ה' פנאי שיתקררי אב. ואם איינו נקראות רק על פעולות הלידה שהיא העושת ולא האב. ע"כ אינה נ'ק אם רק אחר הלידה הבן הדבר. ויציבא מلتא דנא למבינים בחכמה דשכלה לה'ק אב נגור מלשונו אבה סייחון לא יאהנה הנגה פירשו הוא "רצון" מהששה הינו לא רצה סייחון וכיוצא א"כ לפ"ז התרחלת פעולות "האב הוא כרצון המחששה שאין קישוי אלא" לדעת "במה ע"כ טיפה הזרע" בא מה מה א"כ בעשות הפעולה זו היא תולדת האב נ'ק תיכף "אב" שנגמר מהששה וכן יצדך הדבר במושכל' העליוני החכמה היכן' למושכל ראשון נ'ק אב רוצה ברצון ע"כ גרמו' ביז'ד נקודה פשוטיו' בלי התפשטור אורך ורוחב רק הוא הכתיב' הריאוני' כי כל מה שרצה האדם לכתוב וזה בהגדתו יכתוב מקודם יו"ד שהיה נקודה המקבלת אח'יכ כל הזרים הבן הדבר אמר" שורשו אם שפирשו הדבר יכול להיות כך או כך ספק תלוי אם עוד רבות שנים יכול הדבר שייה' רבות שנים או מועטות אם אחד היובל יקידיש וכו' יכול הדבר שיירע שקידיש אחד היובל או קודם היובל או לא יקידיש כלל הנה זה בח'י מושכל שני מתחשפת דמחשبة נקודה הריאונה בצייר לאזרך ולרוחב אם כך יהיה או כך והוא בח' אות ה' מתחשפת לאזרך ולרוחב ובתוכה גקודה הריאונה כי בזאת

ישראל למשה כתוב א' אומר זכר את יום השבת לקדשו וכותב א' אמר זכר את אשר עשה לך מלך הארץ יתקיים שניהם זה זכר וזה זכר איל אילינו דומה כוס של קוגניטין לכוס של חומץ וזה כוס חה כוס זה זכר לשמר ולקדש את יום השבת חה זכר לשמר להשמד ולאמד ולהכרית זרע שמלך ע"כ הנה המדרש הזה צריך ביאוי רחוב אכ"ם להתפשט אבל געورد מה זה דחוקה לישראל האיך יתקיימו שניהם אבל בשבת נאמר לדעת כי אני יי' מקדשכם א"כ גצטינו זכר את יום השבת שהוכירה היא בדעת וע"י הוכירה מתרביה ידיעת דקרושה "זעמלק הא יזעעת דסט"א כמש. וא"כ לפ"ז מהראוי להצאות שלא זכר כל את מלך כדי שלא [יהי] קיום "בדעת לסט"א וזה שתירץ משה אינו דומה וכו' אכ"פ תוכל לאחובן אדרבא דוכירתו יום השבת מתרבה "הדען זקדושה ומتبטל ע"מלך ידיעת לסט"א. וזה שוגגא דמניגר מראשית אחרית סיבב לאסתור גמונת לבטל את קליפת מלך המת' דאגני "אגג בניי" (?) שתזכיר את יום השבת מותנה לה רוקא ו"הנערות הבן מפלאות הצור תם. ויישגה ואת נעורתה וגנו' אמר רב שהאכילה מאכל יהודי הגנה לא אמר שהאכילה מאכלות כשרות רק מאכל יהורי משמע דהאכילה מה שיוציא אוכל לאפיקי בישולי עכ"ם יהורי אינו אוכל ודקדק זה מפרק וישנה ואת נעורתה לו יהיה דהמעשה שהיה כד היה שוגם את נעורתה שינה בגדרים נאים וביצוא Mai נפקא לנו מהו ולמה השמיינו זה במגילה הנאמרת ברוחיק לטיפור הנס בכל עניין וענין ע"כ דמשמיינו לשינה את הנערות שלא משאך גנערות היינו שננן לה גנערות ישראליות שיבשלו את בישולו ולא תכשל בישולי עכ"ם (והנה לכארה קשה לפ"ז) לא אין אסתור מגידת מולדתנה ואת עמג אבל אין זה קוישיא כיון שלא הגידה יש לחוש דלמא היא ישראלית ומאכל ישראל ראי

תבין זכר הטלד לאדם נקרא "בן מוכן לבנות והינו נ"ק יבונה ריק בהתחבר עמו הה מקבלת הציר אויל לאביו לא מיקרו אלא "בן מוכן לבנות נקמת גובלות לאדם נ"ק" בת היינו "בית בחדרון היוזד כי לא נ"ק" בית ריק בהתחבר עמה הבונה סוד הירך הבן מזיד הדבר (ותבין סוד דבין בתוכמה וחכם בבינה) ומעתה ת התבונן ותהי לו "לבת ובצירוף" לזו הייתה עמו היהת ללבית וחוץ אל תקיiri א"א לך לקרוא "לבת כי האיך יזכה שלקה האדם את האשה לבת) אבל אם תקרה לבית ת התבונן הדבר הינו שהיתה בת ונזרפה לו והיתה "לבית ות התבונן לפ"ז" ממשמעו הכתוב אשר תיכף במות אביה ואמה כשנולדה לקחה מרדי כי וקיבלה אותה להיות לו לאשה. אבל ביודעו שהיא ראי' לו משנת י"ב ושעל ידי שניהם יתהווה תשועה לישראל בין ות התבונן מפלאות תמים דעתם:

שהיתה מונה בהן ימי שבת מדתביב שבע הנערו' הראי' לחת לה וכו' ממשמע לה דוקא ראי' ו' נערות. וגם למה השמיינו שהשי' שבע נערות ע"כ ממשמעו שהשי' סיבב שייתנו לה שבע נערות כדי שתזכור את יום השבת (שהיתה בבית הגוים ויש חשש שתשכח) ולבי אומר לי הכוונה שתזכור ע"י מספדר שבע תזמר תזמר يوم השבעי שבת גם כל ימות השבע. ומשמעו בזה תקופה הנס דהנה אמרו' אל מללא שמרו ישראל שבת ראשונה אין כל אומה ולשון יכולה לשלוט בהם דכתיב ויהי ביום השבעי יצאו מן העם לקלוט וכיר וסמור לי' (באותה סדרה ועיין בס' תוספת שבת) ויבא ע"מלך וכו' ואל מללא לא בא ע"מלך לא ערבה אל למתה שום אומה לגשת ללחום בישראל וכMESSARIL משל לאכבות רותחת וכו' הicker אותה בפני אחרים א"כ גם הם זכירות שבת גורם זכירת מעשה ע"מלך (ע"כ תקנו חכמוני שבת קודם פורים לזכירת ע"מלך) ואמרו בפר"א אמרו

לא הי' לסת ליהנות מזה כי הנה נצטווה שאל ז肯יהם והמתה משור ועד ששה מגמל ועד חמוץ וע"ד זה גענש שאל שהשair הבוגמות בשל ולהיה להם לחוש זהה לאבד כל זכר לבית עמלק אך זאת המצוה לאבד זכרו הוא דוקא בהנחת יי' אלקיד לך בא' אבל לא בהיותינו בארצות אזיבינו מותר להשair השיל אדרבא מצוה לשבע מהשלל של הרשע יכין רשות וצדיק ילبس יותר צורך לומר שגם בגלותם אין ליהנות מהשלל ע"כ בכל המדיניות לא שלחו את ידם בביוז כי כל ההרוגים אשר הרגו הי' מורע עמלק כמ"ש הגתרגם אבל בבית המן הייתה תורהת שעה ברוח"ק שאדרבה תשאך בית המן ביד הזריקי' (וכשתתבונן במ"ש הארייז'יל בכונת חיביך אדם לבוטמי בפזריא להחיות את הניצוץ הקדוש השקוע במרקבה טמא תוכל להבין ג") הנה לעוראות המופלגת הללו לא שמרה הש"י והצרכה לאככל לאגנסת קדלי דחויר האסורים לישראל ולא והתרו דק בשל האויב להורות אשר לה הייתה שלל האויב גם שהוא אסור לאחרים ע"כ תג"ש מקובלת מבטים מלאים כל טוב'

הבן הדרבר :

ור' י' אמר זרעונים וכח'א ויהי המלazar וכח' נלמד ג"ש כתיב הכא ליטוב וכתיב התם נראה מראייהם "טוב וזאת היא כוונת רשי' ז'ל כאשר תדרך ונגה הזרעונים המתבל הנاقل נסתיר בשרביטין. והנה sherbitin בהיותם חיים נاقلין עם האוכל הטמן משא'כ כי יזקינו אווי sherbitin נורקין למורי ויסטרו אותו מן האוכל ואו נاقلין הזרעונים רמו לה הש"י להגס הנסתיר וממושע שיעשה על ידה שייעשו זה וכרכז לדורות כי גם בטבע מלובש השגחטו ית'ש כי הנה כעת גם שהוא נססתיר הנה עדין דבר לה ראשית צמיחת ניסים נסתירים וקרוב לניסים נגליים ניכר עדין לעין כל כי יד יי' שלטת ומשגחת גם בטבעיות משא'כ לאחר זמן כשהיהו רזוקים מהגבואה

לכל האומות ע"כ אפילו אם היה מעם אחר תאבל מאכל יהודי משא'כ מאכל נוי באם היא יהודית לא תאכל והשי' נתן הסברא הזאת מלטו ויונה ואת גערותיה יהודית שיבשלו לה (בבשרות) ויל' שדרש זה בג"ש כתיב "זבא ויונה וכו' לטוב וכתיב התם ואכלת ושבעת וכו' על הארץ" הטובה מה הארץ העמורה התם מאכל יהודי אף הכא טובות העמורה מראן ז'ל שהמן הי' משורש בכל מדיניותיהם משמענו בזה הגס המופלג נאמר בכתביו מראן ז'ל שהמן הי' משורש נשח שפיטה לחזה לאככל מאכל איסור ועי'ז הי' בו כח להטיל בה זהה מאן ועי'ז הוא יען ליהודי לאככל מאכל איסור מסעודת אחשורוש ועי'ז יהי' כח באחשורוש להטיל זהה מאן באستر (כי ידע המן כ"ז בכספיו) וזהה מאן באסטר ר' רצתה להננו' ועי'ז גרט ומרדי לא רצתה להננו' ועי'ז גרט שאחשורוש לא הטיל זהה מאן באסטר רק השבעה שידה וכו' והנה לפ"ז מכש'כ אם הייתה אסתר אוכלת חז'ו הי' בו כח להטיל זהה מאן ואם הי' חז'ו מטיל זהה מאן בה לא הייתה ראייה לנו עי'יש בדברי מראן ותבין וגנה תראה מפלאות תנאים דעים שסביר שהאכילה אחשורוש מאכל יהודי :

ושמו אל אמר שהאכילה קדלי דחויר דרש ג"ש כתיב הכא ליטוב וכתיב התם בכיבוש אי' ובתים מלאים כל "טוב ודרשו בו חז'ל קדלי דחויר שותרו בשעת כניסה ישראל לארץ ונגה לדעת התוט' היא לא אכלה רק אחשורוש נתן להנערות לאכילה והשי' רמו לה בזה שיתן לה בתים מלאים כל טוב ביום ההוא נתן המלך אחשורוש לאスター המלכה את בית המן יכין רשות וצדיק ילبس כמו שהיא בביית הארץ בתים מלאים כל טוב שהכינו הצענים ולדעת רשי' אכלה לאונסה (וכ"מ משפט הלשון) אבל צריך להתבונן הא אפילו בהמתן של צדיקים אין הקביה מביא וכו' אך הוא דינה אחר הגס נתן המלך אחשורוש את בית המן לאスター ותשם אスター את מרדכי על בית דמן ולכוארה

מה יתנו לה והאיך ידע הגי לה אמר ותהי אסתור נשאת חן בעניין כל רואיה מלמד שככל אחד נדמה לו כאומתו והנתת הגי שמע כהיום מאיה איש שאסתור כאומתו אמר הוא ליתן לה תכשיט כה ולבחר שמע מפני אחד שהיה מאומתו או כי הגי שיתן לה תכשיט אחד ומאנתו או כי הגי שיתן לה תכשיט אחד וכן הוכיח הדבר להיות לנש ולפלא בכדי שישיכים אהשוריוש כי ראי' היא דוקא להמליצה תחת ושתי הננה סיבת הריגנות ושתי ה' מוכחות האמתות והוא אמר פרטויות נאות זאת אמרת מדרות והוא אמר שהוא יש לו כshedית ונאה ביותר והדרים היו שונים את האנשים עיב לא ה' מליץ עלי' והנה אהשוריוש בראותו אשר אסתור נשאת חן ושלל אחד נידמית לו כאומתו הנה זאת היא הארואה להמליצה תחת ושתי שלא ה' עלי' שם קיטרוג לומר פרטויות נאות ממנה או מדרות וכיוצא בין שכ' נידמית כאומתו. רוח שהגנו נטה מן הגנו מן השם בוטח לחבבה כפרשי' וכן בקש לטעום טעם בתוליה וכרי הנה כיב נתקשר אהבתו בה ובפרט בראותו בה דברים פלאים עד שהוכחה למלאות רצונה ולהרג את אהבתו הגדול ולהסביר את הספרדים וגנופוך הוא אשר וכו':

עבד משתייא בחושבו עיב יהודע הדבר כי במשתה שוב ידברו פרטויות נאות או מדירות ועיין תקנאה לומר משל מי היא ולא גלי' לי' דלי' כדנא זבודאי לא הניח המס לכל המדינות בשוה והחש פן תבקש להניח הנחה יתרה לאיזה מדינה ועיין יהודע משל מי היא והמ בשלחו דורונור ולא הוועל כי אדרבא כל אומה היתה אומרת משלנו אסתור והיא לא גילתה הנה כל אלה העניים הי' גיב בסנס שאחר כל אלה עיב שום בן אדם זהה היה סיבת לישועה מחמת שהוא אהשוריוש משותק מאד לידע וכשהגיע הזמן אנטיה ומחר יצאשה דבר המלך הנה מגדל תשולתו עשה לה רצונת:

תיסים ניגלים יסבירו כי יד הטבע הוא העשוה ולא יוכל להתבונן בנהלתה כי' זולת לה התבונן בשכל וمسיר הקלה מה האוכל או כי' למאל עיב מן הזרק לקביעות הנם לדורות וזה שלחה אסתור להכמים כתבוני לדורות הבן כי קרצוי אבל בהתבונן כמעט קט תבין:

ולמה סcin אותו שמשיר את השער וمعدן את הבשור הנה סכתה אותו אסתור להיוו משיד את השער רמו לה שע'י ה' נשר ונופל "השעד הוא ורע עשו ועמלק וمعدן את הבשור. וمعدן. מצהיל ומזהיב "בשר נרומי" בו ישראל "בשר קדש ובם בני האבות שמי חיהם מנין בשר (ברוך מרץ כי' "בשר וכן "בשר טמא" אירוד המן) עיב "גבש הדיעו רמו לישׂאיל והנה נתנו לסוכן המעדן את "הבשר" מעדן ומזהיל רמו ליזודים היה אורה על ידה והעיר שושן צהלה:

מנגרתו של אותו רשות וכרי' שלא ה' משמש מיטתו ביום עיפוי' מה צורך לנו ב מגילה לספר שבחו לולי שלמדנו בו איזה שבה לנש ולפי דברי הוחר והאריז'ל שאסתור השבעה שידה אחת והיתה משמשת עמו היא צורך לנו שהש' פעל זאת כדי שתתנצל אסתור שביליה ומן שליטות החיצונים העדים ותוכל לשביע משאי' בים:

וთהי אסתור נשאת חן אר' א מלמד שככל אחד ואחד נדמה לו כאומתו קשה דאיך יזדק ויקשור סוף הפסוק לראשו אומרו ובהגעך תור אסתור בת וכו' לא בקשה דבר כי' את אשר יאמר הגי וכו' ותהי אסתור נשאת חן איך יקשור לאmittot הגי נשיאת חן אסתור דהנה כל הנשים ביקשו איזה דבר היינו ליתן לה איזה תכשיט ובגד החשוב וסתמא כל אחת בקשה כפי מנהג מרים כי המלבושים והתכשיטים השתנו כפי מנג' המדרינה והאומה. ואסתור לא בקשה ולא ידעו איזה תכשיט ואיזה בגד יתנו לה והגוי אמר

נס) אבל אם נאמר בן "יאיר בן שמעי לא דוקא ניאה דהרבבה דורות הי' ביןיהם והפסוק לא הביא רק המרומים לתפילה "מרדי כי והתרגם ג'כ' איננו מקטיד לרבאים. והוא דהביאו "בן" גרא בצדี้ לפרש למה מכנהו איש יהדי. אבל בעל התרגומים שני מיחסו עשרי לשאל "מרדי בר יair גבר שמעי בר שמידע בר בענה בר איליה בר מיכה בר מפיובשת בר יהונתן בר שאול וכו'" דבריו קשים להלום א' דוגמת הוא הביא כל היחסות וא"א לומר. שהמשמעות. ואיך קשה הקושיא הניל הרוי יגיע לשנות יair ומרדי קרוב לתיק שנה (וציל שי' בדרכ נס) ב' הנה מיחסו "שמעי בן שמידע ובתוב צוח שמעי בן גרא וציל שחרר בדבריו ונפל טעות וציל שמעי בן גרא בן שמידע. ולפ"ז קרי מרדי בר דור הי' לא לשאל לא כפירוש' ג' יש לחתובן דוגמת מיחסו "שמעי בר שמידע בר בענה בר איליה בר מיכה בר מפיובשת בר יהונתן פליאה נשגבה בעניינו הנה בריחת חז' מאבשלום בעת שקיבלו שמעי הי' בשנת הארבעים מעת ששאלו ישראל מלך. והנה שאל מלך שתי שנים וזוד מלך אחיך על יודה שבע שנים וששה חדשים ואחיך מלך על כ'ו. ואח'כ אמר הכי בתור עוד לבית שאל ועשה עמו חסד וכו' והביאו לפניו את מפיובשת בן יהונתן לו יהי' שי' הכל בשנה הראשונה למלכו על ישראל. הנה כבר שלמו עשרה שנים מעת ששאלו ירושלים מלך ולא נשאר לט רק שלשים שנה לזמן בריחתו מאבשלום. הנה אז נאמר בפסוק ולמפניותן בן י' קטן ושמו מיכה. הנה הכתוב מעיד שדי' קמן ע"כ לא יותר מ"כ שנים והנה אם נאמר אפילו שדווית הראשונים הולידי בני שמנה שנים. הנה כבר הי' אפשר לומר כי מיכה בבר הולידי או את "ailah בנו והי' בן ד' שנה ואחר ד' שנים הולידי איליה את בענה בנו ואחר י' ב' שנה הולידי בענה את שמידע בנו ואחר ד' שנה הולידי שמידע את "שמעי בנו והנה לא

ובהקבץ וג' אל שקל עזה מרדי כי דיק וה למה ממשיענו שקיבץ בתולות שנית ומאי שיוכות לה' ומרדי כי ישב בשער המלך אך הווא להדורות דהקבוץ שנית הי' בעצת מרדי כי ומרדי עשה זה דילמא תישר בעניינו איוזה בתולה אחרית ויפטור את אסתור וא"ה לא עלתה לו כי מי' יצא הדבר שהי' ישועת ישראל על יודה ואין עצה לנגד י' ע"ב רשי' בד"ה זכה ויצאה ממנה אסתר בתרגומים [שני] של מגילה מיחס מרדי כי ועשוה עשרי לשאל. בתרגום ראשון אינו מיחסו רק בשמות המבוארין בפסוק. רק שהוסיף "בן" גרא. מרדי בן יair בן שמעי "בן" גרא בן קיש. כי סיל דיצא משמעי שקידל את דוד (וכדסיל לרבא לעיל רוא מה עשה לי דוד הבא מיהודה שלו הרגו לשמעי שיצא ממן מרדי וכו') והנה בשמעי נאמר "שמעי בן גרא ושם שמעי בן קיש. סיל להתרוגם הדיבוב אינו מביא רק אתון ואבות המורים הוראת שמותם על מעשי מרדי. בן יair בן "שהAIR וכו'" בן שמעי שמע אל וכו' בן קיש וזה אבי שאל א'כ גרא הי' אהיו לעולם שמעי הי' בן גרא והנה "גרא הי' בן קיש וזה אבי שאל א'כ גרא הי' אהיו של שאל. איך לא יצא מרדי משאל וציל גם לדעת גמתרוגם הוה דהרבבה דורות הי' מגרא עד קיש ולא הביא רק הוצרך לנו דהינו "בן" גרא להדורות דהוא שמע' בין גרא שהצילו דוד הבא מיהודה ע"כ מכנה למראדי איש יהדי ונידא לי לדעת זה ציל דגם מרדי בן יair בן שמעי ג' לא דוקא דהאיך אפשר לומד דמרדי הי' בן בנו של שמעי הרי שמעי נהרג בתחלית מלכות שלמה אחר ג' שנים למלכותו. והבית כילה בשנת י"ג ועמד הבית ת"ש שנים. ושבעים שנה של גלות א'כ לו י' שובל יair אה פטירת שמעי הרי צריך אתה לחשוב קרוב לתיק שנה לימי מרדי ואביו יair ובדורותיה' כבר הי' רוחק הדבר (ולות

את נפשו כי דאהו חסר לחם והי' כונתו להחיותו ונמשך מזה שהענין קנה מאכל ערך מאכל ב' נפשות והחיי' גם את חברו הנה הצדיק לא כיון זהה. כי לא נתן לו רק די מהסרו. הנה הש"י משלם לו שכר גם بعد הנפש השני וזה הוא הדבר הנואמר כאן לא יגרע מצדיק עינו וכו' בשכד צניעות שהיתה בה ברוחם הגם שהיה לא כיונה ע"ד האנויות רק שאמרה השתא מתכספה אחותאי. אבל עכ"ז נמשך מזה ג"כ דבר צניעות שלא יתפרק' הדבר הנה נתןALKI שכדה:

ויש עוד לפרש דהנה בغم' נאמר "מסורתינהו נילהה. ורש"י ציין "מסורתו" לילאה להוראות דודאי החשוה שלא תtabיש אחותה ומסורת הטימניין אבל למלה "מסורתן" בלט לילאה אפילו אם ישמע איש אחר שוב אין כאן בית מיחוש כיון דברין כך ובין כך הסימנים שוב אינם מועילים לרוחם. ואעפ"כ מסורתן רק לילאה בחשאי שלא ישמע בן אדם שלא יתפרקם הדבר וכו' והוא צניעות וסוד יי' ליראו והצניעות מסורה לילאה כי לה דוקא שידן צניעות דהיא עלמא דעתכיסיא משא"כ רחל עלמא דעתגלי הבן הדבר ותטועם טעם

מתוק לחיך:

גם' ואת "מסורת מרדכי וכו'" אר"י שהראה מראה דם נדה לחכמים לכבודה לא ידענו מהיכן דרשו זה ואפשר דקדקו מدلלא אמר ואות ציוויי מרדכי וכו' כמ"ש מקודם כאשר "צוה עליה מרדכי אך הוא אמר" מרדכי היינו אותן הדברים שהיא אינה מחויבת לומר רק למודכי בעלה הינו פתחיה נדהה (שאין האשה מחויבת לומר רק לבעה) הייתה עשו גם בעת שהיתה שומרת נדהה. אבל לא יצדק לפ"ז דקדוק דבריהם שהיתה מראה דם נדה לחכמים דיקא אבל יתכן הדבר עפ"י דברי מרכן הארייז'ל "מרדי סוד יסוד" יסוד "אבא (חכמה)" יומא אמר סוד מארו "צדיק וממילא" אמר מרדכי הוא יסוד "אבא המשפיע לחכמים. ואמר את אמר "מרדי אסתיר עשו היינו שהיתה

נשאר לך מלידת שמי עד בריחת דוד רך שעודה שני'. קטן. ואיך יעשה כל המעשה לקלל את דוד ולסקל באבנים ועפר בעפר ובפרט לדעת רזיל שהוא ראש לסנהדרין. והנה דוד אמר. יי' אמר לו קלל דכי ס"ד אדם גדול כמו זה וכו'. וגם אם הי' בן עשרה שנים הנה איןנו בן עונשין ואיך צוה דוד את שלמה להרגו ומכש"כ לפי מ"ש שע"כ צ"ל שנפל טעות בתרגם. וצ"ל שמי' בן גרא בן שמידע וכור א"כ הי' שמי' או בן שתי שנים ע"כ הדברים צדיכים ביאור. ואין אתנו די באדר עד יודנו מן השמיים:

רש"י בא"ז ואין לי ראי' אחדת בכתבובי שיצאת משאול נ"ל חול' דרשו בקבלתם בג"ש דהנה בשמי' נאמר "איש יצא משפחתי בית שאל וכו' נאמר לפניו היום יומת איש בישראל לא רצה להרגו שלא להמית את האיש מרדכי אשר יצא ממנו שע"י יעשן נפלאות בישראל וכן הוא במתרגם:

רש"י בד"ה מסורתן לילאה והוא צניעות שלא יתפרקם הדבר שמסר לה סימני' עכ"ל והנה פי' כזאת לתבין מה צניעות זאת זה דלא כזרה אין זה צניעות רק גמilot הפס אל הוא צניעות ג"כ שלא יתפרקם וכו' אבל קשה ע"ז דהוא היפך הגמ' שאמרה השתא "מתכספה" אחותאי משמע שלא עשתה זה משום צניעות רק כדי שלא תtabיש אחותה ונראה דמה ממשיענו הכתוב לא יגרע מצדיק עינו עיןיו עד שישלם לו מודה במדה וכי עד השתא לא ידענו שנאנמן הוא בעל מלאכתינו שיישם לנו שכר פועלתנו אבל ממשיענו הכתוב עניין נפלא לא יגרע מצדיק עינו הש"י איןנו גורע להצדיק אם הצדיק עושה אותה מעשה טוב ויומשך מזה עוד מעשה אחד טוב בענייןALKI הגם שהצדיק לא כיון זהה רק כוונתו למעשה טוב אחד אעפ"כ ישם לו הש"י תגמולו גם بعد האחרת. בגין הנותן מطبع לעניין להחיה'

יושב בשער המלך לא הליל רק ביוםיהם ה הם
קצף וכו' גם אמרו קצף "בגთון" ותרש מיותר
לא הליל רק ביוםיהם ה הם בגתון ותרש שני סדריטי
המלך בקשו לשלוח יד וכו' ולזה בא בעל
המאמר ומבראך אין הש"י עושה נפלאות גדורות
בחכמה נפלאה והכל במשור דהנה יוסוף כבר
הי' נתן בבית האסורים והי' רצונו ודרתו
שיוציא מבית האסורים. הנה הקציף הקב"ה
אדון על עבדיו דהנה עבד אין לו רצון בפ"ע
רק רצון האדון כי מוכחה ומושעבך לעשות
רצון ואחרון הנה הרצון הוא של האדון והקציף
הקב"ה האדון בעל "הרצון על עבדיו לעשות
רצון צדיק כפי צורך הישועה כי יוסוף כבר
הי' נתן בבית האסורים והי' רצונו שי יצא
מבית האסורים הנה נעשה לו ישועה ע"י
פעולות אדון בעל "רצון משא"כ ישועת
מדכי שבבראת קודם למכה. הנה לא עלה
זה על דעת רצון מרדכי שיהי' כדי רוח
שריצה המן לתלותו ולאבד את כל היהודים
ושיהי' רצון מרדכי שהוא ירכב ע"ז על סוס
המלך והמן יכרינו לפניו ואחיך יהלווה על
העץ אשר חcin לו זה דבר שלא עלה ע"ד
ורצון. וזה נ"ק "נִטְמֵן מַוגְבָּה וַנְשָׁא מִן הַשְּׁבָל"
דבר שלא נתפס עדין בצדוק הדעת ע"כ
להזרות כי הש"י הקדים זאת הרפואה הנה
עשה וברא הרפואה ההפך מישיעת יוסוף
הינו שהקציף "עבדים שאינם בעלי הדzon
על אדוניהם בעל רצון. תבן הדבר. חה
שהבא לראי' ביוסוף ושם אתו (יכבר נתנו
בבית האסורים) נער עברי. ובמרדי תביא
לראי' ויודע "הדבר למרדכי הדבר מיותר
הליל ויודע למרדכי אבל ויודע" הדבר
זהו למראדי הינו שמרדי חיכם בחמתו
מה זאת עשה הש"י בכאן ההפך מעשה
דיוסוף אשר שם הקציף הש"י אדון על עבדיו.
וכאן הקציף עבדים על אדוניהם. ע"כ שרצו
הש"י לעשות בהו "נס דבר שלא עלה ע"ד
ורצון כנ"ל ז"ש ביוםיהם ה הם ומרדי יושב
(עדין) בשער המלך אין שטן ואין פגע רע
אוי ארע דבר אשר לא כdot היפך המנגג

מראה דם נדה "לחכמים דייקא והנה בזה
שהיתה מראה דם נדה לחכמים היה הכנה
לנאלה דבר נאמר בשם מREN זיל דהמן
עם ורש אשתו ויעציזו הי' יונקים מה"ג
דמנצפ"ך וה' דמים טמאים באשה נגד תה"ג
והנה שמרהفتحי נדהה ותראתה דוקא
לחכמים הבן הדבר ועי"ז ביטלה קליפה המן
ועת לך:

כאשר הייתה באמנה אותו וכו' שהיתה וכו'
וטובלת ויושבת וכו'. דרש "bamana
נאמנת אשה לומר טבלתי. הנה התיס' הקשו
הא בעי הbhga. אבל פאשר תדקיק בדברי
רש"י אומרו שלא תהא מאוסה לצדיק
משביבתו של רשע לא אמר מבעלתו יש
לפרש בדברי הזוהר והאריז"ל דהשבעה
שידיה במקומה לשמש תחתוי אבל הכתוב
היעד ותליך אסתור וכו' ע"כ כך עשתה
בודאי הייתה בא ושובבת אצלו רק השימוש
לא עשתה רק ע"י שידה ע"כ א"צ הבחנה
ולפי"ז הוא אשר נשמע מהמגילה שלא הטיל
בה זההמו ועי"ז הייתה הגולה מבואד

בדברי מREN :

בימים חמם ומידכי וכו' קציף בגתון ותרש
אר"ח בר אבא אר"י הקציף הקב"ה
אדון על עבדיו לעשות "רצון צדיק ומנו יוסוף
שנה' ושם אתנו נעד עברי וגוי עבדים על
אדוניה' לעשו" נס" לצדיק ומנו מרדכי
דכתיב ויודע הדבר למראדי וגוי יש להתבונן
מஆוד במאמר הלו"ז ה"א מי הוקשה לו
שהוצרך לדרוש ב' מהו הדורש שהקציף
אדון על עבדיו ועבדים על אדוניהם מהו
חלוקת והחידוש ג' ביחס אמר "רצון צדיק
ובמרדי אמר "נִטְמֵן לְצִדְיק ד' הַדָּא" שהביא
על יוסוף ושם אתנו נער וכו' אינו מובן היל
להביא קציף פרעה וגם למה צרי' לראי' והוא
מבואד וכן בראי' למראדי ויודע הדבר
למרדי ביותר היל להביא קציף בגתון ותרש
וגם אין צורך לראי' ונראה דהוקשה לבעל
המאמר אמרו ביוםיהם ה הם ומרדי יושב
בשער המלך קציף וכו' ליל לומר ומרדי

במחשבתו שרצה שיפול הפור בוה החדש ונשלמה כוונתו ושםת' :
ולא כי יודע וכו' ובשבועה באדר נלד כי פטירת משה בז' אדר נוכל לתהובן מtower המקראית. משאכ' לידתו הוא עפ"י מדרש חז"ל הבנה והוא שמה בדבר הפור ומן השם היה היה נסiba שיפול הפור בחדש לידתו והכוונתו לבירתו של א"א ביום י"ד לחדר זמן שמחתינו והיא שעמדה לאבותינו להתגוטס להם ניסים פלאי פלאות.

ישנו מן המצוות נשמע מדקאמר "ישנו ולא קאמר ריש עם אחר :

ישנו עם מפורר וכו' ע"כ לדרשא :
עם "אחד. הנ. רתיבת "אחד מיותר זההיל תום' בר"ה "הכסף נתן לך גימ' והכסף עולה "העץ בעז בוה זההיל "הכף יהיה לך כיון שהי' עליין בידו ואחשורוז לא נתן לו מאומה כדאשכחן בעשו אחוי יהיו לך להיות שלא קיבל עליין המתנה אבל פיו הכספי "הכסף" נתן לך היינו העץ :

די"ד רשי' בר"ה משל וכו' "בלומר יש להלד. עשה כלומר. וגם האדריך לא צורך שМОבן הדבר בווות פירושו אבל להיות כל איןך דרישות מאייה יותר לשון או קיזוד אבל תא יתכן הפסיק שפир רך שמיליא מובן הדבר מסיפור המעשה שכך הוא הדבר. וח"ש "בלומר אין שום יותר בפסק לזרוש זה רק יש ללמד וכו' ומשמענו זהה בעל המאמר להבין נפלותיו ית"ש שוג'A אחשורוז רצה מאד בדבר והשי' היפר עצתו והיפר דעת בעל בחירה בשבייל הצלת ישראל.

גמ' ויסר המלך את טבעתו וכו' גדולה הסרת טבעת וכו' יש לתהובן מה עיי מה ומאי משמענו. ועוד למה שינת סדר הפסק דפסק ויסר המלך וכו' הוא מוקדם לפסק ויאמר המלך להמן הכספי וכו'. אבל תהובן שבעל המשמר דקדק למה הטיר הטבעת מקודם מבלי תשובה ואחיכ' ויאמד וכו' אבל תהובן

ההינו) ש��ף בגטן ותרש שני סריסי המלך ויבקו לשלוח יד אווי וידע "הדבר למדכי כי שרצון הש"י לעשות נס דבר שלא עלה עדין ברצון ובוה יונח לט' ג'ב מהDKsha למלה עשה מרדי כי כזאת להציג את אהשורוז הלא מן הדין לא מודידי ולא מעליין. ואם נאמר שזו לא אמר רק לאסתור איב' אסתור מה הגידה לאחשורוז ובפרט שדצונה היתה לפטור ממנה ובזה שכתבנו יונח דתנה נאמר "ויגד לאסתור המלכה. ותאמר אסתור למלך המת אצלו נאמר לשון "הגודה ואבילה לשון אמרה. אך "הגודה הוא המשך הדברים באורך. ובנה מרדי כי תיגיד לאסתור בארכיות שלא לתהוב הוא הדבר. ושזהא hei שומע והוא היפר מסדר העולם ע"כ שהדבר הזה מסוגל לאיזה נס. ובזה יצדק ג'ב אומרו בכאן אסתור "המלך שג'ז לא לחנמ ארץ לצדיקת הללו ע"כ ותאמר אסתור למלך ניל :

בתחילה במודכי לבודו ולבסוף וכו' ממשמענו בוה כדרך שהיתה הצרה כן הייתה היישועה. ומדכי בא לפני המלך וכו' ומדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות וכו' ואחיכ' והעיר שושן (אשר בתוכה הרבן וסנהדרין) צלה ושםה ואחיכ' ובכל מדינה וכו' שמהה ושושן וכו' ומשמענו עוד בוה עפ"י מ"ש הארזיל שהי' המן מבתי" נחש. "והנחש הוא השטן הוא היצайд". ונכתב על היצайд כי הגדל לעשות חדרשו בו ח"ל שמניח אה"ע ומתרגרה בישראל. ומניה ישראל ומתגרה בת"ת. וכל הגדל מחייב ידרו גدول הימנו. וכן הי' עניין גידורי המן תחילת נתגרה בגדור הדור מרדכי ולבסוף ברבן ולבסוף על כל ישראל הנה תורה במנגגו כח שרשו העצם בקליפה והשי' הצליט והшиб גמולו :

כיוון שנפל פוד בחודש אדר שמה שמהה גדולה וכו' רקדקו מדקאמר לחודש שנים עשר "הוא חדש אדר תיבת" הוא מורה הידעו היינו החדש שכבר היה ידוע לו

לו לב משכיל דואה את זה. הנה הסידת כביבול מעל יידו מרשותו כאילו ח'ו הטבע נתונה להמן לעשות כרצונו. והיתה דרכו צלחה בכל אשר רצה מבלי מוחה. והנה כאשר הבטיחנו יוצרינו כן עשו אבותינו תשובה מעליותה והועילה להם זה יותר מהגבואה. וזה ששינה המסדר והביא מוקדם פסוק ויאמר ואח"כ ויסר וכו' כי כן ראוי להיות הסדר. אבל ארע הדבר שלא סדר לרמו העניין הנרצה שזה תועיל להם יותר לשובה וכן נעשה להם נס מלבש בטבעת הטבע. וזה שתמצא בהמן נאמר ויסר המלך את טבעתו מעל יידו כאלו הסיר ח'ז את הטבע מרשותו ויתלה להמן יגוזר ויעשה ח'ז. ואח"כ בעת הישועה נאמר ויסר המלך את טבעתו אשד העביר מהמן ויתנה למרכי לא נאמר מעל יידו. והכוונה כי הסיר מלכו שי"ע את טבע ויתנה למרכי הוא הצדיק יגוזר אומר ויעשה לי כי צדיק מושל ביראת אלקים הוא גור וקהב"ה מקיים. ע"כ לא נאמר מעל יידו כי הצדיק המושל על הטבע הוא ברשות הקב"ה. הקב"ה מקים דבריו כפי שיגוזר על הטבע. הבן הדבר :

יותר ממה נבאים זו' נביאות למה מנה אותם די לשיאמר סתם מכל הנבאים שעמדו להם לישראל. אך להיות דהרביה נבאים עמדו להם לישראל רק לא נכתב רק הצריכה לדורות (והמה מ"ח זו' נביאות) ואמר בזה הסרת טבעת יותר צריכה לדורות מכל הנבאים לידע שבטבע מלבש השגחתו ית"ש. וכשרואין ח'ו התנהגות העולם כאילו ח'ו אין מוחה הלא ידעו אשר רצונו ית"ש ישבו אל יי' ויתגלה להם שהוא משגיח גם בטבע ומרחם ינדלים בעל מבועי גם בגנות בשעת הסתר פנים לא עובנו אלקינו ע"כ כל הנבאים לא פחותו ולא הותירו רק מקרה מגילה שהיא הדבר הנזכר לשישראל בכל דור ודור בכל רגע ורגע כי אין שם דבר טבעי מבלודי שפעו והשגחתו ית"ש :

מ"ש בשמו יית למשה הנה שוכב וכו' וко' וכו' והפר וכור אשר כרתי אותו וחורה אף בו ביום ההוא ועוזבתים והסתתר פניו מהם וכו' ואמר ביום זה הוא הלא על כי אין אלקינו בקרבי מצאוני וכו' ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא וכו' הנה יש להתבונן מלבד אמרו ואנכי הסתר וכו' זאת מיותר שכבר אמר והסתתר פני וכו' אלא שהוא ג"כ שלא סדר כי נאמר מוקדם ואמר ביום ההוא הלא על וכו' הנה הוא תשובה מעליותה ולמה יאמר שוב אחריו תשובתם ואנכי הסתר וכו' אבל גורצה לדעת הוא כך אמר הש"י. וחורה אף ועוזבתים (כאילו ח'ז נזובים לגמר) והסתתר פני מהם (כאילו ח'ז נתונם תחת הטבע מבלתיMSG) והי' לאכול (מלוי מוחה). אבל הבטיחנו יוצרינו ואמר ביום ההוא (תgem) שיתירה העניין בטבע וכבר מסולק ההשגה עכ'ז לא אלה חלק יעקב רק מאמין ביז'ר כל הוא אלקינו ויאמרו) הלא על כי אין אלקינו בקרבי מצאוני וכו' היינו הוא הכל בהשגה רק להיות שבתוכך קרבי לא זכרתי את אלקינו אלף גורי ע"כ הסתר פני' ממנין. אבל הכל הוא בהשגתנו ממילא אשוב אל יי' וירחמיינו. והנה אמר הש"י שיגיע הזמן הגם שישבו (להיות שפנו מוקדם אל אלקים אחרים ולא הועילו להם הנבאי' וניסים באתגלילא) עכ'ז ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא (שם הישועה תה' בהסתתר פנים בלי נס נגלה בשידוד) על כל הרעה אשר עשה כי פנה וכו' ולא הועילו להם הנבואה וניסים נגlim. ויעזבם בהסתתר פנים זאת אשר הועילה להם יתשובה. ע"כ גם הישועה תה' בהסתתר. ומזה התבונן אמר רוז'ל אסתיר מן התורה מנין ואנכי הסתר אסתיר. והוא עניין הנרצה בסיפור המגילה. העניין אשר נעשה באחשורוש שהסתר הטבעת קודם האמירה. המעשה הזה את נרמות בלבד העליון כביבול ויסר המלך (מלכו שי"ע) את טבעתו מעל ידו "טבעתו היוינו הינו הטבעים. הנה הוא משגיח בטבע ומנהגה כרצונו וכל מי שיש

רמה קרני ולא רמה פci וזו היא רמה קרנו נבוואה לישראלי שנמשח בקרן נשכה מלכותו וממי שנמשח בכך לא נשכח מלכותו והطעם נ"ל "פרק בניי יומלך קרנו בניי יומלך לעלם ועד. ובזה יונח לי מהיכן שפטו ישראל למנות השמונאים למלכים ראו שנעשה להם נס "בפק אוי הבינו שמן השמים מסכימים ליתן עליהם הוז מלכות לשעה עד יצמה קרן לבית דוד וזה שאנו אומרים וקרנו תרומות בישועת מצמיה קרן ישועה. שהישועה תהי לבית דוד בקרן ולא "בפק חמונאים:

בסתר ההר וכיו' על עסקי דם הבא מז הסתרים. ותיבת "ההר יצדק לפיז" כי קיינן ופתחי נדה הון حق גופי הלכות כהרים וגבעות. ורצתה לרמו לו דוקא בשאלתנו זו שאין דעתני דמים בלילה היינו דין נפשות וכדמיסיק:

רש"י בד"ה וכי דעתן וכיו' והוא כתיב דעתנו לבקר משפט. וכותוב והוקע אותם וכיו' הביא הפסוק של תורה אחר הפסוק דרבואה כי הפסוק דרבואה נאמר על הפסוק דין שאסור לדון בלילה. ופסוק תורה נאמר על קיימן הדין היינו דין מיתות אין מיתין בלילה ובזה יונחה כל קשותות התום' שהקשו:

די"ד בד"ה מורד וכיו' קשה א"כ גרשוי וכיו' דעתני נפשות מתחילין מן הצד מדכתיב גבי נבל ויתגרו וכיו' ויחgor גם דוד חרבו והוא מורד במלכות הוה ולא בעי למידיני ולפ"מ"ש לק"מ. דברמת הם דנו את דעתנו אם מיקרו מורד במלכות האיל שנמשח דוד למלך או לאו האיל שלא יצא טبعו בעולם. וע"ז ה' הדין של דעתני נפשות. ונגמר דעתנו בינויהם שמייקרו מורד במלכות. וכיון שניק מורד במלכות אין דעתן כדין המומתין בסנהדרין ומענין אותו גם בלילה. וא"כ הגمرا מוכחת ספר דודי נפשות מתחילין מן הצד. דבשעת הדין ה' כדין הסנהדרין (יהיא סתרה דינים שאין דעתן כמורד במלכות ואסור לדונו בלילה) יהקושיא

ר"ג אמר קרייתא זו הלווא רבא אמר וכו' עמש"ל בפתחת ר' דימי:

רש"י בד"ה נביאים שהוצרכו לדורות וכו' עיין השבונו מה"ח נביאים וכותב על שנים שחדרו ממנינו שלא ידעם ועיין בע"מ אמר אכ"ח ח"ב פ"א שכטב שני המה שם ועבר. שם. ויאמר יי' לה (ע"ז) שני גוים בבטן עבר כי ביוםיו נפלגה הארץ. נביא גדול ה' עבר. ועוד החסיר מהמנין שר' מחס' ברוך נdry. והבנ尼斯 תחתיהם חנני ועדד ובארי והנביא הוקן היושב בבית אל ועוד יש לפפק בזה הרבה ולהבנ尼斯 תחתיה אחראית' ויש בזה מקום עיון מה הוא גבואה הנצרכה לדורות אבל עצת קצרתי להיות אין הדבר מעיקר מצות המסכתה הזאת. וא"ה עת להגנה ויש להתבונן למה לא יתחשבו ארם ותוה ונח ובנינו ואיבר ואליפ"ש בהם נביאות לישראל ע"כ יש להתיישב זה לעת כי ירחיב יי' לנו:

ושבע נביאות כל הדאמות נביאות ה' אבל לא נתגנאו דבר שהוא מון הצורך לדורות ועמ"ש במס' ברכות אמרה לאה ראש מה בין בני וכו':

שנא' כל אשר תאמר אליך שרה. הנה לא טאמר כל אשר אמרה אליך. הינו גרישת בן האמה אלא ע"כ כל אשר תאמר אליך מהיות והלאה שמע בקולה ולמה כוזאת ע"כ כי גבואה היא וכל דברי' אמרת זהה שישים כי יצחק יקרה לך זרע ומה שאמר כי לא יידש בן האמה וכו' גבואה הוא

שהיותה מתגנאה כשהיא אחות אהרן הנה הוא באילו מפורש בכתב שנתגנאה:

שיולד משה ומיקרו נביאות לישראל: שהיותה עשוה פתילות למقدس. ע"כ וכתה לנבוואה ולמדת בנבוואה זאת לישראל מי שעשוה פתילות להאר במקדש מאירין לו בנבוואה. ומהז למדו כמו כן בתורה גרגיל בנהר הויקן לי' בנים ת"ח מאירין בתורה נ"ל:

שהמorder גם בעודנו חי יוחשב כמת להתריר את אשתו. זאת מכלל דעתך אחריתך מעשה דיבבת שבע תכשלה בסברותך זאת. הנה ב' הדברים שלמדהו אותו ולימוד השלישית יתabar להלן ומהו בין לדעת בעל ע"מ בין לפירושינו קשה היא עבי הבחנה ג'ח וניל' דהנמ' אידך להתבונן בגמרא:

ומסקנא הכי הוה והיתה נפש אדוני צוררת
בצורך החיים יש להתבונן מהו
ומסקנא הכי "הוה הל"ל והכי הוה גם לא
אץ' למיידינה כי דבר ידוע לבב כי רב.
וגם Mai Shiyti' דפסוקה והיתה בשפ' אדוני
לבאו, לא דרשנו בו מאיכה. ויתברא הענין
עפ' דברי הזוהר בראשית דף ח' ז"ל דוד
מלכא בשעתא דאיירע לי' ההוא עובדא דחיל
בזהוא שעתא סליק "זומה קמי" קוב"ה
וזайл מר' דעלמא כתיב ואיש אשר ינאנט
וכו' דוד דקלקל וכו' מזו אי' קיב'ה דוד
זוכה הוא וכו' דהא גלי קדמי דאונדנת לי,
בת שבע מיום אדיתברו עולם. אי' אי
קמץ גלי קמי לא גלי אי'תו בהיתרא הוה
מה דהות רהא כל אילון דעליו לקרב לא עאל
וחוד מיניהם עד דאפטר בגט לאנטתי. אי'
אה' הוה לי' לארכא תלת ירחין וכו' אי'
גלי קדמי דאור' לא קרייב בה לעלמן וכו'
אי' מארי דעלמא הא מה אמרית אי' קמץ
גלי דלא שכיב בה אור', וכו' ותי אי' ידע
דלא שכיב בהדה לעלמין אמאי שדר לי'
דוד ופקיד עלי' לשמשא באנטתי וכו' אי'
חויא לא ידע אבל יתר מثال יהיז אודין
וארבע ירחי הוה דתנן וכו' מיד אהדר
"זומה לאטר' בפח' נפש ועל דא אמר דוד
לויל' יי' עורתה לי' כמעט שכנה "זומה נפש
עכ'ל. ועפ' זואת הייתה נבואה לא תה'י
זהאת לך לפוקה מכל דאי' אתרדי' רציל
נשמע מדברי' אם תעשה זאת יה' לך
לפוקה. משא'כ כשתעשה האחרת לא יה'
ליך לפוקה. דהנה סברתך בכאן להרוג את
גביל דחשבת לי' מורד במלכות ובכאן תה'י
ליך לפוקה כי לא יצא טבעך בעולם כי שאל

השני' האיך הושיבו את המלך דוד בדין ג"כ לק"מ דעתו הי' הדין בגיןיהם אם מיקרו מورد במלכיות יתកשייה השלישית דקאמריו בגמ' באורי' שהי' לו לדונו בסנהדרין. היוינו אם מיקrho מורד במלכו' מ"ש ואחוני יהאב בנויל:

שגלהתאת שוקה (עיין בתווך) עין בס' ע"מ מאמר אביהח ח'ב פ"א מקומן בוואתה "בהוז שוק שמאלין, גلتה את שוקה היינו מקום שפעת נבראותה. והלך דוד לאורה ג', פרטאות למד ממנה ג' דברי נבייאת א' יהיו כנבל אויביך שימות נבל (ועי'ש עוד) ב' הוהירתו על בית שבת. ג' עשה יעשה יי' לאדרוני בית נאמן עשה. לדוד יעשה למשיח (ככלו המלוכה לעתיד ב'ב') עיריש ואיה יתבאר עוד.

אמר לה המשיעי לי בס' ע"מ שאמר שהשׁב
דוד באמירה היו כנבל איביך שכבר
מת נבל ויצחה מאיסור א"א. ולע"ז דוד
הפי סובב או כסבירת שאל שנותן את מיכל
לפלטי בן ליש שהשׁב את דוד למורד במלכות
והיה כבר כמת. כי כל הקודם וכו' וכן ה'י
סובב דוד שהשׁב את נבל למורד במלכת
 והנה כמת גם בעודו חי. ואשתו מותרת.
(וכן ייל' דכן היה סברתו בבית שבע דחושב
את אורי' למורד ואשתו מותרת. הגם שאח"כ
ה'י המעשה שאמר ואחיתופל ידעו מרו'יל שראת
חתן לאחיתופל ואחיתופל ידעו מרו'יל שראת
אשר יצאה מאמתו וסביר שמלך. ע"כ ה'י מנגד
לדוד ומסתמא כל הקרוביים אליו היו
כמיוח במרידה. והוא ראי' שיצא הדבר מן
הכח אל הפועל שאמר ואדוני יואב. אבל
דוד ידע מוקדם שגמ אורי' בקשורים ע"כ
ה'י סובר שאשתו מותרת גם בעודו חי
ובפרט שכטב גט כריתות ואח"כ כשצוטו
ליילך לבתו גיב' לא חש על הדבר כי ה'י
בדעתו כמת ומעשחו איןנו אפילו כמעשה
קוף) ואbiggil אמרה לו שאין כן הדין א'
דנבל איןנו חשוב למורד כי עדיין שאל קיים
ב' ולא תה' זאת לך לשפט סברתך ואת

האדם לש"ש להתנגד בgentiles בעניין יהושפט
ויבנה לבו בדרכי יי' אבל לנשים ג' אין
נאה זהה לא מיקרי גאה אלא חשיבות:
דף ט"ז ע"א גמ' ארבע נשים פיכיות וכו'
מצינו בתורה רבקה ורחל יפת
תוואר. אבל לא קחשייך רק אותן שלא הי'
וזוגמתן בעולם ולא ידעת מהו הוצרך
להשミニינו זאת. אפשר ד' דוקא נגד ארבע
אותיות שפ' אדני: רחוב בשם זינתה. גפקא
לי' מזכותיב בית אשא "זונה" ושםה רחוב
כתיב זונה פטוך לשם. ייעל בקולה מזכותיב
וסיסרא נס ברגלו אל אהל יעל אשת חבר
הקני וכו' וואמר אליו טורה אדוני וכו'
הנה כבר נש' מעצמו אליו ולמה הזרכה לדבר
אליו כדי להזנותו עמה לחתיש כוחו כמו
שארז"ל "אביגיל בוכירתת אמרה לדוד
זוכרתני ולא השכת מייל בת שאל בראשיתה
זכותיב "נסקפה بعد החלון ולא כתיב
הסקפה רק "נסקפה הבן. הנה משמעינו
להרחק מזכירות שמות הגנים ומkolon וראייתן
וחירתן כי לפעמים יכול לבא לידי מכשול
ע"י כל אלה:

ומרדי כי ידע וכו' מי אמר דעתך ברוחך לא
צעק סתום צעקות מבלי מאמר כי
אין זה מתייק החכמים וגם איך תלוי זה בזה
ומרדי כי ידע וכו' משמע שידע איזה דבר מה
שהלא ידעו אחרדים ע"כ ויצדק וכו' הלא כ"ע
ידעו כי הדת ניתנה בששון נבבה המן
מאחשורוש דיק ומדכי ידע השיג שורש
המן (קליפת עמלק) מהדעת ומן הוצרך להה
למלחמה הרבה פוק חז' מ"ש בהור במלחמת
עמלק שאמרו שלא תהי מלחמה כזאת עד
ימות המשיח בבייאת גוג על ישראל. וזה ש
ויצעק על מה שידע גבה "המן" מאחשורוש
הינו שאמור זה בצעקתו שלא הי' חושש אם
הגינוי היה גורה מאחשורוש או הי' בנקל
לבטלה. משא"כ המן עמלק וג' ב' ממשיל
בעניין בקום עליינו אדם ולא מלך עיריש
וג' וכו' ומרדי כי ידע וכו' המעשה דשאיל זקיini
שהרי' את אג' ועבר על ציווי הש"ת ע"ז

קיים מכל דaicca אחריתוי באורי' או לא
יהי' לך לפוקה הריגתו כי באמת הי' מورد
במלכות הרי לימוד א' וגם מה שתרצה לבא
עלי' בעת דחשתת לנבל כמת לא תהי' זאת
לך לפוקה כי הגם שמורד McMullin דaicca
חי אשטו אסורה מכל דaicca אחריתוי מעשה
דבת שבע שם לא הי' לך לפוקה כי גט
כrichtot יכתב ארי' הרי לימוד ב' וגם
אפילו כשמיות נבל כפי נבואה או אתה
תרהרנו א"א לך לבא עלי' בעת לא תהי' זאת
לך לפוקה דציריך הבחנה ג"ח מכל דaicca
אחריתוי מעשה דבת שבע דשם בהיתר הו
דיתיר מתלה ירחין יהיו. ע"כ אם תשמור
אי' בעת מבוא בדים הללו. והיתה "נפש"
אדוני צורחה בצרור החיים ולא תשכנן
דומה "נפשך. משא"כ אם ח' תעשה הדבר
בעת הי' פ' פ' לדומה ליקח את "נפש" ווה
שיעור דברי הגם' ומסקנא וכי הו רצ'ל
מסקנת דברי' הי' והיתה نفس אדוני וכו'
רצ'ל בעשותך המעשה דבת שבעAuf'יך
תהי' نفس אדוני וכו' הא לך ח' י' מידים
מוסדרים בדבריה וימתקו מעד בדברי הגם'
גיל:

שלבשתה רוח'ך ונבואה לישראל ימי
הפורים לא יעברו מתקד
היהודים וכו':

שمنה נביאים וכו' נרי' ברוך וכו' לפי
הסבירא דלא קחשבין להו לנביאים
צ'יל שנתנו באו ולא נכתבנה נבואה. בעל ע"מ:
תומ' בדיה דאנג'יריה וכו' קשיא וכו' לדעת
יל' שאני רחוב דאנג'יריא קודם
הכיבוש. וע'יל שעפ' הדיבור נשאה שנתנו באו
עליו יעקב וורע' הי' "טלא הגנים הינו
משלשים ואחד מלכיהם. כן פ' הפסיק בעל
מג'ע קצת באופן אחר:

רש'י בדיה לא הנה יהרא לנשים לא נאה
חשיבות לנשים. פ' זה דלפי פשוטו
יוזכרה משמע "גאות והגה" גאות מדה רעה
לא נאות אפילו לאבושים. והש'י אומר אין
אני והוא יכולון לדור אבל לפעמים מוכחה

ועכשו ברצון. ואפיו לדעת הזוהר ומן הדריזיל שאחשורוש לא נגע באסתור אעפ"כ אסורה לבעלת כיון שנודע שבאות אליו ברצון עפ"י דוד תורה איתה נאמנת לומר לא נבעלתי כיון שיש עדים שבאות אליו ברצון ובזה יתרכז קשיות התוס' למה לא גירשה. דברם יגרשנה אז هي נראתה שחושד אותה שהיא נבעלת אליו ובאמת מרדכי ידע אבל אין אדם טמן על עצמו בענין ר' זכריה שאמר המעון הזה לא זהה יהה מתחזק ידי ואעפ"כ לא האמינוו:

ויעבר מרדכי איד' שהעיר יום ראשון של פסח בתענית דודאי מהראוי לדורש מהו ויעבור" דלא היליל רק וייש מרדכי מכל וכו' ע"כ לומר ויעבר" מלשון עכירה ומשמענו שעיה עכירה לשמה תענית בחג. וביטול מ"ע דמצות ומרורים וכבר כתבנו המקובל בידינו דעתו של עכירה לשמה לעורר רע על ראשיהם יחול המיעיקים לישראל הלא הוא בכתביהם אצלינו בספרינו אנרא דכללה:

בעבר «ערקומה דמי לא להלן בדף כ"ח פירושי» "ערקומה שלילות של מים מכנסין ורכך הוא השורש של התיבה "ערק—"וקם הינו שמאים הם שלילות מושכים. מילא עורקים ובורות" וושים בו חפירה "וקם מכונם. והנה הגם שהי" "נהה. עבר מרדכי במקו' שעשו היה עכירה לכינוס הגאים להורות לישראל שנשלים למים שהכינווס יפה להם כמו המכונסים:

אל אני ברכת הדירות וכו' ג'וז המאמר שייך לסאןeahשוש אמר לאסתור עד חצי המלכות ותעש חצי המספר של תיבת מלכות הוא "רחם ונתקיים בה שנעשה לה רחמים ונתקיים מהי" למה ר' :

צעק. גבה המן מאחשורוש לא הייתה חושש כי אם כי אחשורוש העושה משאכ' המן מזרע אגנו אשר בו עבר שאל על מצות הש"י תושש ביותר שהיה' הקיטרוג רב בדרבר:

ושМОאל אמר גבר מלכא וכו' היו ידע את כל אשר נעשה שהגוזרה גוזרה בגביה מרומים. וזה שהי' אומר בצעקו כי הגוזרה יצא דחוקה בשמים ממעל ע"כ ימיהרו לדקיק על דלתיהם. שפורה נדה דרש ותחלחל לשון חלל כפירושי שנעשה איזה פעולה בחלל. והיינו פריסת נדה שבא פתואם ע"י פחד ובהלה ומשמענו בוה שוה הי' סימן על התגברות הדינים ה"ג דמנצפ"ך כנודע סוד חמשה דמים טמאים באשה נגד ה"ג. ויל' עוד שהי' לה לסימן שהגוזרה הוא על שהשתחו לצלם בימי נ"ג וחסו על דם ומhraוי הי' למסור עצמן על קדושת השם ע"כ נעשה לה סימן בדם:

ור' י' אמר שהוצרבה לנקיי' דרש ותחלחל לשון ב' חללים גודלים וקטנים זה הי' לה לסימן שהגוזרה הוא שנחננו ואכלו מותרות מסעודין של אותו רשות ונדבקו הקליפות הנגהנים מן המיתרות בגופם ומה הבינה אסתור לעשות תענית למפרק גופם תמורה ההנאה.

הtan זה דנייאל דלמי נפקא לו לידע מה שם השליח. ע"כ להשミニינו דלקחה שליח כוה אשר הוא מלומד בניסים ושמו הי' דנייאל מספרו שהוא למספר שם "המן בקילפה ויהי" מעיר לעוזר זה לעומת זה עשה אלקים. וג'וב להיותו מבני בני' של אלה יהיו תשועה בהצטרכם לבני בני' של אלה ושל רחל כמש"י. להתקומם נגד קליפת עמלק מלך "ערד בגי" רחל" לאה והסיבו את שמו "הtan שזאת שם השמייני מע"ב שמות ובו הרג משה את המצרי כענין הנרגז בתורה למה "תכח רעיך והшибו להרגני אתה אומר כאשר הרגת את המצרי:

מעשה מלאך אחד נשאה חן בעיניו הוא מעשה המלאך השני שהמלך עלי' חות של חסר זהן. ווישט המלך וכו' הוא מעשה המלאך השלישי: שתי אמות הי' מדקתייב אשר בידיו: משמע כי שער אורך היד של כל אדם. והעמידו על י'ב דרש בידיו ב' י'יד

שהי' ב' ותוסיף י'יד:

ואמריו לה על שיש עשרה דרש בידיו האיז הוא הפעולה ואינה נחשבת רק דרש ב' ב' י'יד שני' ב' ותוסיף י'יד ואמריו לת עשרים וארבעה דיק' בידיו סתם הינו שני' אורך שתי אמות כמידת היד ודקתייב שני' בידיו אשר בידיו הינו שנתארך מנין בידיו

הינו ב':

במתניתא תנא על שנים דרש "אשר בידיו אשר ר'ית" "שנים" "אמות" "רווחב" "מאדים ג'ב דרש" "אשר" "אריכות שרבים ר' .

ויאמר לה המלך לא אסתור המלכה לא נאמר כן במקרא רק ויאמר לה המלך מה לך אסתור המלכה דיק' בא לדיק' דנהנת לאסתור המלכה דיביד ולמה ממשיענו שהוכיר את שמה מה לך אסתור המלכה אך הוא לאזרות הדרשה שאמר שהמלכה העילונה הוא עדין בבח' הסתר ואין זמן לבניין בהמא'ק: מה ראתה אסתור שזימנה את המן. ר'א אומר "פחים טמנה לו שנא' ייה שלחנם לפניהם לפת" רצ'ל הביטה מה שאמר דוד על ארשיהם יה' שלחנם לפניהם לפת'. כמו "הפח שמזמנים בו מני מאכל. ובא העוף לאכול ועיז'ו נלכד במצודה כן הוא בראשים שע'ם שהם עוסקי' במאכל ומשתה בוהם נלכדים והנה ראתה כן בדבורי רוד הנאמרים ברוח'ך והכינה לפניו שולחן והשי' לא יעשה תורגו פלスター ויקיימ הפסוק יה' שלחנם ובפרט שהוא האמור במזמור ס'ט למנצח על "שושנים לדוד שדור בני' "שושנה" וגם על שושנים אותן הצדיקים שבשוון:

אל תה' קללת הדירות וכו' ג' שיד לכוא דנהנה תראה שהשי' חסם את פיהם בגיןות הראשונות לא נכתב רק להיות עתודים ליום הזה ולא נתרפה מה יעשה. כי לא רצה השyi שיוציאו מילין מפיהם: בא וראה שלא כמדת הקביה וכו'. וכך נמי ברא השyi הרפואה קוזם למכה:

צדיק אבד לדודו אף כאן אסתור אמרה וכאשר אבדתי אבדתי. הנה לא אמרה עאנדתי רק אבדתי הינו שהיא אבדה את הצדיק' בית אבי' וכן אמרה הגני אובד אותה צדיק. ניל

וכל זה איננו שווה לי וכו' בשעה שראה וכו' וכל זה דמשמע כל עשירות שליל Cain' לנגד זה מה שראה את מרדיי וכו' והוא דבר זה. ע'כ פירושו שמרדיי ה' לו עליו שייעבוד עבדות ומה שקנה עבד קנה רבו:

עתיד הקביה להיות עטרה בראש כל צדיק שיד' לсан' ה' הדבר לסימן ומרדיי יצא לפני "המלך" (סתם) וכו' זעטרת זוב:

ותעמד בחצר וכו' איז לוי כיוון שהגייעה לבית הצלמים אדם לא בן למה עמדה אלא ממשיענו שעמדה להתפלל להיות שנסתלקה הימנה שכינה בהגיעת הצלמים להורות שנוצר הعون שהשתחו לצלם. והנה נפשה בשאלתה שמא אתה דין על "אונם כרצון להורות גם על ישראל אשטי' הינו בדבר מפחד המלך עליהם:

ויהי כראות וכו' ארי' ג' מלacci השרות וכו' דהיל' "וכראות המלך כמ"ש וכראות המן את מרדיי מדקammer ז'והי משמע שננתהו איזה הו' חדרה ודריש לה מן הכהוב. שלשה פעמים נאמר בפסוק לשון מלכות. וכראות ז'ומלך את אסתור המלכה וכו' ווישט "המלך" לאסתור. הנה לא כתוב לאסתור "המלכה כי בכוונה מכוונת דיק' שלא להזכיר דיק ג'פ' לשון מלכות להורות על ג' מלacci השdat ז'יק' מפשיהם מן הכתוב עומדות בחצר. משמע בקומה קופפה הוא

שנת המלך רק שנתי יתרפרש לשון "שניות".
הינו השני וולמות של המלך מלכו ש"ע הינו
עלונים וחתונים של מלכי מרים צעקו
בשים ממול. וישראל הריעשו ככבי רום
וכסיליהם על הארץ מתחת. אבל לדעת יש
לפרש נדו עלונים בא לפרש שנת המלך
השניים של המלך כי הגזירה הייתה גורה
בהתוות הי' מהופכת. כנודע מכתבי מרדן.
והשי' שינה לטובה והיפך השם הי' להיות
בסדר חסן גמור. ועיין נתנות בתחוני
רחמי' וויש נדו עלונים ועיין נדו
חתונים ותתרפרש לפיו' כפשו' נדו
עלונים נדו תחוניים הינו שהי' עלונים
ושהיו תחוניים נדו כי נשטו מקומם
ונתנו מתחנו לעליון ומעליון לתחנו:
רשוי' נדו עלונים שהי' מלאכים וכו' לפי
זה הפירוש הוא כך נדו עלונים

המלאכים כדי לנדו תחוניים אהשוויש
ועל כריך תצרך לפיו' לפרש "שנת" המלך
לשון "שניות" הינו וולמות של מלכו
של עולם וכן לפיו' השני שברשי':
גט' רבא אמר שנת המלך אהשוויש ממש
ואא דלא כתוב "מלך" אהשוויש
דנפל לו בעתו דאגה מפתה שהיא מלך ומן
הדרך לקנות בו וליטול עצה עליו כי הכל
מתקנאין במלך. והוא דלא כתוב שנית רק
שנת הוא להורות שתוא מפתה שראה שנייה
מא' דקמן דומינתי וכו' :

דף י"ו ע"א כתוב שלמעלה לא כשב'
אשרענן דאי עבירה מכבה
מצואה. הבן הדבר: הבין לו תנא לו "הכין"
שמעתי בשם הרב הקדוש מ"ה לוי יצחק
מברדייטשוב זצוק"ל דיק מדקתי הבין
(ורצ"ל לא כתיב עשה) משמע הי' מן הצורך
להעשות הדבר "בחכנה בעין מצוה שמן
הצורך לעשותה בהכנה. משא"כ עבירה
נעשית לתואנית. תנא לו "הכין" ומזכה
קעביד ע"כ נעשית בחכנה עכיד. ורצוינו
לומר מן השם ידעו שהוא לצורך מצוה
וסיבב השי' שהי' נעשית בהכנה:

ר' יהושע אומר מבית אביו למדה. רשי'
פירש שמעה התינוקת אמרים
כו פ"י כן כי אין לה אב ואם ע"כ מבית אביה
הינו התינוקת שנשאו לברכה מבית אב'
למדה זאת מהם. והנה אמר מבית אב למדה.
ולא סתם כתיב אם רעב שונא וכו' וכיימה
זה הפסוק אך הוא דברמת הקריאה מירiy
מצח"ר כמשארץ"ל שלמה קראו שונא אם
רעב שונא האכילו לחם מלחה של תורה
אך דרך התינוקת לפרש הקריאה כפשט' ע"כ
גם היא למדה מהם. וכיימה הפסוק כפשט'
כדי שיתקיים הפסוק כי גחלים אתה חותה
על ראשו ווי' ישלם לך ע"כ גרמו בכאן השם
בר"ת יבא המלך והמן הים:

ר' מאיר אמר כדי שלא יטול עצה וימרוד
וח"ז עמוד לו השעה כי ידעו שדגונירה
גורה מן השמים:
ר' יהודה אמר שלא יכiero בה שהיא יהודית
ויסתירו עצם ממנה:
ר' נחמי' אומר כדי שלא יאמרו ישראל
וכו' דבריהם מבוארין:
ר' יוסי אומר כדי שייה'מצו לה בכל עת
זה ג'כ' מבואר כפירוש':

ר' שמעון בן מנסיא אמר אויל ירגיש
המקום ויעשה לנו נס עין ברשי' ולי
הקטן נראת לפרש אויל ירגיש השי' אני
צריך לעשות המזאות בדרך הטבע ויעשה
לנו השי' נס למעלה מן הטבע לקדש שמו
הגadol ברבים ולהודיע כי הכל בהשגתנו
ובדברי שאר התנאים ואמוראים מבוארין:
בליליה ההוא נדדה שנת המלך. אמר ר'
תנחים נדדה שנת מלכו של
עולם דמה הוא הצורך להשמענו שנדדה
שנת המלך לא היל להשמעינו רק בליליה
ההוא אמר המלך להביא ספר הזכרונות וכו'
אלא ע"כ המלך סתם מלכו ש"ע שהי' כביכול
הוא' בבח' שינה בגלות בבב' כנודע מכתבי
מן:
ורבען אמרו נדו עלונים נדו תחוניים.
פשו' נראת דדרשו מדלא כתיב

דאוז נאשכח למלאכי השרת וכו' הנה הדבר הזה מקובל בידם אבל נרמו במקרא דלמא נ"מ קאמר שהלך אל גינת הביתן דוקא ושב מגינת הביתן:

שבא מלאך והפליו הנה כל אלה הדברים אינם מבוארים במגילה רק ברמו להיו הענן הי' נס גסתר כמי'ש. והנה הי' בו ניסי' נגlimים אבל לא נתגלו רק למביני מדע. ע"כ הם רק ברמו במגילה. והנסתר מבואר באර היטוב ובן הדבר עפ"י משיל כמה פעמים:

אף חרבנה רשע באמותה עצה הי' דרש לה דלעיל כתיב חרבנה "אבל" להורות דה"י "ממאלי" עצה וכואכ"ב כתיב בהיא אותיות זהן בר"ח גם את ה' רמו לתשובה ע"כ גם חרבנה זכר לטוב. היינו זיכרתו בשמו האחרון הנזכר לטעמה: וחמת המלך "שכבה" שתי שכבות הלו למת. הדיל"ל "שכה כמד"א" כשר' חמת וכו' ע"כ בא לרמו ב' שכבות: אחת של מלכו של עולם. יתפרש ע"ד שפי' הארייז"ל פזוק אשר העם "שכבה לו יודען לעשות" משך "שכה כי הגבורות הם ה' והיפ" דין הם "שך ובחצראף לכל דין את א' להיות" א"דני הוא המתקה יתנווה משך "שכה ונתחתקו הדיני" ואכל מקום מдалא נבתב וחמת המלך שכבה דרשת נמי נפשו על אהשודוש:

אחד של אשתר ואחת של ושתי יש לפרש הנה אהשודוש הי' בוחינה על שני דברים אחת על הריגת ושתי שעדין לא שכחה אותה הי' בחימה על אסתר על אשר עד היום לא הגידה עמה ומולצתה. וכיהום שאירע הדבר שפטאות נתלה המן. הכך הדבר כי יד יי' עשתה זאת הכנות המופלגת הללו. שתהריג ושתי ותכטט אשתר תחתיו ולא תגיד מולדתנה עד היום בכדי שייארע הנש על ידה:

ע"ב רמו לו שעתיד בן לצאת ממנו שייצא מלפני המלך במשה לבושי מלכות ממשיעו שלא במקורה הי' מלבישי' אותו

ועשה כן למדרכי. אל מני מדרכי עד אל חפל דבר מכל אשר דברת. כל אלה הדברים הגם שהוא מקובלים אצלם עכ"ז רמזים במקרא מיתורא דליישנא ואחשודוש מוכח שכך וכך הי' המרائم של דברים בינהם:

ויקח המן את הלבוש ואת הסוס אול אשכobia ריתבי רבני קמי' ואחוי להו הלו הלו קמציה הנה בידאי כל זה הי' מקובל בידם אבל א"א לומר שלא נמצא איזה רמו במקרא בהמגילה הנכתבת לכרכז גאיסים ולא ידעת רמיותו והנראה לרמו בר"ת (מרלא כתיב וילך המן ויקח את ופי' דודאי לא בחזר המלך היו הסוסים ומסתמא הי' צריך לילך להביא כל אלה ונכתב סתם) "ויקח" המן לרמו בר"ת "חכמים ישבו" נג"ד "מדרכי" יומראת "היר" קמציה וגם רית' יי' "ניתן" מצותה "היר" קמציה חוףן וגם את הלבוש "זאת" הסוס ר"ת שם אהוה (וואריז'ל צוח לבונו כאן) והשם זהה "במילואו בגין" אצבע הנה נרמו מצות קמציה הנעשה באכבעות נתעטף מרדכי וקם לי' לצלותה. ויקח המן את ר"ת "ובאותה השעה" נתעטף "מדרכי" קם "יחידי" (כי צוח לחכמים לילך) "חימן" את "תפילתו זגה תרואה כבר הי' המן אצלו בשעה שעסוק בקמציה עכ"ז קיים בעצמו אפילו אורב חדה וכו' אל ימנע עצמו מן הרחמים: עבד שקנת נכסים וכו' ויקח המן רית' "המן קנה" נכסים "והתה מרדכי יירש" חילו: עיליה איהו לבני ואחוי' מאול וכו' וכא שקל ב' מזוז ונרמו בריבוי האתין "את הלבוש שלקה גם את הטפל ללבושים היינו הזיהה והשערות: גחין וסליק נרמו בריבוי" ואות הטום הטפל לסוס שנעשתה המן טפל לסליק על ידו על הסוס חזותי" ברתיה וכו' כי נרמו בתיבת "אבל והפו ראש כדמסיק:

תומ' בר"ה וחד ומי יעיך בדוקה: מקיש שיבה לקימה. היהת להם ג"ש מקובלתות "והמלך והמלך":

זה יויעיל למחית עמלך וכן ומרדי כי ידע את כל אשר געשה:
תעלא בעידני סגיד לי' לךו זה למשל על יוסף. הנה האדם מושל על בהמות וחיות הגבורים גם שהוא חלש מהם יכשעם בחכמו כי הוכחה היא הוכחה פkeh שבזו ועיז' כובשן כמו שנודע משלות שועלים שהפיל את הואם עז' חכמו והנה השועל הגם שהוא חלש 'בעידניה' הינו כשהוא מתגבר בחכמו סגיד לי'. כן יוסף (אין אדם חוטא בונות אaic נבנש בו רוח שנות) והנה חכמו עמדה לו ונתקדל למלך ומשל עז' סגיד לי':

ומה עשרה נרות צוי' הנה נלמד במשבץ ומה עשרה נרות לא יכולו לכבות נר אחד מישראל מלכות מדי שנק' חסיכה (כאמור לאברהם והנה "אימה זה מלכותavel" חסכה זה מלכות "מדי שהחשיכו עיניהם של ישראל באזום ובבי' ומספ') לא כשב' שלא יוכל לכבות וכו' עז' ליהודים היהת אורה וזה שדרש אז' ליהודים היהת אורה: אוראה זו תוראה כי הדר קבולה בימי אחזורש: שמחה זה יום טוב'. השפעת המוחין החכמה "יום טוב בגי' חכמה חממי" בסוד יסוד "אבא גנותן ביום זה דרך ותרונות כל הפוט וטו". ששון זה "מילה ביטול קליפה המגנת לברית. "מלך זורק מילות כלפי מעלה נאמר בו ויזנב בר' כל הנחשלים אותן אותיות נחש מילה שקליפת מלך הוא גורם לאחיזות הנחש בברית ח'ו. והיום ביטולו. כריתת הערלה וליתנו בעפר ונחש עפר לחמו. והנה יום הפורים הוא יום בריתו של משה רבינו עז'ה. והוא שעמده לישראל עד עולם להיות להם לשון יום הנכבד הזה:

ראשי בדיה אמרתך זו מילה שנייתה במסמר ובamar וכו' ומצעינו שדוד שמה עלי וכו' דבוזלת זה קשה דלא ציצית שנינגה ג'כ' במסמר ולא בדיבור אך להיות שמאנו

חמשה מלבושים המבוарין בפסוק רק להיות מכוא לנו לא גאנלה. גם שמי נס נסתה בתוכו מלובש שם הו' אשר בו נרמזין הו' מערכות כי הקוץ של יוז' נחשב בפ' עז' כ' "מרדי שהיה מוכן לנו לא גאנלה בשמו ג'כ' הו' אותיות וגם "גאולה הו' אותוי": בכיה על שני מקדשים וכו' עז' נבט הבטים דוקא בגובל בני בני' של רחל כי הוכרת שם הנכבד דוקא במקדש ונשבע הקב'ה שאין השם שלם עד שימחה זרעו של מלך ובני בני' של רחל דוקא מוסוגלים להכricht זרעו של עמלך וכן ייל בהיפך שעז' מהה דוקא מוסוגלים זהה להיות בתיהם המקדש (אשר שם מזכירין את השם) בחלקים עז' יש שייכות המאמר לכאן:

כשם שאין לבבי על בנייןachi וט', כך אין לבבי עלייכם ראיתי בספרי הקודמים וישתום עשו את יעקב וציה לעמלך בן בני' כשבצאו מצרים תדאה להודוג להם ועמלך שמר את הצוואה והשיות צוה זכור את אשר עשה לך עמלך וכו' אמר הש"י נראה דבר מי יקום צוואתי או צואות עשו (עיין בס' אלה המצוות מהר'ם האגיאן) הנה בכל השבטים נמצא משפטת ואחווה (גם שהי' בגוירותו ית'ש) משא'כ בני בני' של רחל בניין לא הי' במכירת יוסף אדרבא לא שמר המשפטה ומחל להם הן מהה מוסוגלים להכricht זרעו המשפטים אשר לא שמרו ברית אחיהם וזה הקישור של המאמר השיד' לכאן עז'ין "ישן שדעת זקנים נזהה הימנו איתא במג'ע עז' יישן בגי' רteil שנה הנאמר לאברהם בברית בין הבתרים והנה רמו לו הגלות. אבל רמו לו "הטובה שעשה הקב'ה בגלות מצרים שדעת זקנים נזהה הימנו שבר נזהה הדבר בדעת זקנים שהתחילה הדבר מראה בין הבתרים מיום שנודע הדבר להקנים אברהם ו יצחק. זה "הדעת הוועיל לנו לא כו' נחשב בחשיבות והנה נצטווינו זכיר וט' ולא תשכח כדי שיהי' הדבר "בדעת

וכתוב ישר וברכי אמרת מותם למדן שירותם דהינו דברי תורה שנך' תורה אמרת צrica להיות בתובה ביישור עיי' השירותים וכן הכא כתוב יואמת צrica שירותים אמרתת של תורה:

פרק ב

מתניתין הקורא וכו' "קוראה ע"פ וכוי יש להתבונן למה בבא א' הקורא. ובשני' "קוראה. ויל עפ"י מש' בפי' דברות הקורא את שמע ולא השמע לאני וכו' קרא ולא דקדק באותיותה וכור הקורא למפרע וכו' קרא וטעה וכור. גנה לשם בבא א' ג'. "הקורא ובבא ב' ד' קרא. וכתבנו שם פעולה ומעשה השיכת תיכ' בראש הקרייה יצדק "הקורא משאיכ' בפעולה שאינו שיכת רק באמצעות רך ציל' קרא. שאותו הפוללה לא תפעול רק שכבר קרא מעט. דנה בבא הראשונה לא השמע לאני. זה יתפעל תיכ' בתיבה הראשונה. וכן קרייה למפרע תיכ' בהתחלה הקרייה תצדק שיתחיל והי' הדברים וכו' ע"כ אמר "הקורא אבל לא דקדק באותיותה. תיבות הנדרקות זה לא יצדק בהתחלה הקרייה. וכן קרייה בטעות. ע"כ אמר "קורא והנה לפ"ז גם בכאנ' הבבא הראשונה "הקורא ניחא דזה הדין משיך שידך איפלו בהתחלה הקרייה. אבל לפ"ז עדין לא ידענו למה בבא הב' אמר "קוראה. וניחא לי עפ"י הבריתא בגמ'. תיר' השםיט בה הסופר אותן או פסוקים וקראן הקורא מתרוגמן המתרגם יצא מיתבי וכו' לא קשיא הא בכולה דא במקצתה ע"כ ממילא לשקרן מקצתה בע"פ יצא. וא"כ לא שיך לומר "הקורא על בה דאו הי' תיכ' בהתחלה הקרייה כשמתחיל לקרות ע"פ לא יצא. וזריך להתחיל בראש ולקרותה בכתב. וזה איןן דאם ישלמנה בקרייה בכתב יצא דיהיה רק קורא מקצתה בע"פ יצא ולפ"ז ציל' דגט

שםחה בדור על "הAMILת דמייא: "ז'קר אלו תפילין דבר יקר ונכבד המਸגול להפיל מודא על כל עמי הארץ והנה אמרו בגם' חז'י' לר' דתוה קא בדוח אל' וגלו ברידעה כתיב אל' תפילין קא מנחנא. וניל' פירוש דתגה על הששון ושמחה גראה ח'י' במסלך מורה שמים מעליו אבל כשמנית או תפילין המת יש עליו מורה שמים ומותר לשמה והנה הימים ימי שzon ושמחה ליהודים. ואעפ' לא יסלק בות מורה שמים כי מניחין תפילין ניל':

בנשימה זאת וכו' בולחו בהדי הדדי נפקו נשמתייזו ע"כ להרואה זו בהוכרת שמותן לא ינסום רק פעם אחת ותווך הגם בזה כי הם הי' מבחי' שעדר ספירות דקליפה וברגע אחת האילים הש' מכף כל המרכיבה טמאה וכמה זומו "רגען" ראשית "גויים" עמלק ע"כ "ברגע יצאו נשומותיהם.

חות' בד"ה צרייך וכוי גראה דהינו לכתהיל' אבל בדיעבד יצא עכ'יל'

גראה דנפקא להו מהמשנה קרא סירוגין יצא ואינו מחלק בין עשרה בני המן לשדר הקרייה ובודאי רב אדא לא יפלוג אמתניתין: רשי' בד"ה זkipא וכו' בגד אחד זה למטה מוה עכ'יל' גראה דס'יל'

דלאו דוקא קאמר על ויotta רק הכוונה על טולם שייה' בגד אחד ותפס "זיוותא שהוא והאחרון והווא"י בתחילת התיבה והוא אותן אריך אעפ'יך יהו בשאר השיטות החד' על כולם ופי' כן דאי דוקא הווא'ו" זיוותא קאמר לא יצדק הטעם על כולם.ומי שאייט מפרש כן ייל' זיוותא היא' האחרון יעשה הווא'ו' ארכ'א שיראה באל' כל העשרה תלמידים עליו ניל'. והוא תורף הגם שהמן עצמו עשה העץ גבורה חמשים כדי שיחיק אותו ואת בניו בור כרה ויחפרה ויפול בשחת יפעל ישוב עמלו בראשו היוו הבנים כמד' ואת עמלינט אלו הבנים:

תורה כתיב הכא ואמת' וכתיב ה苍ם גמ' מלמד שצrica שירותים פאמיתה של

וסיקרא וניר ודףträ לא מהני. ונראה דא"
ס"ד"א דגם לעניין הך דינא דברים שבכתב
א"א לאומרים בע"פ ג"כ לא מהני ב מגילה הך
כתיבת הינו כשכתבת בסם וכו', ועל הניר
וכו' קמ"ל לא יצא י"ח קריית המגילה בוננה
אבל כתיבה מיקרוי ומותר לקוריות בו לשם
לימוד ולא מיקרוי בע"פ לעבור עליו:

עד שתוא כתובה "אישורית על הספר וכו'"
תמונה הדבר הלא קוריין אותה ללוועות
בלעו. וסביר היהי לדקוק מזה דהא דקורין
אותה ללוועות בלעו הינו בגוףן שלנו. הינו
שבכתבת באותיות אשודית ובלשון לווע אל
באותיו ללוועות לא יצא אבל לפ"ז ג"כ לא
יונח דברישא לא קאמר רק בימה ועל מה אבל
לא איקות וצירור המכטב. ובסייפה מה ועל
מה. ובמה. ונראה לומר דהכוונה בכואנו
"אישורית שירוטות וכותב מושר כמ"ש בגם"
ובאמת זה א"צ רק כתובה על הספר ובדיו
לצאת י"ח אפילו אם נכתבת בכל לשון
משא"כ אם נכתבת בסם וסיקרא או על הניר
לلمוד בד הגם דלא מיקריא בע"פ עכ"ז א"צ
שירוטות וצ"ע בוה עד:

גמ' תנא וכן בהלול ובק"ש ובתפילה. הקדים
הلال לרבען לק"ש וגם ק"ש תדריך וגם
תפילה תדריה משום הلال נפקא לנו ממקרא
משמעות:

ע"ב תומ' בד"ה כל התורה וכו' פ"י
הكونטרש שניתנה לקרות
בכל וכו' וקשה שהרי קריית התורה אינה
מן התורה וכו' ועין ברשי' שכתב בזה"ל
נאמרה לקרותה בכל לשון. זיראה פירושו
שגם בכל לשון אטור לאומרה ע"פ משום
דברים שבכתב וכו':

תדריה הסדר וכו' מכאן קשה למה
שפירושי וכו' ייל אדרבא
סיעיטה דליישנא דהתרם כלישנא דהכא דהכא
תיקון י"ח על "הסדר הינו על" הסדר כסדרו
וז אחר זו דוקא והתאם אמרין אמצעיות
אין להם סדר הינו אין חשש אם לא אמרה
סדר זו אחר גז. ותמיינא דהתרם ס"ל דמאי

בקורא מקצתה תרגום בכל לשון יצא וצ"ע
מהה לדינא:

שם אבל קוריין אותה ללוועות בלעו מדלא
קאמר אבל "הלווע" קורא אותה
שלווע משמוע דרבותא אשמעין הגם דהקוּרָא
שקורא להוציא את הלועו הוא אינו מבין
הלשון רק שקורא הכתב בלעו עכ"ז
בלעו יוצא. ולא שיק בוה לומר כל שאיתו
מוחייב בדבר וכו' כיון דעתכ"פ גם היא מוחייב
בקריית המגילה ניל. ולפי"ז ס"ד"א דהכל
בושא מע תליה מילתא. ולפי"ז אם השומע
בליה"ק אינו מבין לה'ק לא יצא קמ"ל הבלעו
ששטע אשורת יצא: קראה סייגון
ומתגנמנם וכו' יצדק ג"כ שפיר דזה לא יתפעל
בהתחלת הקרייה:

רש"י בד"ה הי' כותבה או דורשה ומתוך
כך קראה אם כיון לבו יצא
עכ"ל. למה סיט בפירושו "אם כיון לבו"
יצא ה"ה הgambar במשנה. משמעו זה
זהנה במתניתין לא נאמר רק הי' כותבה
דורשה ומגינה ע"ז אמר אם כיון לבו משמע
בכותבה בלבד אפילו אינו אומר כלל יצא
הנה קייל "יכול בפה כמ"ש לקמן בגם"
(הן אמת לפי מי דקיל דהביב בז"ל
התיבות בשעה שכתב וגם צריך לכותבה מן
הכתב ניחא דעל כרחך כשהוא כותב הוא
קורא אבל רש"י זיל אויל לשיטתו דס"ל
דא"צ הsofar לומר התיבה בשעה שכתב
דפירים אצל משה "אומר וכותב שמדריך
הsofar הוא כן אבל אינו בתיבור עי"ש: א"כ
איך יצדק על הי' כותבה אם כיון לבו יצא
הרוי לא קרא בפה) זה פירושי הי' כותבה
או דורשה (והמשמעות "מגינה" דיל' נמי רק
בעינן). ע"כ דומיא "הדורשת כתני דמיידי
בפה דאי לדרוש בעינן. ועי' קאמר אם כיון
לבו. משא"כ בעיון לא יצא:

מתניתין הייתה כותבה בסם וכו' על הגיד
וכו' עד שתהא וכו' לא ידעתו למה
האריך התנגא לא היל לומר רק צריכה
כתיבה על "הsofar" זבדיו ומילא ידענו דסם

מידי דוחה אונשים ועמי הארץ מתקיף לה ר宾גא אטו אגן האחוותנים וכוכי' כמעט לא נמצא סוגיא בזאת דרבינא מסיע להך תירוץ ולא מתקיף. וכן' דלתירוצה דגמ' משמע מידי דוחה אונשים ועמי הארץ שיוציאין בדיעבד עפ' שאים מבינים אבל לכתילה צריכהן להבין גבס דברים שישמע פירושו של הדברים ורבינא מתקיף דהרי גם אונשינו אין יודעים הם חותרנים. ואין אנו מתריחין אע' לידע ואנחנו קוראין לכתילה בא' ידיעה הנ' הלווע לכתילה יכול לצאת באשור'י' וכן' ונשימים ועמי הארץ:

ע' היה כתובה וכוכי' היד אי דקה מסדר פסוקא פסוקא וכוכי' לכוארה מהות מה והוצרך להטוט הדבר ימין ושמאל הא לשני הצדדים קשה קושיא השניה דצrichtה כל התגילת להיות כתובה לפניו. ויל' דאיו' הי' מותר לקרות על פה כיוון שנורה יכולה בפיו ובבלו הוות כמנחת כולה לפניו והבן: רשי' בדיה ולהטאה וכוכי' כך הלמ'ם דלייכ' למימוד דוגמ' הוא דפסוקה להטאה דאטפילין ליבא שאן דפליג ולא היל' רק והלcta מאוזות ציריכן שירות אלא עיל' דהוא מדברי התנה ר' ירמי' שאומר משום רבינו דתורייתו א'ץ' שרטוט אבל מקובל בידו הלמ'ם דתפילין א'ץ' ומזוות צריכות. ועיין בתוס' דיש לפרש ג'כ' דבריהם כך:

דף י'ט ע'א רשי' בד'ה בן כפר שהקדמים וקרוא ליום הבניתה בעל כרחך צריך לפרש כן.adam תאמיר שלא קרוא עדין הבן כפר במאי עסקינן אם הוא עדין קדם يوم הבניתה ונפסק עלייו הדין אפילו אם ירצה לחזור קודם י'ז' קורא עמ欢ן האיך יקרא עמהן והוא כבר וחור ותרי כל בני הקפרים באין ביום הבניתה לעיר לקרות המגילה ועדעתם לאוור. ואם יהיה זדין כך כיוון שבאים לעיר בעי' יצטרכו להמתין עד י'ז' ויקראו עם אנשי העיר איך בטל דין הקפרים אלא ע'ב בודאי דמיידי שכבר עבר يوم הבניתה אם תאמיר דעתה. האיש לא קרא עמתן מה

דתגיא בבריתא לעיל וכן בק"ש יובטפילה חייט אם אומר בתפילה אמצעיות קודם לראשונות או החליף הראשונות. וגם בריתא דלהן מוכחה דהקפידה רך בג' ראשונות ת"ר מנין שאמורים אבות וממן שאמורים גבורות מנין וכו' קדשות וכו' ואע' במאכערת מה ראו וכו' ודוק':

דף י'ח ע'א גמ' וממאי דהאי זכירה קרייה היא. ניל' דאכלו פריך. הנו אוכרו' עמלק והן אמרגילה. הא מה אני מקים צוכר בפה. א'כ אשכחן זכירת עמלק בפה וכתב بي' בעמלק כתיב זאת זכרון בספר א'כ נשמע דאי זכרון הנאמר גב' היא דוקא "בספר וב מגילה אתיא בג'ש זכירה:

רשוי בד'ה קרייה תרגום בכל לשון זו ואצ'ל זו כתני לא ידעתו למה המתין בפירשו ולא פירש זה במתניתין. אך ייל' דבמתניתין ס'יד דכתיבא מקרא וקראה תרגום לא יצא. דמיירי על פה הגם דתרגר' בכ'ם נאמר על פה כשמתרגם עתורה ממנהג ואפלו שאר לשונות שאין מתרגמינן בתם התורה נהגה ידווע לכל שאין הקורא קורא על פה רק מבאר המקרה הכתוב לפניו אעפ'יכ' בעל מה מיקרי אבל השטא דאסקין דכתיבא תרגום נהגה מה תרגום יחשיב אעפ'יכ' איתו יוצא מכש'כ' שاري לשונות:

גמ' וא'ר אחא אר'א מנין שקרא הקב'ה וכו' דאי ס'יד למובה קרא לי' יעקב אל ויקרא לו יעקב מיבצע'ל הביא זה בכאנן להורות מי דחקו לר' אחא לפרש בלעו' יוונית יותר טוב לפירוש הרישא קראה בכל לשון היהו כשאיינו מבין הלשון וכדאיסקנא בגמ' אך ר' אחא דרכו לדడק בכך אפילו מדלא פ' מי קרא ע'כ לא קאי על יעקב התה'ז' בכאנן במתניתין מדלא פ' קראה היווני תרגום או הארמי יוונית ע'כ אכל העולם קאי אפילו יודע הלשון לא יצא ע'כ לדידי' צידיך לאוקמי בלעו' יוונית:

טבל והוה בז' מאיה טיבה טובל בלילת
ומזין עליו ביום ניל'

פרק ג

מתניתין עומד וושב אי קתני יושב סד'א
דוקא יושב כי היכא דליותי
קביעי להוציא רבים י"ח:
דף כ"א קראת אחד קראות שנים י"או
"קראה" אחד מיותר וצ"ל دائ הוה
תני "קראה" שנים יצא סד'א דעתה
לכתחילה דוקא בשלשה לפרנס הנס אבל
יזצאן בדייעבד גם בשנים אבל "אחד לא
מייקרי פרטומי ניסא. וגם סד'א כתיב הימים
האלה "נוכרים" ונעשה איתך זכירה לעשי"
מצוה שיקרוא רבים קמ"ל דיחיד מיציא את
הרבבים י"ח. וגם י"ל כפשוטו קראת אחד
היאינו שקרה אותם ביחידות הנם דעתות
בעשרה לפרטומי ניסא עכ"ז יצא גם ביחידות
וקראות שנים היאינו להוציא את הרבים י"ח
יצאו הגם דתרי קליל לא משתמע :

טוקום שנגנו לביך וכו' נשמע מסידורא
דמתניתין דמיירி מברכה שלאהויה.
מדסידר זה הדין אחד וזה הדין קראות שנים
יצאו הנה מיררי שכבר קראת ואח"כ אמר
מלוט שנגנו לביך היינו ברכת לאחרי
סידאמרין בגמ' שנגנו לביך יברך ולא
מייקרי ברכה לבטלת. ונראה דקמ"ל אפילו
ההולך למקום שלא נתנו למקום שנגנו יברך
עמם אפילו דעתו לחזור כדי שלא יתראה
שאינו מנגה בפרוסום הנס: ושלאל לביך
לא יברך אפילו הולך למקום שנגנו והטעם
כדי שלא יעשה בני העיר כאלו אין
משגיחים בסנס :

ראשי בד"ה ואין מפטירין משום האי טעמא
גופיה נראה מהה דס"ל דבריות
MPIRIN. מוסיפין ג'כ' ופלוגתא הוא בפוסקים
וממשנתינו נראה דמוסיפין כמו שתיתבאר:
מתניתין אין פוחתין מהם אבל מוסיפין
עליהם. ומפטירין בנכיא הנה

לא תצווחו לקרות עם בני הבפרים הרי
יחזר לכרף כאןך [* הנ"ה ואם הוא עצמו
לא קרא בדודאי מצטרך לקרו אעם בני הבפרים
ואפילו לפתיחה רשות ביד בני הבפרים
עשנות כן כמו שהוכחנו במסנה א' אלא ע"כ
דמיררי וכו'] אלא ע"כ דמיררי שקרא עמן
ואעפ"כ כיוון שישנו לשם בליל י"ד מחייב
לקרות :

דף י"ט ע"ב גמ' וא"ר י"ח ב"א אדר' אלמלא
נשתיר במערה וכו' לא היו
יכלין לעמוד מפני האורה שיבות המ Amar
לכאן נק' 'ספר ונק' איגרת שהי' נס אמר צעי
יש בו חלק הניסים נגלים וחלק מניסים
נסתרים כי הי' הגס הוות סוף הניסים נגלים
וחתולת הניסים נסתתרים ולמה עשה הש"י
ככה שבקצת זמנים פועל ישועות לעמו
ישראל בניסים נגלים ובקצת זמנים נסתתרים.
וכי קזרה וכו' הכל כפי המקובל ביה הנס
הוא מהמת התgalot היה אדר בגבאי מרומי
וכשאין בדרך מקלים שיוכלו לקבל אוור הגס
הנגלה הנטה הש"י מכשי בצד שמאל יתבטלו
הנבראים מרוב הטובה והאהרה והגה תראה
זה ממשה ואליהו. דרב גובריאש וכיסעה הש"י
במניהם יקר אדר כבודו בצד שיכלו לעמוד
הוא טובה גדולת מהטוב ומטיב. עד יבא
האמן שנהי' ככלו מוכנים לנבואה ונגלה כבוד
יי וכו' :

תומ' בד"ה חז' מהרש' וכו' חז' מדבר זה
ש策יד שיטמייש לאונו עכ"ל
רצ"ל והוי איתנו מחייב בדבר ואינו מוציא את
הרבים י"ח. וצ"ל דגם הרבן לא גוזר חוב
אחרש לקורתה דאלת"ה אמר לא פליג ר"י
אחרש כמו דפליג אקטן עיק בתוס' הפטוך
ותבין ודוק' .

דף ב' ע"א ראש' בד"ה ולא טובלין וכו'
אבל משעבר הים מותר לטבול
בלילה עכ"ל פ"ז זה לתוך קושיות התוס'
וממשנה דרכה דקתני בה אבל הוא עצמו
טובל בלילה ומזין עליו ביום. הינו אם לא

ע"ב גמ' לא בעי לミיטרא ציבורא. הנה דבר מצוה הוא ואעפ"כ לא בעי להטריה את הציבור. והנה "לא בעי. פירשו" לא רצאה אבל מן הדין מותר להטריה בשביב דבר מצוה רק רב חמיר ע"ז הי'. ולכאורה' האיך יצדק בה חומרה הרי קולא הוא לבני המצווה. וזהו מה שניל' בונת רשי' בד"ה לא מטרח ציבורא. שאם יلد יעדמו מפניהם. הינו "לא בעי אין הפירוש הוא לא רצה מהשידות. רק דינא הוא מוטב לבטל מאיזה דבר מצוה ולא להטריה את הציבור ולא רצאה מדינא:

תומ' בד"ה ואיב"א וכו' וכי ס"ד שיהא אסור بلا פישוט וכו' לא ידענו למה לא. הרי הוצרך להביא הא דעתו לא אסורה תורה וכו' ויל' ההכי KA מקשי וכו' ס"ד שהוא אסור بلا פישוט יו"ר הרי מעשים בכל יום שאין נופלים ע"פ ביביה' מרצו' ברצפה:

גמ' רב פישוט ידים ורגלים הוא דעתך משמע שאין זה דבר המסור לכל אדם רק לאדם חשוב. וכ"ג מכתבי מון הארי'ן' בעניין נפ"א במס'ג ע"י יהודים:

ואיב"א אדם חשוב אני וכו' אין אדם חשוב ראשי לפול ע"פ וכו' משמע אפילו ללא פישוט יו"ר. דהא לפי הסברא הזאת הדר ב' מקmittא דקאמר. רב פישוט יו"ר הדר דעתך:

אא"כ נענה כיב"ג. דכתיב ויאמר יי' אל יהושע קום לך. לו לא פריש"י התייחס מפרש הדיקוק הוא מתיבת "קום לך הינו לך אני אומר" קום כי שפיר עבדת שאתה בטוח במעשהיך שאתה נענה. משא"כ הוקנים שנפלו עמו לא שפיר עבדו ורש"י מיאן בזה דא"כ מהיכן משמע דהקפידה דזוקא על אדם חשוב. אדרבא ביותר יש קפidea על אדם שאינו חשוב ע"כ פירש. דהיקוק הוא למה זה אתה נופל ע"פ. "אתה דיקא אדם חשוב כמוך מהארוי לך ליפול אבל יקשת לפיו"ו א"כ גם יתועש שהי' בטוח אינו ראוי

"מפטירין בנביא קאי אכלתו לא אשבת לחוד הה"ד אבל "מוסיפין עליהם ויש סייעתא לתפיסק" דביו"ט מוסיפין:

תומ' בד"ה הפותח והחותם וכו' קשיא אמר לי כי היכי שלא תיסק אדעתין דמה דתני אבל מוסיפין עליהם ימפטירין בנביא קאי רק אשבת. הנה תנא בכל הבא ובבא כל הדיניין ללא מגערת ומילא נדע אלו היה בירוט דין אחר הוה תנינ' לי:

גמ' בגין לרבות שלא ישב ע"ג מטה ושינה לתלמידו ע"ג קרקע וכו' קשיא מהך עובדא דרבבי ור' א ברשב"י ב"מ דהיו יושבים לפני חכמים ע"ג קרקע ואמרו מימי הון אנו שותים אסקו לעו אספסלי. ואמר רשב"ג פריה אהת יש לי ביןיכם ואחתותו לרבי ובא רשב"ג בחולום ואחתותו גם לר' א ברשב"י (וזו רשות ראיות בוגם) מכל הליין נשמע דהרב הי' יושב במקום גבוה ותלמידיו ע"ג קרקע. והיתני סובר לומר דהאיסור הוא דזוקא כשהרב מתכבד ביותר דישוב על המטה ותלמידו ע"ג קרקע דהוא מן ההיפך אל ההיפך. משא"כ ספסל וקרקע הוא רק בדרך מדריגת רב ותלמיד. אבל מפירש"י לא נשמע כן שפירש או שניהם ע"ג מטה או שניהם ע"ג קרקע. ואפשר האיסור הוא רק רב עם תלמיד אחד משא"כ עם תלמידים הרבה הכל יודעין שא"א להזכיר לכולם מטות ופסלים ואין מן הדרך להטיל קנהה ע"כ יושבים כל התלמידים שאינם סמכים ע"ג קרקע וצ"ע עוד:

ה' כ"ב ע"א רשי' בד"ה הלכתא Mai' "בשל מעמדות: פ' כו' דאילו קאי אדר"ח הליל "והשני Dolg. ומדקאמר "אמצעי אמצעיות קאי. ומיהו בר"ח ודאי שני Dolg Dai שלishi אייכא גוירה משום היוציאן ואי תקשה אם השני Dolg אייכא נמי גוירה משום הנכensis מאן דעתך שיולי שייל' כמ"ש בוגם: והכי נאגו:

ע"ב גם אתיא תוך תוך וכי ואתיא עדת עדת. כבר כתבנו במ"א נלמד דבר קדושת השם מג"ש מכופלת דהננה מית ג"ש בתורה שבע"פ מכונות נגד מות רוחם ב"ג מדות שבתורה שבכתב ובאות בכאן מכופלת בסוד רחם ארחמננו: ב"פ רחם בני מלכות ה"ס מלכות שמים שלימה. והנה "קרח עינו הטוטו ראה שהדין קדושת השם נלמד ממנו. ע"כ רצה להתגדל בקדושה לך נא ראה אמר כי כל העדה (ג"ש דעתה) כולן קדושים ובתוכם (תוך) יי' בן הדבר עמ"ש בספרי אגרא דכלה.

תוס' בד"ה שמיין וכו' אבל הכא קשייא לא ידענא Mai קושיא דה"נ שמיין אותו כאלו הי' עבד בגעני נמכר בשוק לעולם וכן יתן להקדש והבן:

דף כ"ד ע"א מתניתין קטן קורא בתורה ומתרגם. אבל איינו פירס על שמע וכו'. עין פירושי לפי שהוא בא להוציא רבים י"ח וכיוון שאין מהובי בברבר אין מוציא אחרים י"ח ע"ל. הנה קריית התורה ג"כ איינו מהובי בדבר רק על האב מوطל למדוד. אבל קריית התורה לא מיקרי להוציא רבים י"ח דקראיית התורה איינו מהיב למי שרוצה למוד דברי תורה במ"א בענין רב שת דאמר אנן בדין וכו' ניל': [הנ"ה ולפי"ז פ' זכור נהאה דאיינו מוציא י"ח ואפשר לומר דגם פ' זכור בשמיעה תלייא מלטה ואם שומע אפילו איינו מהובי יוזא עד כאן הגה:]

ע"ב גם הכא משום הנהא הוא והא לית לי הנהא. קשה לי לפ"ז אפילו נהאה מאורות מימי הא לית לי הנהא בעט בעורוננו וכו' מי שאכל ביום אתמול יברך היום על הנהאת אתמול ויל' דכיוון שראה מאורות יודע ביטור להבחן גם בעורוננו כיון שהחווש הי' פועל באיזה זמן ניל':
תוס' בד"ה כשאתם מגיד וכו' קשה וכו' לדעתך ייל' שלא לבדו הוריידן

לו ליטול. ויש לפרש דה"ק למה זה אתה (שאתה בטוח) נופל ע"פ (כעת) חטא ישדאל (אין בטחונך בטחון בעת וצ"ע עז) והטעם ניל' דוקא אדם חשוב אם יפייל ולא יהיה' גענה לא יהיו דבריו נשמעין לדרכי השיחת כי יאמרו שאין בו ממש והוא ראייה שלא גענה משא"ב אדם פשוט. ניל' וראוי לטעם זהה מהירושלמי שהביאו התוס' :

הא והוא גרמא לי' פירושי לפי שהטיח נתקלקל בשעת הסכנה. והיא מדה כנ"מ הטיח דברים כלפי מעלה "מעלה אמר עליית למרום וכו' הנה בשעה שהיאריך היא" לעלות ממטה למעלה איטלע.

דף ב"ג ע"א דמצלו אצלוי. ובזה אין חשש אפילו לאדם חשוב ואיפלו ברצפת אבניים וע"ז אנו סומכין:
תוס' בד"ה הנ" ג' וכו' לא סיל' משומן מלאה וכרת וסקילה וכו' התנה דנקט לעיל כל דטפי מלאת מחברוי וכו' לסייע נקט' ולא לטעם:

רש"י בד"ה חמשה מרואי פני המלך ושבועה רואי פני המלך ז' הם כדכתיב שבעת שרי פרס ומדי ומהם יש ה' החובבים כדכתיבי' בסוף מלכים. דצ"ל זודאי הי' אצל מלכי ישראל ג"כ ז' רואי פני המלך כדשכחון באחשורוש (וידוקך בזה פ') הפסוק שבעת שרי פרס וмеди רואי פני המלך "היושבים ראשונה" במלכות הנה הדברים כפולים אך ים לפרש הכוונה שהעמיד ז' רואי פני המלך כעין היושבים ראשונה במלכות ישראל עדין קיימת) מミלא התקנה נגד ז' רואי פני המלך ישראל ואודה לה קושיות התוס' הבן:

תוס' בד"ה חד אמר וכו' אבל בשבתו ווישט ובויה'כ וכו' דכיוון שמותר להוסיף עליהם וכו' הרי לך מבואר שמותר להויסת ביו"ט: שם כדאיתא בימדנו דחונכה. עין במהרש"א שכטב שאינו במדרש תנחותם אבל הוא בשאלות דדר' אחאי:

לספר בשעת הקרייה כמד"א ובפתחו עמדו
כל העם :

ניחוש לכבודו דארברהם קמ"ל. דזה כבודו
שהבנות בונו לש"ש ויצא מהן ניצצי
אוריה של מלך המשיח :

פיינא דעתינו דציבורא לפי גירסתינו בגמ'
לא יתכן בוה פירשיי (ולרש"ז) זיל
היה גירסא אחרת) ואיך לפרש פיינא
דעתינו יתעכבו אל לכם ולא יוכל לעבד
את יי' בשמה והוא יאכ"ב באת השמה
נמי עבדו את ה' ביראה ואח"ב באת השמה
ممילא:

דילמא אתி למעבד מיראה לפי גירסתינו
צריך לפרש דחישין דילמא אתி
למייעבד מיראת העונש והוא אינה עיקרא
DIRAה רק יראת הרומות מבואר בהר
קמ"ל דגם היראה תחתה צריכה היא להמן
עם להצלם מתאות: **לייחוש ליקרי** דוד
קמ"ל דוד נמי ניחא לי' כי היי' דתהיי
כפרה לאבשלום :

לייחוש לכבודו דבנימין קמ"ל דשבט בנימין
נמי ניחא להו כי היכי דתחו כפרה
לאבהתינו: מאן דשפיר שומענ' שרי
לשוחויי סד"א אסור לספר בשבחו של חבריו
שמתו שבחו בא לידי גנותו קמ"ל האיטו'
הו א יותר "מדאי דזוקא :

פרק ד

מתניתין מטפותות "יקחו ספרים לא ידעת
למה שינה בכאן הלשון. "יקחו ולא
לוקחים וברשיי נראת דגרס "לוקחים אבל
גירסתינו ייקחו :

דף כ"ז ע"א גמ' אבל בית הכנסת של הרבין
כיוון דמעלמא אתி לי' לא מציא
mobeni li' דהוה li' דרבים עיין בתוס' ב'
הפרושי' נהga לפידוש הא' הגם שלא נתנו
הרבים כלום בבניינו כיוון לדעת הרבים נעשת
חמירא קודשטי' וכיה לדעת סבדת רשיי
נהga לפיז' אט נבנה בעודה כפר. ואח"ב
נעשה ברך הנה לא נעשה עדעתה דרביהם

אלא עם בניו וכשהגיעו למקום כוהה הם
הטעימו המבטא :

דף כ"ה ע"א מתניתין האומר ומורעך וכו'
לא תמן לאבערא בארמיותא
וכו' היינו שאסור לתרגם כן בציור להוציא
משמעותו של מקרא אבל הוא מרומי התורה
ע"כ תרגם כן יונתן וכמו שתמצא בזהר.
פירשו. ערות כלתק לא תגלה על תיה
המשמש מטהו בחול. ובוואדי אין בזיד
מעניין עלייך כי הוא אינו פשוטו של מקרא
רק מרומי התורה ואסור לתרגם כן בציור:
תומ' בד"ה מפני וכו' על שידך הקליר וכו'
לכארה "צדקו (רצ"ל החזיקו
לכם לצדקת אם תשמרו מצות) אותו ואת
בנו :

גמ' משל לאדם שהיה לו אלף וכי זהב
והיו מקלסין אותו באף דינרי כסף.
שינה במשלו מזהב לכסת. ואם בא להקטין
הדבר נגד הגדלות הנה עיין לא יצא י"ת.
כי כל מה שמקלסין הבורא אין שום ערך
אפילו לאחת אלף אלף ורבעה
רבותאות עד א"ס נגד גולדותן. אבל דבר ב'
דברים א' כל מה שמקלסין איינו אפילו אחד
מאלפי וכו' ב' דבר הקילום ג"ב איינו בעצם
(ונשתנה כמו השינוי שיש מכסף לזהב) כי
מה שמקלסין הבורא ית' "הגבור אין הדבר
בעצם כמו אמר החכם השוללות מן הבורא
אמתיות יותר מון המחדיבות. וייתר יצדק בו
ית' לומר איינו חלש משיצדק לומר בו
גבור. כי הוא דבר שישיך בברואים לא
הברוא הבן הדבר:

האומר ומורעך וכו' תנא דבי ר' בי ישראל
הבא וכו' עין ברשיי שדרשו כן להודיע פי'
המתניתין. ולפמ"ש לעיל יצדק הדבר
כפשוטו. דתנא דבי ר' דרשו בו רומי
התורה כמו שתרגם יונתן אבל אין לתרגם
כן בציור:

ע"ב מהו דתימא אתி לשוויל מה לעלה
וכו' קמ"ל דלא חיישין דהא אסור

הארבע אמות בקדושה הוא בעין השთה
המוחין גם אחר התפילה והמוחין הם "חיה"
כגון וזה שכרו אריכות החיים:

ולא בניתי שם לחבריו השם של האדם הוא
שם נשמו חמי הגוף וזה שתמצא עשי'
קריאת השם מתנווע האדם גם בהיותו ישן
כי הוא כבית אחיזה להנשמה חיית האדם
והמכנה שם לחביבו עושה בית אחיזה אחרת
לחיוותו (דברו של נק' בן מן השמים
לנשמו) משא"כ מי שנזהר בזיה שלא לעורר
נשمات והיות חביבו רק באותיות הנגזרות
לו מבראשית והי' זה שכרכו אדיכו' החיים

ולא בטלתי קידוש היום. מדרורייתא בוכירהה
בעלמא סגי بلا כוס. וחכמים תיקנו
על החוס יין דוקא הנה بلا זה עיקר
הזכירה בדעת שהוא מוחין "וחכמים הם
המקבלים מן החכמה סוד המוחין הקוריים
ח'ח'ים כנ"ל ע"כ "חכם בגי" ח'רים בסוד
החכמה תהוי". הנה הזהיר בקידוש היום
לקרים דברי "חכמים" חיים נתוספין לו וזה ש
ר"ע "חמרה" זיהוי לפום רבנן שע"י תקנת
ההמרא נתוספים "ח'רים לפום רבנן וזה
שנהגו לומר בשעת שתיות היין "לח'רים
זע"יל דהנה היה סחטה ענבים והביאה לאדם
ואילו הי' ממתיין עד לשבת לkadsh עליו הי'
היאין "לח'רים משא"כ כשאכל פגה והנה הזהיר
בקידוש היום מתכו תיקנו והי' וזה שכרו

לא עשיית קפנדייא לבה"כ שלא יהיה כל בעיניו הקדושה. הנה כיבד את "הקודש וקודש נק' חכמה בסוד ואנשי "קדש תהיון לי נתן "תJKLMמ תחמי" :

ולא פסעתך על ראשי עם "קדוש ג'יכ בנ'יך"
"קדוש חכמה יוהחכמה תח' :

ולא נשאתי כפי بلا ברכה. נ"ל דהרבותא
הוא אפילו שלא בשעת נשיאת כפים.
דהלינו במנחה לא הי אומר או"א רבנו
בברכה זכרי כי לא הי רוצאת לישא בכיו بلا
ברכה ולא הי הוא שליח ציבור בתפילה זו

mobizenin lah. Ve'afshar D'mash'ah kamar abel "beit ha'knesset shel crachin d'tivot "beit ha'knesset miyoter (orosh'i l'g la) deula kai ak hoa lehorot d'musha shenk' b'it ha'knesset dihino b'beniyuto hitra tikkah shel crachin. V'didak g'c avomdu "dohoh "li" "drabim ratz'el matchilto hova li" drabim. V'meho r'shi"i z'l l'g tibat "beit ha'knesset v'gam nraha malshuno b'yon dc'ut ha'ela shel crachin chmirah kドoshah" v'yish l'didak cu malshon ha'gma" b'yon demulma atei li" hinyo libeit ha'knesset. Abel hatos' heteku mulma k'atzi l'h hinyo al ha'ir ac' aduthio

זאתו: זאינגן עבדהו. אתאן לפִי השני שכתבו התוס' דבמאות הנوتני' תלייא מלחה וויש לישב אבל יותר נראה דלפי' הײַ אַלְגָוּ גַּוּ.

ע"ב תום' בד"ה תשמישי קדושה וכו' ולא
קשה מההיא דמנחות וכו'
שיש לפרש הטעם וכו' לא ידעת למה לא
כפשוטו דשל ראש יש בהם שיין נראית
מכחץ משא"כ של יד כיוון דהיו"ד אינה
הולם". וכן דרשו דורשי רשומות יראו כל
עמי הארץ כי שם יי' נקרא ר"ת שיין:
דף ב"ז ע"א Tos' בד"ה אבל התנו וכו' קשה
כיוון שהטבנו וכו' לולא דבריהם

יל' דבאמת לפי התירוץ מيري אפיו בעיקר המעות לא בモתר דוקא. ועיל' דמיידי דבשעת המכירה לא מכרו ז' טובי העיר רק אח'כ התנו על המעות וזה באפשר לא מהני דק על המותר וצ"ע בזה חלק בסברא כו:
ע"ב גמ' לא השתנתני מים בתוך ד"א של תפילה חסידים הראשונים הי' שוהין שעה אחת אחר תפילתם כדי להשתהות עוד המוחין הניגנים בשעת התפילה. והמוחין נ"ק חיים (חיי המלך) "אהיה הויה" אדני (בגוי) "הווים" הנה המוחין הם ר' כי בדעת עיתרא דחדרים ועיטרא דגבורות (ע"כ ד' בתים בתפליין). וזה הוא ר' אמות של תפילה הנה לבוגד התפילה גם לאחר התפילה יחויק

הלא המתנות תללו בזכות פינחס. השיב חמה מעל בני ישראל ואמר השם ע"כ הי' שכרו הנגה עצר המגפה וננתן חיים ע"כ הי' שכרו הנני נתן לו את בריתך שלום שיחי' עולם. ויבשר הגאולה והתחיה. הנגה הנתנת המתנות שכר פינחס הנתנת חיים לישראל פועלתו לפניו לארכיכת החיים :

רשוי זיל מהפיך הציוני מצין תחילת מתנותיה ואח"כ ולא ברכתי דזאיל לשיטתי' ולא "ברכתך קאי אסועודה בברכת המזון (עיין בתוספת) מAMILא בשביב' זה גורס בסדר ולא "אבלתי ואח"כ ולא "ברכתך כי ברכת המזון אחר האכילה :

גם לא נתקבדתי בקהלן חברiri. קלון הוא בושה אזיל סומקא וכו' ומה לי קטלי' טולי' והנה הכביד היא בהיפך הוספת החיים והנה לא רצה לגורע מחייביו חיות שיתוספו עליו והי' שכרו בהוספת החיים :

ולא עלתה על מטתי קללה חברiri דהי' מוחל תיכף בהתחלת הלילה וכבדסיק. הנגה הנשמה כשהולכת מן האדם בלילה היא בידונת על כל מעשיה אשר עשתה ביום. וחיז' אם עשה עבירות היה הוא פגים (עיין בזהר בענין אברהם זkon בא" בימים) יהנה כיש' דם מיחל לחבריו טרם חורת יום הנגה גורם אשר חבריו לא יתחסר יומי אהת דטו לארכיכת ימי' :

וותרן במונגי היתי המותר משלו. הנגה באוטו הפרוטה הי' יכול להחיות את גפשו ועומד ומוטרה לאחררים להחיות נפשם הנגה נתן מחיותו ומכוחות נפשו לאחררים יתוספו לו חיוטי וארכיכות ימי' החיים :

אל' רב' אם נאמר כבש למה נאמר "אחד. שאל דוקא השאלה הזו להורות דשאלת بما הארכת ימים לצורך הוא דהשאלה הוא דודאי אריכות ימים הוא בשביב' דקדוקי המצות בחביבות לא המצות עצמן. כי המצות עצמן מאירין האור פנימי של הנשמה ותוספת המצית ודקוקיה מאירים האור מקיף שהוא תיסכת החיים ואני נגביל בגבול הכלוי. והנה

הנה הברכה הוא תקנת "חכמים "והחכמה תחיה" :

תום' בד"ה שאלנו וכו' קשה דادرבא (לשון הי' בזכות יכו' ולי הקטן נראת דשאלת התלמידי' היה קידם לוזאת המעשה וכבר חי' זמן רב עד זהה הזמן ועיז' שאלוה. ועו"יל דהנה התנו עמו בברירה שיבورو לעצמו או' שיחי' בני דורו כולם בני עזה"ב או שיחי' ת' שנה והנה היא בירר שהיינו בני דורו לחיה עזה"ב ואמר הקב"ה הא והוא יהבו לי' וביאוז כותה הוא אריכת ימים הלא بعد מה שננה לתלמידי' כבר ניתן לו שיחי' בני דורו בני עזה"ב וזה הייתה שאלת התלמידים. יאפשר לי לומר דזה כוונת התיס' בלשון "دادרבא יה"ק דהנה סברת התלמידים ששאלו במאה הארכת ימים היהת סברתם דזה אינו בשビル' שננה לתלמידי' דכבר בירר לעצמו שיחי' בני דורו בני עזה"ב ועיז' הקשו התוס' דادرבא מധאי' בדקדק ד' מאות שנים נראת דהוא בזכות שנה לתלמידי' ד' מאות פעמים ובזה יתכן תירוצו בטוב טעם דמעיקרא לא ידע והי' סובר כיון שכביר בירר לבני דורו ע"כ אריכות ימי' באיזה זכות אחר עד שראה בסוף ימי' שחיה בדקדק ת' שנה. הבין שהקב"ה אמר הא והוא יהבו לי' בשבר שחי' שוננה לתלמידי' ת' זימני ודוק' : לא קדמוני אדם לביה"מ התורה עץ חיים היא למוחיקם בה. והנה הוא השכימים לחיים וחיים נתנו לו : דף כ"ח ע"א ולא ברכתי לפני פנוי כהן קיים "וקדשתו" קודש חכמה והחכמה תחיה'. וגם כיבד את הכהן איש חסד ימין ואורך ימים בימינה :

ולא אבלתי מבהמה שלא הורמה מתנותיה. רשוי פyi הזרע והלחים והקיבה וצרייך להתבונן וכי עד השטה לא ידענו מה הם המתנות ויצדקו דבריו עפי' דברי חז"ל למה ניתן לכחנים הזרע (זכות פינחס ויקח רומה בידו) ולהחמי' (ויעמד פינחס ויפלל) והקבה (וידרך את שניהם וכו' את האשא אל קבטה)

ולא ישנתי בביham"ד לא שנית קבע ולא שנית ארעי ביהמ"ד מוקם התייר אוירית' מהכמה נפקת לא ה'ישן כי עי' השינה מוחי החכמה מסולקין ותחכמה תחיה': ולא ששתי בתקהלת חבריו בהלכה שעיא' חבריו מתבישי ואיל סומקאו ומה לי קטלי' כולי' וכו' והנזהר זוכה לחיים:

ולא קראתי לחבריו בחניכתו וכו' עמשל בפירות ולא בניתי שם לחבריו: רשי' בד"ה בלא תורה גדרת שגורה בפי תמיד. אפשר רצה לתרץ Mai דקשה ע"ז לקדושים כאלה Mai רבות' דרי' א' הא אמרין ביום הא כי דמי חילול השם וכו' כגון אנא דמסגנא ד' אמות בלא תורה ובלא תפילה לזה פירוש'י דרבות' דרי' דהיתה גרטסו שגורה ומסודרת בפיו:

ע"ב תום' בד"ה על תנאי וכו' ודוקא לאותן שבבבל מהני התנאי שהרי לעת בא גואל ב"ב תפוק קדושתן ולכורה תמהה הדבר אמרין لكمן שעתידין שיקבעו בא".י. וודחק לומר דוקא אותן שייהיו באותו הזמן בישובן דהרי לפי הק"ו מתבוד וכרמל מוכחה דaphaelו החביבן גמי יקבעו בא"י (וללא דבריהם התייחס אומד דבה"כ שבבבל להיות ישראל מיטולטין הארץ לא להם וגודדים מקום למקומם ונשארים בה"כ חביבן מאין יושב בעיריות ממילא הב"ד מתני תנאי עליהם משא"כ א"י עינינו מצפין בכ"י לישيتها ב"ב) ושםא ייל לדעתם הגם שיקבעו בא"י אעפ"כ במקומן לא ישאר קדושה והו כבדיה אחרת.

גמ' שרי בר לקישא במיא דעתין ה'י במאצע המים ואעפ"כ לא רצה עוד להשתמש עמו: א"ה גמוד מנאי הא מלטא וכו'ין שלמוד ממן דבר אחד מן התורה מיקדי תלמידו וכל המונע תלמידו מלהמשו כאלו מונע ממן חדס:

בנות ישראל החמירו וכו' עפ"י פשוטו אמר לי הלכה זו אמרין בברותה ה"ז תלכה פסוקה וכו' בנות ישראל וכו' ולהיות

ר' עקיבא ידע "אחד נאמר לתוספת היבוב המזויה מיוחד בעדרו ורצה שע"י תשובה זאת נכנס עמו בדברים לפרש שאלתו הראשונה הבן הדבר כי קצרתי:

לא קיבלתי מתנות קרא שלים הוא ושונא מתנות יחי' עכ"ז טעמא בעי והנראה הנה השונה מתנות כי הוא בטוח ביי' לא יחשך לו המזוג כל ימי חי' צבאו והבטחון הוא ממדת' "החכמה כנדע והחכמה תחיה": ולא עמדתי על מדוותי. כל המעביר ע"מ מעבירין ממנה כל פשעיו ואין מיתה بلا חטא וכיון שמעבירין ממנה כל פשעיו היו יחי' וותרן במונגי היתי עמשל' ועיל' כיוון שהוא מותר לדבר הקצוב גם הקב"ה מותר עמו על ימיו הקצובין.

תורה היא וללמוד אני צrisk' פירש'י אולי' אוכל לקיים רצ'ל אין שאלתו כדי לעשות' הדבר בשליל אריכות ימים דאי' הוה כעובד ע"מ לקבל פרס רק שאלתו כתם באם יתודע לו שהדבר הזה הוא מרוצה להש"י אולי' גם אני אוכל לקיים נ"ל. לא נסתכלתי בדמות אדם רשות הנה ראשית הפג' ע"י דאי' העין. ותרא האשה כי טוב העץ וכו' והבאה מיתה לעולם והזהיר בראית העין והי' שברו אותו ופעולתו לפניו בחים והרבה יש לדבר בזה בצלם ודמות ואין הזמן גורם: עיניו כחות וסומה חשוב במת והזהיר כי וקיים:

לא הקפדי בתוך ביתי הקפדה הואicus והכעס מגרש הנפש הוא מה'י' כמבואר בזוהר והנזהר יוכה לחיים:

ולא עצדי בפני מי שגדול ממן רצ'ל בחכמה והוא מכבד החכמה ותחכמה תחיה':

ולא ערהתי במבואות המטונפות ג'כ' למעלת החכמה ותחכמה תחיה':

ולא הלכתי ד' אמות (שיעור קומת האדם) בלא תורה עץ חיים ובלא תפילה מוחין חיים כניל'.

ואילו האידנא כולה בדרית. וקשה איז אפשר לckerות ז' בדרית. הרי אפילו לא הרבה צרך לדוג וצ"ל דמתחיל מפ' יפקוד יי' אלקי הרוחות וכו'. ושיך שפיר לד"ת דמשה בקש شيء רаш על העדה כמו שיש ראשים בזמן ראש חדש ושיקות הפרשיות ג"כ זו לו כמשארז"ל. משל למטרונה שצottaה בעלה על בניה אל עד שאתה מצונז עלי בניין צו את בניין עלי. וו"ש אחיכ צו את בניין ישראל וכו':

תוס' בד"ה חזא וכו'. ואית ומ"ד מכלא אמרה אמרה וכו'. לי הקטן נראה אמרה לאפוקי מרבית דימי דס"ל חנוכה עיקר ומקדמין להנוכה קמ"ל דבשלישית חנוכה והגמ' דלא אמרה הצריכותה בזה דאתני לא ידענו מהך פלוגתא וסמייך ארך מקמן. ויתר ניל לפרש באופן זה. דנהנה קשה אהמיסדר השיס דעביד הצריכותה הנה לא הי' בידו הצריכותא רק לחוד צד. ובע"כ יצדך לומר חזא מכלל חברתה. וא"כ למה אמר כלל אי אמרה בהא וכו' לימה תיקף חזא מכלל חברתה. ע"כ ניל דכובנתו חזא מכלל דאמר הינו ממיידא דלקמן ר"ח טבת בחול דאמר ר' יצחק (והוא ר' יצחק נפחא כנראה מהגמרא) קרו תלתא בר"ח ואחיכ בchanוכה. מהא שמעינן דבשבת קורין חנוכה בשלישית ודוק'

שיך לעיל גמ' לבני מערבא ^ג דמסקי לאוריית' בג' שניין. תימא לי על מנגם וכו' עברוatakנת ערוא דתיקו שייהיו קורין בקהל' שבת'כ קודם עצרת שבת שם קורין בשבת הבאה. ומוציאי יי' שמפסיקין בהם מפורשי' במשנה. ואפשר לומר דזה דנהגו בהגיע קודם עצרת ור'ית מפסיקין מקריאתו וקורין בקהלות דהרי ברייתא שלימה שנינו מקום שפסיקין בשבת שם קורין בשבת הבאה. ומוציאי יי' שמפסיקין כוונת רשי' דפי' חמשה וחמשין דס"ל לחומשין אין סדר. והיו יכולין לקרות תמיד המשם ת'כ קודם עצרת ומשית קודם ר'יה אבל שייהיו מושלמים להם כל החומשין זה

שהיה באמצעותם וכתוב אל-תרגומו בדרך ודרשו בו שלא יתעסקו "בדבר הלכה רצ"ל הלכת שיש לדבר בה היינו להקשות ולתרץ שיש בזה רגינה וחישין לסכת הדרכ' ומכשיב באמצעותם ע"כ אמר לו הלכה פסוקה:

תדי'א כל השונה הלכות וכו'. וכיון שלמד ר'יל לאותו האיש הלכה פסוקה חייב בכבודו יותר מכבוד אביו שאביו הביאו לחי עוזה' וכו': אל תקרי הליכות וכו' יתפרש הדבר איה במ"א:

דף כ"ט ע"א גמ' ואף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן רצ"ל או יתווודע להם שהשכינה הייתה עמהן בגלות. וכן ה' במאורים נתווודע להם ביציאתם עין בזה בפסוק יראו כל צבאות יי' וכו':

מתניתין לכל מפסיקין בראשי חדשין בחנוכה וכו' גירסתינו הכל "בביתי יברשי" ותוס' נראה דגרשי הכל "בלמד והוא הצדיק לכל מפסיקין. היט לפל' זמן המאורע מפסיקין מפרשת השבע וקורין מעין המאורע ומפרש הומנים לראשי חדשים לחנוכה וכו' ולගירסתנו צרך לישב דה"ק "לכל מפסיקין. הינו לכל סדרה שיארע בשבע ופסיקין אותה בר"ח ובחנוכה וכו': Tos' בר'יה לכל מפסיקין וכו' וכן בכל הגני שאין קורין אלא שלשה. רצ"ל דהתנא לא מירדי רק מאותן הזמנים שקורין ג' ס"א דלא חמירוי כ"כ ולא יפסקו בשbill' הסדרה דיוםא קמ"ל מיהו על כרחך לאו דוקא ג' קאמרי דהרי בר"ח קורין ד':

כגון תעניות ומעמדות וחנוכה ופורים כshallot בחול. ולפי' שפיר עבד התנא דשנה ליו"כ באחרונה לכל הנץ מירדי בחול ויוה"כ בשבת דוקא:

ע"ב גמ' אפילו תימא רשב"ג וכו' משום שלוחנות וכו'. ולח"ק צ"ל דלא עבדין משום שלוחנות רק משום הקרבן גופא הקרבן בר"ח ניסן:

עצמם. אבל אמרו וכן "תגנא" דברי שמואל "בָּהּ" שבפירוש ה' כתוב בתוספת' שלו "בָּהּ" הנה התוכפה הכריה אותה לפרש גם לתק'ך דפסחים הטעם בכך מושם שולחנו וdock היפט. וזה רשי' אלמא מאחרין אשמעין שהבריתא לא פוי נרטטו:

גמ' ור' נהמן אמר עדיין הוא מחלוקת לכאוד' רב אמר לעיל בשחל בע"ש מקדים כי היכי "דלא אתקדים עשי" "לזבירה מדלא אמר כי היכי "אתקדים זכירה לעשי" משמע דאי קפidea דוקא להקדים. רק הקפidea שלא לאחר. א"כ צ"ל דראן ס"ל דעתמא דרב כי היכי דתקדים זכירה לעשי. וזיש רשי' לעיל היבן כי היכי דלא ליקודם וכו' וכאן כתוב רשי' כי היכי דתקדים וכו': הגומ' בדיה עדין וכו' קשיא יכו' ולרב המיל אפילו בשבת של אח"כ וכו' לי הקטן נראה לתרץ דבר ס"ל רבבי הויאל זונחו עירויות מקומן ייחזו ליום הבניתה א"כ ערב שבת רבותא טפי' ודורי': ע"ב הגומ' בדיה ישאר ימות החג וכו' וזה שאני יכו' לא מצינו סמך בתלמוד וכו' עיין ברא"ש וניל' דיש סמך ממשנתינו בפסח קוריין בפ' מועדות של חיכ'. וביוםא קמא מיררי. ובשאар יומי סמך על הבריתא כמ"ש רשי' ותנא דמתניתן לא תנין מכל המועדות רק יומא קמא. וא"כ למה תנין יבשאар כל ימות החג וכו' על ברוחה ה"ק ובשאар כל ימות החג אין קריאה בפ"ע רק הקריאה מהחויב' לכל המועדים היינו קרבעות מוספים שהוא נוהגת בכל המועדי' בס"ת שני'. ויש עוד דמדומי' ראי' מכח'ג שי' קורא בעשר שבוחמש הפקודים בע"פ ניל':

דף ל"א תוס' בדיה במנחה וכו' לפי שהנשי' מקשותות לכבוד היום וכו'. לפי הטעם זהה תמורה מה ישנה בזה יום כפורים. וכי ס"ד שבוח'ב' מקשותות יותר מכל המועדים ימי שמחה וצ'ל משום דבר כל בבריתא יכולן אנו לפרש "בָּהּ" בשבת

היא לג' שנים דока וס"ל לרשי' דכך היו עשין בכל שנה היו קוראין ונומרין ספר ת"כ ומשית' ואחת מה"ג ספרים אחרים. ע"כ גמרו החמשה חמושים בג' שנים ניל':

דף ל' ע"א רשי' בדיה וכן תנא דברי שמואל בתוספתא דרכ' בריתא איזו היא שבת ראשונה כל שחיל ר'ח אדר להיוות "בָּהּ" וכו' ואfillו חיל בע"ש וכו' כאילו חיל בה. אלמא מאחרין אשמעין עכ'ל. דברי רשי' תמהין מה שפי' "אלמא מאחרין אשמעין משמע נשמע ומוכיח סברת שמואל מהבריתא. ובאמת הctrך להגיה הבריתא כי היכי דלא תיקשה לדידי'. אבל מהיכן יש הכרח מהבריתא בדבריו. וגם לא ידענו למה הוצרך רשי' לזה לפרש נזאת ולא עשה כן ל�מן בדיה "בָּהּ" שפי' סתם. "והיינו" כשמואל. ואחשבה לדעת דהוקשה רשי' Mai אמר שמואל "בָּהּ" וכן תנא דברי אמרינן בטה. היינו תלמידיו ודאי התלמידים שננו כמו רבם ומאי נפקא לנו מזה שהتلמידים שט' כמו הגות רבם. אך הוא דנה לעיל אמרינן לימה מהנתיין דלא כרשבי' דס"ל שואلين קודם למעשה דק ב' שבתוות ומתרצין אפילו חימא רשבי'. אך הקדמה הוא דק לשולחות אבל לת"ק ע"כ צריכין לימייר דלא משגיחין בשלוחנו. רק לקרבו מקדמינו שלשים יום. והנה אנחנו פסקינו בפסחים הינו ע"כ אך הקדמה דשלשים יום. הנה ע"כ הדק הקדמה דשלשים יום. והר' אן לא משגיחין בשלוחנות רק לקרבו ובצראו לו זה מהשלשים יום. וצ'ל דשמואל ס"ל דגם לת"ק הטעם בכך מושם שלוחנות. וא"כ קשיא א"כ היל להקדים לדידי' שלשים יום קידם שלוחנית. ס"ל כיון דימי' דרבנן הוא גם לא נפש מיל' סני בטז' יוםומי הכריה את שמואל לפרש כוות זוז'ש בגמ' אמר שמואל "בָּהּ" ולכוארה יכולין אנו לפרש דה"ק שמואל הך "בת כה דקתני

סיום והتورה מפטירין נגד הקריאה העיקרי
במה שמשמעות התורה:

בריה מפטיר ויאמר וכו' קשייא אמא אין
עוישין כן כשל ריח אדר וריח ניטן
באחד בשבת וכו' ניל פירוש הקשייא כיון
דגם בכל שאר ימות השנה אינו מענין
הפרשנה הנקראת וגם איתנו מענין היום אעפ"כ
MPIRIN כי חשוב לנו מאד לפreset יומ ריח
שבוה תלווי הקביעות של שקלים וחדש
לפיינו תראה גיב הפטורות של שקלים וריח
שאין זה חיוב כי משא"כ על שבת וריח
אדר או ניטן לא קשה כי מפרשין ריח עז
קריאה התורה ומוסף שבת יומ בוגניה לבל.
ותתירוץ מבואר. ועל שבת החדש א"צ לתרץ
כתבבי כי גיב ברואשן באחד לחודש:

יעיב הגו' בריה ריח אב וכו' וסדר זה
מתחילת בפינחס רציל
הפטורה ראשונה מהשלשה הדינו דברי
ירמי' מתחילה בפ' פניהם. אבל זה דיקא
כשמעות ומשמעותם. אבל כשהן נפרדים
מתחילת הסדר מפ' מנות: שם או הו דרשו
שבשת שלפני יהול'ך וכו' ושובה בין כפור
לסוכות וכו' אין כן מתגינו רק לעולם קריין
שובה בשבת שלפני יה'ך ובשבת בין יה'ך
לსוכות קריין וידבר דוד מעין שרית האינו
קריין באותו שבת:

שם ורב (הונא) דאמר דמפטיר חזון סבר
דhabilot וכו'. לפי'ז צ"ע על מתגינו
dmachilin כל החומרות מר'ת. ואעפ"כ אין
MPIRIN חזון עד שבת שלפני ת"ב:

בט' וכתיב ויאמר כי' אלקים ומה אדע וכו'
עד ומוחל אני את כל עונותיהם. רציל
איכ' עז' הקרבנות מתכפרין כל עונות
ישראל. ומתקיימין שמים ואיך עז' צדיכין
כיז' לעמוד על הקרבן. וזה דבר שא"א ואנשי
המעמד הם שלוחינו עז' קריין במ"ב וניל
שבבור זה נקרים אנשי' המעד שמעמידין
שמות ואיך על מכוונים:

שמעו חיו' ישראל "חווטאים לפניך ואתה
ଉשה להם וכו'. אך "חווטאים אין

המודיעים הנשים ישבות בדירות משא"כ
ביה'ך הון הולכות ובאות לביה'ך וניל' דבעבור
זה נאדו מפירושי דלטעמא דריש' מהראוי
לקירות והבשחרה. כי עדיין יה' פנאי יותר
לשובה אך לטעם והתוס' ניהא דעיקר מה
שהולכות ובאות וניראן הם משעת המנחה
ולפעלה שמותר לקנוב ריק ולפצע אגוזים
וכמדומה שטעמי וראיתי עוד טעם. עפ"י
מה שפירשו טעם עפ"י פשטו שבבור זה
אסרו לילך (איפילו להסתבל) בתוך נשים
בשעת לווית וכו' כי המלאך וכו' מרדק
ביניהם ופירשו בו להיות שנשים פניהם
אדומות מלחמת הבכרי' והייח'ר מרדק בינם
להיות שמתכלין בהם מלחמת אדומות
מלחמת שבות פניהם אדומות והוא דוקא
לעת המנחה שאו רב הבכרי' אחר סדר עבדה.
ועפ"י דברי מרין האריז'יל ידוע רמיונו
בקודש אכ"ם:

גם' ארכ' בכ"ם שאתה מוצא "גבורתו וכו'
ובגסחאות סיורי התפליל' גרסין
"גדולות ותוא הנראה כי בכל הפסוקי' שהביא
"מתגעך" לא נכתב בהן גבורות רק גדולות
ית' ויצדק לפ"ז קישור המאמר לכאן במנחת
יוחכ'פ קוריין "בעדרות טעם איסורן לדמו
למשכילים אסור להשתמש בשרביטו של מלך
מן גבורות המליך ומפטירין בינה כי שם
אתה מוצא עצתנותו איך שכיפד לאנשי גבורה
עיר גוים רשעים על שנכנעו לפני ית"ש:

חות' בד"ה למועד וכו' ויש מקומות שנגנו
להפטיר וכו' ושיבוש הוא ונראה
דהי' נירסא זו בגם' דחוינן ברשי' דפירוש
טעם על הפטורת יומ השmini ולא פירוש טעם
על הפטורת יומ אחרון. שם דהיתה לפני
גירסא זו ואין מן הצורך לטעם. דעתם מראה
קריין בתורה פטירת משה הגם דהיל
למייקרי מעין הימים דבש"ת והאחרונה קריין
מוסף היום כיון הימים יו"ט שני ואנן בקייאן
בקביעה דיזהו והיום ניק' שמות תורה על

בתורה. וכיהום חזין דהמתרגם שתרגם מז' התורה ש"ם דמותר לכתוב התורה בתרויס משא"כ בברכות נ"ל:

גט' שכיר כולם ס"ז דבעל כרחך אחד צרך לגילו ויקבל שכיר כולם ואלו כולם לריק יגעו:

ואר"ש ארי' מנין שימושין בב"ק וכו' יש שייכות לבוא דמייר' מכבוד התורה. גדול כבודה שאינה משגחת בב"ק דקייל' בר' לא בשמים הוא. יס"א דבון תורה לא ישמש כלל בב"ק קמ' :

אלא אמר אבי נCKER ערום ולא איתה מצוה ולפיו למה אמר לשון כהה. ינ"ל דכל מה שעושה לכבוד התורה יאריך לו ביזהר החלוקא דרבנן לעזה"ב דרי' קרא למני מבבודותא אבל אם עשה איזה מעשה לכבוד התורה ואזהה ערום לא יעיל זה הכבוד לו להליך דרבנן הבן הדבר:

"מוטב תגלל המפתחת וכו' נ"ל" דאדולעיל קאי הגם שם גלל הס"ת תוכ' המפתחת ביותר יכול ליזהר שלא יגע בסיט' משא"כ כשיגלל המפתחת עכ"ז מוטב תגלל המפתחת וכו' נ"ל :

רש"י בד"ה וידבר משה וכו' מלמד שהי' מדבר עמאנ' ה' כל מועד ומועד בזמנן להודיע חוקי האלהים ותורתי וקבלו וקיים שכיר המצוות עליהם ועל בניהם בות' יבבא עכ"ל כל הרואה משתומם על אריכות דבריו. וגם אומרו דברים בלתי מובנים לחלושי הראות. כי איך שיד קיימ' וקיבלה על שכיר המצוות והנה אדרבה וירוחה לי' דהגה במסנתינו יצדקו הדברים אומרו שנא' וידבר משה את מועד וכו' מצוון שיהי' קורין כ"א וא' בזמננו. פירוש הדברים דהפסוק זהה יותר אבל ממשמעו דעתו מן התורה כך הוא שהיה קורין וכו' בזמננו. אבל הבריתא הנשנית עז' אינה מובנת אומרה משה "תיקון" להם לישראל שהיה שואלי' ודורשין וכו' ממשע שהוא רק תקנה ולא מ"ה התורה והרי הוא מן התורה מהפסוק וידבר

פירושו שוגג דוכי ס"ד דברה של השגנות ח"ז יעשה להם כדור וכו'. רק שלא רצה להזכיר עליהם לשון "עוז ע"כ אמר חזטאים. וגם להיות דישראל כל עונותם הוא במקהה ואינם בעצם כמו בגויים א"כ כל עונותם הם רק כshawg' וכבר נכתב זה האלינו בארכיות בכמה מקומות: כבר תקנתי וכו' ומוחל אני את כל עונותיהם נשמע מזה הדגם דהקרבןינו אינו בא רק על השוגג קריית הפרשה מועיל לכפרת המזיד ג"כ. ע"כ אם בא האדם ח"ז לידי עבירה במזיד יאמר פ' הקרבנות עם התשובה הרואה וכתבנו במ"א דאפשר לומר דמחוייבן להזה לומר פ' הקרבנות כסדר שהם מסודרים בתורה. זהה גראה מלשון דגמ' כבר תקנתי להם "סדר הקרבנות וכו' ולפיו" אוזא לה קושיות המג"א על הש"ע שהקשה שמהראוי לומר חטא קודם עולה כי באמירה עיקר המעללה לאומרים כסדר שהם מסודרים בתורה:

חומר בד"ה משה מעצמו וכו' ואין מותקין מטות וمسעי וכו' עיין בספרינו

"אגרא דפרק טעם נעים :

בגמ' תניא רשב"א אומר אם יאמרו לך זקנים וכו' יש שייכות למאמר הראשון שלא לומר אדרבא מהראוי שלא לקורות הקללות קודם ריה יומ' הידין שלא לעורר הדין. יש שייכות שפיר לשימוש לעצת עזרא אם יאמרו לך זקנים וכו' שתורת זקנים בגין:

דף לב ע"א רש"י בד"ה איכא למיטעני "ואומר תרגום כתיב בתורה ואטו למיטבע וכו' תיבת "ואומר אינו מדויק וגמ' הוא מיותר לגמריו: ובד"ה אבל ברכות הכל יודען וכו' לא ידעתי למה יודען זה יותר מזה ונ"ל דה"ק להיות הדבראמת שנכתב תיבות תרגום בתורה כגון יגיר "שהדotta יטטו בזה שמוטר לכתוב כל התורה "בתרגום משא"כ הברכו' הכל יודען וכו' וו"ש "ואומר" תרגום כתוב וכיר רציל' שיחזק הסובר סברתו ואמר הנה תרגום כתוב באמצעות

יתקע בשופר בריה ויתקע בסוכות הימין בעניין כי אבל ע"כ תודה שהכל תלוי בזמן הגם שהעבودה הוא אל למעלה מן הזמן כיוון שהשי' בראשה בגביה מרומי' הוא כפי עכיז' הרשות בזמן הנרצה עפ' התורה ווש' שעבודתנו בזמן הנרצה עפ' התורה ווש' הששי' דבר אל ב' ואמרת אליהם (שהם תחת הזמן) מודיעי כי אשר תקרו אתם מקדאי קודש (מלשון כי שם יאכלו הקרואים) רצ'ל בוודאי החיוב מוטל עליו לקרא אותם ולבקשם ע'י הנטכם בעבודתכם לפועל פעולה בגביה מרומים ושמא אמרו כיוון שעבודתינו לפועל פעולות למעלה מן הזמן א'ב אין זמן מחייב לדבר רק אימתי שתהיה הנטכם שלימה נעשה הפעולה. זה אמר אלה הם מודיעי הגם שאני למעלה מן הזמן לא יעשה הענין רק בפעולה בזמן דיקא. ועתה ת התבונן ב' עניינים במקרא קודש הלזה מודיעי כי מקדאי קודש אשר תקרו אתם רצ'ל אתם תקרו אותם ע'י עבודתכם והנטכם במצות מעשיות ולא סגי בכוננה למאורות עליונות אפילו בזמן הנרצה רק תקרו עשי' מעשיות כענין הקורא הקראים לסורה אשר הכין להם בעשי' אלה הם מודיעי בזמן הנרצה דיקא כניל. ותגה המתפלספי אשר ביקשו להפר חוקי התורה בנפשם דברו וחקרו חקירות מזוייפות. היה הנפש דוחניות. האיך אפשר שתהיה נצחות המצוות וקיומה והצלחתה האחרון ע'י קיומ המוצה הנעמי' בجسمיו ותמשה הגשמיota בעצמה אין לה קיום רק ברצ'ה וע'י עשיות הגשמיota תהיה נצחות הקיום ע'כ הפירוש חוקי התורה ואמרו שכ' המצוות הם רק המצוות להטבון ע'י איזה מושכל ומי שמתבונן בה אין עליו חיב המוצה המגושמת. כבר הכה על קדרם הרב בעל גו'א בספר "תפארתו. ותוכן הדבר נאמר בתורה כל המוצה אשר אנכי מצוך היום תשמרן לעשיות דיקא בעשי' כי אין להבט מה שהמעשה הוא חולפת ברגע. רק הבט אל

משה וכו' ואם נאמר דמן ההוראה זו קריאת הפרשה ומשה תיקון שייה' שואlein ודורשין וכו'. יקשה למה קבוע הברייתא על הפסיקא דמתניתין. ועודadam כך הוא הפירוש. הנה החיבור הוא שלשים יום קודם. ומן המקרא דרשין לי' בפסחים. הנה לתרך זה האריך רשי' זיל בפירושו כאשר נברא יאקדם לך הפסוק באמור. דבר אל ב' ואמרת אליהם מודיעי כי אשר תקרו אותם מקדאי קודש אלה הם מודיעי. הנה יש להתבונן מה זה שאמיר אשר תקרו אותם וכו' ודרשת ר'ויל ידוע עפ'י הקבלה האמיתיות אשר תקרו אתם ולפי הפשט לא נדע כי אתם קרינן גם מהו זה שאמיר אלה הם מודיעי ופידשנו עפ'י פשוטו. הנה קדושת המועדים הן המה לבני ישראל משונים בטעם להיות כל מועד ומועד כוונה מיוחדת לאודות עליונים המתגלים כנודע מכוננת הארץ'ל (ע'כ משתנים המצוות בכל מועד ומועד) ויש בשביל זה עבודה מיוחדת בכל מועד וכי האיר המתגלה בן הוא העבודה והנה ודאי הוא שלכל עבודה צדיק הכנה לקבלת המוחין השיעיכים לעבודה הללו וכי מהות האור בגביה מרומים. אבל לא תועיל הכתנת האדם רק בזמן המיחוץ לאוთה העבודה והנה אומר לך למשל בפטח כלות הכוונה להעתורות מدت "החסד ובוזאי צדיק האדם להכנה הרבה לעבודתו בכדי שיפעל בפועלו המעשית עניין הנרצה. אבל הכנה הזאת לא תועיל רק בזמן מהא'כ באם יכוון האדם הכוונה הזאת ויעיל ויעשה הכנה הזאת בחג השבעות לא יועל ואתה הכל עשה יפה בעתו כתיב הגע עצמן אם לא יאכל האדם מצה בפסח ויأكلנו בעצרת גם היה לדzon לפניyi (וכה' "מדת" כל יום בזמנו דוקא זמן תפילה זמן ק"ש זמן אכילה זמן שינוי הכל מפורש בתורתינו בכתב ובעיט' ובאים יתפלל האדם תפילה שלא בזמן הנה עבר חוק הקבוע. גם שכיוון הכוונה הרואה בגביה מרומי' ודברנו בה בארכיות בספרי אגרא דכליה) או אם לא

גדולה להודיעו חוקי האלהים. וקיבלו וקיימו
שכר המצוות דיקא עליהם ועל בניםם דיקא
בזה ובבא דיקא:

בתרגום (על המגילה) פסק א' והוא ביום
אחוורוש הוא אחשורוש דברו מה בפליט
עכיה בית אלחנן רבו והות בסילא פ' שנות
תרתין לדרישת בנין עטיטה דושתי חיבתא וכו'
הנה אני ידוע לאיך רמו זה בספק וניל הוקשה
לו אמרו הוא אחשורוש דנברה זונת סימן הוא
אחוורוש המולך מהרו וכו' ואלו כי ידוע לנו
שהי ב' אחשורוש והי ידוע לנו שאחד מהם hei
مولך מהרו וכו' ואנחנו לא שמענו בשום מקום
זהה אחשורוש שלך מהרו וכו' ואח' מאוי הוא
הסימן ע'יך פריש הדבר הוא אחשורוש בפ'ע
ותיבת "המלך הוא עני בפ'ע", והנה לפ'ז יאמר
הוא אחשורוש הדיע שנטבח בעורא שכתחוו בימי
שנונה ולא פ'יך הכתוב לווה להוות הדבר הזת
איינו לבוכר ולמתארות כמו פ'יך הכתוב ויאמר
קין אל הכל אחיו לא פ' מה אמר ומילא נבון
שאמר דבר שלא ניתן לכתחוו כמו שפירשו דז'ל
שאמר לית דין וכו' כמו כן אחשורוש
שעשה דבר הדיע לך אשר לא ניתן לכתחוו במגילה
שנתוקם על גזירות השי' שנותן פקודה לישראל
בימי כורך והוא התחכם על הדבר. וידעה עוד
שהימים שבittel הוא הבני היה כמנין "זהא הינו
יב' שנים דוק בגמי ותשכח :

בגין עיטה דושתי וכו' תירץ זהה ולמי הניל
למה הקדים וומר הפסוק כי הוא אחשורוש
אשר ביטל בניין ביהם' הלא אין זה מזעור
לטיפור הגם אך הואermen היזור לידע מה חטא
ושתי שנגור עלייה שתהרג הנם שהשי' הקדים וזה
כדי שתבא אסתור ותצל את ישראל עכ'יו ותשתי מה
חסאה ע'יך אמר משפטין י'ישראלים כי הוא אחשורוש
שבittel הבניין והי הדבר בעיטה ותשתי שהיתה בת
בונו של הרשות שהתריב את הבית ובד משלמין
בניא למחטי בתר אבותיהם השי' משלם עון אבות

אל חיק בנייהם וא'ך ישרדים ודרכ' י' ז' :
ועל לא שבכת למיبني בית מקדשא איתנור עלה
לאיתקטלא עדטלטה רציל כי ישראלים דרכ' ז' מה
היא בנים' היא ביטלה בניין ביהם' שווא
ביבkol בית מלכוש לשבייה אשר שם שוכנת וא'ך
ביטלה המליך בביבkol ע'יך נגור עלייה שתהרג
ערומה. (ויתיר מלפני אבינו שששים שיבנה ביהם' ז'
במהרה בימיינו וא' הפטן אל עמים שפה ברורה
לקראן כולם בשם המיום והיה י' למך על כל
גארץ ביום ההוא היה י' אחד ושבטו אחד) .

חם ונסלים שבך לאל בורא עולם

תשוא'יה להוה'יה ר' צבי מאשקלאויטש שליט'א
שהואיל להשائل לנו הסה'יק הגוכחי

זכות הגה'יך תנן עליו שיווש בכל הפוּב בבי'א.

אשר אנכי מזק. אף במצוה הוא כת
המצוה כביבkol ע'יך העשרה המצוות דרבוק
במצחים וביא הצלחה האחרונה. התבונן בדבר
כיוון שהשי' בחוד להעתה מצותי בעשי'
מוגבל ובזמן מוגבל דבר בעתו. מי יבא אחד
המלך את אשר כבר עשו בחוד בעשי'. הגם
שהוא יתיש למללה מן הזמן והמקום הנה
בראגנו לבבוזו בזמן ומקום ותגלות אורו
ית' עליינו ע'יך עבדתינו בזמן ומקום וכי
אשר גוזה ותורתה. והנה אותם כת המינים
אשר אמרים מיד בצע בעשיות המצוה
הגשמי' וסוברי בראען המזויות שאין
שבד לעזה'ב. הרותני בעשיות המצוה
המשמעות ואמריהם שהשארת הנפש הא
השארת המושכלית שהשכל. הנה הם כיפרי'
גמרים שאין זה השארת הנפש רק דבר אחד
לגמר (כאשר שחץ ורגז עליהם הרוב הגיל)
הנה התורה מבארת לנו שהבניהם אוכלים
פרי אבותיהם ומאיין יהיו לבנים שבד
אבותיהם. כיון שלדעתם ההשאה הוא דבר
אזר לגמדי תפת רוחם לא תזהו זאת בישראל
לא כאהלה חילק יעקב רק לעבדו את השי'
בעשיות מצותיו בזמן ומקום. ועי'ין יקבלו
שבדם הם ובניהם אחריותם זהה ובבא אין
רצוני להרחב הדיבור לך בדברים כאלה רק
המשכיל יבין. והנה איזוננו איזון הנבאים
במה שלמדם כפי אשר נצטווה ווים כל מועד
בזמן להורות אפילו אם יכוון האדם לטעם
המועד בזמן אחד לא יפעול כלל. הגם
שהעבודה הוא אל השי' למללה מן הזמן
שעשויו יתיש לעבדו בזמן. הנה בזה הוא
תיקון לישראל להודיעם להם חוקי האלק'י'
הינו חוק זמן ניתן לכל המצאות "ביבkol זום"
ומעשה זהה הוא דוקא הצלחה ושכר המצאות
בזה ובבא. וויש רשי' ודאי מפסק ויידבר
משה נשמע מצותו שייהיו קודין בא'א בזמן
והוא מן התורה ומיש בבריתא משה תיקון
לקידות ב'א בזמן זהה תיקון להם תקנה
תשוא'יה להוה'יה ר' צבי מאשקלאויטש שליט'א